

SLOVENSKÁ OLYMPIJSKÁ REVUE

OLYMPIC

.SK

JESEŇ / ZIMA 2023

DANKA BARTEKOVÁ

*MAJSTERKA SVETA I EURÓPY AJ VÍŤAZKA
PREDOLYMPIJSKEJ GENERÁLKY
UŽ MYSLÍ NA OLYMPIJSKÝ PARÍŽ*

9 772585 727009

31

TIPOS je najväčší podporovateľ
športu na Slovensku

Nech radosť zo športu vítazí

Len za uplynulý rok sme podporili
slovenský šport sumou viac ako 50 miliónov eur.

Viac na radostvitazi.sk

The logo consists of a stylized white figure with arms raised inside a red square, followed by the word "TIPOS" in white capital letters on a dark blue rectangular background.

Vaše výhry, naša radosť

18+ HRAJ
ZODPOVEDNE

ŠPORTOVÉ HNUTIE JE SERIÓZNY A VÁŽNY PARTNER

Milí čitatelia a čitateľky,

v čase vyjdenia nového čísla nášho magazínu Olympic.sk stojíme na križovatke riadenia športu na Slovensku. My v Slovenskom olympijskom a športovom výbore sme spolu s našimi členmi dlhodobo volali po zlepšení postavenia slovenského športu v spoločnosti.

Vznik nového ministerstva pre oblasti športu a cestovného ruchu, po ktorom volali osobnosti športu na čele s Kamilom Haťapkom už od jeho pôsobenia v slovenskom parlamente v 90. rokoch, je ďalší z mílnikov, ktorý sa nám podarilo docieľiť. Je pokračovaním na ceste, ktorú sme začali v SOŠV v roku 2018 transformáciou na strešnú organizáciu slovenského športu a zjednotením športového hnutia. Následne sme mali ambíciu mať silnejšie zastúpenie v rezorte školstva, vďaka čomu vznikla funkcia štátneho tajomníka pre šport. Dalším mílnikom bol vznik Fondu na podporu športu, ktorým chcelo športové hnutie ukázať, že je zodpovedné a vie prehľadne spravovať finančné toky na projekty tak, aby boli transparentné.

Aktívne sme pracovali na zlepšení postavenia športu pred poslednými parlamentnými voľbami. V spolupráci so Slovenským futbalovým zväzom sme na jar 2023 pripravili Deklaráciu slovenského športu, ktorú potom podpísalo vyše 12-tisíc ľudí. Následne sme si vypočuli predstavy zástupcov politických strán a vysvetlili sme im naše postoje – najprv na stretnutí v Bratislave a potom na konferencii Šport a spoločnosť v Poprade. Po voľbách sa dostavili výsledky týchto diskusií a sme na prahu veľkého mílnika v histórii slovenského športového hnutia.

Možno sa naše predstavy a plány zdali na začiatku cesty utopické a smelé. Ich

realizácia však potvrdzuje, že slovenské športové hnutie a jeho zástupcovia sú pripravení byť serióznym, vážnym partnerom aj pre politické špičky.

Som presvedčený, že po vzniku nového ministerstva príde do športu nielen viac peňazí, ale získa si aj väčší rešpekt a lepšie postavenie v spoločnosti. Získali sme významného partnera do diskusií o napredovaní športu.

Doteraz žiadna z vládnych strán nepristúpila k agende športu tak významne, ako sa to deje v súčasnosti. V športovom hnutí sme za nový rezort vďační. Je však pre každého z ľudí pôsobiacich v športe výzvou, aby sme dennou prácou a našimi krokmi potvrdili opodstatnenosť jeho vzniku a presvedčili aj verejnosť, že šport má svoj ekonomický, sociálno-spoločenský i zdravotný význam. Je len na nás, ľudí v športe, aby tento projekt obstál a obhájili sme ho.

Činnosť SOŠV je však pomerne rozsiahla a bohatá. Aj na stránkach nášho časopisu preto nájdete informácie o našej činnosti a projektoch, ktorým sa venujeme. Snažíme sa nimi oslovovať mladú generáciu, rodiny s deťmi i našich seniorov.

Špeciálnu pozornosť v magazíne venujeme tým, ktorí nás počas posledného roka potešili svojimi výsledkami a výkonmi. Patria medzi nich aj moja kolegyňa vo výkonnom výbore SOŠV, členka MOV Danka Barteková, ktorá dosiahla pre Slováka unikátnu kombináciu triumfov na majstrovstvách sveta a Európy v olympijskej disciplíne, víťaz Európskych hier v lukostrelbe Jozef Božanský,

bronzový v seriáli MS na plochej dráhe Martin Vaculík či slovenské volejbalistky.

Myslíme nielen na súčasných, ale i na bývalých športovcov. V magazíne predstavujeme Alicu Grofovú, Róberta Petrovického či mladý talent Viktóriu Čerňanskú.

Slovensko pravidelne ukazuje, že vie organizovať veľké podujatia. Medzinárodný maratón mieru, na ktorého históriu sme sa pozreli, má za sebou už 100 ročníkov. Teraz sa všetci tešíme na januárový Svetový pohár v zjazdovom lyžovaní v Jasnej.

Rok 2024 bude mať opäť prívlastok olympijský. Naša pozornosť už dnes smeruje do Paríža. Budem držať palce všetkým slovenským športovcom, aby sa im podarilo kvalifikovať na hry olympiády. Kvalifikačné procesy sú náročné a každá olympijská miestenka bude úspechom.

Želám vám príjemné čítanie a úspešný olympijský rok 2024. Držte nám aj vy palce, aby sa podarilo naplniť všetky zábery a očakávania, ktoré do slovenského športu vkladáte.

Anton Siekel
prezident SOŠV

30

22

9

- 6 **DELEGÁCIA SOŠV**
U THOMASA BACHA
- 9 **HOSŤ ČÍSLA:**
DANKA BARTEKOVÁ
PREŽILA NAJLEPŠÍ ROK
- 14 **ŠPORT A SPOLOČNOSŤ:**
VYPOČUTÉ JASNÉ SIGNÁLY
- 18 **ZIMA 2023/24:** POZORNOSŤ
TROM ŽENÁM A HOKEJISTOM
- 20 **SLALOMÁRSKY SVIATOK**
POD CHOPKOM
- 22 **TALENT VIKTÓRIA ČERŇANSKÁ:**
NAJSKÔR STAČILO PREŽIŤ
- 26 **MILÁNO-CORTINA 2026**
NASTOLÍ NOVÝ TREND
- 30 **NAJKRAJŠIE ZIMNÉ HRY:**
LILLEHAMMER 1994
- 35 **KAM KRÁČA SLOVENSKÉ**
KRASOKORČUĽOVANIE?
- 38 **PARÍŽ 2024:**
STRAŠIAKOM
JE BEZPEČNOSŤ
- 41 **SLOVÁCI PRED PARÍŽOM:**
MÁLO NÁS, MÁLO NÁS...
- 44 **ÚSPECHY I ROZPAKY**
Z EH 2023 V KRAKOVE

50

55

72

58

50 **JOZEF BOŠANSKÝ:**
VEK JE LEN ČÍSLO

55 V MARIBORE **TEŠILI**
SLOVENSKE DIEVČATÁ

58 ŽIVOTNÁ SEZÓNA
MARTINA VACULÍKA

62 **VOLEJBALISTKY**
NA CESTE HORE

64 **ŠPORTOVCI**
AKO INFLUENCERI

67 RETRO: **100 ROČNÍKOV**
MEDZINÁRODNÉHO
MARATÓNU MIERU

72 **ALICA GROFOVÁ:** POSLEDNÁ
EURÓPANKA VO FINÁLE MS

76 **OPRÁŠENÝ OLYMPIONIK**
RÓBERT PETROVICKÝ

82 NAŠI OLYMPIONICI – JUBILANTI 2024

86 **#JOT GAMES 2023:** ZÁBAVA
I NOVÉ INFORMÁCIE

88 **OLOV:** NAJVŠESTRANNEJŠÍ
SÚ ŽIACI V TOPOĽČANOCH

90 V SOŠV HĽADÁME **V KAŽDOM**
NIEČO VÝNIMOČNÉ

94 Z KUCHYNE **SOŠV**

OLYMPIC.SK

SLOVENSKÁ OLYMPIJSKÁ REVUE

Magazín OLYMPIC.SK pre Slovenský olympijský a športový výbor a Slovenskú olympijskú marketingovú, a. s., vydáva vydavateľstvo PUBLISHING HOUSE, a. s.

Slovenský olympijský a športový výbor

Junácka 6, 831 04 Bratislava

Tel.: +421 2 492 56 101

www.olympic.sk, e-mail: office@olympic.sk

Vydavateľ: PUBLISHING HOUSE, a. s.

Jána Milca 6, 010 01 Žilina

IČO: 464 959 59, IČ DPH: SK 282 00 160 78

e-mail: marketing@publishinghouse.sk

Design a Layout:

Miro Salaj, Jana Friedrichová

Tlač: KASICO, a.s., Bratislava

Zostavovateľ: Peter Pašuth

Koordinátor projektu a zodpovedný

redaktor: Ľubomír Souček

Na čísle spolupracovali:

Autori textov: Nikola Baďová, Svetlana Barátová, Ľuboš Bogdányi, Titanilla Böd, Michaela Grendelová, Rastislav Hribik, Pavol Komár, Igor Kováč, Stanislav Krško, Pavol Kubiš, Vladimír Mezecevič, Peter Pašuth, Marián Ragula, Ľubomír Souček

Autori fotografií: Titanilla Böd, Roman Buček, Andrej Galica, Peter Pašuth, Ľubomír Souček, Ján Súkup, Štartfoto/Peter Pospíšil, Mateusz Wójcik/Vaculik Racing Team, ČOV/Martin Flousek, Envato (Manuel Hurtado a Frimufilms), TASR (Martin Baumann, Roman Hanc, František Iván, Jakub Kotian, Ján Krošlák, Pavel Neubauer, Štefan Puškáš, Raďovan Stoklasa), archívy (SOŠM, Nadácia SOŠV, Danka Barteková, Viktória Čerňanská, Alica Grofová, MOV, EO, CEV, SKRZ, OV Jasná, Miláno-Cortina 2026, Paríž 2024, MKK, Štefan Daňo, Ján Margita)

Redakčná rada: Anton Siekel (prezident SOŠV), Zdenko Kríž (predseda mediálnej a edičnej komisie SOŠV), Svetlana Barátová, Gabriel Bogdányi, Michaela Grendelová, Tomáš Grosmann, Stanislav Krško, Zdenka Letenayová, Igor Machajdík, Peter Pašuth, Ľubomír Souček, Stanislav Ščepán, Michal Tegza, Boris Vanya, Štefan Žilka (členovia MEK SOŠV)

Registrácia: ISSN 2585-7274

Ročník: VII. **Periodicita:** polročník

Poradové číslo: 2/2023

Evidenčné číslo: EV 6120/23/PT

Rozširuje: Slovenská pošta, a. s.

Foto na prednej obálke:

archív Danky Bartekovej

Vydanie časopisu finančne podporili Olympijská solidarita MOV a Slovenská olympijská marketingová, a. s.

Uzavierka čísla 30. novembra 2023

Dátum vydania: 15. decembra 2023

Jednotlivé články vyjadrujú stanovisko autorov a nemusia byť vždy totožné so stanoviskom vydavateľstva a redakcie. Kopírovanie, znovupublikovanie alebo rozširovanie ktorejkoľvek časti časopisu sa povoľuje výhradne so súhlasom vydavateľa.

VO FOYERI OLYMPIJSKÉHO DOMU V LAUSANNE DELEGÁCIA SOŠV PRI OLYMPIJSKEJ VLAJKE A COUBERTINOVEJ SOCHE SPOLU S PREZIDENTOM MOV THOMASOM BACHOM.

DELEGÁCIA JUBILUJÚCEHO SOŠV V SÍDLE MOV

Dňa 24. septembra 2023 uplynulo 30 rokov od plnoprávneho uznania Slovenského olympijského výboru (SOV) na 101. zasadnutí Medzinárodného olympijského výboru (MOV) v Monte Carle. Pri príležitosti tohto jubilea bola delegácia Slovenského olympijského a športového výboru (SOŠV) na 12. a 13. septembra pozvaná do sídla MOV vo švajčiarskom Lausanne.

PREHLIADKA OLYMPIJSKÉHO MÚZEA I OLYMPIJSKÉHO DOMU

Prvý deň dvojdnovej návštevy v Lausanne patril predovšetkým obhliadke Olympijského múzea a zoznámeniu sa s hlavným mestom svetového olympizmu. Druhý deň pobytu si celá delegácia SOŠV sprevádzaná Eliane Braillardovou z MOV prezrela priestory Olympijského domu.

Supermoderné olympijské múzeum bolo otvorené v roku 1993 a obsiahlo renovované pred niekoľkými rokmi. Obsahuje historické artefakty nevyčísliteľnej hodnoty a je doplnené množstvom videoprezentácií a fotografií, ako aj trenažermi. Z múzea, obklope-

ného parkom, je prekrásny výhľad na Ženevské jazero a na alpské končiare za ním, ktoré sú už na francúzskej pôde.

Niektoré artefakty v jeho zbierkach pochádzajú aj od našich olympijských víťazov Michala Martikána, Petra a Pavla Hochschor-

nerovcov, Anastasie Kuzminovej, Petry Vlhovej a najnovšie aj od Eleny Kaliskej. Vystavené sme však videli len Martikánovo pádlo, ďalšie predmety sú v depozite múzea.

Supermoderná mohutná presklená budova Olympijského domu so strechou pokrytou

kollektormi a čiastočne zatravnou bola otvorená v roku 2019. Leží v tesnej blízkosti historického sídla MOV Chateau de Vidy pri Ženevskom jazere. Do novej budovy sa pred štyrmi rokmi presťahovali zamestnanci MOV aj z iných kútov olympijského mesta, takže teraz sú všetci pod jednou strechou.

Pred budovou zaujmú návštevníka veľké olympijské kruhy a pri vstupe do nej olympijská vlajka a socha zakladateľa moderného

Hodno pripomenúť, že Slovenský olympijský výbor vznikol 19. decembra 1992. Provizórne ho uznala exekutíva MOV na svojom zasadnutí v Atlante 16. marca 1993 a s plnou platnosťou zasadnutie MOV o viac než pol roka neskôr. SOŠV vznikol transformáciou SOV na strešnú organizáciu slovenského športu 7. decembra 2018.

V zložení delegácie SOŠV sa súčasnosť prepojovala s minulosťou. SOŠV v Lausanne reprezentovali prezident Anton Siekel, čestný prezident František Chmelár, generálny sekretár Jozef Liba, výkonný riaditeľ Gábor Asványi, viceprezidenti Danka Barteková (zároveň členka MOV) a Peter Korčok, aktuálni členovia výkonného výboru SOŠV Matej Tóth, Monika Šišková a Daniel Líška, kontrolór organizácie Ján Mižúr, členovia historicky prvého výkonného výboru SOŠV (od 19. decembra 1992 do februára 1997) Vladimír Miller, Július Dubovský a Karol Mihok, plus riaditelia oddelení SOŠV aj Slovenského olympijského a športového múzea.

PRIJATIE U THOMASA BACHA V PRIATELSKEJ ATMOSFÉRE

Vrcholom návštevy bolo prijatie delegácie prezidentom MOV Thomasom Bachom. „Toto je Olympijský dom, teda aj váš dom. Vždy ste tu vítaní,“ povedal na úvod zhruba 40-minútového prijatia šéf svetového olympijského hnutia.

„Sme vďační za vašu návštevu. Ja som v dôsledku pandémie ochorenia CO-

THOMAS BACH OCENIL SOŠV PRI PRÍLEŽITOSTI 30-ROČNÉHO JUBILEA TROFEJOU PREZIDENTA MOV. NA SNÍMKE ZLAVA DANKA BARTEKOVÁ, ANTON SIEKEL, THOMAS BACH A FRANTIŠEK CHMELÁR.

VID-19, následného posunu mnohých vrcholných podujatí na neskoršie obdobie a ďalších vecí ešte nemohol naplniť môj sľub, že vás navštívim. Mám bláznivý program a už dlho som nebol v Afrike ani v Južnej Amerike. Ale vynasnažím sa urobiť maximum, aby som vás navštívil, pretože vysoko oceňujem prácu SOŠV,“ uviedol ďalej Thomas Bach.

Predtým bol Bach ako olympijský funkcionár na našej pôde dvakrát. V októbri 1994 prišiel ako predseda hod-

notiacej komisie MOV, ktorá hodnotila pripravenosť Popradu-Tatier na kandidatúru na usporiadanie ZOH v roku 2002. A v decembri 2007 sa zúčastnil na oslavách 15. výročia SOV. V tom čase ešte nebol na čele MOV, v oboch prípadoch bol „len“ viceprezidentom. Do najvyššej funkcie nastúpil v júli 2013 a jeho mandát prezidenta MOV sa skončí po 12 rokoch v lete 2025.

Prezident SOŠV Anton Siekel sa poďakoval za prijatie celej delegácie

ČASŤ DELEGÁCIE SOŠV V PARKU OLYMPIJSKÉHO MÚZEA PRI SOCHE EMILA ZÁTOPKA.

olympijského hnutia a obnoviteľa antických olympijských hier Pierra de Coubertin v životnej veľkosti. Táto socha rovnako ako schodisko predstavujú obľúbené miesta spoločných fotografií.

Olympijský dom, obklopený parkom, získal viacero medzinárodných ocenení ako jedna z najdružateľnejších a „najinteligentnejších“ budov na svete s pozoruhodným tepelným či vodným

hospodárením a s minimalizáciou vytvárania uhlíkovej stopy. Jeho súčasťou je napríklad aj fitnesscentrum, či parkovisko pre bicykle. Zamestnancom MOV sa odporúča chodiť do práce na bicykli alebo mestskou hromadnou dopravou, s autami sa tam príliš nepočíta.

Olympijský dom zdobí množstvo umeleckých diel – sôch, aj obrazov – so športovou tematikou. Tiež prispievajú k imponantnému dojmu z veľkoryso riešenej stavby s točenými schodiskami. A ešte ho umocňujú pozoruhodné video-prezentácie s využitím pútavej grafiky. ☒

SPOLOČNÁ FOTOGRAFIA DELEGÁCIE SOŠV NA TOČENOM SCHODISKU V SÍDLE MOV.

a konštatoval, že SOŠV tvorí pevnú súčasť olympijskej rodiny. Nadviazal naňho čestný prezident SOŠV a Bachov dobrý priateľ František Chmelár, ktorý povedal, že od prvého stretnutia s Thomasom Bachom vždy cítil jeho silnú podporu olympijského hnutia na Slovensku a priateľstvo. Venoval mu obraz so zápasníckym motívom, ktorý sám namaľoval.

Viceprezidentka SOŠV a členka MOV Danka Barteková sa poďakovala za podporu, ktorú od Bacha cítila počas celého pôsobenia v MOV. Zhodou okolností ju za členku prijali na zasadnutí MOV v Buenos Aires – tom istom, na ktorom bol Nemeč zvolený na čelo

MOV. Vyzdvihla, že sa k nej vždy správal veľmi kolegiálne a priateľsky.

Prezident MOV v reakcii vyzdvihol pôsobenie Danky Bartekovej. „Je veľmi uznávaná členka olympijskej rodiny. Sme vám za ňu vďační a vy môžete byť na ňu naozaj hrdí,“ adresoval Bach Slovákom.

Generálny sekretár Jozef Liba upozornil, že v poslednom období sa výrazne zvýšilo zastúpenie žien v orgánoch SOŠV – v 11-člennom výkonnom výbore sú aktuálne až štyri ženy,

**MATEJ TÓTH PRI
PODPISOVANÍ
NA PANEL
OLYMPIONIKOV.**

AUTOGRAMY TÓTHA A KORČOKA NA PANELI OLYMPIONIKOV

Po prijatí delegácie u Thomasa Bacha sa na druhom poschodí imponantnej budovy MOV odohral slávnostný akt. Dvaja členovia výkonného výboru SOŠV z radov viacnásobných olympionikov v atletike – olympijský víťaz v chôdzi na 50 km z Ria de Janeiro 2016 Matej Tóth a jeho starší chodecký „parták“ a švager Peter Korčok sa pri zvyčajnej ceremónii podpísali na sklenený panel, ktorý je vyhradený pre autogramy olympionikov. Pridali sa tak k Anastasii Kuzminovej, Danke Bartekovej, Petre Vlhovej a Elene Kaliskej, ktorí sa na panel podpísali už v predošlom období.

Po podpisovaní, ktoré sledoval aj bývalý legendárny ukrajinský skokan o žrdi a člen MOV, dnes v centrále MOV pôsobiaci Sergej Bubka, odovzdal Thomas Bach Matejovi Tóthovi aj Petrovi Korčokovi certifikáty a odznaky OLY určené pre olympionikov, ako aj hodinky Swatch zo špeciálnej edície pre olympionikov.

predtým dlho bývala len jedna. Zdôraznil aj mimoriadne vysoké zastúpenie olympionikov v exekutive SOŠV. Je ich tam až sedem, z toho až piati sa môžu pochváliť olympijskou medailou. To je nezvyčajné.

V druhej časti stretnutia sa Thomas Bach venoval aktuálnym problémom olympijského hnutia. Predovšetkým objasňoval komplikovanú situáciu spôsobenú vojnou na Ukrajine, ktorú vedie Rusko s podporou Bieloruska. Vyjadril nádej, že OH v Paríži budú symbolom mieru a jednoty olympijského hnutia.

K JUBILEU SOŠV TROFEJ PREZIDENTA MOV

Na záver prijatia prevzal prezident SOŠV Anton Siekel z rúk Thomasa Bacha certifikát na počesť 30. výročia plnoprávneho uznania Slovenského olympijského výboru zo strany MOV a zároveň Trofej prezidenta MOV ako prejav ocenenia dlhoročného významného pôsobenia SOŠV (predtým SOV) pri rozvoji olympijského hnutia.

Anton Siekel šéfovi MOV ako spomienkový darček odovzdal brožúru s fotografiami z Bachových dvoch návštev na Slovensku a z viacerých stretnutí so slovenskými predstaviteľmi na podujatiach v zahraničí.

Anton Siekel okrem toho zopakoval pozvanie na Slovensko toho Thomasa Bacha a uviedol, že takisto ako Olympijský dom v Lausanne, aj Dom športu v Bratislave, v ktorom sídli SOŠV, je otvorený pre ľudí pôsobiacich v oblasti športu či olympizmu. ✕

NAJLEPŠÍ ROK V KARIÉRE

V ROKU 2023 DANKA BARTEKOVÁ
MIERILA EXTRÉMNE DOBRE...

Športový fanúšik registruje meno DANKY BARTEKOVEJ už dve desaťročia. Pred rokom 2023 mala naša strelkyňa na konte olympijský bronz, medaily z MS a viacero titulov majsterky Európy. Ale v poslednej sezóne sa vyšvihla tak vysoko, ako nikdy predtým. V skeete sa stala majsterkou sveta i Európy (v Baku, resp. v Osijeku), v Chateauroux vyhrala generálku na OH 2024 a v pretekoch Svetového pohára v Dauhe dosiahla ešte aj kvalifikačný absolútny svetový rekord zostrelením všetkých 125 „holubov“.

✘ **Ako budete bilancovať svoj športový rok 2023?**

„Najveselšie, ako sa dá. Mám za sebou jednoznačne najlepší rok v kariére. Prekonala som si tabuľkové rekordy, priemery z minulého roka a stala som sa majsterkou sveta, čo sa mi nikdy predtým nepodarilo. Navyše som v jednom roku vyhrala MS aj ME. Ešte predtým som na jar dosiahla svetový rekord. K tomu som si vybojovala olympijskú miestenku do Paríža, čo bol môj hlavný cieľ. A vyhrala som aj predolympijskú generálku v Chateauroux. Nevydarili sa mi vlastne len Európske hry.“

✘ **Prečo práve tento rok to vyšlo takto výnimočne?**

„Bola som na tom veľmi dobre technicky. Minulý rok v novembri som na odporúčanie môjho švagra (český olympijský víťaz v trape David Kostelecký – pozn. autorov) začala spolupracovať s kondičným tréne-

rom z USA. Pod jeho vedením som začala v príprave skúšať nové veci. Viac som sa sústredila na biomechaniku a efektivitu pohybu pri strelbe tak, aby bol pre moje telo prirodzený. Dlhodobu som na tom bola veľmi dobre technicky a vytrvalostne, ale potrebovala som sa sústrediť na presné fungovanie tela, vďaka čomu som potom lepšie zvládala psychický tlak a súťažný stres. Dá sa povedať, že vďaka spolupráci s Mattom Zanisom som dosiahla, že moja strelba sa stala jednoduchšou a prirodzenejšou. A to bol možno ten chýbajúci kúsok skladačky. Navyše, v našom športe je veľmi dôležité športové šťastie. Uvedomujem si, že rok ako tento je výnimočný a ja i celý môj tím sme vďační, že v mojej kariére prišiel.“

✘ **Zmenili ste niečo aj na vašej zbrani?**

„Vymenila som pažbu. Teraz mám kovovú konštrukciu, na ktorej je nastaviteľné vlastne všetko. Mám rukoväť na mieru,

zhotovenú z odtlačku mojej ruky. Vlastne ma do toho ,dokopal´ môj tréner Sandro Bellini, ktorý ma už niekoľko rokov tlačil do zmeny. Mne sa predošlá drevená pažba páčila. Bola krásna, elegantná, ale žiaľ, nič sa na nej nedalo nastaviť. Teraz to mám inak.“

✘ **Samozrejme, na začiatku roka ste museli mať v hlave pomyslenie na to, že ešte nemáte olympijskú miestenku. Zaťažovalo vás to veľmi?**

„Mám pocit, že u mňa bolo všetko pokojnejšie ako predtým. Chcela som získať miestenku na OH, ale vedela som, že to zvládnem vtedy, keď budem pokojná. Pomohlo mi aj to, že pred časom som začala spolupracovať s psychológom Karolom Kováčom. Predtým som mala skúsenosti len s mentálnymi trénermi, ale vďaka psychológovi som si v hlave ,upratala´ veci okolo mojej streleckej výkonnosti. Vďaka tomu som sa udržiavala viac v pohode.“

„MÁM POCIT, ŽE U MŇA BOLO VŠETKO POKOJNEJŠIE AKO PREDTÝM.“

✘ **Cítili ste už na začiatku sezóny, že môže byť takáto výnimočná?**

„Práveže nie. Po prvých pretekoch v Maroku som mala chuť novú pažbu zahodiť, pretože som strieľala katastrofálne. Bolo to vlastne jediný raz počas sezóny, keď som bola veľmi nervózna. Ocitla som sa v rozpore, že som neverila zmene, ktorú sme urobili. Ale potom sa mi podarilo zastrieľať zase dobre a upokojila som sa.“

NA OLYMPIJSKEJ STRELNICI V CHATEAUROUX OKOŠTOVALA CHUŤ VÍTAZSTVA.

DANKA BARTEKOVÁ

Narodená 10. októbra 1984 v Trenčíne, vyrastala v Malženiciach, žije v Trnave. Členka Športového centra polície, tréner Sandro Bellini, v minulosti Juraj Sedlák. Jej sestra-dvojčička Lenka (dnes Kostecká) bola v skeete juniorská majsterka sveta aj Európy, spolu boli členky zlatých družstiev na ME žien.

Najväčšie športové úspechy v disciplíne skeet: olympijské hry – v Londýne 2012 bronz, v Pekingu 2008 ôsma, majstrovstvá sveta – v Baku 2023 zlato, v Lonate 2005, Záhrebe 2006, Mníchove 2010 aj v Granade 2014 bronz, zo súťaží družstiev skeetárok má 2 striebra a 2 bronzy, majstrovstvá Európy – v Nikózii 2008, Kazani 2010, Leobersdorfe 2018, Lonate 2019 a v Osijeku 2023 zlato, v Maribore 2015 striebro, v Suhle 2013 bronz, zo súťaží družstiev skeetárok má 6 zlatých, 1 striebornú a 6 bronzových medailí, Svetový pohár – vo finále zlato v Maribore 2012, tri striebra a dva bronzy, vyhrala 6 pretekov SP. V minulosti držala finálový svetový rekord (99), aktuálne drží svetový kvalifikačný rekord absolútnym nástrelom 125.

Od júla 2013 bola osem rokov členka komisie športovcov MOV aj samotného MOV. Od februára 2022 je individuálna členka MOV. Od októbra 2021 je viceprezidentka SOŠV. V roku 2012 získala ocenenie Krištáľové krídlo. ✘

RADOSŤ Z TITULU MAJSTERKY SVETA V BAKU.

Povedala som si, že sme spravili dobrý rozhodnutia a musím tomu len veriť. No a potom som v Dauhe v kvalifikácii dosiahla absolútny svetový rekord. Strieľalo sa mi tam úplne prirodzene.“

✘ **Zmenilo sa vtedy vo vás niečo?**

„Tými pretekmi som v sebe akoby niečo odomkla – prekonala som v sebe strach z vysokých nástrelov. Absolútny nástrel bol ako znamenie, že na to mám – kedykoľvek a kdekoľvek. A to sa ma držalo vlastne celú sezónu. Podmienky na majstrovstvách sveta aj Európy boli zďaleka nie ideálne, ale podarilo sa mi ich mentálne zvládnuť na úrovni. Vďaka tomu všetko do seba správne zapadlo.“

✘ **Utvoriť svetový rekord je niečo výnimočné. A k tomu ešte absolútny rekord. Aký je to pocit?**

„Pre mňa to nebol úplne nový pocit. Prvý raz som ho zažila už v roku 2008. Keď sa ešte v pretekoch strieľali tri položky a finále, strelila som 99 terčov zo 100 a utvorila finálový svetový rekord, ktorý som dlhšie držala sama. V Dauhe som však zostrelila 125 zo 125 terčov, čo je

„SVETOVÝ REKORD
ZNAMENÁ, ŽE AJ KEĎ
SKONČÍM S KARIÉROU,
NIEČO PO MNE
ZOSTANE.“

naozaj výnimočné. Ocitla som sa v trojčlenom elitnom klube brokárkov, v ktorej je rovnakým výkonom z OH v Tokiu aj trapistka Zuzka Rehák Štefečeková a Čilanka Francisca Crovettová-Chadidová. V Dauhe som mala dva fantastické dni. Keď som išla na poslednú položku, mala som na konte čistú stovku a uvedomovala som si, že môžem dosiahnuť svetový rekord. Dokázala som zvládnuť ten veľký stres. Aj vďaka tomu, že v poslednej položke som išla krok za krokom. Aj na najťažšom stanovisku som bola úplne pokojná a keď som si to potom pozrela

HOSŤ ČÍSLA DANKA BARTEKOVÁ

na videu, až som mala zimomriavky... Svetový rekord znamená, že aj keď skončím s kariérou, niečo po mne zostane.“

✘ **V auguste prišlo niečo možno ešte lepšie - prvý zisk titulu majsterky sveta. V akej nálade ste išli do Baku?**

„Mala som za sebou Európske hry, ktoré boli na hrane. Na strelnici vo Vroclave mi na finále chýbal jeden zásah navyše. Bola som si istá, že v prípade postupu by som vo finále uspela, pretože som bola naozaj v dobrej forme. Akurát tá strelnica ma vytrápila. Potom prišli preteky SP v mojom obľúbenom Lonate. Cestovala som tam unavená a znovu som strelila 119, čo na finále opäť nestačilo. Ale uvedomila som si, že na postup mi oba razy chýbal možno milimetrík, pričom vo finále by bolo všetko otvorené. Pred MS v Baku som doma na jedných pretekoch strelila 124, čo ma presvedčalo o kvalitnej pripravenosti. Strelnicu som poznala z minulosti a hoci je krásna a má fantastické pozadie, na ktorom parádne vidíte terče, vedela som, že zvyčajne je veľmi veterná. Na to som sa musela dobre pripraviť. Zvolila som si záverečnú prípravu na strelnici v Brne. Jednak je to blízko a jednak je tam veľmi členité a ťažké pozadie. Moje oči sa tam preto museli viac namáhať, čo bolo dobré.“

✘ **Ako to vyzeralo priamo v Baku?**

„Po ťažkej príprave v Brne mi tam terče pripadali ako lavóry, tak ich bolo pekne vidno. Mali sme aj šťastie, že nefúkalo, čo je v Baku nezvyčajné. Navyše v našom tíme sa utvorila veľmi dobrá atmosféra. Počas tréningov som cítila, že forma mi graduje a že nad strelbou mám plnú kontrolu. Triafala som terče presne tak, ako som chcela. To ma udržiavalo v dobrom mentálnom nastavení. Nepripúšťala som si tlak. Po prvom dni kvalifikácie som mala na konte maximum 75 a na druhý deň súťaže som nastúpila s čerstvou myslou. Zostrelila som spolu 123 terčov, čo znamenalo postup do šesťčleného finále a zároveň aj zisk olympijskej miestenky, čím mne i môjmu tímu zo srdca spadol veľký balvan.“

✘ **Na finále ste teda nastúpili bez nejakej veľkej psychickej záťaže?**

„Musela som si zachovať chladnú hlavu. Nevravím, že som bola bez emócií, ale až do posledného terča sa mi darilo nevyvíjať na seba tlak. Američanky strieľali veľmi konzistentne a zdalo sa mi, že sa môže zopakovať história z MS 2018, keď som po vyhratej kvalifikácii skončila

štvrtá za tromi Američankami. Aj v Baku som začala horšie, no potom som chytila rytmus a strieľala som isto. Naopak, suverénne súperky, ktoré začali zhurta, sa postupne rozchybovali. V súboji o zlato proti Danii Jo Vizziovej z USA mala súperka v poslednej desiatke náskok dvoch terčov a keď som ja minula, mohla mi ujsť až o tri terče. Vtedy však začala kažiť a ja som sa na ňu dotiahla. Boli sme v úplne iných pozíciách - ona stratila trojterčový náskok, ja som sa konzistentne vyšvihla až k rozstrelo o zlato. Z tejto situácie som vyťažila maximálny pokoj a mentálnu výhodu.“

✘ **Museli ste cítiť, že titul je veľmi blízko a takáto šanca sa vám už nikdy nemusí naskytnúť...**

„Mala som v hlave, že k titulu majsterky sveta som najbližšie, ako som kedy bola. Hovorila som si – choď si po ten titul, zaslúžiš si ho! V rozstrele som si uvedomovala, že nemám čo stratiť. A plne som sa sústredila.“

✘ **Na titul majsterky sveta ste čakali 25 rokov kariéry. Čo pre vás znamená?**

„Na Slovensku máme viacerých majstrov sveta. S niektorými som sedela v komisii športovcov SOŠV a predstavovali pre mňa veľké vzory. Vždy som túžila tak ako oni byť najlepšia na svete. Svetový titul pre mňa i celý môj tím znamenal splnenie veľkého športového sna.“

✘ **Tri týždne po MS v Baku prišli ME v Osijeku - a zase zlato...**

„Návrat domov z Baku bol pre mňa emočne veľmi náročný. Cítila som obrovské zadosťučinenie, ale zároveň som sa snažila „vrátiť na zem“ a pripraviť sa na ME. Oslavovala som minimálne. Vďaka tomu som si ušetrila veľa energie. Znovu som si zvolila prípravu v Brne, kde je strelnica veľmi vizuálne náročná, tak ako

**„MALA SOM V HLAVE,
ŽE K TITULU MAJSTERKY
SVETA SOM NAJBLIŽŠIE,
AKO SOM KEDY BOLA.
HOVORILA SOM SI -
CHOĎ SI PO TEN TITUL,
ZASLÚŽIŠ SI HO!“**

tá osiжекá. V prvých tréningoch v dejisku ME som však strieľala zle a zmocnila sa ma panika. Zavolała som optometristovi Tomášovi Pospíchalovi, že mám problém. Tri-štyri dni pred pretekmi mi určil cvičenia na rozhýbanie očí. Potom sa to výrazne zlepšovalo a nadobudla som istotu. Som naozaj veľmi rada, že mám okolo seba profesionálny tím ľudí, ktorí mi vedia pomôcť vyriešiť problém relatívne rýchlo aj na diaľku cez telefón. Vybojovala som si potom tie preteky sama v sebe a zvládla som ich víťazne.“

✘ **Akú cenu má v streleckom svete byť v jednom roku majster sveta aj Európy?**

„Pokiaľ viem, podarilo sa to len zopár mužom, ozajstným legendám nášho športu.“

✘ **Vyhrali ste aj predolympijskú generálku v Chateauroux. Toto mesto leží až 270 km od Paríža, takže na vašej piatej olympiáde budete po prvý raz mimo hlavného olympijského diania. Ako to vnímate?**

„V Pekingu 2008, Londýne 2012, Riu 2016 aj predvlani v Tokiu sme síce bý-

vali v olympijskej dedine, ale na strelnicu sme to vždy mali zhruba hodinu cesty autobusom. Naopak Chateauroux je ďaleko od Paríža, ale priamo tam je všetko blízko, teda aj potrebné zázemie. Je to mestečko veľkosťou ako naše Piešťany - na také sme v streľbe zvyknutí. Samozrejme, pred súťažami prideme o magickú olympijskú atmosféru, ale z hľadiska športového výkonu je pre nás strelnica v Chateauroux to najlepšie - nie je dočasná ako v predchádzajúcich prípadoch a môžeme si ju v predstihu vyskúšať. Z hľadiska udržateľnosti by nemalo význam stavať novú strelnicu v Paríži, keď jedna veľmi kvalitná v krajine existuje. Ako členka MOV však bojujem o to, aby strelci mali počas OH pred svojimi súťažami alebo po nich možnosť ísť na dva - tri dni aj do parížskej dediny a nasať olympijskú atmosféru.“

✘ **Novembrové finále Svetového pohára ste vynesali, ale výsledky v roku 2023 vás pasujú do úlohy favoritky olympijskej súťaže. Čo to s vami robí?**

„Nikdy mi nevyhovovalo, keď som išla do pretekov ako favoritka, ale v olympijskom Londýne 2012 som to zvládla a získala som bronz. Naposledy pred Tokiom som mala vynikajúcu sezónu, ale o sústredenie ma oberali mnohé veci, napríklad striktné protipandémiové opatrenia. Ja i môj tréner sme boli vtedy pri sledovaní zdravotného stavu a dezinfikovani všetkého až paranoidní. Nezvládli sme to. Po zisku titulu majsterky sveta som však teraz bola v úlohe topfavoritky na ME - a zvládla som ju víťazne. Pritom som bola pod veľkým tlakom. To mi dodáva istý pokoj do olympijského roka.“

✘ **Ako plánujete vstup do olympijskej sezóny?**

„Pred jej začiatkom sa sústredím na objemy. To znamená, že budem strieľať už od zimných mesiacov. V zime ma čaká aj sústredenie v USA. Popri tom budem riešiť biomechaniku, najvhodnejší tvar pažby, aj finálne nastavenie zbrane, aby som začiatkom roka už mala všetky technické veci doladené. V januári budem ako členka MOV týždeň na ZOH mládeže v juhokórejskom Kangwone. Vďaka tomu sa po ťažkej objemovej príprave na týždeň trochu odreagujem od streľby.“

✘ **A súťaže?**

„Začnem na katarskej Grand Prix v Dauhe a na Cypre. Tieto preteky každoročne využívam na odskúšanie

VÝNIMOČNÉ DOUBLE

Double v podobe zisku svetového i európskeho šampióna v olympijskej disciplíne v rovnakom roku sa predtým zo slovenských športovcov podarilo len piatim mužom - krasokorčuliarovi Ondrejovi Nepelovi (v rokoch 1971, 1972 aj 1973), vodným slalomárom bratom Petrovi a Pavlovi Hochschornerovcom (2002 a 2011) i Michalovi Martikánovi (2007) a cyklistovi Petrovi Saganovi (2016). Aj to potvrdzuje, že Danka Barteková dokázala niečo naozaj výnimočné. Navyše to dosiahla ako členka Medzinárodného olympijského výboru (MOV) a viceprezidentka Slovenského olympijského výboru (SOŠV), čo je nemenej pozoruhodné. ✘

DANKA BARTEKOVÁ SO ZLATOU MEDAILOU Z ME V OSIJEKU.

nových vecí. Potom ma čakajú preteky Svetového pohára v Maroku, talianskom Lonate a v Baku. Na mojej obľúbenej strelnici v Lonate bude aj európsky šampionát, čo ma naozaj teší, pretože mi veľmi pripomína tú olympijskú. Medzi týmito súťažami budú dlhšie pauzy, ktoré plánujem preklenúť účasťou na nejakých menších pretekoch, aby som nevypadla zo súťažného rytmu.“

✘ **Olympijské hry 2020 v Tokiu sa v dôsledku pandémie ochorenia COVID-19 konali s ročným oneskorením, s veľkými obmedzeniami, každodenným testovaním a bez divákov. Čo čakáte od parížskych hier?**

„Organizátorom v Tokiu patrí veľká vďaka za to, že aj v takýchto ťažkých podmienkach hry usporiadali. Nikde inde ako v Japonsku by sa to zrejme nepodarilo. Paríž bude v inej situácii. Želala by som si, aby OH 2024 boli oslavou športu, olympijskej jednoty a priateľského merania síl. Samozrejme, vieme, že budú poznačené politikou. Ale pevne verím, že po temnom období prinesú veľkú radosť športovcom, celej

športovej obci a svetu, aby sa na mnohých miestach aspoň na 17 dní zabudlo na dennodenné problémy. Paríž má svetu naozaj čo ukázať a verím, že nám predvedie svoju najkrajšiu tvár. Ja som si mesto obzrela už po pretekoch v Chateauroux.“

✘ **Už desaťročie ste členka Medzinárodného olympijského výboru. V roku 2023 vás prezident Thomas Bach menoval do ďalšej komisie - pre budúcich hostiteľov ZOH. Napíňa vás práca pre MOV?**

„Keď ma v Londýne v roku 2012 zvolili do komisie športovcov a následne aj do samotného MOV, bol to malý zázrak. Od začiatku ma pôsobenie v MOV a vo viacerých jeho komisiách veľmi naplňovalo. A asi som to robila dobre, keď ma po ôsmich rokoch zastupovania komisie športovcov v MOV po polročnej prestávke prijali za individuálnu členku. Bolo to pre mňa veľké zadostučinenie a odmena za osemročnú prácu. V MOV môžem byť až do dovŕšenia veku 70 rokov. Z môjho členstva v MOV môže dlhodobu profitovať aj Slovenský olympijský a športový výbor, v ktorom ma predvlni zvolili za

HOSŤ ČÍSLA DANKA BARTEKOVÁ

viceprezidentku. Ale stále sa mám veľmi veľa čo učiť a zlepšovať sa.“

✘ **Akú máte predstavu o svojej budúcnosti?**

„Absolvovala som štúdium medzinárodných vzťahov, pochodila som kus sveta a ovládam niekoľko cudzích jazykov. Pôsobenie v MOV aj v SOŠV mi poskytuje veľký priestor na networking a na spoznávanie ľudí. O svoju budúcnosť sa neobávam, pretože si nechávam mnoho dverí otvorených. V tejto chvíli ešte neviem isto, akou cestou sa vyberiem po skončení streleckej kariéry, predstavu však mám.“

✘ **Plánujete v streleckej kariére pokračovať aj po olympiáde v Paríži?**

„Myšlienky o konci kariéry prichádzajú vždy po olympiáde. Pre mňa bolo veľmi ťažké obdobie po OH v Tokiu, pretože som pre úspech spravila nesmierne veľa a napriek tomu som tam neuspela. Sklamanie ma však prebolelo, pretože strelba ma naďalej veľmi bavila a naplňovala. Po OH v Paríži bude opäť čas, aby som zistila, či mám v sebe ešte dosť psychických aj fyzických síl, aby som pokračovala. Pokračovala by som len v prípade, ak budem presvedčená, že mám na to dostatok energie a ešte stále chcem súťažiť.“

✘ **Žena - športovkyňa vždy musí riešiť aj dilemu, či má ďalej súťažiť, alebo či chce mať rodinu. Ako je to vo vašom prípade?**

„Túto dilemu som riešila po každej olympiáde, pretože osobný život nenahradí žiadny šport. Uvedomujem si to už dlhodobo a možno práve preto bude moje rozhodovanie veľmi jednoduché. Rada by som si naplnila aj moje súkromné sny. Moja sestra – dvojčička Lenka, ktorá žije v Brne, má tri deti. S ňou a s jej rodinou sa snažím byť čo najčastejšie. Deti má vo veku 6, 9 a 12 rokov. Na príklade Lenky a jej najbližších vidím, aké je skvelé mať rodinu a ako veľmi to naplňuje život. Prítom dobre vychovávať deti predstavuje celoživotný projekt. V minulosti som nebola v situácii, ktorá by mi dovoľovala do toho ísť. Uvidíme po Paríži.“

✘ **Čo si želáte do roku 2024?**

„Aby mi priniesol takú satisfakciu ako tento. Aby som mala radosť zo športu, aby som na každé preteky išla s vedomím, že som v príprave urobila maximum pre úspech a aby som v ňom bola taká úspešná ako v roku 2023.“ ✘

„FAMILY FOTO“ PO ZÁVEREČNOM BLOKU KONFERENCIE ŠPORT A SPOLOČNOSŤ V POPRADE.

ŠPORT VYSLAL POLITIKOM JASNÉ SIGNÁLY, KTORÉ BOLI VYPOČUTÉ

Slovenský šport nechcel čakať len pasívne na výsledky septembrových parlamentných volieb. Aktívnymi krokmi vyslal politickým špičkám jasný signál, že je pripravený argumentovať, odborne komunikovať a pracovať na zlepšení svojho postavenia, ktoré mu náležite patrí. Aj preto už na jar vznikla **Deklarácia slovenského športu**. Zástupcovia športovej obce odvtedy absolvovali mnohé rozhovory s politikmi a na túto tému sa diskutovalo na septembrovej konferencii **Šport a spoločnosť** v Poprade.

Zástupcovia športovej obce viackrát pred voľbami i po nich zdôraznili, že šport by politickými elitami nemal byť vnímaný primárne ako „voľnočasová“ aktivita a mal by sa zmeniť ich prístup k nemu.

DEKLARÁCIA SLOVENSKEHO ŠPORTU

Prvým krokom bola Deklarácia slovenského športu, pod ktorú sa podpísalo vyše 12-tisíc ľudí. Medzi nimi aj osobnosti ako Martina Moravcová, Danka Barteková, Marek Hamšík, Jozef Pribilinec, Zuzana Rehák

Štefečeková, Marek Hrivík, Anastasia Kuzminová či Michal Martikán.

Deklarácia bola súhrnom požiadaviek športového hnutia voči zástupcom politických strán a hnutí. Mala síce len 7 bodov, ale snažila sa podchytiť všetky sféry športu. Bol to základný dokument na posun vpred, aj keď problémov v športe bolo a je oveľa viac. Na prípravách dokumentu sa podieľali experti zo Slovenského olympijského a športového výboru (SOŠV) a Slovenského futbalového zväzu (SFZ), ktorých prezidenti Anton Siekel a Ján Kováčik iniciovali celý proces.

Podľa Antona Siekela deklarácia predstavovala začiatok komunikácie s politik-

mi: „Postupne sme vybrali z množstva bodov tie najdôležitejšie a najvýstižnejšie. Radi by sme otvorili diskusiu s politickými elitami a hovorili s nimi o obsahu tohto materiálu, hľadali kompromis.“

KONFERENCIA ŠPORT A SPOLOČNOSŤ V POPRADE

Krátko po prijatí deklarácie sa reprezentanti kľúčových športových spolkov stretli so zástupcami relevantných politických strán v diskusii na pôde Slovenského olympijského a športového múzea v Bratislave. Na túto diskusiu nadviazala konferencia Šport a spoločnosť, ktorú SOŠV a SFZ organizovali týždeň pred septembrovými

**„KOMUNIKÁCIA
V ŠPORTOVOM HNUTÍ
PÔSOBÍ V POROVNANÍ
SO SLOVENSKOU
POLITICKOU REALITOU
AKO KOMUNIKÁCIA
SNEMOVNE LORDOV
VO VEĽKEJ BRITÁNII.
SNAŽÍME SA BYŤ ROZUMOM
V NEROZUMNOM SVETE.“**

JÁN KOVÁČIK

VICEPREZIDENTI SOŠV PETER KORČOK (VĽAVO), ZÁROVEŇ AJ PREZIDENT SLOVENSKEHO ATLETICKÉHO ZVÄZU, A DANKA BARTEKOVÁ, ČLENKA MOV, V POPRADE DISKUTOVALI O SPOLOČNSKOM VÝZNAME ŠPORTU S MODERÁTOROM JURAJOM ČURNÝM.

parlamentnými voľbami v Poprade. Bola to unikátna platforma na osobné stretnutia ľudí zo športovej obce, zástupcov politických strán a samospráv i všetkých, ktorí majú mandát i postavenie diskutovať a prinášať návrhy riešení. Takých, ktoré môžu šport na Slovensku posunúť viac dopredu.

„Slovenský šport sa dokázal spojiť a môže byť príkladom aj pre politické strany. Komunikácia v športovom hnutí je adekvátna 21. storočiu a v porovnaní so slovenskou politickou realitou pôsobí ako komunikácia Snemovne lordov vo Veľkej Británii. Snažíme sa byť rozumom v nerozumnom svete,“ uviedol na konferencii prezident SFZ Ján Kováčik.

Na konferenciu Šport a spoločnosť pozvali organizátori aj zástupcov jednástich politických strán, ktoré v posledných prieskumoch pred parlamentnými voľbami mali viac ako 3 %. Z účasti sa ospravedlnili PS, KDĽ a Aliancia. V Poprade predstavili svoje programy pre šport zástupcovia strán OĽaNO a priatelia, SaS, Sme rodina, SNS, Smer – SSD, Hlas – SD, Demokrati a Republika.

V prezentáciách hovorili o témach „Kam patrí šport“, „Financovanie športu“, „Športová infraštruktúra“, „Reprezentácia“ a „Priority strany v oblasti športu“. Následne odpovedali na otázky moderátorov Martina Čánika a Juraja Čurného.

ZHODY I NEZHODY POLITIKOV

Zástupcovia politických strán a hnutí vo svojich príspevkoch zhodne označili šport ako dôležitú oblasť našej spoločnosti. Podľa ich názoru by mal mať lepšie postavenie v štáte a plynúť by doň malo viac financií.

Podľa predvolebných sľubov z Popradu je potrebné šport podporovať vyššími investíciami i vytváraním vhodných podmienok na jeho dostupnosť. Strany navrhovali zmenu systému financovania či viaceré legislatívne úpravy i návrhy, ako napríklad športovné pre každé dieťa do 14 rokov vo výške 50 eur na mesiac, pozmenenie systému voľnočasových poukazov, zavedenie

HISTORICKÁ ŠANCA PRE SLOVENSKÝ ŠPORT

Kým na septembrovej konferencii Šport a spoločnosť v Poprade sa o rezortnom ministerstve pre šport a jeho prínosoch iba diskutovalo, po 1. januári 2024 sa vízie o novom riadení športu začnú naplňovať. Vláda SR chce podľa svojho novembrového programového vyhlásenia, ktoré bolo v oblasti športu oveľa rozsiahlejšie a adresnejšie ako všetky predošlé, naplniť aj ďalšie body Deklarácie slovenského športu.

Po zriadení ministerstva pre šport dlhodobo volali viacerí. Najhlasnejšie sa ozývala

cyklistická legenda Kamil Haťapka. Ten na parlamentnej pôde predniesol prvý návrh na jeho vznik

ešte v roku 1995.

Samostatné ministerstvo pre oblasti športu a cestovného

ruchu presadila počas koalíčných rokovaní Slovenská národná strana (SNS). Na čelo ministerstva sa dostane Dušan Keketi, za oblasť športu bude ako štátny tajomník zodpovedať Ján Krišanda.

Športové hnutie privítalo vznik nového ministerstva a vníma ho ako historickú šancu. Zároveň podporuje všetky iniciatívy na zlepšenie postavenia športu na Slovensku. Aj tieto odkazy vyslali zástupcovia športového prostredia na septembrovej pracovnej konferencii organizovanej SOŠV

daňového odvodového bonusu či superodpočtu, navýšenie prostriedkov na kalendárny rok pre Fond na podporu športu, či vrátenie lotérií späť do športu. Súzvuk medzi zástupcami politických strán a hnutí zaznel aj v téme rozvoja športovej infraštruktúry.

Diskutujúci navrhovali stanoviť jasné pravidlá pre kandidatúry na vrcholné podujatia a zabezpečiť dlhodobú podporu štátnej športovej reprezentácie. Tá by mala zároveň prezentovať Slovensko v zahraničí. SOŠV a športové zväzy by podľa nich mali byť v týchto otázkach partnermi vlády.

Rozdielne pohľady však mali na riadenie športu zo strany štátu. Padali návrhy na zachovanie doterajšieho stavu so športom pod Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR s posilnenými právomocami štátneho tajomníka pre šport, na založenie samostatnej agentúry pre šport, vymenovanie ministra bez kresla, v ktorého gescii by bol šport, až po založenie ministerstva športu a cestovného ruchu, čo sa napokon stane od 1. januára 2024 aj realitou.

SPOLOČENSKÉ MIESTO ŠPORTU

Po prezentáciách sa niektorí politici rozhodli miesto konferencie opustiť a pokračovali v predvolebných mítingoch, ale iní zostali ďalej počúvať diskusie zástupcov športového hnutia. Hneď ďalšia téma sa snažila odhaliť, aké je spoločenské miesto športu.

Podľa prezidenta Slovenského atletického zväzu a viceprezidenta SOŠV Petra

v Bratislave, na ktorej zámery nového rezortu predstavili po príhovoroch Antona Siekela a Jána Kováčika podpredseda Národnej rady SR a predseda SNS Andrej Danko, Dušan Keketi, Ján Krišanda, v tom čase ešte štátny tajomník na ministerstve školstva. Vypočulo si ich viac ako 150 ľudí z oblasti športu, vrátane množstva predsedov či generálnych sekretárov športových zväzov, bývalých špičkových športovcov, ako aj ďalších osobností, vrátane podnikateľov, ktorých predmet podnikania sa spája so športom.

„Zriadenie ministerstva je historická šanca pre šport a veľká výzva pre športové hnutie, aj

pre všetkých, ktorí sa do tohto procesu zapoja. SOŠV ako strešná organizácia slovenského športu už dlhodobo volá po výraznejšom postavení športu, zdôrazňujúc verejný záujem v tejto oblasti. Stratégia rozvoja športu do roku 2030, ktorú vypracovalo športové hnutie v spolupráci s PwC, jasne dokazuje množstvo ekonomických, zdravotných a aj sociálnych benefitov, ktoré môže lepšie riadenie športu priniesť našej krajine. SOŠV i celé športové hnutie spraví v tejto oblasti maximum, aby sme historickú šancu, o ktorú sa snažili športové osobnosti v parlamente od čias Kamila Haťapku, naplnili,“

povedal prezident SOŠV Anton Siekel.

Slovenský šport dostane v pozícii ministra pre šport nového partnera. K téme športu sa doteraz nepristupovalo tak významne, ako sa to plánuje v nasledujúcom období.

Andrej Danko zdôraznil, že nový rezort nevzniká z „politických manierov“, ale preto, aby pomohol adresnejšie a efektívnejšie distribuovať financie pre športové hnutie a rozvíjať strategické ciele športovej politiky, zamerané aj na zdravý životný štýl. Zabúdať sa nebude na infraštruktúru. Fond na podporu športu by namiesto terajších 20 miliónov eur ročne mal dostávať 50 miliónov.

„Šport je oblasť, ktorá dokáže celý národ zjednotiť. Šport rieši aj výchovu mládeže a zdravie obyvateľstva, má nevyčísľateľnú hodnotu pre výchovu mládeže, preto je potrebné, aby vznikol rezort pre cestovný ruch a šport,“ avizoval Andrej Danko. Podľa neho je potrebné vytvoriť systém plánovania športových podujatí, a tak posunúť šport na vyššiu úroveň.

Budúci minister Dušan Keketi verí, že ministerstvo bude partnerom, ktoré bude prepájať aktérov v športe a v súčasnosti s nimi vytvárať úspešný projekt. „Bol som vychovaný vrcholovým športovcom, ktorý do mňa vštepil športové hodnoty. Tie využívam

DESIATKY OSOBNOSTÍ ZO SLOVENSKEHO ŠPORTU SA ZÚČASTNILI NA KONFERENCII ŠPORT A SPOLOČNOSŤ V POPRADE.

Korčoka šport na Slovensku nemá dostatočné postavenie v rámci spoločnosti, aj keď vo svete získava väčšiu vážnosť. „Sme na ceste, aby sme zlepšovali jeho postavenie,“ vravel Peter Korčok, ktorý si uvedomuje, že nás čaká iný život ako doteraz. „Digitalizácia ovplyvňuje ľudstvo, výrazne ovplyvňuje naše deti a nás, a s tým sa budeme musieť popasovať. Je alarmujúce, že polovica obyvateľov na Slovensku nešportuje. Máme čo robiť, aby sme toto číslo znížili. Ak spojíme sily, tak práve šport nám pomôže, aby sme žili šťastnejší a aktívny život. Dô-

ležité je, že šport vnímame z hľadiska zdravotného aspektu.“

Medzi najväčších podporovateľov športu patria samosprávy, ktoré na konferencii zastupovali primátori Prešova a Banskej Bystrice František Olha a Ján Nosko. „Šport na Slovensku žije z veľkej miery vďaka samosprávam. Z môjho pohľadu je to trvalo neudržateľný stav. Šport má nesporné benefity – dieťa, ktoré športuje, je zdravšie. Dôležitá je spoločenská zhoda a generálna dohoda, ako s ním naložiť,“ znelo z úst Jána Noska.

„SPRAVÍME MAXIMUM, ABY SME HISTORICKÚ ŠANCU, O KTORÚ SA SNAŽILI ŠPORTOVÉ OSOBNOSTI V PARLAMENTE OD ČIAS KAMILA HAŤAPKU, NAPLNILI.“

ANTON SIEKEL

Podľa členky MOV a viceprezidentky SOŠV Danky Bartekovej športu môže výrazne pomôcť, ak nastane v štáte zhoda presvedčenia o jeho dôležitosti. „Kým sa na tom v našej spoločnosti nezhodneme, postavenie športu sa nezmení.“

„MINISTERSTVO ŠPORTU A ...“

Športová konzultantka Alica Fisterová na základe poznatkov z ministerského riadenia rezortu športu v 75 krajinách sveta predložila účastníkom konferencie pozitíva i negatíva z v tom čase iba možného zriadenia ministerstva pre šport: „Pozitíva sú legislatívna právomoc, šport by bol riadený z jedného uzla a ministerstvo by zabezpečovalo odvetvie športu ako celok, podporovalo by a motivovalo zamestnanosť v športe. Nevýhodou by bola počítačová administratívna záťaž na štátny rozpočet.“

Podľa členky výkonného výboru SFZ Márie Berdisovej si šport pred vznikom nového ministerstva musí presne za-

definovať, čo chce dosiahnuť a kde sa chce zlepšiť. Dôležité je podľa nej, aby mal šport v spoločnosti také postavenie, že štát bude vznik nového rezortu brať ako nevyhnutnosť.

Anton Siekel v diskusii pripustil, že dnes by téma vzniku nového ministerstva nemusela byť na stole, „ak by mal štátny tajomník športu silné slovo na rokovaní vlády.“

ŠPORT A EKONOMIKA

„Slovensko sa musí pozrieť na to, aké je. Je to krásna krajina, krajina regiónov, ale nevyužíva svoj potenciál z hľadiska toho, čo môže ponúknuť,“ povedal v úvode diskusie na tému Šport a ekonomika spolutvorca Stratégie slovenského športu 2030 Boris Miškovič.

Pripomenul, že šport nebol prioritou slovenského štátu za posledných 30 rokov. Budúcnosť však môže vyzeráť pozitívne, keď sa nájde pochopenie najmä v oblasti verejných zdrojov. Dnes totiž

ani rodiny a v stredno-dlhej budúcnosti ani firmy nebudú záchrancami slovenského športu, aj keby sa diametrálne zmenila legislatíva. Diskutujúci Jaroslav Polaček (primátor Košíc), Ladislav Križan (predseda správnej rady Fondu na podporu športu) i moderátor Martin Čánik sa zhodli, že po vyjadreniach zástupcov politických strán vidia príležitosť, že do oblastí športu a rekreácie sa dostane viac peňazí.

ŠPORT A LEGISLATÍVA

„Tvorba rozumných vyvážených pravidiel, ich poznanie, vysvetľovanie, dôsledné dodržiavanie a vynucovanie je dobrou cestou na dosiahnutie dlhodobého udržateľného rozvoja a stability nielen právnych ekonomických, ale i medziludských vzťahov, a na synergickú tvorbu hodnôt nielen v športe,“ otvoril záverečný blok konferencie člen výkonného výboru SFZ a v tom čase štátny tajomník ministerstva spravodlivosti Peter Sepeši.

Šport by mal podľa diskutujúcich fungovať v rámci svojej výsostnej autonómie a štát by nemal regulovať jeho činnosť normami, ktoré by ho zlikvidovali. Člen legislatívnej rady vlády SR Peter Haňdiak preto podporil vytvorenie komory pre šport. Podľa riaditeľa právneho oddelenia SOŠV Patrika Hrbeka je dôležité prijímať legislatívu pre šport participatívnym spôsobom a zapájať športové hnutie do príprav legislatívnych noriem, ktoré sa ho týkajú. ✕

ZĽAVA JÁN KOVÁČIK, ANTON SIEKEL, ANDREJ DANKO, DUŠAN KEKETI A JÁN KRIŠANDA POČAS NOVEMBROVEJ PRACOVNEJ KONFERENCIE K PRÍPRAVE VZNIKU MINISTERSTVA ŠPORTU A CESTOVNÉHO RUCHU.

v živote. Nie je mojou ambíciou rozdeľovať spoločnosť, ale spájať. Budeme sa pozeráť na okolité štáty a využívať skúsenosti z nich pre náš projekt. Budeme sa spoliehať aj na názory športovcov. Verím, že ministerstvo bude fungovať aj v ďalších obdobiach a že na konci naše zámery pomenujeme ako úspešnú cestu,“ povedal Dušan Keketi, ktorého otec rovnakého mena bol vynikajúcim futbalovým brankárom Spartaka Trnava v „zlatej ére“ tohto klubu. ✕

PETRA VLHOVÁ NASTUJUJE DO KAŽDÝCH PRETEKOV S CIEĽOM ZVÍTAZIŤ.

Aj v zimnej sezóne 2023/24 budú najväčšiu pozornosť slovenských fanúšikov pútať vystúpenia zjazdárky **Petry Vlhovej**. Jedným z vrcholov zimy na Slovensku bude januárový súťažný návrat biatlonistky **Anastasiae Kuzminovej**. A počas jari budú Slováci držať palce **hokejistom** na majstrovstvách sveta v Česku.

POZORNOSŤ NAJMÄ TROM ŽENÁM A HOKEJISTOM

Časy, keď malo Slovensko aj dve desiatky reprezentantov v pretekoch Svetového pohára v rôznych zimných športoch, sú už dávno preč. Slovenské zastúpenie bude minimálne, s výnimkou zjazdového lyžovania, mužského snoubordingu, biatlonu, skialpinizmu, sánkovanania a ženských bobov skôr výnimočné. Trend spoliehania sa na výnimočných jednotlivcov bude pokračovať aj v tejto zime. Na nasledujúcich riadkoch sa pozrieme, čo čaká významné osobnosti slovenského zimného športu v sezóne 2023/24.

VLHOVÁ CHCE NEUSTÁLE VYHRÁVAŤ

Už niekoľko zím je stálicou slovenských zimných športov Petra Vlhová. Spolu s tímom sa na sezónu pripravovala dlhšie v Argentíne, kde našla výborné podmienky. Tréner Mauro Pini oceňoval krátko pred začiatkom ročníka skvelú

fyzickú kondíciu svojej zverenky i jej tréningové jazdy. Pohodu nakrátko narušila choroba. Napriek tomu nový ročník Svetového pohára začala 3. miestom v tradičnej októbrovej ouvertúre v obrovskom slalome v Söldene.

V tejto sezóne čaká na zjazdárky 41 individuálnych súťaží - po desať slalomov, „obrákov“ i super-G a jedenásť zjazdov. Na jeden víkend sa pozrú 20. a 21. januára aj do Jasnej. Finále SP bude od 16. do 24. marca v rakúskom Saalbachu, kde sa o rok uskutoční svetový šampionát.

„Chceme vyhrať všetky preteky, na ktoré sa Petra prihlási a postaví. Viem, že je to možno odvážne takto vyhlásiť, ale taká je realita. Pracujeme aj na niekoľkých technických detailoch, ale to už aj s ohľadom na náš dlhodobý cieľ, ktorým sú ZOH 2026. Chceme Petru udržiavať pripravenú, ale zároveň ju chceme neustále posúvať na vyšší level,“ povedal pred sezónou Vlhovej tréner Mauro Pini.

Okrem Petry Vlhovej nastúpili v Söldene aj Rebeka Jančová a dvaja z troch bratov Žampovcov. Najstarší Adam sa chce vrátiť k umiesteniam v najlepšej pätnástke, Andreas našiel pozitíva v dlhej vynútenej pauze po zranení a rád by predvädzal konštantné výkony. V prelomový ročník dúfa najmladší z bratského tria Teo.

NÁVRAT KUZMINOVEJ DO SÚŤAŽNÉHO DIANIA

Slovenský ženský biatlon prišiel pred sezónou o sestry Fialkové. Paulína nesúťaží pre tehotenstvo a následné materské povinnosti. Ivona sa zo zdravotných a osobných dôvodov rozlúčila s kariérou. A keďže Osrblie hostilo tento rok letné majstrovstvá sveta a 24. až 28. januára 2024 sa na Horehróní uskutočnia aj majstrovstvá Európy v biatlone, funkcionári Slovenského zväzu biatlonu oslovili Anastasiu Kuzminovú, ktorá sa s aktívnou kariérou rozlúčila v roku 2019, a po-

ANASTASIA KUZMINOVÁ CHCE POMÔČť SLOVENSKÉMU BIATLONU.

žiadali ju o súťažnú výpomoc. V lete ešte nemohla súťažiť, pretože nebola dostatočne dlho v testovacom antidopingovom režime, ale v januári sa postaví na štart.

„Chcem napísať jeden krásny príbeh a ukázať aj ľuďom, ktorí majú strach alebo si neveria, že všetko sa dá. Nieкто by povedal, že to je návrat, no pre mňa je to krásne rozhodnutie, ktorému predchádzalo veľa otázok. Biatlon nie je len o behu, ale aj o strelbe. O niektoré návyky zo súťaží som prišla. No myslím si, že som skúsenejšia. Dôležité bude všetko správne načasovať,“ hovorila Anastasia Kuzminová.

Ak by sa jej v domácom prostredí v Osrblí v rýchlostných a vytrvalostných pretekoch darilo, nie je vylúčený ani Nastin štart na februárových majstrovstvách sveta v Novom Meste na Morave či na niektorých pretekoch Svetového pohára. Jej návrat určite pomôže aj ženskej štafete.

JAGERČÍKOVÁ O MIESTENKU NA ZOH AŽ OD NOVEMBRA 2024

Majsterku sveta 2023 v skialpinistickom šprinte Mariannu Jagerčíkovú čakajú počas zimy preteky Svetového pohára a majstrovstvá Európy, ktoré budú hostiť francúzske strediská Flaine a Chamonix od 8. do 12. januára. V závere sezóny 20. apríla 2024 majú skialpinisti ešte vo Švajčiarsku majstrovstvá sveta tímov na dlhých tratiach. V kalendári Svetového pohára bude od konca novembra do začiatku apríla sedem podujatí. Najbližšie k slovenským hraniciam 1. a 2. marca v rakúskom Schladmingu. Olympijská kvalifikácia v skialpinizme na ZOH 2026 sa začne v novembri 2024.

CRAIG RAMSAY ZAČAL SIEDMU SEZÓNU NA SLOVENSKEJ REPREZENTAČNEJ STRIEDAČKE.

Marianna Jagerčíková sa počas leta stala členkou VŠC Dukla na plný úväzok. Na pretekoch SP bude okrem nej štartovať medzi mužmi aj Jakub Šiarnik.

HOKEJISTI V ČESKU TAKMER AKO DOMA

V máji 2024 sa už tradične sústreďí pozornosť slovenských športových fanúšikov na hokejové majstrovstvá sveta. Tentoraz budú v susednom Česku. Slovensko čakajú zápasy v základnej skupine v Ostrave s Nemeckom, Kazachstanom, USA, Poľskom, Francúzskom, Lotyšskom a so Švédskom. Turnaj vyvrcholí v Prahe.

Už siedmy rok po sebe sa na slovenskú striedačku posadí Kanadan Craig Ramsay. So Slovenským zväzom ľadového hokeja opäť predĺžil zmluvu o jeden rok. So 128 zápasmi (po novembrovom Nemeckom pohári – pozn.) rekordér na reprezentačnej striedačke priznal, že aj šampionát v susednom Česku bol motiváciou, aby vo veku 72 rokov pokračoval pri tíme.

„Keď som prvýkrát telefonoval s Mírom Šatanom o možnej spolupráci, vtedy som si nepomyslel, že zostanem tak dlho. Šampionát v Česku bude prakticky ako doma. Verím, že budeme pokračovať v našej hre, ktorá je útočná, rýchla a dosiahneme úspech. Každý rok si hovorím, že je môj trénerský posledný, veľmi si plány dopredu nerobím,“ povedal Craig Ramsay.

Do začiatku šampionátu ho čaká ešte viacero reprezentačných akcií, ktoré sa už tradične budú konať počas troch asociačných termínov a následne aj počas siedmich až ôsmich prípravných týždňov pred MS. ✕

TELEGRAFICKY ZO ZIMNÝCH ŠPORTOV

- Lyžiar i biatlonisti si budú musieť dávať pozor na vosky obsahujúce fluór. V prípade ich použitia im hrozí diskvalifikácia z pretekov.
- Snoubordista **Samuel Jaroš** chce v novej sezóne SP pódiové umiestenie. Devätnásťročný **Samuel Sakál**, ktorý sa sústreďí výlučne na snoubordkros, by bral premiéru vo Svetovom pohári ako veľký bonus.
- Reprezentačnou trénerkou v behu na lyžiach sa stala účastníčka posledných dvojo ZOH **Barbora Klementová**.

- Bobistku **Viktóriu Čerňanskú** čaká viacero vrcholov v monoboboch i v dvojboboch. Na MS do 23 rokov by rada získala medailu, štartovať bude aj na MS a ME.
- Sánkár **Jozef Ninis** bude štartovať aj v nadchádzajúcej sezóne Svetového pohára. Štyridsaťdvaročný rodák z Čadce pokračuje v kariére a pomýšľa aj na šiesty olympijský štart na ZOH 2026 v Miláne a Cortine d'Ampezzo.
- Pre skokanov na lyžiach **Hektora Kapustíka** a **Tamaru Mesíkovú**

- predstavujú vrchol sezóny ZOH mládeže. Kapustík chce umiestenie v najlepšej trojke a predstaví sa aj v severskej kombinácii. Mesíková sa sústreďí aj na juniorské MS v slovinskej Planici.
- Krasokorčuľarsky talent **Adam Hagara** sa ako prvý Slovák kvalifikoval do finále juniorskej Grand Prix a na prelome januára a februára bude nádejom na kvalitný výsledok na ZOH mládeže v juhokórejskej provincii Kangwon.

SVIATOK POD CHOPKOM

Svahy pod Chopkom sa do tretice za posledných osem rokov dočkajú pretekov Svetového pohára v zjazdovom lyžovaní žien. **Do Jasnej zavíta svetová ženská slalomárska elita, ktorá 20. a 21. januára odjazdí obrovský slalom a slalom.**

Organizátori ponúknu vypredanému hľadisku viacero noviniiek. Bude to najsledovanejšie športové podujatie zimy na našom území.

Po dlhoročnej pauze (predtým sa v Jasnej konali preteky SP mužov v rokoch 1979 a 1982 a SP žien 1984) Slovensko dostalo šancu hostiť slalomársku elitu (ženskú) najprv v roku 2016 a potom v roku 2021. Kým pred siedmimi rokmi prišlo do Jasnej 17-tisíc divákov a stovky slovenských vlajok pri trati len vgradovali úžasnú atmosféru, v roku 2021 vyhnali fanúšikov z hľadiska opatrenia proti šíreniu choroby COVID-19. Druhé miesto Petry Vlhovej v slalome a jej následný triumf v obrovskom slalome mohli slovenskí priaznivci sledovať len pred televíznymi obrazovkami.

VELEZ ZUZULOVÁ AJ VLHOVÁ BOLI V JASNEJ „NA BEDNI“

Preteky SP v Jasnej mali v roku 2016 termín v prvý marcový víkend. „Boli to

najlepšie ženské preteky sezóny,“ zhovali sa v cieľi najlepšie lyžiarky. Ktovie, možno zavážila aj dĺžka trate. Taký dlhý slalom ako v Jasnej dovtedy pretekárky neabsolvovali.

Krásne spomienky na Jasnú 2016 nemá iba Švédka Frida Hansdotterová, ktorá si v predstihu zabezpečila malý krištáľový glóbus za slalom, ale aj Američanka Mikaela Shiffrinová. Triumf v slalome si vyjzdila s obrovským náskokom 2,36 s pred Švajčiarkou Wendy Holdenerovou.

Tretia došla do cieľa Veronika Velez Zuzulová. „Je to asi najkrajší a zároveň najťažší deň môjho života. Ten tlak na mňa bol obrovský, ale moje nervy sú asi zo železa. Bol to na trati vďaka divákovi úžasný pocit a keby som si to mohla zopakovať, šla by som pokojne ešte ďalšie tri jazdy,“ rozplývala sa v cieľi Veronika.

Jasná žičila aj Rakúšanke Eve-Marie Bremovej, ktorá dominovala v pondelňajšom obrovskom slalome. Pôvodne sa mal konať v sobotu, no na úvodný deň nasledujúceho týždňa ho „odfúkol“ silný vietor.

Američanka Mikaela Shiffrinová triumfovala pod Chopkom v slalome aj o päť rokov neskôr, no bola jediná, ktorá našu Petru Vlhovú za dva dni zdolala. Petiných 180 bodov do bodovania SP

bol famóznym výsledkom. Chýbala tomu len spomínaná diváčka kulisa. Súťažilo sa 6. a 7. marca 2021.

VIACERO NOVINIEK

Blížiaci sa preteky seriálu Audi FIS Svetového pohára v Jasnej majú viacero noviniiek. „Januárový termín nie je náhodou. Chceme Svetový pohár organizovať pravidelne a aj preto sme sa ho snažili posunúť z marca na január. Takto sa budeme môcť pri jeho organizovaní sriedať. Rokujeme so Špindlerovým Mlynom a hľadáme tretieho do partie tak, aby sme medzinárodnej federácii FIS zabezpečili, že v tomto dátume sa budú tri strediská obmieňať,“ hovorí prezident Zväzu slovenského lyžovania (ZSL) Martin Paško a priznáva, že častejšie to v našom prípade nejde: „Na organizáciu takej veľkej podujatia máme ekonomicky raz za tri roky.“ Dodáva, že organizačný výbor pracuje s rozpočtom zhruba 3,8 milióna eur a pomáhať bude okolo štyristo dobrovoľníkov.

Januárový termín viac vonia aj riaditeľke pretekov a viceprezidentke ZSL Jane Palovičovej. „Pretekárky už budú rozbehnuté. Po nás budú do konca sezóny v programe Svetového pohára už len tri slalomy. Bude to určite zaujímavé.“

ŽREBOVANIE DVA RAZY

Novinkou v porovnaní s predošlými edíciami je aj verejné žrebovanie štartových čísiel. To nás čaká až dva razy, v piatok aj v sobotu. Vždy od 18.00 h na Bielej púti. Svetový pohár v Jasnej odštartuje v sobotu 20. januára pretekmi v obrovskom slalome, o deň neskôr je na programe slalom. ✖

PETRA VLHOVÁ S OZDOBNOU PARTOU NA HLAVE A S TROFEJOU ZA VÍŤAZSTVO V OBROVSKOM SLALOME SP V JASNEJ V MARCI 2021.

Lyžiarky sa v tejto zime môžu tešiť na upravený cieľový priestor. „Orientuje sa iným smerom ako predtým. Bude to výhodnejšie, lebo je pre pretekárky bezpečnejší. Navyše diváci budú bližšie k cieľu a budú mať lepší kontakt s pretekárkami,“ prezrádza veliteľ súťažnej trate Maroš Kupčo.

Na úpravu cieľového priestoru využili organizátori prebytočnú zeminu, ktorá vznikla pri výstavbe neďalekého hotela. „Naviezlo ju tam asi 1500 nákladných áut. Celý priestor sme jednoznačne vylepšili. Aj podľa predstaviteľov FIS je v takejto podobe úplne bezproblémový a vyhovuje podmienkam,“ teší sa Kupčo.

Vstupenky sú vypredané už niekoľko týždňov, doslova sa rozchytali za niekoľko dní. Záujemcov určite motivoval aj upravený divácky priestor na Priehybe. „Postarali sme sa, aby diváci mali oveľa lepšiu traťovú viditeľnosť ako v minulosti. Aj tí, ktorí budú v čase pretekov lyžovať, budú mať šancu byť o čosi viac v centre diania. Som presvedčená, že aj to prispeje k ešte lepšej atmosfére,“ hovorí riaditeľka pretekov Jana Palovičová. „Ak nebude v deň konania pretekov hmla, divácividia celú trať slalomu a zhruba 90 percent obrovského slalomu,“ dopĺňa

jej slová Kupčo. „Aj preto už dnes môžeme povedať, že to bude veľkolepá športová akcia s najlepšimi lyžiarkami sveta a s bohatým sprievodným programom, aký Jasná ešte nezažila,“ dodáva predseda šéf organizátorov Jiří Trumpeš.

DEPÓNIOU UŽ NETREBA

Organizátori v predstihu pred sezónou vymenili zasnežovacie zariadenia za výkonnejšie. Tak, aby za kratšiu dobu

zvládli na obe trate – súťažnú aj tréningovú - nastriekať viac snehu. „Sneh budeme striekať iným systémom. Bude kompaktnější a nastriekame naň viac vody. Potrebujeme mať záruku kvalitnej trate,“ vysvetľuje Kupčo.

V roku 2021 v Jasnej pracovali na najväčšom uskladňovaní snehu v dovtedajšej histórii tamojšieho zimného strediska. Využili na to tzv. depóniu, čiže skládku snehu, ktorý uložili v lokalite Koliesko. Experiment s uložením snehu si zimné stredisko Jasná vyskúšalo už v roku 2018. Vtedy sa im podarilo uložiť 5-tisíc metrov kubických snehu, z ktorých do zimy vydržali zhruba dve tretiny. O dva roky neskôr mala Jasná v pláne uskladniť už dvojnásobné množstvo snehu. Sneh sa zakrýval geotextíliou a UV fóliou, ktoré dokázali udržiavať teplotu a vlhkosť. „Teraz je svah upravený tak, že depóniu už viac nepotrebujeme,“ dopĺňa Kupčo.

Organizátori na rozdiel od niektorých iných stredísk špeciálne pripravujú aj tréningovú trať. Na oboch tratiach použijú metódu zvanú balkovanie. Ide o zložitý systém zasnežovania kopca, pri ktorom zasnežovací softvér riadi výstupný tlak každého ventilu tak, aby dokázal pohodlnejšie injektovať vodu do snehu a jednotlivé vrstvy prepájať tak, aby bola zjazdovka čo najhomogénnejšia. „Máme to už za tie roky viac prepracované, dokážeme robiť naraz v troch sekciách. Potrebujeme však aspoň 24 hodín, aby sa voda mohla vypariť. Nesmie v tom čase snežiť, ani trať nič zakryť. Vždy to však zostáva tak trochu alchýmiou,“ vysvetľuje Palovičová.

Pozitívnu správou pre organizátorov bol určite aj fakt, že sa v Jasnej vzhľadom na vonkajšie teploty mohlo začať zasnežovať už v polovicike novembra. ✕

PREMIANTKY SP V JASNEJ 2016 A 2021

➔ JASNÁ, 6. a 7. marca 2016 - SLALOM:

1. Shiffrinová (USA) 1:55,60 min,
 2. Holdenerová (Švaj.) +2,36 s,
 3. VELEZ ZUZULOVÁ +2,77, ...
 9. PETRA VLHOVÁ +4,00, BARBARA KANTOROVÁ (všetky SR) nedokončila
1. kolo. **OBROVSKÝ SLALOM:** 1. Bremová (Rak.) 2:30,60 min, 2. Rebensburgová (Nem.) +0,27 s, 3. Brignoneová (Tal.) +0,52, ... PETRA VLHOVÁ a BARBARA KANTOROVÁ nepostúpili do 2. kola.

➔ JASNÁ, 6. a 7. marca 2021 - SLALOM:

1. Shiffrinová (USA) 1:44,28 min,
 2. PETRA VLHOVÁ (SR) +0,34 s,
 3. Holdenerová (Švaj.) +0,52, ... PETRA HROMCOVÁ (SR) nedokončila 1. kolo. **OBROVSKÝ SLALOM:**
1. PETRA VLHOVÁ (SR) 2:16,66 min,
2. Robinsonová (N. Zél.) +0,16 s,
3. Shiffrinová (USA) +0,37, ... PETRA HROMCOVÁ nedokončila 1. kolo.

Keď dvadsaťjedenročná reprezentantka v boboch VIKTÓRIA ČERŇANSKÁ prvýkrát absolvovala jazdu v ľadovom koryte, do bobov sa okamžite zamilovala. „Bola to láska na prvú jazdu,“ povedala.

Rodáčka z Bratislavy sa ku športu dostala cez atletiku a má za sebou niekoľko úspechov na medzinárodnej úrovni. Motivuje ju olympijská šampiónka v zjazdovom lyžovaní Petra Vlhová.

BOBY

RIADILA SKÔR, AKO MALA VODIČÁK

NAJSKÔR ZAČÍNALA S GYMNASTIKOU

🔴 **Ako ste sa dostali k športu v ľadovom koryte?**

Našli si ma. Venovala som sa atletike a môj vtedajší tréner jazdil jednu alebo dve sezóny taktiež boby. Slovenský zväz bobistov vtedy oslovoval mladých nádejných športovcov s nádejou, že by sa mohli kvalifikovať na zimné olympijské hry mládeže v roku 2020. Spýtali sa ma, či by som chcela tento šport skúsiť. Vyskúšala som ho a už som pri ňom ostala. Bola to láska na prvú jazdu (smiech).

🔴 **Už ako dieťa ste prekypovali energiou. Čomu všetkému ste sa venovali?**

Športu sa venujem od šiestich rokov. Začala som s gymnastikou. Bola som neposedné dieťa. V obývačke som ako päť či šesťročná robila kotúle a stojky na hlave. Rodičia nevedeli, čo so mnou. Prihlásili ma na gymnastiku, aby som si tam vybila energiu. Venovala som sa jej

až do štrnástich rokov. Bola som v mládežníckych kategóriách niekoľkonásobná majsterka Slovenska, vyhrala som aj medzinárodné súťaže. Ženská športová gymnastika má štyri disciplíny. Kto robí gymnastiku, robí všetko.

🔴 **V športe vás pribrzdilo zranenie. Ak by ste sa nezranili, pokračovali by ste v kariére ako gymnastka?**

To si úplne nemyslím. Na gymnastiku som dosť vysoká. Už vtedy som bola jedna z vyšších. Zranenie už bola posledná bodka. Gymnastka ma už veľmi nenapĺňala a chcela som zmenu. Mala som horší úraz, museli mi operovať la-

kef. Odvtedy som pociťovala pri gymnastických cvičeniach trochu aj strach. Začala som si preto hľadať iný šport, ktorý by ma bavil.

ÚSPEŠNÁ VŠESTRANNÁ ATLÉTKA

🔴 **Začali ste sa venovať atletike. Čomu konkrétne?**

Mala som trénera, ktorý bol viacbojár. Pochopiteľne ma ťahal cez všetky disciplíny. Navyše, z gymnastiky som bola všestranná. Začala som preto s viacbojom. Neskôr som si už vyberala, ktoré disciplíny ma bavia najviac. Usadila som sa v skoku do diaľky, v behu na 100 m cez prekážky a pridala som i skok o žrdi.

VIKTÓRIA ČERŇANSKÁ

Narodila sa 29. marca 2002 v Bratislave. Začínala s gymnastikou a atletikou, od roku 2018 sa venuje bobovému športu. Prvú oficiálnu súťaž absolvovala 4. novembra 2018 v monoboboch v Hunderfossene. Na ZOH mládeže 2020 v Lausanne získala na dráhe v St. Moritzi striebornú medailu za Rumunkou Georgetou Popescuovou. S Patríciou Tajcnárovou si vybojovala na MS do 23 rokov 2021 bronzovú medailu. V sezóne 2021/22 sa dostala na pódia vo Svetovej sérii v monoboboch v Hunderfossene a dvakrát v Altenbergu. Pred odchodom na ZOH do Pekingu vyhrala MS v do 23 rokov v monoboboch a bola tretia v kategórii do 26 rokov. Jazdila s požíčanými monobobmi, keďže jej už boli na ceste do Číny. S Patríciou Tajcnárovou získali aj striebro v dvojboboch na MS do 21 rokov. Na ZOH 2022 na trati v Jen-čchingu skončila pri svojej olympijskej premiére sedemnásť. Debut v pretekoch Svetového pohára absolvovala 7. januára 2023 vo Winterbergu. ❌

VIKTÓRIA ČERŇANSKÁ PRED ODCHODOM NA ZOH 2022 DO PEKINGU.

❗ Aké úspechy ste dosiahli?

V skoku o žrdi som bola majsterka SR vo všetkých mládežníckych kategóriách, ako dorastenka aj na 100 m prekážok, medailu som mala aj v sedemboji. Medzi ženami som bola na majstrovstvách SR druhá v skoku o žrdi.

❗ Koľko ste mali rokov, keď vás oslovili zo Slovenského zväzu bobistov?

Šestnásť. Bolo to v októbri 2018, keď som šla na prvý výjazd do Nórska. Bola to moja prvá skúsenosť s bobmi. V boboch som jazdila skôr, ako som mala vodičský preukaz. Jazda v aute bola potom pre mňa úplne jednoduchá.

STAČÍ, AK PREŽIJE

❗ Tréner vás vraj pri prvej jazde podporil vetou: Stačí, ak prežiješ. Bolo to tak?

Áno. Povedala som si to však aj ja sama pre seba. Ľudia si nevedia úplne predstaviť, čo to presne znamená, keď jazdím v boboch. Ani ja som o tom nevedela prakticky nič. Pred jazdou, rovnako ako potom pred každou ďalšou, som si prešla dráhu, aby som videla jej línie. Videľa som to prvýkrát v živote a po troch prechádzkach mi to nič nehovorilo. Vravela som si, že si sadnem a prežijem to (smiech). Počas prvej jazdy som mala v sebe neskutočný adrenalín.

❗ Aké to bolo?

Pamätám si to doteraz. Prišla som do cieľa a chcela som ísť ešte raz. Nešli sme ani z najvyššieho štartu, ale o tri zákruty nižšie. Rýchlosť teda nebola príliš veľká. Navyše, do bobov som si iba sadla a tréner ma potlačil. Vtedy som mohla ísť tak 110 km/h. Je to veľký rozdiel v porovnaní s tým, ako rýchlo jazdím teraz. Sedela som v starších boboch so starými hrdzavými nožmi. Teraz sa o nože pred pretekmi vždy starám a brúsim si ich. Vtedy som mala také staré, aby som nemohla ísť veľmi rýchlo.

❗ Mali ste strach?

Vôbec. Nemalo sa mi čo stať. V boboch sa už nestávajú tragické udalosti, ako v minulosti. Som v boboch, mám prilbu a som v pohode.

❗ Ako ste sa naučili behať po ľade, keď naskakujete do bobov?

Na nohách mám tretry, ako v atletike. Na topánke však mám hádam aj päťsto klinčekov, sú miniatúrne. Keď šprintujem, či už v atletike alebo pri boboch, tak po špičkách. Nemá sa mi čo stať. Keď som si pozrela štarty spred

„POČAS PRVEJ JAZDY SOM MALA V SEBE NESKUTOČNÝ ADRENALÍN. PAMÄTÁM SI TO DOTERAZ.“

piatich rokov, tak som sa chytala za hlavu a hovorila si: Preboha (smiech). Je vidno, ako veľmi som sa posunula dopredu.

❗ V októbri 2018 ste mali prvú jazdu. Kedy ste šli na prvé preteky?

Približne po desiatich dňoch. Mali sme tréningový kemp v Hunderfossene a potom sme si vyskúšali preteky. Boli tam pretekárky, s ktorými aj teraz jazdím Svetový pohár. Skončila som na ôsmom mieste. Potom som išla až po Novom roku kvalifikáciu na ZOH mládeže. Tam som oboje kvalifikačné preteky vyhrala a celkove aj celú kvalifikáciu. Nevedela som to vtedy poriadne pochopiť, čo sa stalo. Tešili sme sa, ale veľmi som to neprežívala.

❗ Počas letnej sezóny ste sa ešte vrátili k atletike?

Áno. Podľa mňa to v tom čase bolo veľmi správne rozhodnutie, že som sa aj v lete udržiavala v pretekárskom režime. Teraz by som si to už tak nevedela predstaviť. Vtedy som boby nebrala tak vážne, ako ich beriem teraz.

❗ Koľko sezón ste takto zvládali - v zime boby a v lete atletika?

Dve sezóny som takto išla naplno. V tretej sezóne som šla v lete iba zopár pretekov, nie všetky. Posledné dve sezóny sa však už venujem len bobom.

OLYMPIJSKÉ MLÁDEŽNÍCKE STRIEBRO

❗ ZOH mládeže 2020 na prírodnej trati v St. Moritzi ste zvládli vynikajúco. Bolo to vaše prvé veľké podujatie. Ako ste sa cítili?

Bol to najviac stresujúci športový zážitok, aký som zažila. Stále som sa ubezpečovala, aby som bola v pokoji. Snažila som presvedčiť samú seba, že o nič nejde. Potom som sa stretla s trénerom a povedal mi, že dnes je môj deň. Myslel to

v dobrom, ale vedela som, že ide o veľa. Nedalo sa to nevšimnúť. Keď som prišla do cieľa po druhej jazde, bola som šťastná. Na ZOH mládeže sa jazdia monoboby na dve jazdy. Je to tak vždy okrem majstrovstiev sveta a zimných olympijských hier, kde sa jazdí na súčet štyroch jazd.

🔴 **Získali ste striebornú medailu. Ako na to spomínate?**

Po prvej jazde som bola na treťom mieste. Od druhého miesta ma delilo niekoľko stotín sekundy, na druhej strane som mala iba drobný náskok pred štvrtým miestom. Bola som z toho nervózna. Keď som však prišla a videla som, že najhoršie budem druhá, tak som bola šťastná. Preteky sa konali na jedinej prírodnej dráhe na svete a to zamiešalo poradie. Vyhrala som kvalifikáciu a mala som číslo jeden. Na prírodnej dráhe je to nevýhoda, pretože ľad bol ráno tvrdý a chladný. Potom sa doň oprelo aj slnko a trať sa zrýchľovala. Nebolo to pre mňa výhodné. Malo to však svoje čaro. Dráha v St. Moritzi patrí k mojim najobľúbenejším. Je v prírode a vedie pomedzi stromy.

🔴 **Bolo to posledné podujatie s diváckou kulisou pred covidovým obdobím. Ako ste ho znášali?**

Našťastie sa ma ochorenie nedotklo a ani nikoho v mojom okolí. Zo športového hľadiska to bolo veľmi nepríjemné. V týždni sme sa podrobili testovaniu na COVID-19 štyrikrát. Nebolo to veľmi jednoduché, ale zvládli sme to.

🔴 **Súťažili ste v monoboboch. Kedy ste pridali do programu aj preteky v dvojboboch?**

Pridala som ich do programu až po ZOH mládeže. Prvé dve sezóny som jazdila iba monoboby.

🔴 **Ktorá disciplína vám viac vyhovuje?**

Sú to úplne rozdielne disciplíny, aj keď sa zdá, že je to isté. Neviem presne povedať, ktorá mi viac vyhovuje. Štart je odlišný. Na monoboboch roztláčam boby zozadu a skáčem do nich. V dvojboboch mám rúčku, za ktorú roztláčam boby z boku a musím preskočiť dnu. Lepšie sa mi jazdí v dvojboboch, pretože mám váhu brzďarky za sebou a boby sa mi v dráhe nešmýkajú. Keď sedím v monoboboch, tak sedím v strede a zadná časť sa mi občas šmykne. To sú skrátka monoboby a každý si na to musí zvyknúť. Musím riadiť jemnejšie a jazdu si viac kontrolovať.

„ZOH 2022 POZNAČIL COVID-19. NEPOZNALA SOM ŽIADNU INÚ VÔŇU AKO VÔŇU DEZINFEKČIE.“

OKOLO 300 JÁZD ZA SEZÓNU

🔴 **Štart v boboch je veľmi dôležitý. Spomínali ste, že ste sa pri sledovaní záznamov starších jazd chytali za hlavu. Ako trénujete rozbeh?**

Štart je najdôležitejší z celých pretekov. Keď stratíte pol sekundy na štarte, tak sa už nedá dohnať. Letnú prípravu mám v posilňovni a šprintérsky tréning na štadióne so špeciálnymi prvkami, ktoré pripomínajú pohyb pri bobovom štarte. Chodievam aj na trenažér. Jeden mám vyrobený aj doma. Aspoň takto sa snažíme simulovať štart, keďže na Slovensku nemáme nič podobné. Hľadáme si svoju cestu.

LETNÁ TRÉNINGOVÁ DRINA POLOŽÍ ZÁKLAD PRE ZIMU.

🔴 **Ako je to s tréningom na bobovej dráhe?**

Tréning je iba v zime. V októbri chodievam na tréningový výjazd, aby som sa rozjazdila a od novembra sa začína sezóna, ktorá sa končí na konci februára. Ideme týždeň za týždňom. V týždni máme jazdy a cez víkend preteky. Potom sa presunieme ďalej. Všetky dievčatá zo Svetového pohára majú určitý počet jazd, ktoré môžu na trati absolvovať. Niektoré pretekárky však jazdia pred štartom sezóny. K dispozícii majú svoje dráhy.

🔴 **Koľko jazd za jednu sezónu absolvujete?**

Nemám to presne zrátané. Odhadom je to okolo tristo jazd.

🔴 **Máte za sebou účasť na zimných olympijských hrách v Pekingu 2022. Boli ste tam ako najmladšia bobistka vôbec. Aká to bola pre vás skúsenosť?**

Bolo super, že som sa mohla na vrcholnom podujatí porovnať s najlepšimi. Aj keď som sa s nimi stretávala počas sezóny na pretekoch, tak mi to dalo veľa. Dostať sa na olympiádu medzi pretekárky, ktoré majú už niečo za sebou a vybojovali veľa medailí, je úžasný zážitok. ZOH však poznačil COVID-19. Museli sme

MEDAILISTKY ZO SÚŤAŽE MONOBOBISTIEK NA ZOH MLÁDEŽE 2020 - ZLAVA TRETIA NEMKA HARMISOVÁ, DRUHÁ VIKTÓRIA ČERŇANSKÁ A PRVÁ RUMUNKKA POPESCUOVÁ.

nosiť rúška, stále sme sa testovali, v jedálni boli medzi nami plexisklá. Nepoznala som žiadnu inú vôňu ako vôňu dezinfekcie. Viem, že takto olympiáda nemá vyzerat', ale bola moja prvá. Bývala som v horskej dedine v Jen-čingungu, kde boli iba bobisti, skeletonisti, sánkari a lyžiari. Bolo nás tam menej ako inde. Atmosféru som nasala najviac na lyžiarskych pretekoch, keď som sa bola pozrieť na Petru Vlhovú. Ona prišla na oplátku na moje preteky aj v spoločnosti bratov Žampovcov. Prišla aj Danka Barteková. Mala som tam menší podporný tím a fanklub. Aspoň toto bolo fajn.

STÁLE MUSÍ NA SEBE PRACOVAŤ

🔴 **Bobistky dozrievajú až v neskoršom veku - dvadsaťosem až tridsať rokov. Čo vám chýba na najlepšie?**

Niekoľko rokov tréningu. Nejem sa porovnávať s Američankami alebo Nemkami, ktoré majú výborné zázemie. Myslím si, že potrebujem najmä dozrieť a veľa natrénovať.

🔴 **Určitou výhodou je aj znalosť tratí. Aj vy ich už veľmi dobre poznáte, však?**

Áno. S mojím trénerom na tom veľmi dobre pracujeme. Milan Jagnešák súťažil štyrikrát na ZOH a má výborné znalosti o dráhach. Myslím si, že moje jazdy sú veľmi dobré. Najviac strácam na štarte, niečo zo straty však viem ešte dohnať a posunúť sa dopredu o nejaké miesta.

🔴 **Koľko vám chýba pri štarte na najlepšie bobistky?**

Na najlepšiu z najlepších strácam tri desatiny.

🔴 **Cítite, že tento rozdiel znižujete?**

Áno. Tri desatiny však stále nie sú tri stotiny. Stále tam je dosť práce.

🔴 **Koľko bobov ste už stihli vystriedať?**

Počas prvých dvoch sezón som si požičiavala boby od Medzinárodnej bobovej a skeletonovej federácie. Svoje boby mám od ZOH mládeže, čiže som s nimi začala štvrtú sezónu. Nie je to také zlé. Ani nemecké reprezentantky nemajú nové boby každý rok. Sú ešte v poriadku, ani som na nich veľa nepadala. Nie sú obúchané, ani obité.

🔴 **Akú životnosť majú boby?**

Záleží, aký je pilot. Možno šesť rokov. Počula som však, že nie je dôležitý stav bobov ako stav nožov na nich. Tie sa menia pomerne často. Môžem ich meniť aj na každú jazdu. Rýchle nože znamenajú rýchle boby.

🔴 **Čo vás inšpirovalo pri maľovaní bobov?**

Nenavrhol som to ja, ale postaral sa o to zväz. Chceli sme nejaké slovenské farby a vzniklo z toho kontrastné umelecké dielo. ❌

NA ZOH 2022 V PEKINGU ČERŇANSKÁ V SPOLOČNOSTI DANKY BARTEKOVEJ A PETRY VLHOVEJ.

V PEKINGU SA SPRIATELILA S VLHOVOU

Viktória Čerňanská vo viacerých rozhovoroch prezradila, že jej veľký vzor je lyžiarka Petra Vlhová. S olympijskou víťazkou v slalome sa osobne stretli v olympijskej dedine v Jen-čingungu a majú kamarátsky vzťah. Po zimných olympijských hrách v Pekingu už veľa možností na stretnutie nemali. „Petru som čakala na letisku, keď prišla z posledných pretekov v Pekingu. Obdivujem ju. Potom sme sa už nestretli, pretože neustále cestujeme. Je to náročné skĺbiť,“ priznala Čerňanská.

Počas tejto sezóny sa v januári uskutočnia v Jasnej preteky Svetového pohára v alpskom lyžovaní a nebude na nich chýbať ani Petra Vlhová. Dvadsaťjedenročná bobistka by na svahy Chopka rada prišla, ale jej súťažný kalendár jej to neumožňuje. „Škoda. Nedá sa to. Budem Petre držať palce na diaľku.“ ❌

V roku 2026 nás čakajú ďalšie zimné olympijské hry. Spojenie Miláno-Cortina d'Ampezzo dáva tušiť, že 25. vydanie najväčšieho sviatku zimných športov bude bezprecedentne najviac rozdrobeným podujatím v zimnej olympijskej histórii.

VEČERNÁ SCENÉRIA CORTINY D'AMPEZZO S KULISOU DOLOMITOV V POZADÍ.

NASTOLENIE NOVÉHO TRENDU, NEVÍTANÉHO

Deň po každoročných oslavách vzniku moderného olympijského hnutia sa 24. júna 2019 v Lausanne stalo naposledy, keď členovia Medzinárodného olympijského výboru (MOV) rozhodovali o dejisku zimných olympijských hier v rámci štandardného kandidátskeho procesu niekoľkých uchádzačov. V ten deň stáli proti sebe

dva zástupcovia z Európy: Miláno-Cortina d'Ampezzo a Štokholm-Aare.

Nejednému priaznivcovi zimných športov poskočilo srdce pri predstave, že by sa hry uskutočnili práve vo Švédsku, krajine doslova zaslúbenej športom na ľade a snehu. Obzvlášť v situácii, keď škandinávská krajina zimné hry ešte nikdy neorganizovala a bola v podstatne lepšej finančnej kondícii ako jej súper. Taliansko navyše hostilo hry naposledy

pomerne nedávno v roku 2006, keď bol ich dejiskom Turín. A pamätníkom sa iste vybaví spomienky, že nepatrili práve medzi tie najvydarenejšie.

Znalci pomerov v olympijskom hnutí však veľmi dobre poznajú vyjednávaciu schopnosť talianskych funkcionárov. Nejednému pozorovateľovi v deň hlasovania pripomínali zástupcovia talianskej kandidatury skupinku, ktorá sa v oblekoch od Armaniho snažila urobiť dojem

NOVÝ NEVÍTANÝ TREND

Je zrejme, že taliansky koncept ZOH 2026 reflektuje snahu MOV organizovať svoje podujatia viac v súlade s princípmi trvalej udržateľnosti. Maximalizácia využitia existujúcej infraštruktúry má však predovšetkým v prípade ZOH svoje dôsledky v podobe bez-

precedentnej decentralizácie olympijských športovísk. To pochopiteľne ovplyvňuje aj celkovú atmosféru na podujatí. Talianska zjazdárka Federica Brignoneová a nórsky slalomár Lucas Braathen sa už nechali počuť, že sú sklamaní z rozhodnutia, že športovci nebudú mať možnosť

zdieľať olympijského ducha spoločne na jednom mieste.

Úpravy Olympijskej charty v dôsledku Agendy 2020 umožnili organizátorom hier zvýšenú geografickú flexibilitu. ZOH 2026 preto zrejme nebudú len jednorazovou výnimkou, ale skôr novým a pravdepodobne dost

nevítaným trendom. To potvrdzuje aj informácie o potenciálnych záujemcoch o ZOH 2030 a 2034.

Okrem švédskeho Štokholmu, ktorý s výnimkou Östersundu ako dejiska súťaží v biatlone v podstate kopíruje svoj projekt kandidatury na ZOH 2026, sa totiž na scéne objavil aj projekt

na členov MOV, že ich krajina je spoľahlivý a finančne zabezpečený partner. A to napriek tomu, že s verejným dlhom na úrovni 140 % HDP má Taliansko najhorší stav verejných financií v EÚ hneď po Grécku a v spojení s ním sa stále častejšie skloňuje slovo bankrot.

Napriek značným rizikám sa členovia MOV pomerom hlasov 47:34 rozhodli pre ďalšie dobrodružstvo. Prisúdili organizáciu XXV. zimných olympijských hier práve Taliansku, konkrétne Milánu a Cortinu d'Ampezzo, prenesene regiónom Lombardia a Veneto.

PREČO TO ROBIŤ JEDNODUCHO, KEĎ TO MÔŽE ÍSŤ ZLOŽITO

Práve toto si môže pomyslieť človek pri pohľade na mapu rozmiestnenia športovísk ZOH 2026. Vzdialenosť medzi Milánom a Cortinou d'Ampezzo je totiž viac ako 400 km. Na ubytovanie špor-

tovcov v rámci štyroch klastrov bude potrebných až šesť olympijských dedín. Na tomto mieste treba férovo priznať, že ani švédsky projekt nebol v tomto ohľade priaznivejší. Štokholm a Aare delí viac ako 600 km a do tamojšieho projektu bola zapojená dokonca aj lotyšská Sigulda na súťaže v skeletone, sánkovaní a boboch.

Nejedného skúseného účastníka hier však doslova zaráža rozhodnutie začleniť do talianskeho konceptu hier Livigno a Bormio na súťaže v snoubordingu, akrobatickom lyžovaní, alpskom lyžovaní mužov a v skialpinizme. Obe strediská sú od Milána vzdialené 200, resp. 230 km a od Cortiny d'Ampezzo takmer 300 km. Samotná Cortina a jej okolie pritom disponujú podmienkami na zorganizovanie súťaží v týchto športoch.

Obzvlášť markantné je to v prípade alpského lyžovania mužov, keďže prá-

ve Cortina hostila MS v roku 2021 a na súťaže mužov predtým vybudovali novú zjazdovku Vertigine. Ešte aj Val Gardena, tradičná zastávka mužského zjazdu v kalendári Svetového pohára, je od Cortiny vzdialená len do hodiny autom.

S každým dejiskom olympijských súťaží sú pritom spojené nemalé náklady. V tomto prípade však nad racionálnym uvažovaním prevládlo skôr politické rozhodnutie preniesť viac olympijského diania do regiónu Lombardie, keďže inak by ho reprezentovalo iba Miláno.

EŠTEŽE V MILÁNE MAJÚ VÝSTAVISKO

Štyri roky príprav naplno odhalili finančnú náročnosť olympijského projektu a už tradične zásadné podhodnotenie niektorých stavebných projektov zo strany organizátorov. Aj napriek skutočnosti, že sa usilovali o minimalizáciu potreby novej výstavby, museli prehodnotiť niektoré

MAPKA UKAZUJE, ŽE VZDIALENOSTI MEDZI DEJISKAMI ZOH SÚ OBROVSKÉ.

Švajčiarskeho olympijského výboru. Ten plánuje MOV predložiť koncept celonárodných hier, do ktorého budú zapojené existujúce športoviská po celom Švajčiarsku. Snaha o maximálnu možnú redukciu výstavby viedla až tak ďaleko, že v prípade súťaží v rýchlokorčuľovaní uvažujú

o ich presunutí do nemeckého Inzelli, prípadne holandského Heerenveenu.

Podobným spôsobom v prípade rýchlokorčuľovania uvažujú aj vo Francúzsku, kde sa o ZOH 2030 uchádzajú spoločne dva francúzske regióny Auvergne-Rhône-Alpes a Pro-

vence-Alpes-Côte d'Azur. Aj keď konkrétne dejiská olympijských súťaží ešte nie sú známe, dá sa očakávať, že okrem známych alpských stredísk môžu byť do olympijského diania zapojené aj také mestá ako Lyon, Grenoble, Marseille či Nice.

Novú geografickú konšteláciu

sa snaží využiť aj Nórsko, ktoré vôbec neuvažuje o repríze medzinárodne toľko uznávaného lillehammerského projektu. Práve naopak, ekonomická analýza ďalšej prípadnej nórskej kandidačтуры počíta s celým radom miest po celom Nórsku: Oslo (klasické lyžovanie, ľadový hokej, curling),

MILÁNSKE DOMINANTY - DÓM A VĽAVO ZNÁMA OBCHODNÁ GALÉRIA.

svoje plány a zmeniť dejiská niektorých súťaží.

Baselga di Piné ako miesto konania súťaží v rýchlokorčuľovaní úplne zmizlo z olympijskej mapy. Projekt zastrešenia existujúcej dráhy bol totiž príliš drahý a predpokladané prevádzkové náklady vo výške 400 000 eur ročne sa považujú za neudržateľné. Ako alternatíva sa ponúkala možnosť využiť existujúci ovál Lingotto v Turíne, kde sa konali olympijské rýchlokorčuľovacie súťaže v roku 2006, i počas zimnej univerziády v roku 2007 (konať sa tam budú aj v roku 2025).

Opäť však zaúradovali politici, tentoraz starosta Milána, ktorý chcel udržať čo najviac olympijského diania v metropole Lombardska. Najskôr bol predložený návrh dočasného zastrešenia historického štadióna Arena Civica. Nakoniec bol však uprednostnený variant využitia dvoch hál výstavniska Fiera Milano. Tam za sumu 20 miliónov dolárov vznikne dočasná dráha.

Taliani organizátori môžu skutočne ďakovať za veľkorysý priestor, ktoré milánske výstavnisko poskytuje, pretože okrem rýchlokorčuľovania a medzinárodného vysielacieho a tlačového centra

nakoniec prichýli aj časť hokejového turnaja. Nahradí tak pôvodne plánovanú halu Palasharp, ktorej rekonštrukciu sprevádzali problémy s vlastníkmi pozemkov v okolí, aj riziko rastúcich nákladov.

Hlavné dejisko turnaja v ľadovom hokeji Arena Santa Giulia má za sebou začatie výstavby, ale aj takmer 40-percentný nárast nákladov. Z pôvodných 180 miliónov eur sa zvýšili na 250 miliónov. Stavba čelí aj sťažnostiam zo strany súkromného prevádzkovateľa haly Forum na južnom okraji Milána, kde majú prebiehať súťaže v krasokorčuľovaní a šortreku.

Lillehammer (sánkovanie, skele-ton, boby), Trondheim (biatlon), Narvik (alpské lyžovanie), Voss (akrobatické lyžovanie, snoubor-ding), Bergen (krasokorčuľova-nie, šortrek, rýchlokorčuľovanie). V prípade rýchlokorčuľovania prichádza do úvahy aj Hamar, príp. Stavanger.

Jedinou nádejou návratu starých časov hier kompak-nejších rozmerov tak zostáva nateraz iba Salt Lake City, kto-ré ako bývalé dejisko ZOH 2002 predložilo MOV svoj záujem o ZOH 2034. V prípade potre-by je však pripravené hosťiť aj ZOH 2030.

MOV totiž odložil rozhodnu-tie o dejisku ZOH 2030 z októ-brového zasadnutia v Bombaji na budúcoročné zasadnutie MOV počas OH 2024 v Paríži. Tam sa uskutoční hlasovanie o dejisku ZOH 2030 aj ZOH 2034. Vhodného kandidáta v prvom aj druhom prípade by

mala odporučiť príslušná komi-sia MOV.

Úbytok potenciálnych kan-didátov a dopady klimatických zmien MOV núti uvažovať aj o alternatíve rotačného systému so stálymi dejiskami ZOH. ❌

Nová hala totiž predstavuje pre Forum zásadnú konkurenciu a jej realizátori sú obviňovaní z využívania neoprávnenej štátnej pomoci.

ĽADOVÝ TOBOGAN NECHCE NIKTO POSTAVIŤ

Problémom však nečelí iba Miláno, zásadné zmeny sa udiali aj v Cortine d'Ampezzo. Projekt ZOH 2026 počítal na sánkovanie, boby a skeleton s prestavbou ľadového toboganu Eugenia Montiho. Tento zámer však od začiatku čelil protestom zo strany miestnej komunity z dôvodov environmentálnych dopadov, ako aj rastúcich nákladov. Organizátori napriek tomu trvali na projekte prestavby.

Štátna spoločnosť SIMICO (Società Infrastrutture Milano Cortina 2026), ktorá zodpovedá za výstavbu olympijskej infraštruktúry, vyhlásila verejne obstará-

vanie na dodávateľa. Do súťaže sa však napriek opakovanej výzve neprihlásila žiadna spoločnosť. Časový harmonogram prác bol príliš napätý, keďže stavbu by bolo potrebné odovzdať do novembra 2025, aby bol k dispozícii čas na následnú homologizáciu dráhy. Riziko ďalšieho zvyšovania nákladov výstavby tak bolo veľmi vysoké. Pochybnosti sa vznášali aj nad udržateľnosťou jej prevádzky, keďže mala fungovať iba štyri mesiace do roka.

S riešením prišiel starosta rakúskeho Innsbrucku (asi 160 km od Cortiny), ktorý ponúkol na olympijské súťaže existujúcu dráhu v Iglse. S týmto riešením sa od začiatku stotožňoval aj MOV, ktorý organizátorom odporučal využiť rakúsky tobogan, prípadne dráhu v St. Moritz, ktorá je však prírodná.

S myšlienkou presunu súťaží mimo územia Talianska sa však opäť nevedia

stotožniť niektorí talianski politici. Tí prišli s nápadom zrekonštruovať dráhu v Cesane Pariol (630 km od Cortiny), dejisku ZOH 2006, ktorá bola uzavretá v roku 2011. Vo vzduchu tak visí suma 34 miliónov eur, ktorá by bola potrebná na spojznenie dráhy. Podľa posledných informácií sa dokonca stále uvažuje o použití tejto sumy na dráhu v Cortine, pričom by sa mal realizovať menej náročný variant jej prestavby.

Situácia okolo ľadového toboganu je tak stále neistá. Predstavitelia Cortiny d'Ampezzo sa však už nechali počuť, že ak sa súťaže v boboch, skeletonu a sánkovaní neuskutočnia v ich stredisku, budú od organizátorov požadovať kompenzáciu v podobe presunu záverečného ceremoniálu hier z Verony práve do srdca Dolomitov. ❌

MILANO MÁ ŠTASTIE, ŽE DISPONUJE VEĽKÝM VÝSTAVISKOM, KTORÉ MÔŽE PRICHÝLIŤ VIACERÉ OLYMPIJSKÉ SÚŤAŽE.

SLOVENSKÝCH HOKEJISTOV ČAKÁ KVALIFIKÁCIA

Slovenský reprezentačný tím nemá istú účasť v hokejovom turnaji v Miláne 2026. Prvých osem krajín v renkingu IIHF po posledných majstrovstvách sveta a domáce Taliansko mali účasť istú. O ďalšie tri miestenky sa bude hrať v kvalifikácii. Slovensko je v rebríčku po MS

2023 na 9. pozícii. Teoretická šanca na priamy postup na ZOH dávala našim nejasná situácia okolo Ruska. Rusi majú momentálne zmrazený renking, v rebríčku IIHF figurujú na 3. priečke. Vzhľadom na vojnový konflikt na Ukrajine majú pozastavenú činnosť, takisto ako Bielorusi. Keby

Rusom uvoľnili činnosť, účasť na ZOH by mali istú.

Medzinárodná hokejová federácia 31. októbra definitívne potvrdila, že Slovensko čaká olympijská kvalifikácia. Kvalifikačný turnaj s účasťou nášho tímu má hostiť od 29. augusta do 1. septembra 2024 Bratislava.

V tom termíne môžu byť reprezentáciám k dispozícii aj hokejisti zo zámorskej NHL. Istá je účasť Kazachstanu, zatiaľ neznámy je kvalifikant. Za normálnych okolností by ďalším tímom v bratislavskej skupine malo byť Bielorusko, ale situácia okolo tímov Bieloruska aj Ruska zostáva stále nejasná. (pp)

NÁSTUP SLOVENSKEJ VÝPRAVY
NA SLÁVNOSTNOM OTVORENÍ ZOH 1994.

NAJKRAJŠIE ZIMNÉ HRY

Premiéra výpravy samostatnej Slovenskej republiky pod piatimi kruhmi sa odohrala na XVII. zimných olympijských hrách v nórskom Lillehammeri od 12. do 27. februára 1994. Nielen preto sa však tieto hry stali pre nás nezabudnuteľnými. Podľa všeobecnej mienky to boli najkrajšie zimné hry v histórii, s úžasnou atmosférou.

ZOH v Lillehammeri boli prvé po zmene cyklu zimných hier, keď sa z priestupných rokov presunuli na párne roky v medzi-cykle medzi dvoma

OH. Konali sa tak len dva roky po predošlých ZOH v Albertville.

„Musíme hľadiť na hry ako na veľtrh našich produktov a našej technológie, pričom je výhodou, že na tomto veľtrhu sme jediní vystavovatelia. Je to naša životná šanca dostať Nórsko na svetovú mapu. Hry nám otvoria brány do mnohých krajín,“ vyhlásil v roku 1991 predseda ich organizačného výboru, veľkopodnikateľ Gerhard Heiberg.

V KRUTÝCH MRAZOCH VEĽMI HREJIVÁ ATMOSFÉRA

Heibergovo želanie sa vyplnilo. Nóri zorganizovali v 22-tisícovom mestečku fantastické hry. Boli pravé zimné – zasnežené a poriadne mrazivé. Historicky najúspešnejšia krajina ZOH na nich nielenže získala veľmi bohatú medailovú zbierku, ale domáci počúvali z každej strany slová chvály aj na organizáciu, kompaktný koncept, ekologický rozmer príprav hier, obrovský divácky záujem a predovšetkým na jedinečnú hrejivú a žičlivú atmosféru. Tá bola presne v duchu motto hier Oheň v tvojom srdci. Za toto všetko zožali mimoriadne pozitívnu publicitu.

Náš neskorší pätnásobný olympionik v behu na lyžiach Ivan Bátory v Lille-

hammeri ako 18-ročný na ZOH debutoval. Po úvodnom štarte na klasickej desiatke sa vyznával: „Bolo to krásne. Tá atmosféra a tolko oduševnene tleskajúcich ľudí, to je niečo úžasné. Hlavne na štarte bol obrovský dav ľudí, ktorý aplaudoval každému. Až sa mi z toho roztriasli kolená.“ Biatlonistka Martina Jašicová, ktorá tiež bola na prvej zo svojich piatich olympiád, pridala svoje pocity: „Je to super! Úplne iný svet. Keby tak nažívali ľudia na celom svete, ako teraz my v Lillehammeri, tak by to nemalo chybu a vojny by určite neboli.“

Podobné skúsenosti mali hádam všetci lillehammerskí olympionici. Nórski diváci pochopiteľne najviac fandili „svojím“, ale nadšene povzbudzovali všet-

kých a vedeli oceniť aj lepšieho súpera.

Nadnesene sa hovorí, že Nóri sa rodia s lyžami či korčuľami na nohách. Jednoducho tieto športy sú pevnou súčasťou ich kultúry a bežných životov. Zimným športom sa v masovom rozmere aktívne venujú a rozumejú im. Vďaka tomu vedeli na hrách skvele oceniť úsilie špičkových športovcov.

Na ZOH 1994 som bol ako novinár a nikdy nezabudnem na zážitok z mužských bežeckých štafiet. Slovensko tam nemalo zastúpenie, ale vydal som sa tam v očakávaní skvelej atmosféry. A tá predčila moje očakávania. Hoci pred ranným štartom bola mrazivá noc s teplotou až do mínus 30, azda až 30-tisíc ľudí nocovalo pri trati v sta-

OCEÁN NÓRSKÝCH VLAJOK VO VEĽMI ŽIČLIVOM PUBLIKU.

FAKTY ZOH 1994

➤ **TERMÍN:** 12. – 27. februára 1994 ➤ **HLAVNÉ DEJISKO:** Lillehammer (ceremoniály, väčšina ľadového hokeja, biatlon, celé klasické lyžovanie a akrobatické lyžovanie), **ďalšie dejiská:** Hafjell (technické disciplíny zjazdového lyžovania), Kvitfjell (kĺzavé disciplíny zjazdového lyžovania), Hunderfossen (sane, boby), Hamar (krasokorčuľovanie, rýchlokorčuľovanie a šortrek), Gjøvik (časť hokejového turnaja) ➤ 1738 súťažiacich športovcov zo 67 NOV ➤ 61 medailových kolekcíí v 6 športoch, resp. v 12 odvetviach ➤ **Najúspešnejšie výpravy** (podľa medailí): Rusko 11-8-4 (23), Nórsko 10-11-5 (26), Nemecko 9-7-8 (24), Taliansko 7-5-8 (20), USA 6-5-2 (13) ➤ **Najúspešnejší športovci:** Ľubov Jegorovová (Rus., beh na lyžiach) 3-1-0, Johann Olav Koss (Nór., rýchlokorčuľovanie) 3-0-0, Manuela DiCentová (Tal., beh na lyžiach) 2-2-1, Bjørn Dählie (Nór., beh na lyžiach) 2-2-0 ➤ Predalo sa 1 210 000 vstupeniiek, čo bolo až 88 percent z celkového počtu!

NAJLEPŠIE SLOVENSKÉ VÝSLEDKY V LILLEHAMMERI

- 6. **Martina Jašicová** v biatlone na 15 km
- 6. **družstvo hokejistov**
- 7. **štafeta bežkýň na 4x5 km** (Balážová, Bukvajová, Kutlíková, Havrančíková)
- 8. **Alžbeta Havrančíková** v behu na lyžiach na 15 km voľne
- 12. **Soňa Mihoková** v biatlone na 7,5 km
- 13. **Lucia Medzihradská** v zjazdárskej kombinácii
- 15. **Mária Jasenčáková** v sánkovaní
- 15. **Martina Jašicová** v biatlone na 7,5 km
- 17. **Alžbeta Havrančíková** v kombinácii 5 km klasicky + 10 km voľne
- 18. **Ľubomíra Balážová** v behu na lyžiach na 30 km klasicky
- 20. **Lucia Medzihradská** v slalome
- 20. **Jozef Škvarek** v sánkovaní

**BIATLONISTKA MARTINA
JAŠICOVÁ SKONČILA
NA 15 KM ŠIESTA.**

noch, aby ráno mali najlepšie divácke pozície! A pri trati okolo štadióna Birkebeineren sa zhromaždilo vyše stotisíc ľudí. Z diaľky ste videli doslova oceán nórsnych vlajok.

A teraz si predstavte, že najväčšia hviezda silného nórskeho kvarteta Bjørn Dählie, ktorá k trom zlatým kovom z Albertville 1992 pridala v Lillehammeri ďalšie dve, vo fotofiniši prehrala o štyri stotiny sekundy s Talianom Silviom Faunerom! Keď sa výsledky objavili na

svetelnej tabuli, tá obrovská masa ľudí najprv vzdychla veľkým sklamaním, ale o niekoľko sekúnd začala aplaudovať fantastickému športovému zážitku. Človek z toho mal zimomriavky.

Úžasne príjemne pôsobilo aj tancovanie ľudí v hladiskách v prestávkach hokejových zápasov. Tri minúty pred začiatkom tretiny sa vždy z reproduktorov ozvala chytľavá melódia piesne pripomínajúcej zimnú olympiádu 1952 v Osle a vyjadrujúcej radosť Nórov

z toho, že sa k nim biely sviatok znovu vrátil. Radujme sa, tancujme, objímajme sa – tak by sa dal voľne preložiť refrén tohto hitu hier. A ľudia sa radovali, tancovali, objímali sa – starí i mladí, bežní diváci i pracovníci organizačného výboru, dokonca aj televízni komentátori za svojimi monitormi. Aj to bolo nevídané.

Jediné, čo môžem ZOH 1994 vyčítať, bola biedna upravenosť zasnežených ciest (z ekologických dôvodov ich Nóri neposýpali soľou ani popolom, maximálne len kde-tu kamienkami), z toho dôvodu zdĺhavé presuny autobusom aj na krátke vzdialenosti, a zlé značenie olympijských športovísk a zariadení. Inak nič.

OHEŇ V RUKÁCH SKOKANA Z MOSTÍKA, MOBILNÉ DEDINY

Unikátny bol už otvárací ceremoniál ZOH 1994. Jeho dejiskom nebol zvyčajný štadión, ale areál Lysgaardsbakken pod skokanskými mostíkmi. Skokan na lyžiach Stein Gruben sa z jedného mostíka spustil aj s horiacou faklou s olympijským ohňom. To bol moment, ktorý utkvél v pamäti každému. Do histórie sa zapísali aj

„mobilné“ dediny pre výpravy aj pre médiá. Postavili ich totiž z montovaných skromne vybavených domčekov, ktoré po následnej paralympiáde presunuli inde. Časť predali do Švédska a z ďalšej časti sa údajne stali domovy dôchodcov. V tomto Nóri ukázali cestu udržateľnosti. Ďalším ich jedinečným „kúskom“ boli taniere vyrobené zo zemiakov, ktoré ste mohli zjesť... ❖

KRASOKORČULIARSKY TRILER O KRÁSKE A BEŠTI

Najväčšiu pozornosť sveta pritiahli krasokorčuliarske súťaže. Medzinárodný olympijský výbor (MOV) a Medzinárodná korčuliarska únia (ISU) sa totiž dohodli, že umožnia reamaterizáciu profesionálnych hviezd, aby mohli súťažiť na olympijskom ľade v Hamare. Pod päť kruhov sa tak vrátili aj tie najväčšie esá – Nemka Katarina Wittová (ešte vo výprave NDR zlatá na ZOH 1984 a 1988) a britský tanečný pár Jayne Torvillová – Christopher Dean (na ZOH 1984 ocenili ich „Bolero“ záplavou šiestik). „Pre ich návrat bol podľa

mňa hlavný finančný motív,“ povedal mi priamo v Albertville v zahraničí veľmi úspešne pôsobiaci slovenský tréner tanečníkov na ľade Martin Skotnický.

Návrat hviezd minulosti vzbudil vo svete obrovský záujem. Ale nečakane ho ešte niekoľkonásobne prevýšil ten, ktorý sa spájal so škandalom, keď si manžel Američanky Tonye Hardingovej (vtedy ešte len údajne, ale neskôr preukázateľne) objednal útok na jej hlavnú domácu súperku Nancy Kerriganovú. Útočník ju železnou tyčou zranil pod kolenom. Hardingová americkú olympijskú kvalifikáciu vyhrala, Kerriganovú (bronzovú na ZOH 1992) nominovali na výnimku. Z poranenia kolena sa vystrábila a na ZOH prišli obe rivalky. A keď bola v hlavnom presscentre tlačovka s Kerriganovou krátko po tlačovke talianskej zjazdárskej megahviezdy Alberta Tombu, pribudlo na nej ešte veľa novinárov...

Publicita o kauze „beštia“ Hardingová verzus „kráska“ Kerriganová v amerických médiách prekonala všetky rekordy. A aj európsky bulvár zo škandálu „šalel“. Aktérky aj médiá na tom krásne zarábali. Krátky program krasokorčuliarok v USA potom na obrazovkách sledovalo 127 miliónov ľudí! Kerriganová napokon získala striebro, keď ju nečakane zdolala mladučka Ukrajinka Bajulová. Hardingová skončila ôsma – tesne za Wittovou...

PREMIÉRA S HOKEJOVÝM TÍMOM A SO 42 ŠPORTOVcami

Slovenský olympijský výbor (SOV) schvaľoval zloženie našej lillehamerskej výpravy len 13 mesiacov po svojom ustanovení – v januári 1994. V nominácii bolo 70 ľudí, z toho 42 športovcov. Do Nórska odletela výprava vládny špeciálom. Viedol ju podpredseda SOV Anton Ihring. Vlajkonosičom na otváracom ceremoniáli bol najstarší športovec vo výprave, legendárny hokejista Peter Šťastný. Mimochodom, SOŠV chystá na 12. februára 2024 stretnutie členov našej výpravy po 30 rokoch.

Najmä vďaka hokejistom sa naša olympijská premiéra stala pre Slovensko nezabudnuteľnou. Veľa však nechýbalo, a hry by boli bez nich. Po rozdelení ČSFR totiž všetky nástupnícke práva v ľadovom hokeji získalo Česko. V dôsledku toho slovenský hokej musel začať svoju púť nahor takpovediac v suteréne. Len obrovským diplomatickým úsilím sa podarilo vybaviť, aby nášmu tímu umožnili účasť na olympijskom kvalifikačnom turnaji v auguste 1993 v Sheffielde.

Predchádzalo tomu pamätné sústredenie reprezentantov v Prievidzi a v Bojniciach. Po ňom si tréner Július Šupler vybral do tímu viacero mladíkov, z ktorých niektorí neskôr prispeli k zlatému obdobiu nášho hokeja. Lídrom

tímu sa stal 37-ročný Peter Šťastný, v období dekády 1980 – 1990 druhý najproduktívnejší hráč celej NHL za Waynom Gretzkým. Muž, ktorý na ZOH 1980 reprezentoval ČSSR a na Kanadskom pohári 1984 po emigrácii Kanadu, vždy túžil reprezentovať Slovensko. V záujme štartu v Lillehammeri zamenil pôsobenie v tíme NHL St. Louis Blues za „rodný“ belasý dres Slovana Bratislava.

Keď naši hokejisti vyhrali kvalifikáciu v Sheffielde, cestu na hry mali otvorenú. A v novembri 1993 si na turnaji Telecup otestovali obe olympijské haly – lillehamerskú aj unikátnu gjoevickú, vybudovanú uprostred hory v „jaskynnom“ prostredí. Tým, že Telecup vyhrali (Kanadu zdolali 4:0, Rusko 5:3!), navnadili Slovensko.

JAŠICOVÁ DLHO SIAHALA NA MEDAILU

Medzi 69 biatlonistkami na štarte olympijských pretekov na 15 km 18. februára 1994 boli aj dve Slovenky. Martina Jašicová z Klubu biatlonu Osrblie v predošlej sezóne vyhrala jedny preteky SP a v celkovom poradí SP skončila ôsma, takže patrila do okruhu favoritiek. Preto ju SOV s Petrom Šťastným vybral aj na skladanie olympijského sľubu. Počnala si skele. Po druhej streľbe viedla a po tretej napriek jednému zásahu mimo bola tretia. Keď však v záverečnej „stojke“ minula posledný výstrel, skončila šiesta. Ukoristila tak historický prvý neoficiálny olympijský „bod“ pre novú krajinu.

„Nebežalo sa mi síce zle, ani streľba nebola najhoršia, ale v poslednom kole, po tej nevydarenej poslednej položke, sa mi bežalo fakt ťažko. Bola som sklamaná, pretože som nedala práve ‚ranu‘, ktorá mala byť najľahšia. Predsa len pri poslednej strele je človek už vydýchaný a ruky by sa mu mali triasť najmenej,“ vyznávala sa v cieli.

NAŠI HOKEJISTI SENZÁCIU HIER

Tím slovenských hokejistov sa nepochybne stal senzáciou hier. Od začiatku olympijského turnaja upútal hrou i výsledkami. Slovinci po výborných výkonoch vyhrali základnú skupinu! V nej postupne remizovali so Švédskom 4:4 a s USA 3:3, zdolali Taliansko 10:4, Kanadu 3:1 a Francúzsko 6:2. Len na ilustráciu – Švédci neskôr získali zlato a Kanada hrala vo finále... Hokejisti sa doma postarali o eufóriu. Celý národ pri ich zápasoch sedel pri televízoroch.

SMÚTOK NA HOKEJOVEJ STRIEDAČKE PO PREHRE S ČESKOM - ZĽAVA JÁNOŠ, HAŠČÁK, P. ŠŤASTNÝ, TRÉNER ŠUPLER, LEKÁR KLÍMA A MASÉR PETRÁŠ.

NAŠI HOKEJISTI V LILLEHAMMERI VIACKRÁT ROZVESELILI CELÉ SLOVENSKO.

„Náš tím je veľmi bojovný. Dokážeme dať do zápasu celé srdce. Ďalej máme vhodnú vekovú skladbu, v tomto tíme sa dobre prelínajú viaceré hráčske generácie. Len škoda, že niektorí hráči ešte nemajú skúsenosti z vrcholných súťaží. V tomto budú iné tímy v porovnaní s nami určite vo výhode. A ešte by som zdôraznil výbornú atmosféru v mužstve. Takú som zatiaľ nikdy nezažil,“ povedal v našom rozhovore ešte pred úvodným zápasom obranca Ján Varholík. Výborne to vystihol.

Ziaľ, vo štvrtfinále náš tím po prehre 2:3 v predĺžení zastavili Rusi. Najsledovanejší hráč olympijského turnaja Peter Šťastný mal v predĺžení na hokejke víťazný gól, ale v očakávaní, že ruský hráč ho hneď bude odzadu atakovať, vypálil „z fleku“ a nemal čas poriadne zamieriť. Inak by Zujeva zrejme prekonal. Naopak, Vinogradov v čase 68:39 svoju šancu proti Hartmannovi premenil.

„Slovenský tím na olympijskom turnaji predviedol naozaj vynikajúcu hru, ktorá sa vyznačovala veľmi dobrou organizáciou a plnením taktických príkazov. Pripúšťali sme si aj myšlienky na prehru. Jedinou šancou pre nás dnes bolo „ubehať“ slovenských hráčov, vyvieť ich z miery svojím pohybom a lepším korčuľovaním,“ hovoril na tlačovke asistent legendárneho ruského trénera Viktora Tichonova Igor Dmitrijev.

V čase rozhodujúceho gólu bolo u nás doma päť minút pred polnocou. „Na celom Slovensku je v tejto chvíli smutno. Život sa zastavil o päť minút dvanásť,“ žialil na tlačovke po zápase na úvod tréner Július Šupler a dodal: „Som veľmi smutný, ale musím povedať, že obdivujem všetkých chlapcov. Dal som im dôveru a ani jeden ju na tomto turnaji nesklamal. Tento tím má naozaj veľké morálne a vnútorné kvality.“

V skupine o 5. – 8. miesto Slováci s Nemcami prehrávali už 0:3. Potom otočili na 4:3 a viedli aj 5:4, no súper vyrovnal. V druhej minúte predĺženia rozhodol o našom triumfe Haščák. „Konečne mal Slovák šťastie! Keby sme znovu prehrali v predĺžení, tak by som si povedal, že na svete asi naozaj neexistuje spravodlivosť,“ vyznával sa tréner Šupler.

V zápase o konečné piate miesto čakali Slováci Česi. Naši boli proti českým „bratom“ premotivovaní a hoci Šťastný dal rýchlo prvý gól, potom kopili chybu za chybou. Už po prvej tretine prehrávali 1:4. Náš tréner vtedy v kabíne poriadne zvýšil hlas. „Niektorí naši hráči nielenže urobili chyby, ale ani sa hre neodдали telom a dušou. Boli nedôslední, prihrávali často naslepo, atď.“ prezradil Šupler na tlačovke, čo vyčítal tímu. Ani zlepšenie hry nepomohlo a zápas sa napokon skončil 1:7. Družstvo Slovenska tak skončilo na 6. mieste, keď

z 8 zápasov 4 vyhralo (1 po predĺžení), 2 prehralo (1 po predĺžení) a v 2 remizovalo, celkové skóre tímu bolo 35:29.

„Dôležité je uspieť vtedy, keď je to nevyhnutné. Zápas so Slovenskom bol spočiatku veľmi otvorený. Dôležité bolo, že sme sa po inkasovanom góle veľmi rýchlo dostali do vedenia. Súper v snahe vyrovnáť či znížiť robil chyby a dovolil brejky, ktoré naši hráči využili,“ komentoval zápas legendárny tréner Čechov Ivan Hlinka.

Viaceri Slováci sa v individuálnych štatistikách objavili veľmi vysoko – 19-ročný mladík Miroslav Šatan z Dukly Trenčín sa s 9 gólmi stal najlepším strelcom a len o dva roky starší Zigmund Pálffy (New York Islanders) zase najproduktívnejším hráčom celého olympijského turnaja. V rebríčku produktivity boli Slováci na prvých troch miestach! Pálffy získal 10 bodov (3+7), Šatan 9 (9+0) a Šťastný takisto 9 (5+4). Vynikajúco hral aj Oto Haščák, ktorý bol podľa Hlinku najužitočnejším hráčom tímu Slovenska.

Pripomeňme si zloženie družstva – brankári Dragan, Hartmann, Michalek, obrancovia Bača/1 gól, Búrtil, Marcinko, Medřík, Sekeráš, Smerčiak, Švehla/2, Varholík, útočníci Daňo/3, Haščák/1, Jánoš/1, L. Kolník/4, Kontšek/4, Pálffy/3, Rób. Petrovický/1, Plavucha, Pohorelec, R. Pucher/1, Šatan/9 a P. Šťastný/5. ●

VÝSLEDKY MLADEJ GENERÁCIE DÁVAJÚ NÁDEJ

Slovenské krasokorčuľovanie

má bohatú históriu, v ktorej sa najviac vynímajú tri olympijské medaily: striebro Karola Divína v Squaw Valley 1960, zlato Ondreja Nepelu v Sappore 1972 a bronz Jozefa Sabovčiča v Sarajeve 1984. Po zamatovej revolúcii 1989 a rozdelení Československa však prišiel istý útlm.

Prvý organizovaný klub korčuľovania na území vtedajšieho Uhorska vznikol v Bratislave v roku 1871. Tento rok má vo svojom logu aj súčasný Slovenský krasokorčuľiarsky zväz (SKrZ)

SLÁVNA MINULOSŤ

„V minulosti malo slovenské krasokorčuľovanie navrch v porovnaní s českým. Prejavovalo sa to už po druhej svetovej vojne, keď vzniklo niekoľko zimných štadiónov a pôsobili tu renomovaní odborníci, z ktorých spomeniem aspoň niektorých: Ivan Mauer, Jozef Lojkovič, Emil Skákala, Milan Duchoň a František Landl. Tréneri na čele s otcom Karola Divína založili v Bratislave najprestížnejšie tréningové centrum v strednej Európe, načrtoľ slávnú minulosť prezident SKrZ Jozef Beständig. Nepretržite dvadsať rokov od roku 1954 do roku 1973 stáli naši krasokorčuľiari na najvyššom stupni na československých šampionátoch.

Karol Divín okrem olympijského striebra mal striebro a bronz z majstrovstiev sveta, a dovedna osem medailí z majstrovstiev Európy, vrátane dvoch zlatých z rokov 1958 a 1959. Ondrej Nepela bol pätnásobným majstrom Európy, kraľoval v rokoch 1969 až 1973, pričom

v posledných troch rokoch vyhral aj majstrovstvá sveta. Celkove mal päť medailí z MS a osem z ME. Jozef Sabovčik bol dvojnásobný majster kontinentu v rokoch 1985 a v 1986 a na ME získal aj ešte jedno striebro.

„Popri tých velikánoch dosiahla výborný výsledok aj Liana Drahová, ktorá bola na ME 1974 bronzová. Mali sme aj tanečné páry a športové dvojice, ktoré skončili do desiateho miesta na veľkých šampionátoch,“ doplnil Beständig. O kvalitách bratislavského centra hovorí aj fakt, že športová dvojica Věra Suchánková – Zdeněk Doležal, dvojnásobní majstri Európy (1957 a 1958) a vicemajstri sveta (1958), sa pripravovala práve tu.

ODLIV TRÉNEROV A CHÝBAJÚCA INFRAŠTRUKTÚRA

Na úspešnú a pestrú minulosť sa však po transformačných procesoch po páde „železnej opony“ nepodarilo nadviazať. Jedným z dôvodov bolo otvorenie hraníc. „Množstvo trénerov odišlo do zahraničia. Boli to výborní odborníci, ktorí doma neboli dostatočne zaplatení a v zahraničí malí omnoho lepšie podmienky,“ vysvetľoval Beständig.

„Koncom 80. rokov minulého storočia sme mali kvalitné nielen strediská vrcholového športu, ale aj tréningové strediská mládeže. Ešte vtedy sme mali relatívne slušnú základňu,“ vravel Jozef Beständig. Lenže tá sa značne zredukovala, keď

ADAM HAGARA SA V MLÁDEŽNÍCKYCH KATEGÓRIÁCH UŽ VÝRAZNE PRESADIL.

ŠPORTOVÁ DVOJICA NIKOLA SITKOVÁ, OLIVER KUBAČÁK BY MOHLA ŠTARTOVAŤ NA JUNIORSKÝCH MS.

vzhľadom na ekonomické zmeny odrazu museli pretekári platiť trhové ceny za ľad i za trénerov.

Dalším dôležitým faktorom je chýbajúca infraštruktúra. Krasokorčuľovanie je komplexný šport, ktorý si vyžaduje komplexnú prípravu. Pretekári nepotrebujú iba ľadovú plochu, ale aj miestnosť na plnohodnotnú rozcvičku, v najlepšom prípade s vyšším stropom, aby tam mohli skúšať aj dvíhané figúry, v ešte ideálnejšom prípade aj so zrkadlami, aby sa pretekári videli a mohli si korigovať držanie tela. Realita je však v mnohých prípadoch taká, že rozcvička prebieha pri mantineli, kde je často namrznutá voda a v hale sú dva-tri stupne. V takýchto podmienkach je omnoho väčšie riziko zranenia.

OSEMSTO ČLENOV

V ére samostatnosti sa stalo šesťkrát, že Slovensko obsadilo všetky štyri kategórie na majstrovstvách Európy. Bolo to v rokoch 1997, 1998, 1999, 2000, 2001 a 2010. Na majstrovstvách sveta sa to stalo trikrát, v rokoch 1998, 1999 a 2001. Naopak, v rokoch 1995, 2011 a 2021 Slovensko nemalo ani jedného pretekára na majstrovstvách sveta.

„Generácia pretekárov na prelome 90. rokov a nového milénia dokázala prežiť

transformačné procesy a zubami-nechtami sa držala. Čerpala však ešte z tej relatívne dobrej minulosti. Potom, keď sa po vstupe do Európskej únie oživilo hospodárstvo, ľudia začali zarábať a mať sa trochu lepšie, väčšia skupina ľudí sa vrátila k športu. Viac ľudí si môže krasokorčuľovanie dovoliť a tak momentálne máme jednu z najširších základní v histórii,“ uviedol Jozef Beständig.

Zväz má vyše osemsto členov - športovcov a takmer tristo päťdesiat z nich súťaží v rámci Slovenského pohára. Reprezentáciu tvorí dvadsiatka pretekárov, najmä seniorov a juniorov, a zopár mladších, ktorých zväz chce podporiť, lebo vidí ich potenciál.

DVA VEĽKÉ ŠAMPIONÁTY

Slovensko za uplynulých tridsať rokov usporiadalo dva veľké šampionáty. Majstrovstvá Európy 2001 a 2016 sa konali v Bratislave. Viackrát sa na Slovensku konali aj podujatia juniorskej Grand Prix: dvakrát v Banskej Bystrici (kde sa od 70. rokov pravidelne konávala Veľká cena SNP a v rokoch 1997 a 1998 bola aj súčasťou série juniorskej Grand Prix), päťkrát v Bratislave (2002, 2003, 2005, 2015 a 2018) a dvakrát v Košiciach (2013 a 2021).

Na usporiadanie ME však vyhovuje iba zimný štadión v Bratislave a ten ešte

SLOVÁCI NA OH V ÉRE SAMOSTATNOSTI

PEKING 2022

nikto

PJONGČANG 2018

14. Nicole Rajičová (ženy)
20. Lucie Myslivečková, Lukáš Csölley (tance na ľade)

SOČI 2014

24. Nicole Rajičová (ženy)

VANCOUVER 2010

28. Ivana Reitmayerová (ženy)

TURÍN 2006

nikto

SALT LAKE CITY 2002

21. Zuzana Babiaková (ženy)
17. Oľga Beständigová, Jozef Beständig (športové dvojice)

NAGANO 1998

26. Róbert Kažimír (muži)

LILLEHAMMER 1994

nikto

„**MOMENTÁLNE MÁME JEDNU Z NAJŠIRŠÍCH ZÁKLADNÍ V HISTÓRII.**“

JOZEF BESTÄNDIG

ani po obnove nie je dostatočný na to, aby sa Slovensko uchádzalo o usporiadanie majstrovstiev sveta. Svetový šampionát v roku 2026 sa bude konať v Prahe.

HAGAROVÍ SA DARÍ

V súčasnosti dávajú slovenskému krasokorčuľovaniu nádej najmä výsledky v kategórii mužov a tanečných párov.

Adam Hagara bol v januári tohto roku prvý Slovak od roku 2009, ktorý sa medzi mužmi dostal do finále na ME a v marci sa mu to podarilo aj na MS. Na juniorských majstrovstvách sveta skončil na štrnástom mieste, čím si vybojoval účasť na januárovej mládežníckej olympiáde v Kangwone. Stúpajúcu výkonnosť potvrdil 17-ročný korčuľiar z Bolerázu začiatkom aktuálnej sezóny v seriáli juniorskej Grand Prix. V rakúskom Linzi

skončil prvý (ako vôbec prvý pretekár zo Slovenska získal zlato z podujatia JGP) a v Budapešti štvrtý. Jeho výsledky v súčte znamenali, že sa kvalifikoval aj na finále JGP, medzi najlepšiu šiestku. Finále juniorskej a seniorskej Grand Prix sa konalo v rovnakom čase a na rovnakom mieste, tentoraz od 7. do 10. decembra v Pekingu (po našej uzávierke).

U Hagaru aj medzinárodní experti ocenili stabilitu skokov. V druhej známke zatiaľ trochu zaostáva, no začiatkom tejto sezóny začal spolupracovať s belgickým trénerom a choreografom Jorikom Hendrickxom, a zlepšil sa aj v aspektoch umeleckého prejavu.

Hagarovým konkurentom je o pol roka mladší Lukáš Václavík, ktorý bol v januári na EYOF v Tarvisiu po krátkom programe na prvom mieste, no napokon skončil siedmy. On musí popracovať najmä na stabilite.

TANEČNÍCI TRÉNUJÚ V TALIANSKU

V súťaži tanečných párov skončili Anna Šimová a Kirill Aksenov na posledných majstrovstvách Európy na 14. mieste. O účasť na budúcoročnom kontinentálnom šampionáte bojujú s ďalším párom Maria Sofia Pucherová a Nikita Lysak. V párových disciplínach je v krasokorčuľovaní časté, že partner alebo partnerka (v niektorých prípadoch dokonca obaja) sú z inej krajiny. V rámci malej krajiny totiž nie je jednoduché nájsť dvoch pretekárov na rovnakej úrovni, ktorým to navyše musí na lade „klapať“.

Oba slovenské seniorské páry trénujú v Taliansku. Najmä v tejto najsubjektívnejšej disciplíne je mimoriadne dôležité, aby pretekári mali nielen špičkových

TANEČNÝ PÁR ANNA ŠIMOVÁ A KIRILL AKSENOV S TRÉNERKOU BARBOROU ŘEZNÍČKOVOU.

trénerov, ale aj dobrých sparingpartnerov, vďaka ktorým sa môžu denno-denne zlepšovať.

„Z tejto kategórie mám najväčšiu radosť, pretože dva roky a tri mesiace dozadu sme nemali žiadny tanečný pár. Teraz máme dva seniorské páry, dva talentované páry v kategórii starších žiakov a jeden pár v kategórii mladších žiakov,“ uviedol Jozef Beständig. V druhý novembrový víkend dva z týchto žiackych tanečných párov vyhrali svoje kategórie na medzinárodných pretekoch v Olomouci.

KTO NADVIAŽE NA RAJIČOVÚ?

V ére samostatnosti dosiahli slovenskí krasokorčuľári desať miest v top 10 na majstrovstvách Európy. Najlepší olympijský výsledok zaznamenala Nicole Rajičová, ktorá skončila v Pjongčangu na 14. mieste. Rajičová sa narodila v New Yorku, a na začiatku kariéry reprezentovala Spojené štáty, no potom sa rozhodla, že bude súťažiť vo farbách vlasti svojich rodičov. Odvtedy, čo ukončila kariéru, sa Slovenkám nepodarilo dostať sa do finále ani na ME. Pritom v súčasnosti aj ony môžu ťažiť z dočasnej situácie, že na medzinárodných súťažiach chýbajú ruskí športovci. „Kategória žien zatiaľ trochu zaostala za mojimi očakávaniami, ale je pravda, že situáciu sťažili aj zranenia pretekárov,“ poznamenal Beständig.

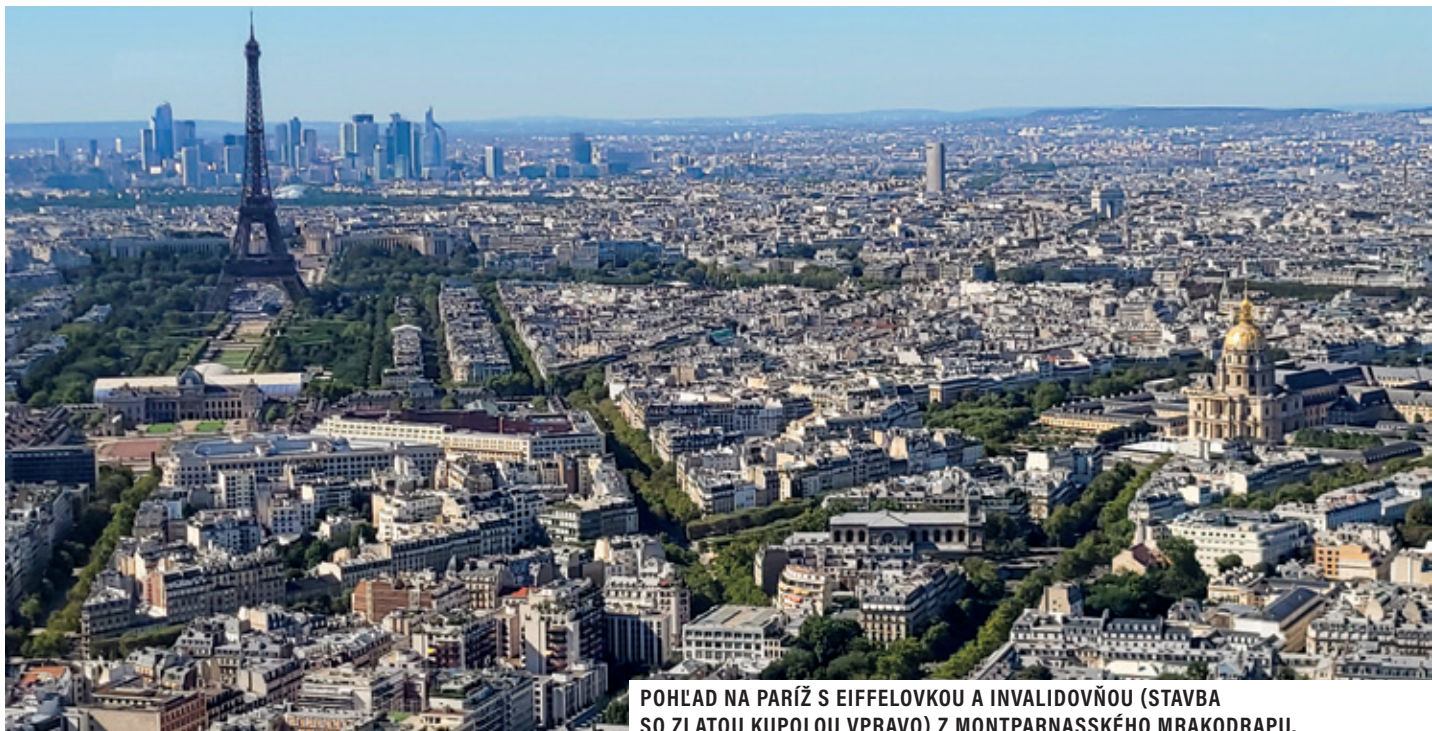
„Trochu horšia situácia je so športovými dvojicami, ktorá je najťažšou disciplínou. Mám však radosť z dvojice Nikola Sitková, Oliver Kubačák, ktorá splnila technické skóre pre účasť na juniorských majstrovstvách sveta. Máme aj ďalšiu športovú dvojicu v kategórii starších žiakov, kariéra Laury Hečkovej a Alexa Válkyho sa zatiaľ vyvíja pozitívne“, povedal Jozef Beständig, ktorý so sestrou Oľgou sám súťažil v tejto disciplíne na ZOH 2002 v Salt Lake City. Jeho cieľom je, aby Slovensko čoskoro znovu obsadzovalo všetky kategórie na veľkých šampionátoch.

SLOVÁCI V TOP 10 NA ME V ÉRE SAMOSTATNOSTI

6. Nicole Rajičová (ženy) ME 2017
6. Nicole Rajičová (ženy) ME 2018
7. Oľga Beständigová, Jozef Beständig (športové dvojice) ME 2001
8. Oľga Beständigová, Jozef Beständig (športové dvojice) ME 2005
8. Federica Testová, Lukáš Csölley (tance na ľade) ME 2015
8. Federica Testová, Lukáš Csölley (tance na ľade) ME 2016
9. Nicole Rajičová (ženy) ME 2019
10. Oľga Beständigová, Jozef Beständig (športové dvojice) ME 1999
10. Róbert Kažimír (muži) ME 2001

MLÁDEŽNÍCKE ÚSPECHY

3. Monika Simančíková (dievčatá) EYOF 2011
5. Nikola Višňová, Lukáš Csölley (tance na ľade) MS juniorov 2011

POHĽAD NA PARÍŽ S EIFFELOVKOU A INVALIDOVŇOU (STAVBA SO ZLATOU KUPOLOU VPRAVO) Z MONT-PARNASSKÉHO MRAKODRAPU.

PRÍPRAVY PODĽA HARMONOGRAMU, STRAŠÍ LEN BEZPEČNOSŤ

Začiatkom septembra sme mali možnosť navštíviť Paríž v rámci Svetového tlačového brífingu. Vyše desať mesiacov pred slávnostným otvorením Hier XXXIII. olympiády

(uskutočnia sa od 26. júla do 11. augusta 2024) sa francúzski organizátori prezentovali pokojne a profesionálne. To však neznamená, že v Paríži nemajú problémy.

„**I**deme podľa harmonogramu,“ opakovane vyhlasuje prezident organizačného výboru (OV) Paríž 2024 Tony Estanguet. Dlhoročný rival Michala Martikána a trojnásobný olympijský víťaz vo vodnom slalome dodáva: „Želáme si, aby to z pohľadu divákov boli veľkolepé hry. Zapojili sme všetky prednosti Paríža a Francúzska.“

Bude to jedinečné. Návštevníci nielen uvidia najlepších športovcov sveta, ale aj zažijú to najlepšie, čo môže ponúknuť samotné Francúzsko.“

HRY NOVEJ ÉRY, NAŠIROKO OTVORENÉ A UDRŽATELNÉ

Parížske hry sa budú niesť v znamení týchto hesiel:

HRY NOVEJ ÉRY: OH 2024 sú ako prvé vôbec od začiatku plne pripravované podľa štandardov reformného strategického

dokumentu s názvom Olympic Agenda 2020+5. Tie sa majú stať predlohou pre budúcnosť.

HRY NAŠIROKO OTVORENÉ: Jeho naplnením bude predovšetkým širšie umožnenie priameho bezplatného sledovania olympijského diania pre verejnosť, vrátane otváracieho ceremoniálu (ten sa po prvý raz v histórii uskutoční na otvorenom priestranstve v samom centre mesta, a nie na štadióne), zaradenie tzv. urbánnych športov a ďalších, v ktorých sa bude súťažiť na najväčšom parížskom námestí, ako aj možnosť pre 2024 rekreačných bežcov zabehnúť si maratón na olympijskej trati a pre ďalších 40-tisíc bežcov absolvovať beh na kratšej trati. V Paríži olympijské súťaže umiestnia do blízkosti ikonických miest, známych turistom z celého sveta. Významnou súčasťou naplňovania tohto hesla je aj zapojenie škôl, miestnych i regionálnych samospráv a športových klubov do rozsiahleho programu pravidelného aktívneho pohybu s názvom

Terre de Jeux – Krajina hier. To má krajina zanechať významné dedičstvo.

UDRŽATEĽNOSŤ: S ňou súvisí nielen využitie takmer výlučne existujúcich (v Paríži bude úplne nové len plavecké centrum v štvrti St. Denis), resp. dočasných športovísk, ale aj celková snaha o uhlíkovú neutralitu hier, využívanie nových zdrojov obnoviteľnej energie a množstva elektromobilov, aj pre akreditovaných ľudí dominantné využívanie verejnej dopravy, používanie takmer výlučne recyklovateľných materiálov, či výrazné obmedzenie používania jednorazových plastov pri stravovaní a pitnom režime. Pre každého viditeľným výsledkom opatrení smerujúcich k čistejšiemu životnému prostrediu má byť dosiahnutie ambiciózneho cieľa, aby sa v rieke Seina po sto rokoch zákazu dalo znovu kúpať. V Seine majú na OH súťažiť diaľkovi plavci aj triatlonisti.

NAJVÄČŠOU VÝZVOU JE BEZPEČNOSŤ

Najväčšou výzvou pre organizátorov hier aj pre francúzsku vládu je a určite aj zostane bezpečnosť. Francúzskom totiž opakovane zmietajú veľké nepokoje.

V tomto roku najprv vypukli v dôsledku veľkého odporu proti plánovanej dôchodkovej reforme, ktorou sa má zvýšiť hranica veku odchodu do dôchodku. Začiatkom júna protestujúci dokonca vnikli aj do budovy organizačného výboru OH 2024. Dôsledkom protestov, ktorých hlavnou silou je odborová ústredňa CGT, boli aj masívne výpadky vo verejnej doprave.

Ďalšiu vlnu protestných akcií v Paríži aj v ďalších mestách koncom júna odštartovalo usmrtenie 17-ročného mladíka arabského pôvodu policajtom. Veľmi mladí výtržníci z moslimských komunit pri útokoch ničili obchody, školy

a verejné budovy, v meste Pau dokonca aj policajnú stanicu.

V októbri zase boli v Paríži aj inde v krajine veľké protesty proti židovskému štátu Izrael, ktorý v Palestínčanmi obývanom Pásme Gazy tvrdo vojensky zareagoval na brutálny teroristický útok palestínskej organizácie Hamas. Určitý optimizmus však vzbudzuje, že hoci v septembri a v októbri Francúzsko sedem týždňov hostilo svetový šampionát v ragby s veľkou návštevnosťou, organizáciu tohto veľkého podujatia, vnímaného aj ako predolympijský test – a teda aj jeho bezpečnostnú stránku – zvládlo.

Obavy v súvislosti s olympiádou vyvoláva najmä skutočnosť, že v Paríži sa nepokoje koncentrovali do štvrti St. Denis, v ktorej sa uskutoční viacero olympijských súťaží. V tejto lokalite s dominantnou prísťahovaleckou komunitou leží aj slávny štadión Stade de France a budú tam dokonca aj olympijská dedina a hlavné vysielacie centrum hier.

O situácii sa diskutovalo aj vo francúzskom parlamente. Viacerí poslanci vyjadrili obavy, že výbušná situácia v krajine a obavy cudzincov z jej návštevy sa môže negatívne podpísať na znížení cestovného ruchu.

„Nerád by som robil prognózy, ale napätie vo francúzskej spoločnosti je naozaj veľmi vysoké. Bariéra medzi tzv. etnickými Francúzmi na jednej strane a prísťahovalcami na druhej strane je, žiaľ, značná,“ uviedol začiatkom júla v rozhovore pre idnes.cz český odborník na bezpečnosť a medzinárodné vzťahy Jan Eichler. Podľa jeho slov počas hier vo

TAKTO BUDE VYZERAŤ TYPICKÁ IZBA V OLYMPIJSKEJ DEDINE.

KLÚČOVÉ FAKTY O OH 2024

RÁMEC A ROZMER HIER SÚ VYMEDZENÉ TÝMITO ČÍSLAMI A FAKTMI:

Predpokladá sa účasť vyše 10 500 športovcov (po prvý raz v histórii s paritným zastúpením mužov i žien), reprezentujúcich 203 národných olympijských výborov (NOV), plus členovia Olympijského tímu utečencov. Stále je neznáme, či a za akých okolností budú môcť štartovať športovci

z Ruska a Bieloruska – v dôsledku vojnovej agresie Ruska s podporou Bieloruska proti Ukrajine, ktorá trvá od 24. februára 2022. A pozvánku od MOV rok pred hrami nedostal ani NOV Guatemaly, ktorý je suspendovaný.

Na OH bude k dispozícii 41 súťažných športovísk v Paríži a v ďalších dejiskách mimo metropoly. Z nich blízko Paríža sa nachádzajú Versailles a Vaires-sur-Marne (vodný slalom a rýchlostná kanoistika). Ďalej sa nachádzajú mestá Lille, Marseille, Lyon, Bordeaux, St. Etienne, Nice a Nantes a Chateauroux (športová strelba). A najďalej, až zhruba 15-tisíc kilometrov od

Paríža, je dejisko súťaží surfistov na Tahiti. V zátvorke uvádzame len tie športy, v ktorých budú, resp. by mohli štartovať aj Slováci.

Súťažiť sa bude v 32 športoch, pričom štyri z nich sú na základe návrhu organizátorov hier zaradené len do programu OH 2024 – brejking, skejtbording, športové lezenie a surfing. Celkový počet športov, resp. odvetví v ich rámci je 48. V programe OH je spolu 329 medailových disciplín, čo je o desať menej ako v Tokiu 2020.

Mediálne pokrytie hier do celého sveta bude priamo zabezpečovať okolo 27-tisíc zástupcov masmédií. Organizátorom by

malo pomáhať 31 500 dobrovoľníkov.

Otvárací ceremoniál sa uskutoční na rieke Seina a v záhradách Trocadéra oproti Eiffelovej veži. Malo by ho vidieť spolu okolo 500-tisíc divákov, z toho v priestoroch okolo Seiny, po ktorej sa budú plaviť lode s jednotlivými výpravami, štyri päťny bez potreby zakúpenia vstupenky. Záverečný ceremoniál bude na Stade de France v štvrti St. Denis, kde sa predtým odohrajú súťaže atlétovej a turnaje v ragby.

Paralympijské hry sa uskutočnia od 28. augusta do 8. septembra 2024.

Francúzsku zmobilizujú nielen žandárov a políciu, ale aj armádu v nepriestrelných vestách, prilbách a s nabitými zbraňami. „To je realita dnešného Francúzska,“ dodal.

„Našťastie, my sme v Paríži nevideli žiadne nepokoje. Faktom však je, že v uliciach sme videli množstvo policajtov, aj ťažkooodencov,“ pridal postreh z júlovej návštevy francúzskej metropoly designovaný vedúci slovenskej výpravy na OH 2024 Roman Buček.

Ďalší protestujúci v Paríži sú vysokoškolskí študenti, ktorým sa nepáči, že počas budúceho leta budú musieť uvoľniť internáty, aby v nich mohli bývať dobrovoľníci, pôsobiaci počas olympijských či paralympijských hier. Ide spolu o 3200 študentov prevažne z chudobných pomerov, ktorí počas leta v Paríži pracujú a využívajú pritom lacnejšie internátne ubytovanie.

HROZBA TERORIZMU

K všetkému uvedenému sa pridávajú bezpečnostné riziká súvisiace s hrozbou terorizmu, s čím majú vo Francúzsku už dosť krutých skúseností. Obavy sa najviac viažu k otváraciemu ceremoniálu, pretože 7-kilometrová plavba lodí s výpravami po Seine sa odohrá na mimoriadne veľkej, otvorenej a ťažko strážiteľnej ploche. V deň slávnostného otvorenia majú nasadiť do akcie až 35-tisíc príslušníkov rôznych bezpečnostných zložiek.

V záujme zvýšenia bezpečnosti francúzska Ústavná rada v máji schválila návrh zákona o olympijských hrách, v ktorom sa počíta s využitím umelej inteligencie v kamerových systémoch v uliciach Paríža. Algoritmy vyhodnocovania obrazových záznamov sa nemajú zameriavať dominantne na konkrétnych ľudí, ale hlavne na neštandardné a nebezpečné situácie, vrátane

bitiek a vandalizmu. Využijú sa aj protidronové systémy.

V septembri sa však objavili informácie, že bezpečnostným agentúram zatiaľ chýba okolo 20-tisíc pracovníkov. Záujem o výkon tejto práce je nízky a mnohí záujemci nespĺňajú požiadavky. Existujú obavy, že do agentúr by sa v tejto situácii mohli infiltrovať aj extrémisti z radov protestujúcich demonštrantov. Podľa francúzskeho Radia Europe 1 pred MS v ragby, ktoré sa vo Francúzsku konali v septembri a v októbri, z viac než 230 bezpečnostných agentúr len jedna (!) dokázala splniť všetky požiadavky štátu na zaručenie bezpečnosti.

Ďalšou témou opatrení sú operácie v rámci kybernetickej bezpečnosti, teda proti hackerom a ďalším narušiteľom počítačových systémov. Na kyberbezpečnosť sa má použiť spolu až 320 miliónov eur. 2

OLYMPIJSKÉ CENTRUM PLAVECKÝCH ŠPORTOV V PARÍŽSKEJ ŠTVRTI ST. DENIS BUDE JEDINÝM ÚPLNE NOVÝM OLYMPIJSKÝM ŠPORTOVISKOM S TRVALÝM VYUŽITÍM.

86 PERCENT ROZPOČTU Z PRIVÁTNÝCH ZDROJOV

Rozpočet na samotnú organizáciu olympijských, ako aj následných paralympijských hier, je od januára 2023 stanovený vo výške 4,4 miliardy EUR. „Náš cieľ je, aby 86 percent z tohto rozpočtu pokryli private zdroje. Už teraz máme z privateho sektora vykrytých 80 percent, pričom rukujeme s novým partnerom v kategórii premier partner,“ vyhlásil prezident OV Paríž 2024

Tony Estanguet v polovici júla, čiže rok pred hrami. Všetko teda naznačuje, že organizátori svoj plán naplnia.

Pokiaľ ide o príjmy organizačného výboru, z predaja vstupeniek, licencií a tzv. hospitality balíčkov sa počíta s výnosom 1,4 miliardy eur (z toho zo vstupeniek 1,1 miliardy – na OH chcú predať až 10 miliónov vstupeniek, je o ne obrovský záujem). Medzinárodný

olympijský výbor prispeje sumou 1,2 miliardy EUR, z ktorej 750 miliónov tvorí podiel z predaja vysielacích práv a 470 miliónov z celosvetového olympijského marketingu v rámci programu TOP. Od vlastných marketingových partnerov majú organizátori získať 1,1 miliardy eur.

Na samotnú organizáciu OH sa nemajú použiť žiadne verejné zdroje. Len na paralympiádu štát

pokryje 4 percentá celkových nákladov na PH. Na zveľadenie všeobecnej infraštruktúry či na celkové bezpečnostné opatrenia majú ísť z verejných zdrojov približne tri miliardy eur. Ďalšie 4,4 miliardy tvoria náklady stavebnej firmy na výstavbu olympijských stavieb s názvom Solideo, ktorá je čiastočne financovaná štátom. Štátna investícia do tejto spoločnosti predstavuje 1,7 miliardy eur.

TOHTOROČNÁ
VICEMAJSTERKA
SVETA V K1
ELIŠKA
MINTÁLOVÁ.

MÁLO NÁS, MÁLO NÁS...

Slovensko má aktuálne len 13 miesteniek na olympijské hry v Paríži. Bez nadsadenia možno povedať, že je to o dosť menej, než sa v tomto čase predpokladalo.

Jasne sa črtá, že naša parížska olympijská výprava bude najmenšia v histórii. Dávnejší trend poklesu šírky našej špičky na medzinárodnej úrovni je už očividný.

Doteraz najmenšiu „letnú“ výpravu sme mali na OH 2020 (konali sa až v roku 2021) v Tokiu. Bolo v nej 41 športovcov. Predtým najmenej sme mali v Londýne 2012 – 47. Naopak, v Sydney 2000 sme mali až 112 športovcov, z ktorých 108 nastúpilo na súťaž. To bolo vďaka tomu, že sa nám tam kvalifikovali až tri tímy v kolektívnych športoch – futbalisti, vodní pólisti a basketbalistky. Na žiadnych iných OH sa slovenský tím nepredstavil.

Teraz to reálne vyzerá tak, že parížsky počet našich športovcov bude ešte menší, než je náš historický negatívny rekord zo ZOH 1998 v Nagane. Tam nás reprezentovalo len 39 športovcov.

„NAJ“ ROKA - BARTEKOVÁ, KOVAČÓCY A MINTÁLOVÁ

Začnime tým, čo nás pri pohľade cez olympijskú optiku v letnej sezóne po-

tešilo najviac. Ako slovenská jednotka roka 2023 sa jasne črtá 39-ročná strelkyňa Danka Barteková. V skeete sa stala majsterkou sveta i Európy a postúpila na OH. V tomto čísle sa jej venujeme samostatne. V rovnakej disciplíne si už vlni vybojovala miestenku Vanesa Hocková, takže v ženskom skeete budeme mať v Paríži dvojnásobné zastúpenie.

Na MS v Baku sa blysol aj 39-ročný Marián Kovačócy. Majster sveta v trape ešte z roku 2009 strieľal ako už dávno nie a striebrom si zabezpečil účasť v Paríži. Strelci sú v získavaní olympijských miesteniek zatiaľ najusilovnejší. Už dávnejšie si ich vybojovali aj obhajkyňa zlata v trape z Tokia Zuzana Reháková Štefečeková a puškár Patrik Jány (na OH môže nastúpiť až na dve disciplíny). Strelci teda majú zatiaľ päť miesteniek. Veríme, že ďalšie môžu pridať pištoľiar Juraj Tužinský, jeden z trapistov (Erik Varga, Michal Slamka alebo Adrián Drobny), prípadne puškárka Kamila Novotná, ktorá vo

Vroclave senzačne získala striebro na Európskych hrách – zlato by znamenalo postup na OH. Naši strelci sa na OH zatiaľ postarali o 6 medailí (1-2-3).

Ďalšou premiantkou roka je 24-ročná vodná slalomárka Eliška Mintálová. Vláňajšia majsterka Európy si na svetovom šampionáte v Lee Valley pri Londýne vybojovala striebro v K1 a získala miestenky potom ešte prikrášlila víťazstvom v pretekoch SP v Seu d'Urgell.

Okrem nej si Slováci na svetovom šampionáte vybojovali miestenky aj v C1 mužov i žien a v K1 mužov. Na základe výsledkov internej kvalifikácie ich na meno získali na MS siedmy 36-ročný Matej Beňuš (strieborný v C1 na OH 2016 musel vybojovať tvrdý domáci súboj so Slafkovským a Mirgorodským), len 19-ročná multimedailistka z mládežníckych súťaží a na MS ôsma v C1

Zuzana Paňková a veľmi tesne 26-ročný Jakub Grigar (strieborný v K1 na OH 2020).

Vodný slalom s medailovou zbierkou 8-4-3 je suverénne najúspešnejšie odvetvie samostatného Slovenska na OH. Od Martikánovho zlata v C1 pri premiére v Atlante 1996 sa naši zo žiadnych hier nevrátili bez aspoň jedného cenného kovu. K aktuálnym štyrom miestenkám by na budúci rok ešte mohli pridať ďalšie dve v krose.

ATLÉTI ZATIAĽ DVAJA, AJ CESTNÍ CYKLISTI

Našich atlétov bol na OH 1996 – 2016 vždy dvojciferný počet. V Tokiu 2020 to po prítvrdení kvalifikačných kritérií už neplatilo – mali sme tam len 9 reprezentantov. Teraz je to ešte ťažšie. Olympijské limity sú také tvrdé, že ich zatiaľ splnili len dve Slovenky – 21-ročná Viktória Forster na 100 m prekážok a 24-ročná Gabriela Gajanová v behu na 800 m. Šprintér Ján Volko na stovke ani na dvojstovke limit nespĺnil, ale usilovne zbiera body do rebríčka, z ktorého – pokiaľ v tom bude pokračovať doterajším tempom – by sa mohol do Paríža kvalifikovať.

Z ďalších slovenských atlétov by medzi olympionikov ešte mohli pribudnúť predovšetkým chodci, najmä Miroslav Úradník, Michal Morvay a Mária Katerinka Czaková. Otázne je, v akej forme sa po dlhšej prestávke zavinenej zranením vráti

Emma Zapletalová, ktorá na OH v Tokiu skončila na 400 m prekážok pätnásta, a či sa výrazne zlepši niekto z ďalších.

Medzinárodná cyklistická únia (UCI) v októbri prideliť Slovensku po jednej miestenke v cestnej cyklistike mužov i žien. V ďalších cyklistických odvetviach Slováci zatiaľ nie sú v rebríčkoch na postupových miestach. Trojnásobný majster sveta v cestnej cyklistike Peter Sagan, ktorý predsedal na horskú cyklistiku, sa tak môže spoliehať len na to, že ako dlhoročnej superhviezde s obrovskou popularitou by mu UCI mohla pridať voľnú kartu.

„NAJ“ SKLAMANIA - RÝCHLOSTNÍ KANOISTI A ZÁPASNÍCI

V rýchlostnej kanoistike, v ktorej Slováci na OH doteraz získali 5 medailí (0-3-2), si naši zúčastní z svetového šampionátu v Duisburgu neprinesli žiadnu miestenku. Najmä v prípade našej „vlajkovej lode“ – štvorkajaka, ktorý sa už štyrikrát mohol pochváliť olympijským úspechom (naposledy v Tokiu bronzovým) – išlo o veľké sklamanie. Pre K4 bol svetový šampionát jedinou olympijskou kvalifikáciou a už ďalšiu šancu nemá.

Veľmi blízko bol k zisku miesteniek dvojkajak na 500 m v zložení Erik Vlček, Adam Botek, ale aj jemu postup ušiel. Črtá sa, že o účasť na budúročnej európskej kvalifikácii sa táto dvojica doma „pobije“ s osádkou Denis Myšák, Samuel Baláz. Znamená to teda, že lepšia z týchto dvojíc v prípade postupu na OH bude musieť ladieť formu až na tri vrcholy sezóny (domáca aj európska kvalifikácia, plus OH) v krátkom čase, čo je kontraproduktívne, pretože to odčerpá množstvo psychických aj fyzických síl. V iných disciplínach šance Slovákov na postup do Paríža nevyzerajú reálne, azda len v K1 mužov.

Ďalším veľkým sklamaním bolo účinkovanie slovenských voľnoštýliarov ruského pôvodu na svetovom šampionáte v Belehrade. Po zisku troch medailí na svetovom šampionáte 2022 (aj keď jednu získal Batyrbek Cakulov v neolympijskej kategórii, pretože vlni nemal a ešte stále nemá slovenské občianstvo) sme dúfali v získanie prinajmenšom jednej miestenky na OH. Naši zápasníci sa však vrátili s prázdnyimi rukami.

Vicemajster sveta 2022 do 74 kg Tajmuraz Salkazanov, ktorý v roku 2023 získal už svoj tretí európsky titul, kontroverzne prehral štvrtfinálový duel s Grékom Kougiomtsidisom. Žiaľ, ten ho nepotiahol do opráv. Olympionik z Tokia

DÁVNEJŠÍ TREND POKLESU ŠÍRKY NAŠEJ ŠPIČKY NA MEDZINÁRODNEJ ÚROVNI JE UŽ OČIVIDNÝ.

STRIEBORNÝ TRAPISTA Z MS 2023
MARIÁN KOVAČÓCY.

a bronzový na MS 2022 Boris Makovej v kategórii do 86 kg vypadol už v osemfinále.

Minimálne Salkazanov by si miestenku do Paríža mal vybojovať. On i ďalší naši reprezentanti, medzi nimi aj Zsuzsanna Molnár medzi ženami, budú mať ešte šancu na svetovej i európskej kvalifikácii na jar 2024.

STOLNÝ TENIS S NÁDEJOU NA VIAC MIEST, VÝBORNÝ TURÝ

Pripomeňme si naše tokijské počty. Dovedna 41 Slovákov súťažilo na OH 2020 v 13 športoch – po 9 v atletike i v kanoistike, 7 v strelbe, po 3 v stolnom tenise i v tenise, po 2 v cyklistike i v plávaní, po 1 v bedmintonne, boxe, golfe, športovej gymnastike, lukostrelbe a v zápasení. Do Paríža 2024 máme v tejto chvíli len 13 miestieniek v 4 športoch.

Z tých slovenských športov, ktoré sú zatiaľ bez miestienky, zrejme najlepšie vyzerá stolný tenis. Medzi ženami je dokonca šanca na postup družstva. Trojica Barbora Balážová, Tatiana Kukulková a Ema Labošová na európskom šampionáte obsadila 5. miesto. Boj o postup do Paríža sa nezdá byť márný ani pre Ľubomíra Pišteja a Wangu Janga.

Veľmi sľubne zatiaľ vyzerá rebríčkové postavenie skejtbordistu Richarda Turyho v disciplíne street. Vo februári 2023 skončil na MS v SAE piaty a v auguste vyhral preteky Svetového pohára v Montreale. Sketboarding bude v programe OH len po druhý raz a Tury sa môže stať našim prvým olympionikom v tomto športe.

V KTORÝCH ŠPORTOCH BY SA NAŠI EŠTE MOHLI KVALIFIKOVAŤ?

Od Atlanty 1996 malo Slovensko vždy zastúpenie v tenise aj v plávaní. V tenise bude kľúčové postavenie v redukovaných svetových rebríčkoch na konci jari 2024. Podľa toho aktuálneho by v Paríži mohla štartovať len Anna Karolína Schmiedlová. V plávaní sú limity extrémne tvrdé, ale možno predpokladať, že medzinárodná federácia nám prideliť po jednej ženskej i mužskej miestenke, aby si pripísala účasť ďalšej krajiny.

Z ďalších športov, v ktorých sme mali zastúpenie v Tokiu, športová gymnastka Barbora Mokošová z MS v Antverpách nepostúpila, ale ešte má teoretickú šancu kvalifikovať sa z pretekov Svetového pohára 2024. S účasťou strieborného golfistu z Tokia Roryho Sabbatiniho to podľa rebríčka vôbec nevyzerá nádejne. Vo svetovom boxe je medzinárodná situácia veľmi nejasná, ale najmä Andrej

RICHARD TURÝ BY MAL BYŤ PRVÝM SLOVENSKÝM SKEJTBORDISTOM POD PIATIMI KRUHMÍ.

Csemez a Viliam Tankó by ešte o štart v Paríži mohli vážne zabojsovať. V bedmintonne a v lukostrelbe vyzerá slovenská účasť nereálne. Okrem toho je pomerne slušná šanca na postup ešte v triatlone, kde o miestenku na základe rebríčka bojujú Zuzana Michaličková, Ivana Kuriačková a Romana Gajdošová, a v džude,

kde zo Slovákov rebríčково najlepšie stojí Marius Fízeľ (v novembri piaty na ME) šancu však môžu mať aj ďalší. Z ostatných športov, v ktorých Slováci na OH už niekedy štartovali, sú bez šance vo vzpieraní či vo veslovaní a vo väčšine kolektívnych športov. Vodnopólové tímy mužov i žien kvalifikácia ešte čaká. ❌

SLOVÁCI NA OH V ÉRE SAMOSTATNOSTI

HRY	ŠPORTOVCI (muži + ženy)	MEDAILY
ATLANTA 1996	71 (58 + 13)	1 - 1 - 1
SYDNEY 2000	108 (81 + 27)	1 - 3 - 1
ATÉNY 2004	64 (48 + 16)	2 - 2 - 2
PEKING 2008	57 (35 + 22)	3 - 3 - 0
LONDÝN 2012	47 (26 + 21)	0 - 1 - 3
RIO DE JANEIRO 2016	51 (32 + 19)	2 - 2 - 0
TOKIO 2020 (2021)	41 (27 + 14)	1 - 2 - 1
PARÍŽ 2024	???	???

Poznámka: Uvádžajú sa len športovci, ktorí nastúpili na súťaž.

KUMULATÍVNE ÚČASTI SLOVÁKOV NA OH

- ➔ **7x NA OH: kanoistika spolu 97 účastí** (79 mužov +18 žien), **atletika 96** (66+30), **cyklistika 96** (31+5), **športová strelba 35** (23+12), **tenis 31** (15+16), **plávanie 28** (8+20), **gymnastika 9** (1+8)
- ➔ **6x NA OH: vzpieranie 10** (9+1)
- ➔ **5x NA OH: zápasenie 14** (14+0), **džudo 7** (7+0)
- ➔ **4x NA OH: stolný tenis 8** (3+5), **jachting 7** (7+0)
- ➔ **3x NA OH: veslovanie 5** (5+0), **bedminton 3** (0+3), **triatlón 3** (3+0)
- ➔ **2x NA OH: box 3** (3+0), **lukostrelba 3** (1+2)
- ➔ **1x NA OH: futbal 18** (18+0), **vodné pólo 13** (13+0), **basketbal 12** (0+12), **golf 1** (1+0)

Poznámka: Uvádžajú sa kumulatívne účasti, teda súčty počtov našich športovcov na jednotlivých OH. Od Atlanty 1996 po Tokio 2020 to bolo spolu 439 účastí v 21 športoch (307 mužov +132 žien).

PREMIÉRA TEQBALU AJ SO SLOVENSKÝM ZASTÚPENÍM SA KONALA NA KRAKOVSKOM HLAVNOM NÁMESTÍ.

ÚSPECH PODUJATIA AJ ROZPAKY

Okolo 7000 športovcov zo 48 krajín, 26 športov (v rámci troch z nich po dve odvetvia), 12 z nich s puncom európskych šampionátov, 247 medailových kompletov - tieto čísla dobre ilustrujú obrovský rozmer III. európskych hier, ktoré sa od 19. júna do 2. júla konali v Krakove-Malopolsku.

Velké multišportové podujatie u našich severných susedov nadviazalo na premiéru Európskych hier v azerbajdžanskom Baku 2015 a na II. EH v bieloruskom Minsku 2019. Jeho prípravy síce v porovnaní s predošlými dvoma edíciami dlhodobou pôsobili ťažkopádnym dojmom a vzbudzovali mnohé obavy a skepsu, ale našťastie skutočnosť napokon bola výrazne lepšia a organizácia

v zásade „klapala“. Celkové pocity z tretieho vydania EH však boli rozporuplné.

POLIACI TO ZVLÁDLI, SÚŤAŽE BOLI ŠPIČKOVÉ

Prezident Európskych olympijských výborov (EOV vlastnia práva na Európske hry) Spyros Capralos krakovské hry označil ako mimoriadny úspech. „Prevýšili všetky naše očakávania. Od členov olympijskej rodiny som počul len samotné pozitívne komentáre smerom k pohostinnosti, kvalite športovísk, aj k samotnej organizácii a priebehu. Poľ-

sko preukázalo kapacitu zvládnuť projekt svetovej triedy,“ vyhlásil na záver EH.

Generálny sekretár Slovenského olympijského a športového výboru (SOŠV) Jozef Liba, ktorý dlhší čas pôsobil ako člen koordinačnej komisie EOV pre EH 2023, sa tiež vyjadril pozitívne. „Poliaci v týchto ťažkých časoch urobili, čo mohli. Hry sa skončili relatívne veľkým úspechom. Športové súťaže fungovali, výpravy boli spokojné. Ale priamo v dejisku podujatia sme videli už len špičku ľadovca. Prípravy hier boli veľmi náročné, pretože najprv

V HRE BOLA LEN STOVKA OLYMPIJSKÝCH MIESTENIEK

Ak majú byť EH dlhodobou životaschopné, bude musieť ich koncept prejsť výraznými zmenami. Ich atraktivitu by určite zvýšilo, ak by im príslušné medzinárodné športové federácie dali podstatne väčšiu váhu v kvalifikačnom procese na OH 2028 v Los Angeles. V Krakove-Malopolsku išlo dohromady len o stovku priamo získaných olympijských miesteniek do Paríža 2024. To je pri takom obrovskom rozsahu podujatia naozaj málo. „Olympijská vážnosť“ ďalších kontinentálnych hier mimo Európy je výrazne väčšia. ❌

JÁN VOLKO SA SVOJE KONEČNÉ UMIESTENIE V BEHOCH NA 100 I 200 M DOZVEDEL AŽ TRI DNI PO FINIŠI.

ich ovplyvnila pandémia, potom inflácia a napokon vojna na Ukrajine, teda v susednej krajine, odkiaľ do Poľska prišlo množstvo utečencov,“ uviedol.

Oceňť treba aj vysokú športovú úroveň súťaží. S výnimkou atletiky, kde časť elity chýbala, štartovali naozaj tí najlepší z najlepších Európanov. „V 12 športoch boli súťaže EH zároveň majstrovstvami Európy. To zvyšovalo ich atraktivitu. Takisto aj možnosť bojovať o olympijské miestenky do Paríža, prípadne o body do dlhodobých rebríčkov, na základe ktorých sa bude postupovať na OH,“ vyzdvihol vedúci slovenskej výpravy, športový riaditeľ SOŠV Roman Buček.

Kvalita väčšiny športovísk bola špičková, či prinajmenšom veľmi dobrá. Jednou z mála výnimiek bol areál pre rýchlostnú kanoistiku v Krakove-Kryšpinówe. Tam sa súťažilo takpovediac na malom rybníku. Hoci to boli zároveň majstrovstvá Európy, miestne podmienky umožnili len súťaže na 200 a 500 metrov – tradičný kilometer v programe chýbal...

Všetci naši účastníci priamo v Krakove a v jeho blízkom okolí, kde sa odohrali súťaže v 12 športoch/odvetviach z celkového počtu 29, si veľmi pochvaľovali aj kvalitu stravy. Ich ubytovanie v študentskom mestečku Banicko-hutníckej aka-

démie bolo na slušnej úrovni, aj keď sa spalo na poschodových posteliach. Inak vybavenie izieb, z ktorých každá mala vlastné sociálne zariadenie a kuchynský kút, bolo dobré. Nefungovala však wifi a počas horúcich dní a nocí by každý ocenil klimatizáciu.

Na októbrom valnom zhromaždení EOv predseda koordinačnej komisie EOv pre toto podujatie Hasan Arat vyhlásil: „Hry v Krakove-Malopolsku nám ukázali, že všetko je možné s obrovskými rezervami dobrej vôle, zainteresovanými stranami, ktoré sú ochotné ísť nad rámec svojich povinností, a s množstvom tvrdej práce. Hry boli pozoruhodné nielen tým, koľko sa podarilo, ale aj tým, ako málo sa pokazilo.“ A dodal, že podľa správy renomovanej audítorskej spoločnosti Deloitte boli EH 2023 nákladovo efektívnejšie ako iné podujatia podobnej veľkosti, vrátane EH 2015 a 2019.

OLYMPIJSKÁ ATMOSFÉRA BOLA LEN V KRAKOVE

Tí športovci, ktorí bývali priamo v Krakove, oceňovali olympijskú atmosféru v hlavnom dejisku hier. Napríklad český olympijský medailista vo vodnom slalome Lukáš Rohan povedal: „Fakt

MEDAILOVÁ BILANCIA KRAJÍN

Medaily EH 2023 získali športovci 41 z celkového počtu 48 zúčastnených výprav. Slovenská výprava s 8 medailami, z toho 1 zlatou, 4 striebornými a 3 bronzovými, skončila v rebríčku krajín podľa zisku kovov na 33. mieste. V nasledovnej tabuľke uvádzame celkový počet zlatých, strieborných a bronzových medailí jednotlivých výprav a v zátvorke ich celkový počet: 1. Taliansko 35-26-39 (100), 2. Španielsko 21-17-19 (57), 3. Ukrajina 21-12-8 (41), 4. Nemecko 20-16-27 (63), 5. Francúzsko 17-19-26 (62), 6. Poľsko 13-19-18 (50), 7. Veľká Británia 12-10-27 (49), 8. Maďarsko 10-10-18 (38), 9. Turecko 9-9-20 (38), 10. Holandsko 8-6-5 (19), ... **33. SLOVENSKO 1-4-3 (8)**.

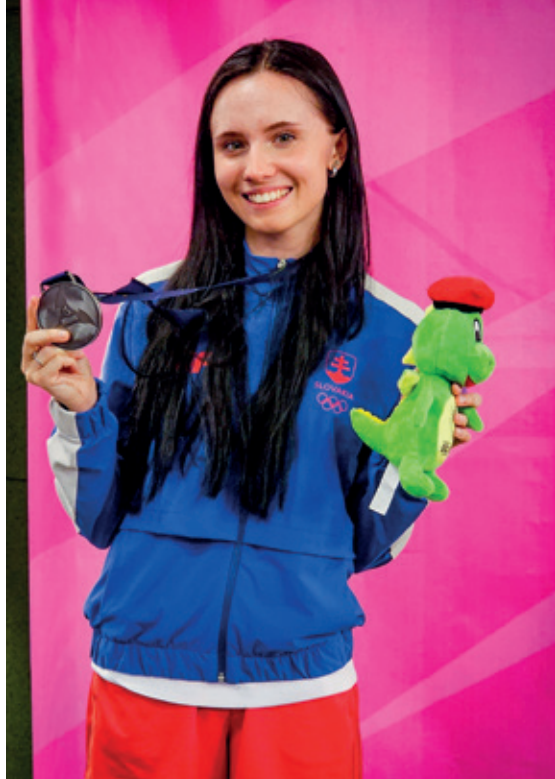

som bol prekvapený, ako blízko to tu má k olympiáde a aké je to veľkolepé podujatie. Na preteky by bolo praktickejšie bývať stále pri trati, ale ja si užívam, že sme súčasťou českého tímu.“

Toto isté si pochvaľovali aj viacerí slovenskí športovci, s ktorými sme sa rozprávali. Predovšetkým tí, pre ktorých to bola prvá takáto skúsenosť v živote. V niektorých to zrejme aj po-

silnilo motiváciu usilovať sa o účasť na olympijských hrách.

Vedúci slovenskej výpravy SOŠV Roman Buček vnímal ako pozitívum, že naši športovci, bývajúci priamo v Krakove, mohli zažiť veľké multišportové podujatie olympijského charakteru. Pre tých, ktorí ešte neštartovali na OH, ale ani na OH mládeže či na EYOF, to bola prvá takáto

KAMILA NOVOTNÁ ZÍSKALA V INDIVIDUÁLNYCH OLYMPIJSKÝCH DISCIPLÍNACH ZO SLOVÁKOV NAJCENNEJŠIU MEDAILU, VO VZDUCHOVEJ PUŠKE 60 BOLA STRIEBORNÁ.

GABRIELA GAJANOVÁ VYVINULA VO FINIŠI BEHU NA 800 M VEĽKÉ ÚSILIE, ODMENOU JEJ NESKŔOR BOLA BRONZOVÁ MEDAILA.

ZDVIHNUÝ PRST PRED PARÍŽOM 2024

Slovensko obsadilo so ziskom 1 zlatej, 4 strieborných a 3 bronzových medailí na EH v Krakove-Malopolsku v rebríčku krajín konečné 33. miesto.

V porovnaní s Minskom 2019 sa medailovo zlepšilo dvojnásobne a v bilancii krajín sa posunulo o štyri priečky. Je však pravda, že v Poľsku bolo oveľa viac disciplín a viaceré, ktoré neboli v Bielorusku pred štyrmi rokmi. Medailová bilancia EH 2023 sa preto nedá

porovnávať s predošlými edíciami, avšak je ukazovateľom stavu, kde sa slovenský šport v rámci Európy dnes nachádza.

ŠEŠ SLOVENSKÝCH MEDAILÍ AJ VAROVANIE

Z okolitých krajín Slovenska boli najúspešnejší Poliaci (13 – 19 – 18). Maďari mali bilanciu 10 zlatých i strieborných, 18 bronzových kovov. Česi i Rakúšania získali po 7 zlatých medailí, Česko aj 10 strieborných a 11 bronzových, Rakúsko malo po 6 druhých i tretích miest.

O jediné slovenské zlato sa postaral lukostrelec Jozef Bošanský v kladkovom luku. Na štadióne Plaszowianka v Krakove

zvládol vyradovaciu časť excelentne a bez väčších emócií. V boji o zlato si poradil s Talianom Marcom Brunom 146:144. „Do Krakova som cestoval s tým, že by som rád strelil niečo pekné a dosiahol kvalitný výsledok. Bol som už pred súťažou aj dosť unavený, keďže som jeden týždeň bol v práci, ďalší týždeň na súťaži a tak sa to dlho striedalo,“ popísal prvé pocity Jozef Bošanský.

Striebro pridali strelkyňa Kamil Novotná, strelecké

družstvá skeetariiek, trapistov a hliadka 3x1 vodných slalomárov. Bronzové medaily získali atléti Ján Volko na 200 m, Gabriela Gajanová na 800 m a strelkyňa Jana Špotáková v trape. Najúspešnejšou časťou 144-člennej slovenskej výpravy boli strelci, ktorí vybojovali polovicu medailí.

Rok pred olympijskými hrami v Paríži zdvihli Európske hry pre slovenský šport varovný prst. Ved' v olympijských disciplínach získali cenné kovy len Novotná, Volko, Gajanová a Špotáková. V najlepšej osmičke boli okrem medailistov ešte raz Ján Volko (100 m), atléť Matej Baluch (400 m prek.), vodné slalomárky

HLIADKA 3XC1 UŽ DLHODOBO PRINÁŠA SLOVENSKÝM FANÚŠIKOM MEDAILOVÉ RADOSTI. V POPREDÍ ALEXANDER SLAFKOVSKÝ, ZA NÍM MARKO MIRGORODSKÝ A MATEJ BEŇUŠ.

životná skúsenosť – a pre niektorých zrejme bude aj jediná.

Žiaľ, športovci súťažiaci ďalej či naozaj ďaleko od Krakova – zo Slovákov sa to týkalo strelcov vo Vroclave, atlétov v Chorzówe, boxerov v Nowom Targu, horských cyklistov v Krynici-Zdróji, skokanov na lyžiach v Zakopanem, karatistky v Bielsko-Bialej a thajských boxerov i kickboxerov v Myšleniciach –

tento benefit využívať nemohli. Pre nich to nebolo olympijské multišportové, ale „bežné“ podujatie v ich športe, aj keď trebárs s puncom majstrovstiev Európy.

OLYMPIJSKÝ TMEL VERZUS UDRŽATEĽNOSŤ

Už dávno pred podujatím sa ako jeho najväčšie negatívum vnímala roztrieštenosť dejísk hier na obrovskú plochu. Naj-

väčšia vzdialenosť medzi športoviskami presahovala 400 kilometrov. Najďalej od Krakova – až 272 km – boli strelci vo Vroclave. Mimo Krakova bol až tucet dejísk. Práve v dôsledku tohto olympijského rozmer podujatia mnohí účastníci nepociťovali. Na porovnanie: Baku a Minsk mali veľmi koncentrované projekty EH. V Minsku bolo všetko v blízkosti dediny (maximálne vo vzdialenosti 20 km), v Baku len

Zuzana Paňková (C1), Eliška Mintálová (kajak kros), ich kolega Jakub Grigar (K1), stolní tenisti Barbora Balážová, Lubomír Pištej (mix), družstvo stolných tenistov a dvojkajak rýchlostných kanoistov Erik Vlček, Ákos Gacsal. Nepribudla žiadna olympijská miestenka, viacerí však získali cenné body do olympijských rebríčkov.

Dvanásť športov malo v Poľsku zároveň majstrovstvá Európy. Medailu z kontinentálneho šampionátu získala hliadka vodných slalomárov 3xC1.

PREKVAPENÁ NOVOTNÁ, VEĽKÁ OPORA PRE MEZEIOVÚ

Kamila Novotná príjemne prekvapila ziskom striebra vo vzduchovej puške 60. Členka Juniorského olympijského tímu

vyhrala na strelnici vo Vroclave kvalifikáciu a potom sa prebila až do finále. V ňom mala o čosi pevnejšiu ruku Švajčiarka Nina Christenová.

„Medaila pre mňa veľa znamená. Je to môj prvý cenný kov z tak veľkého podujatia. Som vďačná za jej zisk. Veľa som trénovala, je za týmto výsledkom veľa driny. Teším sa z nej,“ hovorila spokojná strelkyňa z Veľkého Šariša, ktorá nebola ďaleko ani od zisku miestenky na olympijské hry v Paríži.

Vo Vroclave odstriela Jana Špotáková jednu z najlepších individuálnych seniorských súťaží v trape vo svojej kariére. „Ceco“, ako ju prezývajú v streleckej komunite, si aj počas EH plnila povinnosti mamy. Do Poľska

s ňou cestoval ročný syn Alan. Malý syn odpútal jej myšlienky v prestávkach medzi jednotlivými položkami.

„Ak by som nemala skvelý podporný tím na pretekoch i doma, nemohla by som momentálne súťažne strieľať. Ak by som bola sama, tak by som to nevládla. Mať so sebou Alana je veľká radosť,“ povedala Jana Špotáková.

O MEDAILÁCH SA ATLÉTI DOZVEDELI AŽ DOMA

Absurdne až štyri dni po štartoch a už doma na Slovensku sa o svojich cenných kovoch dozvedeli atléti Ján Volko a Gabriela Gajanová. Medaily im odovzdali počas júlového mítingu P – T – S v Banskej Bystrici. Ján Volko pridol k striebru z EH 2019

na 100 m tentoraz bronz na dvojnásobnej trati. V Chorzówe sa poradie jednotlivcov určovalo podľa behov z rôznych dní, ktoré sa konali za rozličných poveternostných podmienok.

„Žiaľ, formát súťaže je taký, aký je. Nesúhlasím s ním, ale nič s tým neurobím. Atléti by sa mali porovnávať v rovnakých podmienkach v priamom súboji a nie takto na diaľku. Som však vďačný, že sa mi podarilo uspieť a teším sa z toho,“ reagoval na bronzovú medailu Ján Volko.

Gabriela Gajanová sa o svojej medaile dozvedela v aute. „Nie som zvyknutá na podobný systém súťaženia a ani som nečakala, že z toho môže byť napokon medaila. Veľmi si ju vážim,“ uviedla Gabriela Gajanová. ☘

DRUŽSTVO STRELCOV V TRAPE ERIK VARGA (VĽAVO), ADRIÁN DROBNÝ (V STREDE) A MARIÁN KOVAČOČY ZÍSKALO NA STRELNICI VO VROCLAVE STRIEBORNÉ MEDAILY.

ZĽAVA DANKA BARTEKOVÁ, VANESA HOCKOVÁ A MONIKA ŠTIBRAVÁ SO STRIEBORNÝMI MEDAILAMI Z EH.

rýchlostná kanoistika bola úplne mimo.

Využitie existujúcich športovísk v mnohých mestách bolo spôsobené snahou organizátorov nebudovať nové. Toto je trend, ktorý môže predznačovať budúcnosť športových megapodujatí. „Pre výpravu to nebolo dobré, ale organizátorom to znižovalo náklady, pretože nemuseli stavať nové športoviská,“ poznamenal Jozef Liba.

Podobné, aj keď v oveľa menšom rozsahu, to bolo aj na zimnom EYOF 2023 vo Friuli-Venezii Giulia. A ešte podstatne horšie to bude na zimných olympijských hrách 2026 v Miláne a Cortine d'Ampezzo.

Čím viac sa organizátori budú snažiť mať udržateľné podujatie na existujúcich športoviskách, tým menej bude mať v sebe olympijského „tmelu“. Čím viac sú športovci od seba oddelení vzdialenosťami, tým menej ich reálne spája. A pritom práve to bolo to, čo dlhé desaťročia robilo olympijské hry (ale v menšej miere aj ich nepriame „deriváty“ v podobe kontinentálnych, či inak koncipovaných multišportových hier) jedinečnými a nenapodobiteľnými. Rozpor medzi týmto tmelom a udržateľnosťou je čoraz väčší.

POMIEŠANÝ ŠPORTOVÝ PROGRAM

Z hľadiska športového programu boli všetky tri edície Európskych hier takpovediac „mačkopsom“. Olympijské športy sú na nich premiešané s neolympijskými, viaceré tradičné športy sú okyptené o ich najatraktívnejšie súčasti, v niektorých sa skúšajú formáty bez väčšej logiky. Navyše už predtým trochu chaotický program EH sa ešte viac rozšíril. A v porovnaní s Baku aj s Minskom sa v ňom dosť veľa zmenilo.

„Počet športov bol veľmi veľký. Sú diskusie, či do budúcnosti nespraviť menší a pevný program. Úprava programu podujatia je veľkou úlohou do budúcnosti,“ hovorí Roman Buček.

SLOVÁCI V TOP 6 EH 2023

1. miesto: Jozef Bošanský (lukostrel'ba, kladkový luk)

2. miesto: Kamila Novotná (strel'ba, vzduchová puška 60), družstvo strelkýň v skeete (**Danka Barteková, Vanesa Hocková, Monika Štibravá**), družstvo strelcov v trape (**Adrián Drobný, Erik Varga, Marián Kovačočy**), hliadka vodných slalomárov 3x C1 mužov (**Alexander Sľafkovský, Marko Mirgorodský, Matej Beňuš**)

3. miesto: Gabriela Gajanová (atletika, 800 m), **Ján Volko** (atletika, 200 m), **Jana Špotáková** (strel'ba, trap)

5. miesto: Zuzana Paňková (vodný slalom, C1), **Ingrída Bakoš Suchánková** (karate, kumite do 61 kg), **Barbora Balázová, Ľubomír**

Pištej (stolný tenis, miešaná štvorhra), **Monika Chochlíková** (thajský box, do 51 kg), **Karina Zušťáková, Branislav Rodman** (teqball, miešaná štvorhra), družstvo stolných tenistov (**Jang Wang, Ľubomír Pištej, Jakub Zelinka**), **Sebastián Fapšo** (kickbox, full kontakt do 86 kg), **Alexandra Filipová** (kickbox, full kontakt do 70 kg), **Michaela Góralczyk** (kickbox, point fighting do 60 kg), **Barbora Mayerová** (kickbox, full kontakt do 60 kg), **Filip Barák** (kickbox, full kontakt do 63,5 kg), **Eliška Mintálová** (vodný slalom, kajak kros)

6. miesto: Jakub Grigar (vodný slalom, K1), hliadka vodných slalomárov 3xC1 (**Emanuela Luknárová, Zuzana Paňková, Soňa Stanovská**), družstvo strelcov LM 3x40 (**Patrik Jány, Štefan Šulek, Ondrej Holko**).

MONIKA CHOCHLÍKOVÁ CHCELA NA EURÓPSKÝCH HRÁCH V RINGU THAJSKÉHO BOXU V MYSLNICIACH DOSIAHNUŤ LEPŠÍ VÝSLEDOK.

Z neolympijských športov sa do programu EH 2023 dostali karate, kick-box, thajský box, teqball, letné skoky na lyžiach a padel. Zato veľké kolektívne olympijské športy futbal a hádzaná mali len plážové verzie a basketbal iba streetballovú. Z plávania bolo v programe len umelecké a skoky do vody. V cyklistike sa zase súťažilo len v horskej a na BMX. A z gymnastiky nebolo v programe vôbec nič.

Veľmi špecifická bola atletika. Formát súťaže so separátnymi tromi divíziami Európskej ligy miešaných družstiev síce pritiahol na štart veľa vynikajúcich atlétov, ale zďaleka nie celú európsku špičku. To však nebol ten hlavný problém.

Okrem súťaže družstiev sa vyhodnocovalo aj poradie jednotlivcov v individu-

álnych disciplínach – ale len na základe zoradenia výkonov dosiahnutých v rámci troch divízií v rôznych dňoch, teda aj v rôznych klimatických podmienkach. Takto sa niekoľko dní po svojich súťažiach na 200 m, resp. na 800 m Ján Volko aj Gabriela Gajanová dozvedeli, že získali bronzové medaily. Bez priameho súboja s ostatnými medailistami. Absurdné!

PRÁZDNO V MNOHÝCH HLADISKÁCH

Na 55-tisícovom Štadióne Henryka Reymana bolo na otváracom ceremoniáli len zhruba 33-tisíc divákov. Hlavne miesta na spodných častiach tribún, teda v blízkosti nastúpených členov výprav, boli riedko obsadené. Už to bolo nezvyčajné, pretože na ceremonióloch bývajú zvyčajne plné hladiská.

Úvod akoby predznačil celkovo nízky divácky záujem o podujatie. Na mnohých športoviskách bolo okrem členov výprav žalostne málo divákov. To platilo aj pre atletiku na krásnom štadióne v Chorzówe s mnohotisícovým hladiskom, kde to priam bilo do očí.

Priamo v Krakove boli výnimkami padel a teqball. A tie hlavne vďaka tomu, že sa v nich súťažilo na najväčšom krakovskom námestí, kde sa premelú každodenne masy ľudí. Veľa divákov bolo ešte na mužských skokoch na lyžiach z veľkého mostíka na umelej hmote v Zakopanom. Skoky na lyžiach sú v Poľsku mimoriadne populárne, pomerne dosť ešte na triatlone či cez víkend na vodnom slalome. Na väčšine športovísk však boli hladiská viac prázdne ako plné.

Bolo to také viditeľné, že aj inak pozitívne naladený šéf EOVS Spyros Capralos zmenil slabú návštevnosť na viacerých športoviskách ako negatívum. Podľa neho išla na vrub malej propagácie a nedostatočného marketingu podujatia. Skutočnosť je taká, že nielen v Krakove (s výnimkou hlavného námestia), ale aj v iných mestách bola „viditeľnosť“ podujatia v podobe pútačov či plagátov malá. Veľké rezervy boli aj v mediálnej propagácii Európskych hier v jednotlivých krajinách, vrátane Slovenska.

EH si zrejme najmä v dôsledku svojo nevyhraného charakteru, ale aj vďaka absencie najatraktívnejších súťaží vo „veľkých“ športoch, zatiaľ nezískali silné meno a nepredstavujú všeobecne známu značku. ❌

BEZ RUSOV A BIELORUSOV

To, že Poľsko ako štát aj Európske olympijské výbory ako vlastníci práv na Európske hry odmietli účasť výprav agresorských štátov Ruska a Bieloruska, malo na atmosféru hier pozitívny dopad. „Bolo to správne rozhodnutie,“ konštatoval na záverečnej tlačovke prezident EOVS Spyros Capralos. Zároveň vyzdvihol úspech športovcov Ukrajiny, ktorí napriek ťažkým podmienkam na prípravu v časoch vojny na území ich vlasti získali tretiu najhodnotnejšiu medailovú zbierku za Talianskom a Španielskom. ❌

CEDRIK SERRI V JEDNOM ZO SÚBOJOV V ŠERME FLEURETOM V KRAKOVE.

JOZEF BOŠANSKÝ NA EURÓPSKÝCH HRÁCH V KRAKOVE, KDE ZÍSKAL ZLATÚ MEDAILU.

VEK JE LEN ČÍSLO

Ako najstarší športovec v našej výprave získal jediné zlato Slovenska na Európskych hrách v Krakove. Učil sa z internetu a sníval o tom, že raz aj jeho súboje budú na YouTube. Neskôr túžil po tom, aby ho niekedy jeho šport živil. Vo veku 47 rokov sa mu aj tento sen začína splniť. V práci dal v jeseni 2023 výpoveď a teší sa na športové výzvy. Lukostrelec **JOZEF BOŠANSKÝ** má za sebou najúspešnejší rok svojej kariéry.

Vauguste sa dostal na druhé miesto svetového rebríčka a do konca roka by sa tam mal udržať. Okrem Európskych hier vyhral aj dve kolá Svetového pohára. Prvý triumf dosiahol začiatkom sezóny v Antalyi, druhý v auguste v Paríži.

Keďže medzitým ho oslovil výrobca lukov, ktorý mu navrhol zaujímavý kontrakt, tieto dve podujatia vyhral s dvoma rôznymi lukmi. „V našom športe je

to nezvyčajné, no vymenil som značku počas sezóny. Značka, ktorú som používal na Európskych hrách, mi ponúkala iba takzvaný equipment kontrakt, teda nejaké luky zadarmo. Oslovila ma však ešte jedna firma, ktorá mi ponúkla lepšie podmienky,“ načrtnol Jozef Bošanský. „Som asi jediný lukostrelec, čo vyhral dve podujatia Svetového pohára v sezóne s dvoma rôznymi lukmi,“ doplnil.

Nová zmluva mu umožnila, aby po 25 rokoch dal výpoveď v bratislavskej automobilke. Od konca októbra je tak športovcom na plný úväzok.

DRUHÁ ŠANCA UŽ NEPRÍDE

„Od mojich osemnástich rokov som nebol ani jeden deň bez práce. Ako som zmaturoval, na druhý deň som nastúpil do roboty a odvtedy som v kuse pracoval,“ vravel Bošanský.

Dlhé roky musel skľbiť život vrcholového športovca s prácou na dvanásťhodinové zmeny.

Nadriadení mu vychádzali v ústrety. Na rôzne súťaže potreboval aj 80 dní dovolenky ročne, no po dohode so šéfmi mohol ísť aj do mínusu a chýbajúce hodiny odpracovať neskôr. Bolo celkom bežné, že po dlhom lete z pre-

tekov ihneď si to z letiska vo Viedni zamieril do Devínskej Novej Vsi na nočnú šichtu.

Dvadsaťpäť rokov strávil na údržbe skrutkovacej techniky, často vstával o 3.30 v noci.

Posledné roky žil v režime, že buď bol v robote, alebo na súťaži. „Už toho bolo veľa. Začal som špekulovať, ako ďalej. V určitom bode som bol veľmi naklonený tomu, že by som sa na to vykašlal. Ale nevedel som si predstaviť, že by som prestal strieľať. A zase strieľať len tak, doma, to by nebolo ono,“ vravel.

Teraz nastane v jeho príprave kvalitatívna zmena. „Na budúci rok som si naplánoval strašne veľa súťaží a po prvý raz v živote aj sústredenie. Budem sa správať tak, že lukostrelba je moje zamestnanie,“ zdôrazňuje Bošanský. Po skončení halovej sezóny väčšina pretekárov pôjde do tepla, strieľať vonku na 50 metrov. „Veľa ľudí chodí do Juhoafrickej republiky alebo do Turecka. Vždy sa dohodnú viacerí lukostrelci, aby mohli spolu trénovať, dávať si súboje medzi sebou,“ vysvetľuje.

Dať výpoveď vo veku 47 rokov, v robote, kde strávil štvrtstoročie, nebolo jednoduché. Keďže vo fabrike nie je dovolené konzumovať alkohol a on sám vôbec nepije, na rozlúčku s kolegami kúpil päť marleniek. „Každý sa ma pýtal: čo budeš robiť, ak sa ti prestane dariť? Ale to budem riešiť potom. Povedal som si, teraz mi ide karta, tak si to idem vy-

skúšať. Lebo si myslím, že druhú šancu už nebudem mať,“ vyhlásil.

ZAČALO SA TO LUKOM PRE SYNA

Bošanský začínal vo veku, keď mnohí iní športovci končia. Pred desiatimi rokmi sám netušil, že z neho raz bude lukostrellec, hoci od malička stále z niečoho strieľal – z pušiek, zo vzduchovky, či z kuší.

Raz z dlhšej chvíle vyrobil synovi luk. „Skúšal som najprv z dreva, ale to bolo ťažké, nešlo mi to. Potom som na inter-

nete našiel návod, ako to spravíť z PVC trúbky. Z nej som vymodeloval luk, ale nevedel som, ako vyrobiť šípy,“ zaspomínal si na svoje začiatky Bošanský, ktorý žije v Šali.

Išiel teda do špecializovaného obchodu Luk a šíp, ktorý sa medzičasom presťahoval zo Šale do Trnovca nad Váhom a predstavuje najväčšie lukostrelecké centrum v strednej Európe. „Vtedy však majiteľ Dušan Horváth tiež začínal v pivnici u manželky v krajčírstve,“ poznamenal.

**S KRAKOVSKOU ZLATOU
MEDAILOU, KTORÁ BOLA
NA EH 2023 JEDINÁ
SLOVENSKÁ.**

JOZEF BOŠANSKÝ

Narodený: 14. mája 1976
v Topoľčanoch, disciplína:
kladkový luk, najväčšie
úspechy: 1. miesto na EH
v Krakove (2023), 1. miesto
v pretekoch SP v Antalyi
(2023), 1. miesto v pretekoch
SP v Paríži (2023), 4. miesto na
ME v Mníchove (2022).

VÝSLEDKY JOZEFA BOŠANSKÉHO V ROKU 2023

Európska Grand Prix, Lilleshall, Veľká Británia	1. miesto
1. kolo Svetového pohára, Antalya, Turecko	1. miesto
2. kolo Svetového pohára, Šanghaj, Čína	8. miesto
Európska Grand Prix, Umag, Chorvátsko	7. miesto
3. kolo Svetového pohára, Medellín, Kolumbia	17. miesto
Európske hry, Krakov, Poľsko	1. miesto
Majstrovstvá sveta, Berlín, Nemecko	9. miesto
4. kolo Svetového pohára, Paríž, Francúzsko	1. miesto
Finále Svetového pohára, Hermosillo, Mexiko	7. miesto
Majstrovstvá Európy, Cesana-Sansicario, Taliansko	25. miesto

V obchode uvidel kladkový luk, ktorý ho zaujal a kúpil si ho. Začal sa učiť z videí na internete. Trénoval každý deň, lebo ho to bavilo. Po niekoľkých týždňoch už išiel na prvú 3D súťaž a v priebehu roka už patril k najlepším v krajine.

„Videl som však, že ak budem strieľať len 3D, tak sa nikam nedostanem, lebo súťaže boli lokálne. Kamarát mi poradil, nech si dám terč na päťdesiat metrov a vyskúšam 72 šípov. Poslal som mu výsledok a neveril, že som tolko strelil,“ opísal svoje prvé skúsenosti s disciplínou, ktorá mu nakoniec priniesla úspech.

Na svojej prvej súťaži vo Velkom Záľuží síce ešte nevyhral, ale bol so svojím výkonom spokojný. Onedlho sa otestoval aj na medzinárodnom poli. „Stále ma to bavilo viac a viac. V postcovidovej sezóne som už išiel na všetky preteky Svetového pohára. Odvtedy som už nevynechal žiadnu veľkú súťaž.“

Popri lukostrelbe sa Bošanský venuje aj ostrým zbraňami. „Mám zopár pištolí a nejakú tú pušku. Chodíme strieľať zatiaľ na sto metrov, ale chceme vyskúšať aj long-range súťaže, na tisíc metrov. Odladiť strelivo, nech je na tisíc metrov pekný sústrel, je veda,“ prezradil.

NAJDRAHŠOU POLOŽKOU SÚ ŠÍPY

Čo potrebuje lukostrelca, aby bol úspešný? Dobré oči, či pevnú ruku? „Pozrite sa na mňa. Ja nie som športový typ, nijako atleticky nevyzerám. A slepý som ako patrón, nevidím, kam strieľam. Na

pravom oku mám silný astigmatizmus,“ poznamenal preňho typickým vtipným až sarkastickým tónom. Pred siedmimi rokmi mu laserom zoperovali ľavé oko. Právě však nie, vraj to nemá význam, nevedeli by mu to urobiť.

Podľa neho najdôležitejším faktorom pre úspech je, koľko je človek tomu ochotný obetovať. „Keď človek veľa trénuje, musia sa výsledky dostaviť. Nepoznám nikoho, kto strieľa tolko, koľko ja. Ak mám voľný deň, na strelnici som prvý a ako posledný odtiaľ odchádzam. Cítim, že potrebujem mať vystrieľaný istý objem šípov,“ podčiarkol.

V štartovom poli má najťažší luk. Bežný váži približne dve kilá, Bošanského má aktuálne 6,7 kila. „Teraz som dal 450 gramov dole. V hale ho nepotrebujem mať taký ťažký, ako vo vetre. Pre niekoho je to nepochopiteľné a nevie s tým strieľať, ale pre mňa to tak funguje. Závažie aj stabilizátor vyrobila špeciálne pre mňa jedna firma. Väčšina ľudí má ocelové závažia, no ja mám tungstenové, čo je najťažší kov v periodickej sústave,“ vysvetľuje. Tungsten je známy skôr ako volfrám.

Bošanský už nekupuje luk, má to zabezpečené cez sponzorov. Samotný luk stojí okolo 1800 eur, závažia a stabilizátory okolo tri a pol tisíc. Celkovo teda vyjde luk na približne päťtisíc eur. „Pre mňa sú najväčšou položkou šípy. Za jednu sezónu vonku zničím štyri sady, teda štyrikrát dvanásť šípov. Jeden šíp s tungstenovými hrotmi vychádza na 150 eur,“ vravel slovenský reprezentant.

„NA BUDÚCI ROK SOM SI NAPLÁNOVAL STRAŠNE VEĽA SÚŤAŽÍ A PO PRVÝ RAZ V ŽIVOTE AJ SÚSTREDEDNIE. BUDEM SA SPRÁVAŤ TAK, ŽE LUKOSTREL'BA JE MOJE ZAMESTNANIE.“

NA SLOVENSKU TRÉNUJE HLAVNE V PRIESTOROCH BRATISLAVSKÉHO ISTROCHEMU.

Na Slovensku sa lukostrelbe nevenuje veľa ľudí. Na preteky Svetového pohára môžu ísť z jednej krajiny štyria pretekári, ale Bošanský je na týchto podujatiach zvyčajne sám zo Slovenska. Na majstrovstvách sveta alebo Európy, kde hradí výjazd zväz, bývajú niekedy aj traja športovci zo Slovenska.

Lukostrelba je veľmi populárna v Spojených štátoch, ale Mekka olympijskej lukostrelby je v Južnej Kórei. Tento šport má dobré zázemie aj v Turecku. „Ak sa v Turecku niekto dostane do reprezentácie, hneď to má ako zamestnanie na plný úväzok. Nemá to platené nejakými extra veľkými peniazmi, je to na úrovni minimálnej mzdy. No má aj iné výhody, ubytovanie a stravu zadarmo.“

V Turecku má zväz každý rok k dispozícii dva milióny eur a keď ich minie, môže požiadať o ďalšiu dotáciu. Na porovnanie – Slovenský lukostrelecký zväz má aktuálne ročný rozpočet 160 až 180 tisíc eur, a už aj to je rekordne vysoká suma. Predtým to dlhé roky bolo do stotisíc.

Našťastie, Bošanský má talent nielen na lukostrelbu, ale aj na získavanie sponzorov. Účasť na súťažiach často dotoval z vlastného rozpočtu, jednu celú sezónu mu zaplatil kamarát.

JOZEF BOŠANSKÝ A JEHO „VÝBAVIČKA“ S NAJTAŽŠÍM SÚŤAŽNÝM KLDKOVÝM LUKOM NA SVETE.

V Šali trénuje v hale, ktorú mu majiteľ poskytol v rámci sponzorstva zadarmo, kým nenájde iných nájomcov. „Je to obrovská hala, niektoré poschodia už majú prenajaté, a tak ma posúvajú, teraz som na najvyššom,“ poznamenal. Menší tréningový priestor má k dispozícii aj v Bratislave v areáli Istrochemu.

SKLAMANIE A HNEV

Pri zabezpečení potrebných financií však znamenalo dôležitý posun k lepšiemu, keď sa dostal do Top tímu. „Prvýkrát som sa tam dostal v 2022, za 7. miesto vo svetovom rebríčku v predchádzajúcom roku. Vlni som si to zase poistil dobrým výsledkom na majstrovstvách Európy. Povedal som si, že kým budem v Top tíme, tak určite so športom neskončím,“ prezradil.

Jeden americký tréner mu poradil, aby vydržal do kategórie nad 50 rokov. Táto kategória je v Amerike veľmi populárna a na pretekoch sú lukratívne príze money. „Stačí vyhrať dve súťaže za rok a človek sa s tým v Amerike užívá,“ vravel Bošanský. Je presvedčený, že ak bude strieľať obdobne ako teraz, tak nebude mať problémy vyhrávať tieto súťaže.

Po triumfe na Európskych hrách v Krakove sa Bošanského často pýtali aj

na olympiádu. V tom čase spolu s mnohými inými členmi lukostreleckej rodiny si myslel, že kladkový luk nebude chýbať v programe hier v Los Angeles v roku 2028. Mohlo to byť krásne vyvrcholenie kariéry.

Lenže všetko je inak. „Všetci z lukostreleckej obce sú veľmi nahnevaní na jedného pána, ktorý stále nám tvrdil, že to má podchytené s olympijským výborom. Napokon však do programu hier

dali namiesto nás nejaký flag football. Ani neviem, čo to je,“ povzdychol si Bošanský.

Flag soccer alebo flag football je bezkontaktný variant amerického futbalu, v ktorom netreba hráča súpera s loptou zložiť na zem, stačí mu odobrať látkovú vlajočku, čo má pripnutú suchým zipom k opasku. Aj tento šport má v Amerike značnú popularitu, lukostrelcov to však pochopiteľne nepotešilo. „Všetci sú veľmi smutní. Každý s tým rátať na sto percent. Nikde inde nie je kladkový luk rozšírenejší, ako v Amerike. Tak, ako u nás má veľa ľudí doma vzduchovku, majú v Amerike kladkové luky,“ objasnil Bošanský.

V čase ďalšej olympiády už bude mať 56 rokov. „Ak by sa aj kladkový luk dostal do programu OH 2032, mňa sa to už nebude týkať,“ myslí si slovenský pretekár, hoci je živým dôkazom, že v tomto športe vek nehrá až takú dôležitú rolu.

KRAKOV A MEXIKO

Na júnových Európskych hrách v Krakove bol najstarší v 16-člennom štartovom poli. Za víťahu v pretekoch Svetového pohára je viac bodov do svetového rebríčka, ako za prvé miesto na Európskych hrách, multišportové podujatie v Krakove mu však prinieslo väčšiu publicitu. „Je to taká malá olympiáda,“ myslí si Bošanský.

V kladkovom luku vystrelia súťažiaci počas jedného súboja pätnásť šípov, v sériách po tri šípy.

Slovenský pretekár v Krakove vo štvrtfinále zdolal Estónca Robina Jaatmu 149:145. V semifinále vyhral nad Turkom Emircanom Haneyom 147:145. Vo finále zdolal Taliana Marca Bruna 146:144.

PÁN VODIČ, PREČO STE IŠLI 210?

Ak treba zladíť život vrcholového športovca s dennou prácou, vznikajú zaujímavé situácie. Napríklad pri nečakanej výmene šichty, počas ktorej sa doma u Jozefa Bošanského objavili dopingoví komisári.

Športovci musia mesiace dopredu v systéme uviesť, kde ich môžu dopingoví kontrolóri v určený čas dňa zastihnúť. Ak v uvedenom čase niekto nie je na vopred označenom mieste, má hodinu na to, aby sa tam dostavil. Ak to nestihne, je to porušenie dopingových pravidiel a športovec môže prísť o dotácie.

„Keď prišiel k nám domov do Šale dopingový komisár, bol som v práci v Devínskej Novej Vsi, lebo som neplánovane zaskakoval za chorého kolegu. Hneď mi volala žena. Nuž som sadol do auta a trielil som domov. Namerali ma pri Čataji, dobehli ma pri Sereďi. Pýtali sa ma: Pán vodič, prečo ste išli celou cestou 210? Odvetil som: Lebo viac mi to nejde! Priznal som si chybu a zaplatil som za priestupok,“ porozprával nevšednú historku slovenský lukostrelce.

Dopingovú kontrolu stihol, päť minút pred deviatou bol doma.

NAPŇUŤ TETIVU LUKU CEZ KADKU SI VYŽADUJE PORIADNU SILU.

Na finále Svetového pohára do Mexika potom cestoval ako prvý nasadený. „Bol som pripravený, mal som perfektné sústrety. Vedel som asi týždeň-dva dopredu, že budeme strieľať večer o ôsmej. Myslel som si, že to bude ako u nás v lete o takom čase, jemné šero. Ale keď som prišiel do Mexika, už som vedel, že je problém. O pol siedmej už bola tma. Ja s mojím astigmatizmom som nevidel, kam mierim. Bolo tam umelé osvetlenie, na fotkách to vyzeralo skvele, ale ja som nevidel,“ opísal nedávnu skúsenosť. Prvýkrát strieľal vonku za umelého osvetlenia.

V predvečer pretekov na takzvanej familiarizácii, teda spoznávaní strelnice vystrelil iba pár šípov. Bol bezradný, nevedel, čo má robiť. Jednoducho nevidel malý čierny pin, ktorým bežne mierim. Celý deň dumal, kým vymyslel, že bude mieriť vodováhou, ktorá je v mieridle. „Vzhľadom na situáciu som ešte celkom dobre dopadol,“ poznamenal. Skončil na siedmom mieste.

STRES JE SPOJENEC

Bošanský na Európskych hrách zaujal aj tančekmi pred finále. Vyzeralo to, ako keby sa vôbec nestresoval. V tomto roku začal spolupracovať so športovým psychológom Petrom Kuračkom. Sú v telefonickom kontakte, pred dôležitými súťažami si zavolajú. „Zhodli sme sa, že stres je úplne normálny. Ide len o to, ako s ním pracovať. Stres neberieme ako nepriateľa, ale skôr ako spojenca, vďaka ktorému dokážem dosiahnuť dobrý výsledok. Zatiaľ mi to funguje,“ vyhlásil.

Dlho sa pripravoval ako samouk, bez trénera. V súčasnosti mu príležitostne pomáha Portoričan Angelo Ruiz. „Keď sme na súťažiach, sleduje ma, komunikujeme spolu. Je nevýhoda, že nemám stáleho trénera, ale nemôžem si ho dovoliť. Teraz si už aj voláme a občas mu pošlem nejaké video z tréningu a skoriguje ma, keď treba,“ opísal spoluprácu s juhoamerickým odborníkom slovenský pretekár.

V novej sezóne by chcel udržať minimálne druhé miesto v svetovom reb-

ričku. „Netrúfne si povedať, či sa mi podarí zaútočiť na Mikeyho Schloessera, ktorého prezývajú Mr. Perfect. Musel by som veľmi dobre zabojsovať,“ vyhlásil Jozef Bošanský. ✘

PRIATEĽSKÉ PROSTREDIE

Medzinárodná lukostrelecká komunita funguje ako jedna veľká rodina. Vo svojich pretekárskych začiatkoch Bošanský ešte veľmi nekomunikoval po anglicky, lebo v škole sa učil ruštinu a nemčinu. Časom sa však zblížil s ostatnými pretekármi. „Mám tam veľmi dobrých kamarátov, sú to perfektní ľudia. A ja sa snažím byť priateľský ku každému. Lukostreľba je celkove dosť bezkonfliktný šport,“ myslí si.

KRISTÍNA LILI
KRIŽOVÁ
POČAS ÚSPEŠNÉHO
SÚBOJA O BRONZ.

DIEVČATÁ TEŠILI SLOVENSKO

Päť medailí, z toho dve zlaté, a štrnásť umiestení do 8. miesta. To je bilancia slovenskej výpravy na **XVII. letnom Európskom olympijskom festivale mládeže (EYOF) v slovinskom Maribore**. Z historického pohľadu ide o jeden z úspešnejších EYOF pre Slovensko. Medailová bilancia dopadla najlepšie pre Taliansko.

Na EYOF v Maribore sa predstavilo 48 slovenských športovcov. Súťažili v atletike, plávaní, džude, cestnej a horskej cyklistike, tenise a v športovej gymnastike. Najúspešnejšou časťou výpravy bola džudistická, ktorej členky si odviezli zo Slovinska tri cenné kovy – Patrícia Tománková zlatý, Kristína Lili Križová a Nina Filkorová bronzový. Zlatú radosť prežili aj tenistky Mía Pohánková so Soňou Depešovou vo štvorhre, bronzovú zase plavkyňa Stela Megelová.

RADOŠŤ
PATRÍCIE
TOMÁNKOVEJ
PO ÚSPEŠNOM
FINÁLE
V MARIBORE.

STELA MEGELOVÁ ZÍSKALA PRE SLOVENSKO PRVÚ DIEVČENSKÚ PLAVECKÚ MEDAILU Z EYOF OD ROKU 2007.

POČET MEDAILÍ BOL NAD OČAKÁVANIA

„Päť medailí je o čosi viac, ako sme pred odchodom výpravy do Mariboru očakávali. Každá z medailiek potešila svojimi výkonmi a nasadením. Najväčšie očakávanie boli od Patrície Tománkovej, ktorá sa vyrovnala s tlakom a dokázala zvládnuť bez väčšieho zaváhania svoje súboje na tatami. Vo finále tenisovej štvorhry hnali dopredu Miu Pohánkovú so Soňou Depešovou aj ďalší mladí športovci a ukázala sa veľká súdržnosť celého tímu. Bronzové kovy oboch džudistiek

boli príjemným bonusom. Všetkých nás príjemne prekvapila Stela Megelová, ktorá ukázala veľký talent i bojovnosť. Už 6. miesto na 200 m znak naznačilo, že je veľmi dobre pripravená. Svoj výkon vygradovala na krátkej polohovke, na ktorej zvládla aj dramatický finiš o bronz, ktorý si uchmatla o stotinu sekundy,“ hodnotila vedúca výpravy Alexandra Miškovská (v tom čase ešte Longová), ktorá bola v tejto funkcii premiérovou.

Okrem medailí sú z Mariboru cenné umiestenia atlétov Petra Dávída, Laury

Frličkovej, Lukáša Rosenbauma a Tamaru Indriškovej, cestného cyklistu Dominika Sochora, horského cyklistu Petra Šoltésa či plavca Milana Vojtka.

„Pre mnohých našich mladých športovcov to bolo prvé veľké podujatie. Zistili, akú majú výkonnosť v porovnaní s konkurentmi zo sveta. Každý z nášho tímu predviedol svoje maximum, mnohí si vytvorili osobné rekordy,“ povedala Alexandra Longová.

ATLETIKA KVALITNEJŠIA AKO V BANSKEJ BYSTRICI

Po vlaňajších dvoch cenných kovoch v Banskej Bystrici boli medailové očakávanie aj od atlétov. Viacerí z nich sa totiž predstavili aj vlni v domácom prostredí a dosiahli finálové, či medailové umiestenia. V mariborskom finále napokon štartovali ôsmi. Z finalistov Filip Jančík na 3000 m, Ema Vaňová v sedemboji aj chodci Lukáš Rosenbaum a Tamara Indrišková neabsolvovali kvalifikácie a rozbehy. Cez kvalifikačné sito sa ďalej prebojovali len prekážkari Peter Dávid a Laura Frličková, stípiar Alex Hulka a žrdkárka Anna Šimková.

„Atletickí tréneri a odborníci z celej Európy sa zhodli, že tohtoročný EYOF bol kvalitnejší ako vlaňajší. Veď niektoré výkony, ktoré pred rokom stačili na medailové umiestenie, v tomto roku nestačili ani na finále. Slovenskí atléti zabojovali, viacerí si zlepšili osobné rekordy, niektorým na lepšie umiestenie chýbalo aj viac športového šťastia,“ vrátila sa k atletickej časti výpravy Alexandra Longová.

TALENTOVANÁ PEZINČANKA ZVLÁDA TLAK I OČAKÁVANIA

Slovensku rastie veľký džudistický talent. **Patrícia Tománková** sa v roku 2023 stala dorasteneckou majsterkou Európy i sveta a vyhrala aj v kategórii do 40 kg na EYOF v Maribore. Za tieto výsledky v októbri skončila v ankete Európskych olympijských výborov o najúspešnejšieho mladého športovca starého kontinentu (Cena Piotra Nurowského) na 3. mieste.

Mladá Pezinčanka potvrdila v Maribore pozíciu najväčšej favoritky a rebríčkovej jednotky v tejto váhovej kategórii. Na ceste za zlatom uspela dvakrát na ippon. V semifinále týmto štýlom zdolala Francúzku Imane

Limovú za 30 sekúnd. Finále trvalo 1:59 min. Tománková bola proti Rakúšanke Nine Auerovej aktívnejšia a lepšia.

„Túto zlatú medailu radím na úroveň titulu majsterky Európy. Pred finále som si verila, keďže s Rakúšankou som už súperila viackrát. Stretli sme sa

na turnaji Európskeho pohára v Tepliciach i na majstrovstvách Európy. Rozhodla páka, ktorú som jej dala, keď sme sa dostali na zem,“ povedala Patrícia Tománková.

Šestnásťročná džudistka sa už v mladom veku dokáže vyrovnáť s psychickým tlakom.

V Maribore na EYOF, ale aj v Záhrebe na majstrovstvách sveta či v Odivelase na európskom šampionáte, sa od nej veľa čakalo. „Tlak býva na mňa vždy, na turnajoch sa od mňa čaká medaila. Viem však tlak psychicky zvládať,“ povedala členka 1. JC Pezinok.

PRESADILI SA VÝRAZNÉ DIEVČENSKÉ INDIVIDUALITY

Slovensko v medailovej bilancii obsadilo v Maribore 21. miesto. Podľa počtu získaných cenných kovov sa zaradilo na 23. priečku. Najúspešnejšími výpravami boli Taliani (16 – 18 – 12), Nemci (11 – 11 – 9) a Francúzi (9 – 6 – 9). Spokojná odchádzala z Mariboru aj česká výprava, ktorá skončila v medailovej bilancii piata (9 – 4 – 7).

„Naše medaily získali v Slovinsku len dievčatá, chlapci sa v náročnej konkurencii nedokázali prebojovať na pódium. Dve z našich medailistiek, Paťku Tománkovú a Stelu Mergelovú, trénujú ich otcovia, Mia Pohánková je zaradená v NTC. V Maribore chýbal niektorý z našich tímov v kolektívnych športoch. Ukazuje sa, že aj v najbližších rokoch sa slovenský šport na vrcholných podujatiach bude musieť spoliehať iba na výrazné individuality, ktorým je dlhodobo venovaná pozornosť,“ priznala vedúca slovenskej výpravy.

DVOJICA MIA POHÁNKOVÁ, SOŇA DEPEŠOVÁ OVLÁDLA ŠTVORHRU DIEVČAT.

Ked sa pozreli tenisoví odborníci pred začiatkom turnaja na vyžrebovanie, predpovedali slovenskému duu štvrtfinále, maximálne semifinále. Turnajové štvorky však zabojovali a prehrýzli sa až do finále. V ňom zdolali

turnajové štvorky nasadené dvojky Giulii Safinovou a Alexiu Tatuovou z Rumunska 3:6, 6:4 a 10:1 (zápasový tajbrejk). Na antukovom kurte malého tenisového centra v Maribore sa odohrala zaujímavá bitka dvoch vyrovnaných párov.

„Po vyhnanom finále prežívam skvelé pocity. Nič lepšie som doteraz nezažila. Na finále bola skvelá atmosféra. Hrali sme spolu prvý turnaj asi po roku. V prvom dueli sme sa ešte zohrávali, nevedeli sme, čo môžeme od seba čakať. Potom to už bolo lepšie a

lepšie. Tešíme sa, že nám to spolu ide,“ povedala Mia Pohánková a Soňa Depešová ju doplnila: „Na kurte sme sa dobre cítili. Nečakali sme, že to dotiahneme až k zlatým medailám, keďže často spolu nehrávame. Verím, že sa to môže zmeniť.“

VLAJKONOSIČMI SLOVENSKEJ VÝPRAVY NA OTVORENÍ EYOF 2023 BOLI LENKA GYMERSKÁ A OLIVER GRAY.

MEDAILOVÁ BILANCIA EYOF 2023 V MARIBORE

1. Taliansko	16	18	12	46
2. Nemecko	11	11	9	31
3. Francúzsko	9	6	9	24
4. Rumunsko	9	6	5	20
5. Česko	9	4	7	20
...				
21. Slovensko	2	0	3	5

MARIBORSKÝ ZÁVER AKO BANSKOBYSSTRICKÝ

Na posledných dvoch edíciách letného EYOF zaznela po skončení tenisových bojov slovenská hymna. V Banskej Bystrici 2022 sa hrala na počesť páru Renáta Jamrichová, Daniel Balaščák po finále miešanej štvorhry, v Maribore 2023 ju zahráli dvojici **Mia Pohánková, Soňa Depešová** po triumfe v dievčenskej štvorhre.

POKRAČUJEM ZA ĎALŠÍMI CIEĽMI

ODCHOVANEK ŽARNOVICKEJ PLOCHEJ DRÁHY (V ŽLTEJ PRILBE) MÁ ZA SEBOU ZATIAĽ ŽIVOTNÚ SEZÓNU.

Prvý a doteraz jediný Slováč v Speedway Grand Prix. **Martin Vaculík** v seriáli majstrovstiev sveta, najprestížnejšom podujatí na plochej dráhe, obsadil v celkovom hodnotení sezóny 2023 tretie miesto a teší sa z vysnívanej medaily.

Preteký ľavých zákrut, stroje bez brzd poháňané metanolom a so zrýchlením z 0 na 100 km/h do 2 sekúnd, čo je na úrovni monopostu formuly 1, či jediný motoristický šport, v ktorom fanúšikovia vidia všetkých jazdcov od štartu do cieľa. Plochá dráha predstavovala v bývalom Československu fenomén a hoci pod Tatrami prežívala dlho ťažké časy, v súčasnosti sa opäť teší veľkej popularite. Zasluhou

Martina Vaculíka, tretieho najlepšieho jazdca na svete.

POMOC PETROVICKÝCH

Meno Martin Vaculík pozná na Slovensku teraz už takmer každý. Desať sobôt

v priebehu tohto roka lákal tisíce divákov pred televízne obrazovky, aby sledovali jeho výkony v seriáli Speedway Grand Prix. Kariéra 33-ročného pretekára s množstvom úspechov v rôznych krajinách je však oveľa bohatšia.

V minulosti sa u nás plochá dráha jazdila v Bratislave, Košiciach, Banskej Bystrici, Poprade či v Zohore. Od roku 1985 však zostal už len jediný štadión s oválom v Žarnovici. Prvé preteký sa tam uskutočnili v auguste 1953 a miestny Speedway Club preto v lete organizoval oslavy 70. výročia vzniku tohto športu v mestečku na Pohroní. Nečudo, že práve zo Žarnovice pochádza Martin Vaculík. A neprekvapuje to o to viac, že jeho otec Zdeno je bývalý štvornásobný majster Slovenska. „Patril medzi špičku aj v bývalej ČSSR, takže mal bohaté skú-

„ROBO PETROVICKÝ BOL JEDEN Z MOJICH PRVÝCH VEĽKÝCH SPONZOROV. KÚPIL MI DVE MOTORKY.“

senosti a z nich som ťažil,“ zaspomínal si jeho syn.

Na miestny štadión ho to ťahalo od malička a keď mal deväť rokov, povedal otcovi, že by si jazdu na plochej dráhe rád vyskúšal. Na rozdiel od väčšiny začínajúcich, on trénoval hneď na stroji s objemom motora 500 ccm, na akých jazdia muži. „Moja prvá motorka bola stará jawa. Veterán, ktorý sme niekedy viac opravovali, než na ňom jazdili.“

Okolnosti mu v úvode nežičili. Slovenská plochá dráha bola vtedy na pokraji záujmu, v Žarnovici sa konalo maximálne dvojpo pretekov za sezónu. Vaculík napredoval len vďaka obetavosti svojho otca a podpore miestnych podnikateľov. Medzi nich sa zaradili aj

**K MARTINOVÍ VACULÍKOVI
NEODMYSLITEĽNE PATRÍ ČÍSLO 54, KTORÉ
SYMBOLIZUJE DÁTUM JEHO NARODENIA.**

MARTIN VACULÍK

Narodil sa 5. apríla 1990 v Žarnovici. Jazdec poľského klubu Stal Gorzów Štartuje s číslom 54, ktoré symbolizuje čísla v dátume jeho narodenia. Najväčšie úspechy: 3. v celkovom hodnotení Speedway Grand Prix 2023, víťaz 7 pretekov v Speedway Grand Prix, majster Európy 2013, majster Poľska, Švédska, Česka, viacnásobný víťaz Zlatej prilby v Žarnovici.

SLOVENSKÝ REPREZENTANT PO TRIUMFE NA PRESTÍŽNYCH PRETEKOCH V CARDIFFE.

bratia Róbert a Ronald Petrovický, bývalí úspešní hokejoví reprezentanti. „Robo bol jeden z mojich prvých veľkých sponzorov. Kúpil mi dve motorky. Veľmi si to vážim, pretože ma podporoval v úplných začiatkoch. Spolu s Ronym si chodievali aj zajazdiť,“ prezradil Martin.

PREDSTIHOL OTCA

Už po prvých tréningoch bolo zrejmé, že talent má. Na dráhe sa cítil komfortne, jazdy si užíval. A hlavne napredoval, hoci mu doma chýbala konkurencia a nemal sa s kým porovnávať. Prvý sezónu s licenciou začal v roku 2005 po dovŕšení veku 15 rokov. V ďalšej už podpísal zmluvu s úradujúcim českým extraligovým majstrom zo Slaného a pomohol mu k úspešnej obhajobe titulu.

Rýchlo si ho všimli v Poľsku, kde pôsobia najlepší pretekári na svete a tamojšia extraliga je preto najkvalitnejšia. V klube Krosno dostával veľa príležitostí a v roku 2007 bol už jeho najúspešnejší jazdec. Zároveň si ako 17-ročný vybojoval titul majstra Českej republiky jednotlivcov v konkurencii širšej svetovej špičky, medzi ktorú patrili vtedy domáci bratia Drymlovci. Bol tak nielen historicky najmladší víťaz českého šampionátu, ale aj prvý Slováč s takýmto úspechom. Dovtedy bol najlepší jeho otec Zdeno Vaculík, ktorý v roku 1984 skončil desiaty.

„Chcel som ukázať, že aj Slováč môže vyhrávať nad domácimi Čechmi. Ten ti-

tul predstavoval veľký úspech a ukázalo sa, že idem dobrým smerom.“

V roku 2008 už mal podpísané zmluvy v štyroch ligových súťažiach – v Česku, Poľsku, Dánsku, Švédsku. V roku 2009 ako prvý Slováč vybojoval medailové umiestenie z pretekov najvyššieho významu, keď v poľskom Tarnówe skončil tretí na ME juniorov. V sezóne 2010 bol najlepší junior v poľskej extralige a vo Švédsku oslávil s Vetlandou zisk titulu.

V nasledujúcej sezóne dosiahol výborné 4. miesto vo finále kvalifikácie Speedway Grand Prix, vďaka čomu bol prvý náhradník pre sezónu 2012 najprestížnejšej súťaže na plochej dráhe, v ktorej sa bojuje o titul majstra sveta. V Česku zmenil klub, keď prešiel do Mšena, s ktorým suverénne zvíťazil v extralige a prvýkrát sa predstavil aj v domácom tíme. Vstúpil tiež do novozaloženého Speedway Clubu Žarnovica, s ktorým hájil farby Slovenska v Jadranskej lige.

SENZÁCIA V GORZÓWE A EURÓPSKY TITUL

V sezóne 2012 Vaculík štartoval ako prvý náš jazdec v Speedway Grand Prix. Z pozície náhradníka dostal šancu v Gorzówe a pri svojej premiére šokoval konkurenciu s viacerými majstrami sveta víťazstvom. Hoci odjazdil iba polovicu pretekov, v konečnom poradí skončil na výbornom 11. mieste. Kvality potvrdil aj v dvoch najlepších ligách v Poľsku

a Švédsku, kde sa tešil z majstrovských titulov s Tarnówom, resp. Vetlandou. „Vítazstvom v pretekoch Grand Prix som si splnil jeden z veľkých snov a veľmi šťastní sme boli aj z triumfu v poľskej extralige. Konečne mi to tam vyšlo.“

V Speedway Grand Prix 2013 už štartoval ako stabilný jazdec, obsadil konečné 14. miesto. Oveľa výraznejšie zažiaril na majstrovstvách Európy. V záverečných pretekoch finálovej série v poľskom Rzeszówe premenil všetkých šesť štartov vo víťazstvo a získal titul. „Mal som čistú hlavu, šiel som dostatočne agresívne, motorka letela. Bola tu kompletná špička na úrovni Grand Prix,“ povedal tesne po skončení ME slovenský reprezentant.

V ďalších sezónach pokračoval v konzistentných výkonoch. Na konto mu pribúdali cenné kovy z elitných líg v Poľsku, Švédsku, Čiech a svojim umením tešil aj domácich fanúšikov v Žarnovici. V roku 2016 získal ako historicky tretí pretekár vďaka piatemu triumfu putovnú trofej – Zlatú prilbu SNP. V sezóne 2017 sa vrátil do Speedway Grand Prix a vyhral hneď prvú veľkú cenu v slovinskom Kršku. K úspechom pridal zisk titulu majstra Slovenska v medzinárodnej konkurencii v Žarnovici.

Pred sezónou 2018 sa rozhodol štartovať v britskej Premiership, najstaršej plochodrážnej lige na svete. Hneď v prvom vystúpení za Leicester však utrpel otvorenú zlomeninu členka, ktorá ho vyradila na značnú časť sezóny a poznačila jeho výkonnosť. V Speedway Grand Prix vynechal dve veľké ceny z desiatich, no vo švédskej Mallile skončil štvrtý a v poľskom Gorzówe zvíťazil. Celkovo skončil trinásty a organizátori mu za skvelý návrat po ťažkom zranení dali voľnú kartu do ďalšej sezóny.

Naplnilo ju využil a výrazne sa priblížil k zisku medaily. Napokon obsadil konečnú 5. priečku. V „kovidovej“ sezóne 2020 skončil 9. a v ďalšej musel po zranení ruky z poľskej extraligy dve veľké ceny vynechať, takže v konečnom účtovaní si pohoršil o tri priečky. V Grand Prix 2022 už opäť bojoval o medailu, no keď atakoval pódiové miesta, zranil sa a prišiel o jednu Veľkú cenu. V ďalších dvoch ho zdravotný stav ešte značne limitoval. Vyhral však preteky v Prahe a Toruni, v Gorzówe bol druhý a celkovo obsadil deviate miesto.

VYTÚŽENÁ MEDAILA

Sezóna 2023 bola pre Martina Vaculíka v poradí deviaty v Speedway Grand Prix a tentoraz mu už všetko do seba správ-

ne zapadlo. Od začiatku si držal vysokú výkonnosť, tím mechanikov odvádzal skvelú prácu, vyhýbali sa mu zranenia. Hoci sa niekoľkým pádom nevyhol, skončili sa bez vážnejších následkov. Bolo jasné, že útok na medailu je reálny. Zvlášť, keď na pražskej Markéte obhájil triumf z roku 2022 a potom v Cardiffe, v poradí 8. pretekoch z 10-dielneho seriálu, pridal ďalší triumf, čím si upevnil celkové tretie miesto. „Bol to úžasný večer. Prežívam neskutočné emócie, som v siedmom nebi. Už ako dieťa som preteky v Cardiffe rád sledoval. Zrejme všetci jazdci majú sen aspoň raz tam zvíťaziť. Je to niečo špeciálne a mne sa to podarilo,“ neskryval nadšenie vo Walese Vaculík.

Jeho triumf bol o to cennejší, že vo finálovej jazde sa stretli štyria najlepší v priebežnom poradí – Poliak Bartosz Zmarzlik, Švéd Fredrik Lindgren, Austráľčan Jack Holder a Slovák, ktorý súperom ukázal chrbát. „Uvedomil som si to až s odstupom času. Prezentovali sme sa vo výbornom svetle a dokázali sme, že nie je náhoda, kde sa nachádzame v celkovom hodnotení a zaslúžene sme postúpili do finále. Aj z tohto pohľadu to bol úspech,“ reagoval odchovanec žarnovickej plochej dráhy.

V dánskom Vojense, kde boli na programe predposledné preteky, sa mu v minulosti príliš nedarilo. A nevyšlo mu to ani v polovici septembra. Nepostúpil do semifinále, skončil deviaty a Jack Holder sa vďaka tretej priečke na neho bodovo dotiahol. O držiteľovi bronzovej medaily sa tak rozhodlo 30. septembra

v Toruni. Martin Vaculík všetko podriadil tomu, aby skončil lepšie než jeho priamy konkurent. Vynechal preto aj tradičnú Zlatú prilbu v Pardubiciach.

„Môj tím tam možno aj chcel ísť, no vnútorne som cítil, že sa chcem a potrebujem hlavne psychicky sústrediť na posledné preteky Speedway Grand Prix. Rozhodol sa tomu venovať všetku energiu,“ vysvetlil svoj zámer. Ten mu naplno vyšiel. Podobne ako Holder postúpil v Toruni do semifinále. Austráľčan nastúpil v prvej semifinálovej jazde a keď v nej skončil až štvrtý, Slovák vedel, že v druhej jazde mu stačí prísť do cieľa a na krk mu zavesia bronzovú medailu. Skončil v nej tretí a v celkovo hodnotení získal 125 bodov, o dva viac než Holder.

„Veľmi sa teším. Medaila predstavuje historický úspech pre slovenskú plochú dráhu a náš motošport celkovo. Zároveň ju vnímam ako zodpovednosť do budúcnosti, aby som sa naďalej pokúšal o čo najlepšie výsledky a konečné tretie miesto možno aj prekonal. So sezónou, výkonmi i umiestnením som veľmi spokojný. Stále je však čo zlepšovať a budem na tom tvrdo pracovať, pretože niektoré preteky mi nevyšli úplne podľa predstáv. Je to dobrý odrazový mostík na ceste do ďalších sezón. Pokračujem za ďalšími cieľmi,“ naznačil ambície jazdec klubu Stal Gorzów.

Po životnej sezóne v Speedway Grand Prix si vo Varšave ešte prebral cenu pre najlepšieho zahraničného jazdca v poľskej extralige, o čom rozhodli fanúšikovia v hlasovaní. ✘

TROJICA NAJLEPŠÍCH V SPEEDWAY GRAND PRIX 2023. ZĽAVA STRIEBORNÝ FREDRIK LINDGREN ZO ŠVÉDSKA, ŠTVORNÁSOBNÝ MAJSTER SVETA BARTOSZ ZMARZLIK Z POĽSKA A MARTIN VACULÍK S BRONZOVOU MEDAILOU.

TOYOTA POSKYTNE HRÁM V PARÍŽI TISÍCE BEZEMISNÝCH VOZIDIEL A ELEKTRICKÝCH PRIBLIŽOVADIEL

Toyota na olympijských a paralympijských hrách v Paríži 2024 predvedie prehliadku inkluzívnej a udržateľnej mobility. Športovcom, funkcionárom, dobrovoľníkom, akreditovaným novinárom a divákovi poskytne 2650 elektrifikovaných osobných automobilov, z ktorých 150 bude upravených na potreby vozíčkarov. Približne 60 percent vozového parku bude mať nulové emisie, čo platí napríklad pre batériové elektromobily Toyota bZ4X, Proace a Proace Verso EV alebo Lexus RZ.

Toyota poskytne aj 500 vodíkových vozidiel Mirai na bezemisnú prepravu členov olympijskej a paralympijskej rodiny, športovcov, usporiadateľov aj dobrovoľníkov. Po skončení hier sa všetkých 500 vozidiel pripojí k súčasnej parížskej flotile vodíkových taxíkov, čím počet týchto vozidiel s vodíkovým pohonom vzrastie na 1500.

Okrem vozidiel s nulovými emisiami pripraví Toyota tisíc hybridných a plug-in hybridných vozidiel: Toyota RAV4 vo verziách hybrid a plug-in hybrid a hybridné verzie modelov Toyota Corolla TS, Yaris Cross a Highlander. Oficiálnu flotilu doplnia aj ďalšie vozidlá spojené prostredníctvom služby zdieľania automobilov Toyota KINTO.

STOVKY ELEKTRICKÝCH PRIBLIŽOVADIEL NA SEDENIE AJ NA STÁTIE

Celkove chce Toyota poskytnúť 700 produktov individuálnej mobility, 250 vozidiel APM, 150 vozidiel Toyota Proace

v úprave pre vozíčkarov a ďalšie riešenia mobility. Týmto spôsobom Toyota zabezpečí, aby všetci športovci, dobrovoľníci a usporiadatelia mali k dispozícii najinkluzívnejšiu a najudržateľnejšiu flotilu vozidiel, aká sa kedy v rámci olympijských a paralympijských hier objavila.

Konkrétne to bude 250 osobných elektrických približovadiel s batériovým pohonom typu C+walkS so sedadlom alebo C+walkT na jazdu v stoji. Pri oboch typoch je maximálna rýchlosť obmedzená na 6 km/h. Prostriedky sú vybavené systémom rozpoznávania prekážok na zaručenie bezpečnosti samotných používateľov aj všetkých naokolo. Približovadlá so sedadlom budú k dispozícii pre športovcov, usporiadateľov aj dobrovoľníkov, kým verziu na jazdu postojacky budú využívať členovia personálu a dobrovoľníci na uľahčenie pohybu medzi jednotlivými miestami konania hier.

Vozíčkarom ďalej Toyota poskytne zariadenia na elektrický pohon invalidných vozíkov. Päťdesiat týchto zariadení bude k dispozícii v olympijskej dedine počas celých hier. Ďalších 150 poskytne Toyota na úvodný ceremoniál paralympijských hier, aby sa na tejto jedinečnej udalosti mohli ľahšie zúčastniť všetci športovci na vozíku.

Toyota ďalej poskytne 150 batériových elektromobilov Toyota Proace Verso v úprave pre vozíčkarov na podporu mobility hendikepovaných rodinných príslušníkov pri návšteve hier. Po ich skončení zostanú všetky vozidlá v oblasti Paríža, kde nájdu uplatnenie ako špeciálne dopravné prostriedky pre používateľov na invalidnom vozíku.

BUDOVANIE TRADÍCIE UDRŽATELNEJ VODÍKOVEJ MOBILITY

Okrem 500 vozidiel s vodíkovým pohonom ukáže Toyota konkrétne aplikácie presahujúce obvyklý rámec automobilového sveta. Celkove chce Toyota so svojimi partnermi predstaviť až 10 rôznych ukážok vodíkovej mobility, väčšinou aplikácií na báze palivových článkov – teda výrazne viac než v prípade OH v Tokiu 2020 a ZOH v Pekingu 2022.

MESTSKÉ VODÍKOVÉ AUTOBUSY

Z vodíkových technológií prezentovaných na hrách v Paríži 2024 spomeňme dva mestské autobusy s vodíkovými palivovými článkami prestavané špeciálne na túto príležitosť. Pri návrhu týchto autobusov sa kládol dôraz na širokú dostupnosť a tímového ducha, o čom svedčí schopnosť prepraviť v jednom autobuse kompletný tím športovcov na invalidných vozíkoch.

Toyota predstaví aj výhody nákladných vozidiel s vodíkovým pohonom (FCEV), ktoré vyvinula spoločne s ďalšími partnermi. Ďalšou ukážkou toho, ako môžu vodíkovú ekonomiku podporiť logistické operácie s využitím vodíkoveho paliva, budú vysokozdvížne vozíky na vodík, navrhnuté firmou Toyota Material Handling.

Technológia palivových článkov od Toyoty sa predstaví aj v člnoch s vodíkovým pohonom, diaľkových autobusoch, vodíkovom prototypu modelu Hilux a v ďalších riešeniach na podporu hladkého priebehu olympijských a paralympijských hier v Paríži 2024.

TEXT: PAVOL KUBIŠ, FOTO: CEV

Karta sa obrátila.

Zatiaľ čo v minulosti robili dobré meno **slovenskému volejbalu** najmä muži, ktorí na majstrovstvách Európy v období rokov 1997 až 2021 štartovali jedenásťkrát, z toho v rokoch 2007 až 2021 osemkrát za sebou, tak **v posledných rokoch ich pozíciu na európskej scéne prevzali ženy.**

RADOŠT SLOVENIEK, KTORÉ NA ME POSTÚPILI ZO SKUPINY IBA DRUHÝ RAZ.

NA ME SET OD ŠTVRŤFINÁLE

Náš ženský tím po rokoch 2003, 2007, 2009, 2019 a 2021 pri svojej šiestej účasti na záverečnom turnaji dosiahol na ME 2023 najlepší výsledok v histórii. Desiatou priečkou si na 33. majstrovstvách Európy v Belgicku, Taliansku, Nemecku a Estónsku (15. 8. – 3. 9. 2023) o dve miesta prikrášlili svoje doteraz najlepšie umiestnenie, 12. miesto z ME v Bratislave 2019. Zo základnej skupiny sa do vyraďovacej časti prebojovali druhý raz. Bilanciu spred štyroch rokov si však vylepšili už v skupinovej fáze ziskom 9 bodov.

V osemfinále play-off našim k prípadnému senzačnému postupu medzi osem najlepších chýbal v zápase s Bulharkami jediný set, keď od veľmi slubného stavu 2:0 už nevyhrali ani jeden. Aj keď zatiaľ nie sú oficiálne známi organizátori ME 2026, Slovenky stále žijú nádej na priamy postup na ďalšiu „Európu“. Navyše si vo svetovom rebríčku FIVB polepšili na 26. miesto, čo im v prípade udržania si tejto pozície i po zlatej Európskej lige 2024 dáva reálnu šancu na premiérový postup na MS 2025. Na svetovom šampionáte v seniorskej kategórii ešte nikdy neštartoval žiadny slovenský volejbalový tím.

DÔLEŽITÝ VSTUP S FÍNKAMI

V D-skupine v Tallinne Slovenky zvládli dôležitý prvý krok, keď zdolali Fínky 3:0. Severankám síce lepšie vyšli úvody setov, ale naše reprezentantky si nakoniec ustrážili výborný vstup do turnaja podľa vytúženého scenára. „Nevedeli sme, čo môžeme od Fínok očakávať a tak sme možno začali aj pomalšie. V niektorých situáciách sme si zápas sťažili samy, ale nakoniec sme to na prihrávke i v útoku ustáli,“ vravela po zápase liberka Michaela Pállová.

Nasledovala prehra 0:3 s neskoršími bronzovými medailistkami z Holandska. S „oranjes“ sa naše stretli po 16 rokoch a rovnako ako na ME 2007 v belgickom Hasselte s nimi neuhrali ani set. Pravda, tréner Michal Mašek pred ďalším dôležitým zápasom proti Španielkam zamiešal zostavou. Proti vysokému bloku a dobre organizovanej obrane sa Slovenky presadzovali ťažšie a presvedčili sa, že absolútna svetová špička je napriek najlepšiemu výsledku v histórii stále veľmi ďaleko.

STRAŠIAK PRE ŠPANIELKY

Z pohľadu našich nádejí prebojovať sa medzi 16 najlepších tímov na šampionáte bol kľúčový duel so Španielskom.

Zverenkyne trénera Pascuala Saurína naše volejbalistky predtým zdolali na ME 2019 v Bratislave 3:0 a rovnako aj v rozhodujúcom súboji kvalifikácie ME 2023 vlni v Poprade. Svoju prevahu nad španielskym súperom dokázali aj na neutrálnej pôde a z tohto pohľadu sa pre ne stali doslova strašiakom. Najvyrovnanejší bol druhý set, temperamentného súpera sme definitívne zlomili až pri druhom setbale. Na španielsku „kľatbu“ definitívne zabudla i univerzálna Karin Šunderlíková, ktorá sa minulý rok pred kvalifikačným duelom v Gijóne na poslednom tréningu zranila a prišla o celú klubovú sezónu v Prostějove. „Veľmi sa teším z výsledku, bol to kolektívny výkon. Som hrdá na tento tím. Zlomový bol druhý set,“ vravela Šunderlíková.

VÝSLEDKY AKO NA HOJDAČKE

Aj keď to súviselo aj s kvalitou súperov a ich postavením v rebríčkoch, slovenské volejbalistky striedali v Tallinne svoje výsledky a výkon ako na hojdačke. Po euforickej výhre nad Španielkami prišlo znova bolenie brucha a proti hostiteľkám budúročného olympijského turnaja volejbalistiek v Paríži a nováčikovi Ligy národov 2024 uhrali v troch setoch iba

SLOVENKY ZANECHALI NA ŠAMPIONÁTE POZITÍVNY DOJEM.

SLOVENKY NA ME 2023

D-SKUPINA V TALLINNE:

Slovensko - Fínsko 3:0 (20, 23, 16), **Holandsko 0:3** (-20, -19, -19), **Španielsko 3:0** (17, 24, 19), **Francúzsko 0:3** (-21, -19, -12), **Estónsko 3:1** (-24, 24, 9, 18).

OSEMFINÁLE VO FLORENCII:

Slovensko - Bulharsko 2:3 (16, 17, -19, -20, -9).

KONEČNÉ PORADIE ME 2023:

1. Turecko, 2. Srbsko, 3. Holandsko, 4. Taliansko, 5. Poľsko, 6. Francúzsko, 7. Bulharsko, 8. Česko, 9. Ukrajina, **10. SLOVENSKO**, 11. Rumunsko, 12. Nemecko, 13. Španielsko, 14. Švajčiarsko, 15. Belgicko, 16. Švédsko, 17. Azerbajdžan, 18. Bosna a Hercegovina, 19. Slovinsko, 20. Fínsko, 21. Grécko, 22. Chorvátsko, 23. Estónsko, 24. Maďarsko.

52 lôpt. Cenou útechy pre celú našu výpravu bola po zápase večerná správa, že napriek prehre 0:3 matematicky postúpili zo skupiny, pretože bez ohľadu na posledný výsledok v nej nemohli už skončiť horšie ako štvrté.

Po smútku znova vyšlo slnko. V záverečnom zápase D-skupiny Slovenky zdolali domáce Estónky 3:1 a do osemfinále vo Florencii postúpili z tretej priečky. „Na Estónkach už aj ráno pred zápasom bolo vidieť, že sa na nás veľmi chystajú. Vyskúšali to, my sme nad nimi vyhrali naozaj ťažký zápas. To najdôležitejšie, že sme po skupinovej fáze chceli mať na svojom konte tri výhry, sa naplnilo,“ zdôrazňoval reprezentačný tréner našich volejbalistiek Michal Mašek.

NAPRIEK SMÚTKU HISTORICKÝ VÝSLEDOK

Po sťahovaní do talianskej Florencie čakal na naše osemfinálový duel proti Bulharsku, s ktorým mali dovtedy veľmi nepriaznivú vzájomnú bilanciu. Skvelý nástup Slovenkám priniesol senzačný náskok 2:0. Na historický postup medzi osem najlepších tímov potrebovali urobiť už iba jeden krok – vyhrať jediný set. Favorit, ktorého koncentrovanou

hrou dostali do úzkych, však ukázal svoju mentálnu silu i skúsenosti z vrcholných podujatí a stretnutie otočil vo svoj prospech na 3:2.

„Neudržali sme nastúpený trend, čo je veľká škoda. Urobili sme hlúpe chyby a nechali sme sa rozladiť. Na druhej strane Bulharky využili aj skúsenosti z Ligy národov, v ktorej takýchto zápasov odohrali veľa. My naopak takýchto stretnutí veľa neabsolvujeme. Je to niečo, čo ešte bude dlho bolieť, pretože dnes bol ten deň, keď sme zápas s Bulharkami mohli vyhrať,“ smútil Mašek.

Sklamanie v našich hráčkach pretrvávalo i po návrate domov. „Mohlo sa nám podariť niečo výnimočné. Desiata priečka na ME je však historicky najlepší výsledok, pekný úspech, ktorý si osobne veľmi vážim. Dúfam, že sa ho v ďalších rokoch ešte podarí prekonať,“ prízvukovala kapitánka Karin Palgutová. „Je to historicky najlepšie umiestenie nášho ženského tímu na ME. Som presvedčený, že má svoju hodnotu. Tento výsledok si nesmierne vážime a sme na hráčky hrdí,“ hodnotil desiatu priečku prezident Slovenskej volejbalovej federácie Marek Rojko. ✕

Dnes to už bez sociálnych sietí naozaj nejde. A inak to nie je ani v slovenskom športe. Svoj profil na **Facebooku** či **Instagrame** má takmer každý profesionálny športovec. Mladšie generácie zasa vo veľkom využívajú sociálnu sieť **TikTok**. Športovci, ktorí nepoužívajú ani jednu sociálnu sieť, by sa u nás dali spočítať azda na prstoch jednej ruky.

MONIKA CHOCHLÍKOVÁ JE JEDNA Z NAJAKTÍVNEJŠÍCH SLOVENSKÝCH ŠPORTOVKÝŇ NA SOCIÁLNYCH SIETĎACH.

HÝBU AJ V ŠPORTE

SOCIÁLNE SIETE SVETOM?

Nie každý, kto má niekde založený profil, je však aj aktívnym prispievateľom. Oveľa menej našich športovcov by sa už dalo charakterizovať slovom influencer. Aktivita a práca so sociálnymi sieťami je dnes dôležitou súčasťou športového sveta. Častokrát pomáha získavať financie na pokrytie nákladov a u niektorých slúži aj ako zdroj osobných príjmov.

Najskôr trochu teórie. Športovci môžu efektívne využívať sociálne siete ako Instagram, Facebook či TikTok na

generovanie príjmov prostredníctvom niekoľkých metód. Jednou z najpopulárnejších je sponzorstvo a reklamy. Značky často hľadajú športovcov s výrazným sociálnym dosahom, aby propagovali svoje produkty alebo služby. Toto partnerstvo zahŕňa zverejňovanie príspevkov, ktoré buď priamo propagujú produkt, alebo obsahujú umiestnenie produktu na ich profiloch.

Ďalšou metódou je affiliate marketing, keď športovci zdieľajú odkazy na určité produkty alebo služby a získavajú provízie z každého nákupu uskutočneného prostredníctvom týchto odkazov. Táto stratégia je obzvlášť účinná pri propagácii športových doplnkov, oblečenia alebo vybavenia, pričom športovci môžu osobne odporučiť produkty, ktoré sami používajú a dôverujú im.

A vytváranie a predaj vlastného tovaru, ako sú tričká, čiapky alebo iné predmety, je ďalšou cestou, ako športovci môžu zarábať. Tento prístup im umožňuje budovať si osobnú značku a vytvárať produkty, ktoré rezonujú s ich fanúšikmi a podporujú ich jedinečný športový obraz. Tento typ merchandisingu nielenže posilňuje ich osobnú značku, ale tiež im poskytuje ďalší príjem z predaja týchto produktov.

SVETU VLÁDNE RONALDO, SLOVENSKU SAGAN

Sociálnej sieti Instagram celosvetovo kraľuje športovec. Portugalský futbalista Cristiano Ronaldo mal k novemburu 2023 až 612,9 miliónov sledovateľov. Aj z toho vyplýva, že športovci majú na sociálnej sieti veľký priestor na presadenie sa.

„SOCIÁLNE SIETE SÚ SKVELÝM PROSTRIEDKOM NA ZVIDITEĽNENIE SA. JE TAM MOŽNOSŤ ZÍSKANIA SPONZOROV A TEDA PASÍVNEHO PRÍJMU.“

MONIKA CHOCHLÍKOVÁ

SILVIA SOLYMOŠOVÁ VLÁDNE SLOVENSKU NA TIKTOKU.

Zo slovenských športovcov má najviac fanúšikov celosvetovo známy cyklista Peter Sagan, ktorého sleduje 1,9 milióna používateľov. Prvenstvo Petra Sagana je pochopiteľné aj z dôvodov popularity cyklistiky na celom svete i sledovanosti pretekov Tour de France. Na ďalších miestach popularity slovenských športovcov to však začína byť zaujímavé.

Na druhom mieste sa s počtom 1,4 milióna fanúšikov nachádza prekvapivé meno Lucia Mikušová. Navyše na TikToku má fitnesska 1,1 milióna sledovateľov. Vicemajsterka sveta v akrobatickom fitnese bola v minulosti finalistkou grantového projektu Nadácie SOŠV – Ukáž sa! „Veľmi rada fotím a tvorím. Najväčšiu radosť mi robí, ak niekoho motivujem k cvičeniu. Niekedy mi ľudia píšú, nech pridám viac svoj jedálniček a recepty, čo ma naozaj veľmi teší. No a pre športovca, ktorý to so športom myslí naozaj vážne, je to výborná platforma na zviditeľnenie sa,“ hovorila pre web olympic.sk v novembri 2021 o Instagrame Lucia Mikušová. V tom čase mala na sociálnej sieti len 10-tisíc fanúšikov. Za dva roky sa jej teda podaril skutočne raketový nárast popularity.

SPONZORI SA NAJLEPŠÍM OZÝVAJÚ SAMI

Na sociálnych sieťach je vo veľkej miere aktívna aj bojovníčka Monika Chochlíková. „Sociálne siete hýbu svetom. Musíme to prijať. A prečo z nich ešte nevyťažiť? Úspešní športovci, ktorí sa nevenujú najpopulárnejším športom, nie sú podľa môjho názoru dostatočne

promovaní a nedostávajú pozornosť, akú si zaslúžia. Práve sociálne siete sú skvelým prostriedkom na zviditeľnenie sa. Je tam možnosť získania sponzorov, a teda pasívneho príjmu. Navyše je to výborný zdroj kontaktov,“ hovorí majsterka sveta a víťazka Svetových hier v thajskom boxe, ktorá je aj úspešná kickboxerka.

Vďaka sociálnym sieťam si Monika vie do svojho rozpočtu zabezpečiť nezanedbateľnú finančnú čiastku, čo je pre profesionálneho športovca veľká pomoc. „Dostala som sa do takého štádia, že sponzori sa ozývajú konečne sami. A nie sú to len barterové spolupráce. Ide o finančnú podporu. Drvivú väčšinu som musela odmietnuť preto, lebo na to už nemám kapacitu. Je to sen každého športovca,“ dodáva Chochlíková. Je aktívna na Facebooku, Instagrame či YouTube, avšak nájdete ju aj na TikToku.

NAŠIM ŠPORTOVCOM NA TIKTOKU VLÁDNE AKVABELA

Práve čínsky TikTok je najrýchlejšie rastúcou sociálnou sieťou a po celom svete ju používa už viac ako 1 miliarda používateľov. Najúspešnejšou slovenskou športovkyňou na TikToku je umelecká plavkyňa Silvia Solymosyová. Sleduje ju 1,5 milióna účtov. Popularitu získala vďaka unikátnym podvodným videám.

Prvé video na sociálnej sieti zverejnila koncom roka 2019. „Stiahla som si aplikáciu a sledovala som rôzne videá, až prišiel moment, keď som si povedala, že toto by som mohla natočiť aj ja,“ vysvetľuje. Ani nie za rok prekonala Solymosyová výrazný míľnik. V októbri 2020 dosiahla na TikToku jeden milión fanúšikov. To sa skutočne nepodarí len tak každému. „Pocit je to výborný, ale aj zaväzujúci. Tak ľahko ako fanúšikovia prišli, môžu aj odísť.“

Čo je podľa nej dôvodom, že dokázala zaujať také množstvo ľudí? „Priniesla som na TikTok niečo nové, čo tu ešte nebolo. Kým ostatní tancovali na suchu, ja som tieto tance zvládla pod vodou,“ hovorí dvojnásobná bronzová medailistka z majstrovstiev Európy 2022 v Ríme.

NEJDE O POČET MEDAILÍ

Faktom ostáva, že Peter Sagan, zjazdárka Petra Vlhová či hokejista Juraj Slafkovský si svojich fanúšikov na sociálnych sieťach našli bez väčších problémov, no nie vždy je to len o veľkých menách a veľkých úspechoch. Šancu presadiť sa má každý. Veď mená ako Silvia Solymosyová či Lucia Mikušová nemusia veľa hovoriť ani rozhladenejším športovým fanúšikom. Aj

ŤAHAJÚ AJ FUTBALISTI ČI MMA

Okrem Petra Sagana a Lucie Mikušovej majú zo Slovákov na Instagrame nad 200-tisíc fanúšikov aj štyria futbalisti, traja hokejisti, dvaja bojovníci MMA, bývalá tenistka Dominika Cibulková a lyžiarka Petra Vlhová.

MMA patrí na Slovensku medzi najrýchlejšie rastúce a divácky najatraktívnejšie športy. Z jeho úspechov by si mohli brať príklad športovci, kluby aj zväzy. Bez ohľadu na názor na tento šport či na jednotlivých športovcov. „Vždy je to o ľuďoch, ktorí

šport robia. Problém viacerých športov na Slovensku je, že ich propagácia je príliš športová, založená na výsledkoch. To nepomáha. Musíte divákovi predať príbeh a vzbudiť uňho záujem,“ myslí si jeden zo zakladateľov česko-slovenskej organizácie Oktagon MMA Pavol Neruda. „Keď ide do „klietky“ bojovník a vieme o ňom len to, koľko má víťazstiev, nie je to ono. Keď tam naopak ide bojovník, ktorého príbeh poznáme a o ktorom vieme, že sa na neho prvýkrát pozerá jeho matka, už to zaujíma viac ľudí,“ dodal.

NA SOCIÁLNYCH SIEŤACH PETRY VLHOVEJ MALA VEĽKÝ ÚSPECH FOTOGRAFIA SO ZLATOU MEDAILOU A S JEJ TÍMOM NA ZOH V PEKINGU.

PETER SAGAN PRIDÁVA NA SOCIÁLNE SIETE AJ FOTOGRAFIE SO SYNOM.

tieto prípady ukazujú, že pre úspech na sociálnych sieťach nie je až taký dôležitý počet medailí či úspechov.

Kde však robia ostatní športovci podľa našich športových influenceriek chyby? „Necítim sa kompetentná hodnotiť obsah iných. Určite sa nájdu pozitívne veci, ktoré ma oslovili a takisto vidím aj chyby, ktoré robia. Myslím, že niektorí naši top športovci, a to vrátane olympionikov, nemajú dostatočné vedomosti o tom, ako sa zviditeľniť na sociálnych sieťach. Možno to nepotrebujú, lebo sú finančne zabezpečení a propagujú ich médiá. My ostatní sa snažíme, ako vieme,“ myslí si Solymosyová.

Veľa športovcov podľa Moniky Chochlíkovej nechce, alebo nevie pracovať so sociálnymi sieťami. Aj ona si uvedomuje, že je to žrúť času, no na druhej strane vie, že je to v dnešnej dobe nevyhnutnosť: „Sú aj športovci, ktorí by to možno aj chceli robiť, no hneď čakajú výsledky. Dajú tri príspevky za mesiac a čakajú, že im porastú followeri a nahrnú sa spolupráce. Na sociálnych sieťach neexistujú skratky.“

AKO ZAUJAŤ? KLÚČOM JE AUTENTICITA!

Sociálne siete umožňujú športovcom „byť na očiach“ aj mimo súťažnej sezóny. Dovoľujú im prezentovať sa fanúšikom, motivovať ľudí a s trochou šťastia zaujať nejakého sponzora, ktorý im cestu za športovým snom vie pekne uľahčiť. Na internete sa častokrát ľudia snažia pre-

zentovať v tom najlepšom svetle, preto sledujúci radi vidia ľudí takých, akí naozaj sú. Chcú vidieť ich sklamanie, výhry aj zábavu.

„Autenticita je výborná, získava ľudí najviac. Ľudia majú pocit, že človeka skutočne poznajú a majú k nemu bližší vzťah. Tu je tiež jedno ale. Treba si určiť, do akej miery chcete ukázať svoj svet a svoje súkromie. Pretože nie je fajn o sebe prezradiť úplne všetko. Niektorí ľudia to potom vedia zneužiť,“ varuje Chochlíková.

„Na väčšine sociálnych sietí je tendencia ukazovať len pozitíva, lenže súčasťou

športu je aj drina a prehry. Ak ľudia vidia, že sa trápite s rovnakými problémami, že ste ako oni, viac vám dôverujú. Rovnako je to so spolupracami - ak neveríte výrobku, ktorý propagujete, vaši fanúšikovia to vycítia a prídete o nich,“ myslí si Solymosyová.

„Keď je Instagram robený štýlom, že to za športovca robí manažér alebo nejaký iný človek, tak je to neosobné a cítiť to,“ vraví bývala tenistka Dominika Cibulková. „Nikdy som Instagram nebrala zistne. Bolo to niečo, čo ma bavilo. Postupne začínali prichádzať reklamné ponuky, ale na mojom Instagrame nie je vidno veľa reklám. Spolupracujem len so značkami, ktoré používam a verím im. To si fanúšikovia veľmi vážia,“ dodáva. ✕

NAJ SLOVENSKÍ ŠPORTOVCI NA INSTAGRAME V NOVEMBRI 2023

(meno športovca, profil na Instagrame, šport, počet sledovateľov)

1. Peter Sagan, @petosagan, cyklistika, 1,9 mil.
2. Lucia Mikušová, @lucia_mikusova, fitness, 1,5 mil.
3. Martin Škrtel, @martin37skrtel, futbal, 899-tisíc
4. Marek Hamšík, @marekhamsik17, futbal, 882-tisíc
5. Milan Škriniar, @milanskriniar, futbal, 850-tisíc
6. Dominika Cibulková, @dominikacibulkova, tenis, 483-tisíc
7. Attila Végh, @veghattila, MMA, 400-tisíc
8. Stanislav Lobotka, @stanleylobotka37, futbal, 286-tisíc
9. Zdeno Chára, @zeechara33, hokej, 272-tisíc
10. Gábor Boráros, @boraros_gabor, MMA, 271-tisíc
11. Juraj Slafkovský, @_slafkovsky_, hokej, 270-tisíc
12. Petra Vlhová, @petravlhova13, alpské lyžovanie, 263-tisíc
13. Tomáš Tatar, @tomastatar90, hokej, 206-tisíc

HISTORICKY PRVÝ
DVOJNÁSOBNÝ OLYMPIJSKÝ
VÍŤAZ V MARATÓNE ABEBE
BIKILA Z ETIÓPIE VYHRAL
MEDZINÁRODNÝ MARATÓN
MIERU V KOŠICIACH
V ROKU 1961.

NÁDHERNÝ SVIATOK BEHU

Keď 28. októbra 1924 ešte ani 30-ročný Vojtech Braun stál v obci Turňa nad Bodvou (teraz okres Košice – okolie) pred štartom pri ôsmich účastníkoch maratónskeho behu, určite netušil, že sa začína písať úvodná kapitola dejín neskôr jedného z najznámejších atletických podujatí na svete – **Medzinárodného maratónu mieru**. Teraz 1. októbra oslávila MMM oficiálne 100. ročník.

V propozíciách malo premiérové podujatie názov I. slovenský maratónsky beh. Organizoval ho Východoslovenský a Podkarpatský okrskok Čs. amatérskej atletickej únie. Zápoliť mohli iba členovia slovenských atletických okrskov, registrovaní v ČsAAU a aktívni vojaci ktoréhokoľvek vojenského útvaru na Slovensku.

Z ôsmich štartujúcich boli štyria z usporiadajúceho KAC Košice, traja príslušníci Čsl. armády a jeden zo Slávie Košice. Do cieľa dobehli siedmi, jeden vzdal.

Počasiu pri premiére MMM bolo zlé. Vtedy jediný raz v histórii bežal víťaz dlhšie ako tri hodiny. Pre zaujímavosť, čas najrýchlejšieho z roku 1924 Karola Hallu – 3:01:35 hod – by v roku 2023 stačil v poradí mužov iba na 213. miesto, a aj mnoho žien bežalo teraz rýchlejšie. Pravda, dnes je iná doba. Nielenže počasie 1. októbra 2023 bolo pre bežcov takmer ideálne, ale na štart maratónu, ktorého trať viedla iba ulicami Košíc, sa postavilo až 3395 mužov a 643 žien. Najrýchlejší účastník oficiálne 100. ročníka MMM Philemon Rono z Kene vytvoril nový traťový rekord 2:06:55 hod.

ZAKLADATEĽ MARATÓNSKEJ TRADÍCIE V KOŠICIACH VOJTECH BUKOVSKÝ-BRAUN PRI BLAHOŽELANÍ VÍŤAZOVI MMM 1960 BRITOVÍ SAMUELOVI HARDICKEROVI. BUKOVSKÝ PRÁVE V TOM ROKU KONČIL NA ČELE ORGANIZAČNÉHO VÝBORU.

Mimochodom, Halla bol rodený Košičan. Po ňom z miestnych bežcov triumfovali už len František Višnický (1983 a 1986) a Róbert Štefko (1999).

MASY DIVÁKOV DÁVALI MARATÓNCOM KRÍDLA

Už II. ročník Slovenského medzinárodného maratónu (tento názov sa udržal až do roku 1937) bol s účasťou nielen česko-slovenských, ale aj maďarských bežcov.

Z roka na rok sa potom počet účastníkov aj krajín rozširoval.

Vďaka čomu si už pred II. svetovou vojnou maratón v Košiciach získal v celej Európe veľkú obľubu? Už vtedy, tak ako aj o desaťročia neskôr, tam vytrvalci a ich sprievodcovia našli to, čo nikde inde. Predovšetkým nezvyčajne kvalitný a zároveň veľmi srdečný tím organizátorov, ale aj pondelkové výlety pre bežcov, funkcionárov a ďalších hostí, spojené s prípravou

„TIE ULICE ZAPLNENÉ L'UĐMI MI DALI KRÍDLA.“

GYULA TÓTH

živánky alebo gulášu, i s vystúpeniami folklórnych skupín. Pred vojnou výlety smerovali najmä do Vysokých Tatier, v 70. a 80. rokoch do okolia Košíc.

Tým najdôležitejším faktorom bol a stále zostáva vzťah Košičanov a obyvateľov okolia mesta k svojmu maratónu. Ľudia nielenže zaplnia každý meter pozdĺž trate v centre i v obývaných štvrtiach, ale dokážu rovnako povzbudiť a potleskom odmeniť tých, ktorí zápolia o víťazstvo, ako i z posledných síl kráčajúcich pretekárov, ktorí majú už iba jediný cieľ – splniť časový limit 6 hodín na absolvovanie celej trate.

Do roku 1989 na neobyčajne ťažkej trati Košice – Seňa – Košice na spiatocnej ceste vytrvalcom znepríjemňoval beh a oberal ich o sily tradičný severný protivietor. Práve vtedy zaplnené ulice mesta s búrlivo povzbudzujúcimi a tleskajúcimi obyvateľmi hnali bežcov k štadiónom, kde bol cieľ. Po vojne najskôr na ihrisko Jednoty, resp. VSS, neskôr po vybudovaní štadióna v Čermeli na Lokomotívu. Dvojnásobný víťaz MMM (1966, 1971) Gyula Tóth z Maďarska na otázku, čomu vďačí za to, že v uliciach mesta ukázal všetkým svojim prenasledovateľom chrbát, stručne odpovedal: „Tie ulice zaplnené ľuďmi mi dali krídla.“

STO ROČNÍKOV, ALEBO MENEJ?

Podľa oficiálnych údajov sa 1. októbra 2023 bežal v Košiciach 100. ročník Medzinárodného maratónu mieru. Nie je to však také jednoznačné.

PRVÝCH 15 ROČNÍKOV NA POČEŠŤ VZNIKU ČSR 28. OKTÓBRA

MMM sa zrodil z iniciatívy Bélu Brauna (neskôr Vojtecha Bukovského) v roku 1924 po jeho návrate z OH v Paríži, kde bol ako novinár. Už o tri mesiace neskôr zorganizoval na trati Turňa nad Bodvou – Košice prvý maratón, ktorým založil tradíciu neskoršieho MMM. Termín maratónu stanovil na 28. októbra 1924, čo bol deň výročia vzniku

Československej republiky (ČSR) v roku 1918. Bol to vtedy najvýznamnejší štátny sviatok na našom území. Nečudo, že termín maratónu sa až do roku 1937 nikdy nezmenil, i keď jeho trať niekoľkokrát.

Bukovský-Braun publikoval predovšetkým v maďarčine a v nemčine, ale mal neobyčajne vŕcný vzťah k mladej ČSR. Zažil Rakúsko-Uhorsko, a preto si vážil jedinou demokratickú krajinu v strednej Európe. Nie náhodou medzi jeho najbližších spoluorganizátorov maratónu od jeho zrodu patrili Čech Antonín Zikmund. Práve preto Bukovský-Braun doslova tragicky znášal

Nie náhodou je MMM obľúbený nielen medzi aktívnymi pretekármi, ale aj medzi umelcami, politikmi, diplomatmi a ďalšími športovcami, pre ktorých beh nie je či nebol ich hlavnou pohybovou aktivitou.

OSOBNOSTI NA ČELE ORGANIZÁTORSKÉHO TÍMU

Od zrodu MMM v roku 1924 sa na čele jeho organizačných štábov, resp. ako riaditelia pretekov vystriedali ôsmi Košičania. Z nich si väčšiu pozornosť zaslúžia štyria. Dvaja z nich – Béla Braun/Vojtech Bukovský (pôvodné meno si zmenil v roku 1945) a Ján Margita – taktovku hlavného organizátora držali v rukách zhodne po 24 rokov a Štefan Daňo dokonca 28 rokov. Od roku 2017 šéfuje maratónu Branislav Koniar.

VOJTECH BRAUN-BUKOVSKÝ (4. 11. 1894 – 30. 11. 1963): Zmlada bol úspešný všestranný športovec – atlét-vrhač, ale

aj zápasník, šermiar, futbalista i lyžiar. Stavebný inžinier, ktorý sa roky venoval podnikaniu v rodinnej firme, ale aj písal básne, vynikal inteligenciou, vzdelaním, slušnosťou aj skromnosťou a mal vrodenné danosti na organizovanie športových podujatí aj na diplomaciu, ktorá k tomu patrí. Z jeho iniciatívy sa zrodili aj mnohé ďalšie podujatia, medzi ktorými vynikajú cyklistické preteky Košice – Tatry – Košice. S premiérou v roku 1928 boli najstaršie viacetapové zápolenie v celom Československu!

Športový nadšenec, novinár, uznávaný funkcionár a organizátor pozorne sledoval trojo olympijských hier – v Paríži 1924, Amsterdame 1928 a v Berlíne 1936. Ťažko povedať, či by bez jeho sledovania maratónu na OH v Paríži niekedy vznikol slávny v Košiciach... Ako rozhodca maratónskeho behu pôsobil na premiérových ME v atletike v Turíne 1934 a bol aj na ďalších európskych šampionátoch v Paríži 1938 aj v Osle 1946.

JÁN MARGITA st. (16. 6. 1922 – 3. 3. 2008). Zmlada sa aktívne venoval basketbalu. V košickej Vesne hrával s neskoršími esami, ako boli Zoltán Krenický či Ján Hluchý. Na príprave MMM podieľal už od roku 1946. Ako predseda propagačnej komisie pôsobil vo funkcii hlásateľa podujatia. Vedenie tímu organizátorov prevzal od Bukovského v roku 1961. Zastával vysoké funkcie v čs. telovýchovnom hnutí, čo organizátorom maratónu v Košiciach pomáhalo pri získavaní solídnych finančných dotácií z Prahy i Bratislavy. Za jeho pôsobenia do Košíc prichádzali vytrvalostné hviezdy z celého sveta.

Margita i jeho najbližší spolupracovníci však boli dosť konzervatívni. Dlhodobo ignorovali svetový trend transformácie maratónov na masové podujatia. Nechceli zrušiť časové limity, umožňujúce účasť iba vybraným vytrvalcom, ani umožniť štart žien a paraplegikov. Výnimky pripustili iba v roku 1968, keď po okupácii ČSSR armádami Varšavskej zmluvy nemohli štartovať zahraniční bežci, a potom v roku 1974, keď bolo 50. výročie zrodu MMM.

K definitívnej zmene došlo až v roku 1980. Vtedy sa podľa pôvodného počítania konal jubilejný 50. ročník MMM, ktorý priniesol výrazné zmeny: natrvalo sa zrušili časové limity a ženám umožnili zápoliť na 42 195 m dlhej trati.

ŠTEFAN DAŇO (nar. 28. 2. 1948): Za jeho 28-ročnej éry na čele OV (v rokoch 1989 – 2016) sa MMM dotkli najväčšie zmeny, aj v súvislosti so spoločenskými pomermi. Tou najradikálnejšou bola zmena trate z Košíc do

KOŠICE PRÍKLADOM PRE MNOHÝCH

Popri tradícii je MMM najmä vďaka skvelej atmosfére ojedinelý v dnes už obrovskom množstve maratónov vo svete. Aj preto v roku 1924 oslávili svoje sté narodeniny. Slávny maratón v Košiciach mal pri svojom zrode iba jeden vzor – olympijský beh na 42 195 m v Paríži v roku 1924. Košice však poslúžili ako príklad pre mnohých iných. Podľa nich založili tradíciu maratónskych behov v holandskom Enschede (1947), Moskve (v názve tamajšieho – Moskovský medzinárodný maratón mieru – sú až štyri M...), maďarskom Szegede, poľských Debne a Otwocku, či v nemeckom Chemnitz.

100

udalosti roku 1938 – Mníchovskú dohodu a Viedenskú arbitráž, v dôsledku ktorej juh Slovenska, vrátane Košíc, a Podkarpatskú Rus zabralo Maďarsko. To spôsobilo, že musel zastaviť prípravu XV. Slovenského medzinárodného maratónu (tento názov nieslo podujatie od jeho II. ročníka).

ŤAŽKÉ SKÚŠKY POČAS VOJNOVÝCH ROKOV

Prvá významná publikácia o tomto slávnom podujatí pod názvom MEDZINÁRODNÝ MARATÓN MIERU 1924 – 1985 od kolektívu autorov sa vojnovým rokom venovala

skutočne iba symbolicky. Doslova sa v nej uvádza: „Košice boli okupované horthyovským Maďarskom, a preto sa v rokoch 1938 – 1944 maratón neusporiadal. V Košiciach sa síce v rokoch 1939, 1942, 1943 a 1944 uskutočnili štyri ročníky maratónu, z ktorých niektoré boli aj majstrovstvami Maďarska a zúčastnilo sa na nich spolu 42 maratóncov. Tieto ročníky sa však nezapočítavajú do oficiálnej listiny maratónov v Košiciach.“

Zdá sa teda všetko jasné, až na chybný údaj v počte bežcov a na to, že vynechali rok 1941. Známý športový novinár, publicista

a spisovateľ Miroslav Hazucha v knihe NAJSTARŠÍ V EURÓPE 1924 – 2004 uvádza celkový počet vytrvalcov 182. Účastníkmi týchto behov pod názvom Kassaimarathon (Košický maratón) mohli byť iba atléti z Maďarska a ním okupovaných území.

V roku 1940 sa maratón v Košiciach nebežal preto, lebo okupačná správa mesta ho preložila do Budapešti. Horthyovskí úradníci si mysleli, že hlavné mesto Maďarska si jednoducho privlastní košické, vtedy už slávne podujatie a nadviaže na jeho tradície. Podujatie v Budapešti, ktoré bolo zároveň majstrovstvami

obce Seňa a späť na klasický mestský maratón, ktorý je už v súčasnosti samozrejmosťou v mnohých svetových metropolách. Košice ho majú práve od roku 1989.

Štefan Daňo vo svojej funkcii využil všetky skúsenosti, nazbierané v politike (poslanec NR SR), diplomacii (generálny konzul SR v Maďarsku) a v neposlednom rade vo vyššom manažmente (viceprezident, neskôr prezident Priemyselnej banky). MMM mal po Novembri 1989 neistú budúcnosť, ale práve vtedy Priemyselná banka poskytla potrebnú finančnú injekciu... Východoslovenské železiarne sa generálnym sponzorom MMM stali až v roku 1993.

Po intenzívnych a náročných diplomatických aktivitách Štefana Daňa ako

prezidenta Maratónskeho klubu Košice s medzinárodnou atletickou federáciou IAAF a vďaka jeho osobným kontaktom s poprednými funkcionármi vo svete na kongrese IAAF v Monte Carle v roku 1995 federácia pridělila Košiciam usporiadanie 6. majstrovstiev sveta v polmaratóne v roku 1997. Svetový šampionát sa uskutočnil v ten istý deň ako MMM a bolo to zatiaľ najvýznamnejšie atletické podujatie na území Slovenska. Do dejiska šampionátu prišli výpravy z 35 krajín sveta, aj generalita IAAF na čele s prezidentom Primom Nebiolom. Na televíznych obrazovkách jeho priebeh sledovali v priamom prenose vo viac než sto krajinách na celej planéte!

Štefan Daňo „priniesol“ do Košíc aj 12. svetový kongres Medzinárod-

ŠTEFAN DAŇO ŠÉFOVAL ORGANIZÁCIÍ MMM 28 ROKOV. NA FOTOGRAFII S OLYMPIJSKÝM VÍŤAZOM V CHŔDZI MATEJOM TÓTHOM, KTORÝ V KOŠICIACH ŠTARTOVAL V BEŽECKOM MARATÓNE.

JÁN MARGITA (DRUHÝ SPRAVA) NA OH V MNÍCHOVE 1972 V SPOLOČNOSTI ATLÉTOV ČSSR - ZĽAVA TROJNÁSOBNÝ VÍŤAZA MMM PAVLA KANTOREKA (NEDÁVNO ZOMREL), JOZEFA PLACHÉHO, EVY GLESKOVEJ A LUDVÍKA DANĚKA.

Maďarska v maratónskom behu, však obyvatelov metropole ani ústredné inštitúcie akosi nezaujali a po roku mali organizovať maratón opäť Košice.

Maratóny v Košiciach sa počas okupácie horthyovským Maďarskom konali pod taktovkou jedného z predstaviteľov nových mocipánov – hlavného mestského lekára a komisára Krajského maďarského ústredia športu v Košiciach Mihálya Hernádiho, ktorý prišiel do Košíc z Miškolca. Zakladateľ maratónu, vtedy ešte Béla Braun, bol iba jedným z jeho pomocníkov. Nakoniec v roku 1944 mal

ako občan židovského pôvodu iné starosti. Musel sa skrývať, aby si zachránil holý život. Našťastie sa mu to podarilo!

V roku 1945 sa podujatie v Košiciach konalo pod názvom Maratón slobody. Bežal sa znovu 28. októbra. Organizátori tak dali jednoznačne najavo, že tento beh plne nadväzuje iba na predvojnové ročníky a tie počas okupácie Košíc vôbec neberie na vedomie. Vojtech Bukovský bol až do svojej smrti v roku 1963 kategoricky proti tomu, aby sa tzv. Košické maratóny stali súčasťou oficiálnych dejín MMM...

nej asociácie amatérskych a cestných behov (AIMS) v roku 1999. Na ňom sa zúčastnili delegáti viac než polstovky najvýznamnejších maratónov na svete.

BRANISLAV KONIAR (nar. 3. 10. 1959): Medzi organizátorov MMM si našiel cestu v roku 1991, keď sa stal tajomníkom Maratónskeho klubu Košice. Už po roku však vykonával veľmi dôležitú a zodpovednú funkciu riaditeľa pretekov MMM. Odvtedy sa jeho meno najčastejšie skloňuje v období príprav i samotného priebehu nášho najslávnejšieho vytrvalostného behu.

RÁTAJÚ SA VŠETKY ROČNÍKY?

V Európe sa behávali oficiálne maratóny aj pred rokom 1924, keď sa zrodil ten košický. Maratóny v dĺžke od 38 do 44 km sa na našom kontinente konávali už od roku 1901 a v roku 1924 ich údajne bolo najmenej desať. Niektoré z nich zanikli natrvalo, iné obnovili po desaťročiach, teda chýbala kontinuita.

Po dlhých diskusiách v Maratónskom klube Košice sa členovia uzniesli, že vojnové maratóny sú pokračovaním tých, ktoré sa uskutočnili v rokoch 1924 – 1937, a teda majú svoje pevné miesto v dejinách MMM. Okrem

Jeho dlhoročný šéf Štefan Daňo mu v realizácii zaujímavých kreatívnych nápadov dal úplne voľné ruky, čo Koniar dokonale využil.

Už v roku 2017 sa stal riaditeľom MMM a teda človekom, ktorý prakticky zodpovedá za jeho celú prípravu i samotný priebeh. Využíva pritom skúseností, ktoré nazbieral ako hosť i pozorovateľ na v súčasnosti najvýznamnejších svetových maratónoch. Vďaka tomu MMM každoročne sprevádza množstvo obľúbených a masových podujatí, napríklad Po stopách maratónskych legiend, Môj prvý maratón, či Diamantový klub (jeho členmi sa môžu stať iba tí, ktorí úspešne absolvovali MMM aspoň 25-krát...) Z doterajších „šéfov“ MMM je jediný, ktorý sám zabehol maratón. Celkove ich má na konte oficiálne 18, z toho štyri v Košiciach. ❌

**BRANISLAV
KONIAR ŠÉFUJE
ORGANIZÁCIU
MMM
OD ROKU
2017.**

**LEN TRAJA RODENÍ KOŠIČANIA
VYHRALI DOMÁCI MARATÓN
- KAROL HALLA PREMIÉROVÝ
V ROKU 1924, FRANTIŠEK
VIŠŇICKÝ (NA FOTOGRAFII)
V ROKOCH 1983 A 1986 A RÓBERT
ŠTEFKO V ROKU 1999.**

MMM ORGANIZUJE MARATÓNSKY KLUB KOŠICE

Spoločenské zmeny po Novembri 1989 si vynútili, aby MMM organizovalo združenie s právnym štatútom. Preto v júni 1990 z iniciatívy Štefana Daňu vzniklo občianske združenie Maratónsky klub Košice (MKK), ktoré je dodnes jedinou organizáciou s právom organizovať tento svetoznámy maratónsky beh. V tom istom roku bol MMM prijatý za člena AIMS (Medzinárodná asociácia maratónskych a cestných behov). Okrem trojice Braun/Bukovský, Margita a Daňo na čele organizátorského združenia krátkodobu (bez vojnových ročníkov) pôsobili Vojtech Kováč, Michal Chudík, Ján Novitzký a Vladimír Harant. Súčasný prezident MKK Ján Suzina sa ujal funkcie koncom roka 2017.

toho na ročníky, ktoré sa neuskutočnili (1938, 1940), sa hľadí ako na olympijské hry v rokoch 1916, 1940 a 1944, ktoré sa v období svetových vojen nekonali, ale pritom im dodnes zostali ich poradové čísla.

Práve preto organizátori MMM začali poukazovať na to, že v Košiciach tá kontinuita je a práve preto mu patrí prívlastok **NAJSTARŠÍ V EURÓPE!** Trvalo to niekoľko rokov, než Medzinárodná asociácia maratónskych a cestných behov (AIMS) udelila MMM titul Najstarší maratón v Európe. Stalo sa to v roku 2012. Túto skutočnosť musia rešpektovať

všetci, bez ohľadu na to, či tento ročník bol pre nich jubilejný stý, alebo nie.

Používanie sloganu Najstarší v Európe je teda legálne a MKK ho využíva najmä na marketingové účely. Na druhej strane odporcovia udelenia tohto čestného titulu poukazujú na to, že zástupcovia jednotlivých významných maratónov a cestných behov nepoznajú dejiny Československa a Slovenska, nič nevedia o následkoch Mníchovskej dohody a Viedenskej arbitráže v roku 1938, či o veľkom národnostnom útlaku, ba dokonca o pripravovanej

genocíde Slovákov na území okupovanom Maďarským kráľovstvom.

Po skutočne krásnom športovom sviatku, ktorý bol v Košiciach v roku 2023 tradične prvú októbrovú nedeľu sa všetci (nielen) Košičania už teraz tešia na významné jubileum, ktoré oslávi 6. októbra 2024. Vtedy toto slávne podujatie oslávi svoje sté narodeniny. O tomto jubileu určite nepochybuje nikto. Ani o tom, že MMM čím je starší, tým je krajší, dynamickejší, zaujímavejší. Jednoducho je to stále mladý a nádherný sviatok behu. ❌

MOMENTKA
Z FINÁLOVÉHO
DUELU ALICE
GROFOVEJ NA MS
1973 PROTI ČÍŇANKE
CHU JÚ-LAN.

POSLEDNÁ EURÓPANKA VO FINÁLE MS

V apríli uplynulo už polstoročie od najväčšieho úspechu v histórii slovenského ženského stolného tenisu. **Alica Grofová** (od roku 1979 po vydaji Chladeková) sa v Sarajeve stala vicemajsterkou sveta vo dvojhre žien. Po roku 1973 už nebola na MS žiadna finalistka z Európy, čo len zvyrazňuje výnimočný počín bratislavskej rodáčky.

Príbeh historicky najúspešnejšej slovenskej stolnej tenistky sa začal odvíjať v roku 1960 čistou náhodou v Orlických horách, keď sa počas rodinnej dovolenky ako 8-ročná zoznámila so stolným tenisom. Od deviatich rokov sa mu začala venovať a vydala sa na cestu, po ktorej dokráčala takmer až k úplnému vrcholu.

PREMENA NA ÚTOČNÍČKU

Do tajov tejto hry ju spolu s bratom zasiať otec. Najskôr hrávali doma na jedálenskom stole, potom v škole i v sokolovni vo Vajnoroch, odkiaľ pochádzala. Po roku prešla do oddielu Lokomotíva Rača, kde sa pripravovala pod vedením klubového trénera Milana Macha. Už ako 13-ročná okúsila celoštátnu ligovú súťaž a v roku 1965 zažila premiéru na MEJ v Prahe. O rok nasledoval mládežnícky šampionát v Szombathelyi, kde nastal zásadný moment jej kariéry.

Reprezentačný tréner Ivan Andreadis dal jej otcovi radu, že ak chce dcéra uspieť, mala by prejsť na útočnú hru. Tak

**„O SINGLOVÝCH
MEDAILÁCH SOM NIKDY
ANI LEN NESNÍVALA.
SKÔR SOM SI VERILA
VO ŠTVORHRÁCH ALEBO
V SÚŤAŽI DRUŽSTIEV.
BOLA SOM VEĽKÁ
TRÉMISTKA.“**

sa aj stalo. Mladá Alicka sa zúčastnila na ďalších troch MEJ, z ktorých si priniesla 8 medailí vrátane dvoch titulov. „Za veľký posun vo výkonnosti vďačím práve pánovi Andreadisovi. Mala som 14 rokov a môj štýl hry sa začal postupne meniť na útočný s dominantným forhendovým úderom. Tá zmena mi veľmi pomohla,“ hovorí Chladeková-Grofová.

AKO JUNIORKA S MEDAILOU Z MS ŽIEN

Už v juniorskej kategórii dosahovala na medzinárodnej úrovni medailové úspechy. V tomto trende pokračovala aj medzi seniorkami. „Pre mňa bolo dôležité udržať sa v reprezentácii. České hráčky mali silnú podporu od svojich trénerov. Nesmela som zaváhať. Za mňa bojoval len môj otec. To však nepôsobilo dobre, keďže nebol tréner,“ priznala pri spomienkach.

Prechod od junioriek medzi ženy zvládla. Dokonca v poslednom roku účinkovania medzi juniorkami bola už členka družstva žien, ktoré získalo na MS 1969 bronz.

„Už v roku 1968 som hrala prekvapivo finále majstrovstiev ČSSR proti Marte Lužovej-Hejmovej, ktorá emigrovala do NSR. Irena Mikócziová-Bosá vtedy mala materské povinnosti a Jitka Karlíková dominovala najmä vo štvorhrách. Ilona Voštová sa stala v tom istom roku majsterkou Európy ako 14-ročná. Tréner Andreadis mi na MS zrejme veril, keď ma staval do dvojhry na všetky zápasy družstiev.“

ALICA CHLADEKOVÁ- GROFOVÁ

Narodená 2. apríla 1952 v Bratislave-Vajnorochoch. Členka stolnotenisevej reprezentácie ČSSR v rokoch 1965 - 1978. Na ME junioriek, ME a MS žien a na akademických MS získala spolu 20 medailí. Absolventka FTVŠ UK, držiteľka trénerskej A-licencie, členka Swaythling Clubu International.

Najväčšie úspechy - MS: 3. miesto družstvá (1969), 3. družstvá a štvrtfinále dvojhra (1971), 2. dvojhra a 3. mix s Dvořáčkom (1973), **ME:** 2. družstvá (1970), 3. družstvá a štvrtfinále dvojhra (1972), 2. štvorhra s Alexandruovou (Rum.), 2. mix s Orłowským, 3. družstvá (1974), 2. štvorhra s Dubinovou (1976). Najlepšie umiestenie vo svetovom rebríčku vo dvojhre: 3.

Po úspešných juniorských rokoch nerozmýšľala o métach v ďalšej časti kariéry. „Náš určite najväčší talent Voštová bola vždy suverénna jednotka, veľmi som ju obdivovala. Hrala výborne, ľahko a spontánne. Podávala konzistentné výkony. Bolo ťažké držať s ňou krok. Bola jediná Európanka, ktorá dokázala konkurovať Čiňankám. Medaily sa očakávali predovšetkým od nej. Ja som potrebovala hrať po jej boku. To ma posúvalo ďalej.“

V MYŠLIENKACH PREDČASNÝ KONIEC

Najväčší úspech kariéry dosiahla vo veku 21 rokov, čo pre väčšinu športovcov je to len začiatok seniorskej kariéry. S odstupom desaťročí netuší, vďaka čomu sa jej to podarilo už tak pomerne skoro. Obzvlášť, keď okolnosti pred MS 1973 jej nepriali. Od augusta do decembra 1972 dokonca netrénovala, ale napokon manko dobehla a dočkala sa skvelej odmeny.

„To obdobie bolo zvláštne, plné zvrátov, sklamaní, prekvapení a napokon aj najväčšieho úspechu. Sezónu som začala so zdravotnými ťažkosťami. Netrénovala som, do školy som chodila len na prednášky, cvičiť som nemohla. Keď som sa konečne uzdravila a začala som s tréningom, vôbec som nevedela, či sa do reprezentácie ešte vrátim. Boli aj úvahy o konci so stolným tenisom. Nepočítali so mnou a ja som vôbec netušila, čo bude ďalej.“

ŠKOLA IŠLA BOKOM, PRIORITOU KVALITNÝ TRÉNING

Napokon dokázala priam nemožné. „Manko bolo veľké, v takejto situácii som nikdy nebola. Štandardne som mala deficit v tréningu oproti mojím súperkám, trénovala som maximálne dve hodiny denne. Ešte k tomu denné štúdium na FTVŠ, bolo to zložitá. Nakoniec sme sa s otcom a s reprezentančným trénerom Václavom Ostravickým dohodli, že to skúsím dobehnúť. Samozrejme, na úkor školy. A, vďaka Sarajevu sa mi štúdium o dva roky predĺžilo.“

Keď sa po pauze pustila do tréningovej driny, pripravovala sa inak ako predtým. „Potrebovala som veľa a kvalitne trénovať, preto som chodila do ďalších bratislavských klubov a do Malaciek, kde som trénovala s mužmi a najmä s obranármi. Vedela som, čo mi chýbalo a čo potrebujem najviac.“

S DVOMA MEDAILAMI Z MS 1973 V SARAJEVE, KTORÉ BOLI GROFOVEJ ŽIVOTNÝM ÚSPECHOM.

NANÚTENÝ ANTITOPISIN

Trénovať znovu začala v decembri 1972. V tom čase nebola ani v reprezentácii. Následne prišla druhá zásadná zmena z hľadiska hry v jej kariére. Reprezentačný kouč Ostravický prišiel s návrhom, aby na bekhendovej strane rakety hrala s antitopsinom, čiže ofenzívne s obranným poťahom. Po mesiaci prišiel triumf na medzinárodných majstrovstvách ČSSR, kde prvýkrát zdolala Zoju Rudnovovú zo Sovietskeho zväzu a vo finále aj Voštovú. V nasledujúcom mesiaci vyhrala akademické MS v Hannoveri. Vo finále opäť zdolala Rudnovovú a dostala sa do nominácie MS v Sarajevu (5. - 15. 4. 1973).

„Materiál vám nezaručí víťazstvá, môže vám pomôcť, ale aj vás potopíť. Nepoznala som ten poťah, ani ďalšie nové poťahy. Nevedela som proti nim hrať, zvykala som si až počas zápasov. I keď som vyhrala, veľmi som sa trápila. Obzvlášť, keď ja som bola útočná hráčka a poťah bol defenzívny. Bolo to zvrátené. Ale napokon sme si s raketou začali rozumieť, v niektorých situáciách mi bola nápomocná,“ vysvetlila príbeh s nanúteným poťahom, s ktorým nebola stotožnená.

S antitopsinom sa hneď dostavili prvé úspechy, ktoré naznačili, že by mohlo ísť o správnu voľbu. „To boli šokujúce víťazstvá. Napríklad Rudnovovú som nikdy predtým neporazila. Poťah mi dodal sebavedomie, zlepšila som príjem a mierne spomalenie hry mi dalo priestor

CESTA K STRIEBRU NA MS 1973

1. kolo: Konová (Jap.) 3:1
2. kolo: Jelerová (Juh.) 3:0
osemfinále: Kisháziová (Mad.) 3:2
štvrtfinále: Antonianová (ZSSR) 3:0
semifinále: Park Mi-ra (Kór. rep.) 3:1
finále: Chu Jü-lan (Čína) 0:3

ALICA GROFOVÁ V REPREZENTAČNOM DRESE. ŽIAL, SKONČILA V ŇOM LEN AKO 26-ROČNÁ.

na väčšie využitie dominantného forhend. Vtedy nikto s tým pohľadom neútočil tak ako ja. Nenaučila som sa však dôležitý taktický manéver pri rozdielnych poťahoch – otáčať raketu. Bežne to počas hry robili všetci hráči s rozdielnymi pohľadmi a súper to nemusel postrehnúť.“

NAJSKŔ NESPOKOJNOSŤ A ZRANENIE

Dva roky pred Sarajevom získala Voštová na MS v Nagoji bronz a Grofová vypadla s čínskou súperkou – neskoršou finalistkou Čeng Min-č' vo štvrtfinále. Boli jediné Európanky v tejto fáze súťaže. „O singlových medailách som nikdy ani len nesnívala. Skôr som si verila vo štvorhrách alebo v súťaži družstiev. Bola som veľká trémistka. Ako dieťa som bola veľmi odvážna, nemala som žiadne zábrany. A potom sa niečo stalo, začala som sa hanbiť a báť. To neboli dobré predpoklady na úspech. Musela som sa s tým popasovať sama...“, priznala.

V tímovej súťaži však v Sarajeve nepodávala optimálne výkony, navyše počas voľného dňa si zranila koleno. „Boli sme na výlete v Mostare, zoskočila som asi z metrového múrika, pichlo ma v kolene a bol problém. Hrala som s bandážou a s obstrekmami. Po návrate domov som absolvovala liečenie v Piešťanoch.“

NAD PRIEPASŤOU VYRADENIA

Ani to jej však nezabránilo v tom, aby sa výraznými písmenami zapísala do histórie MS. Do turnaja vo dvojhre vstúpila víťazstvom 3:1 nad Japonkou Mícuru Konovou, potom vyhrala 3:0 nad Evou Jelerovou z Juhoslávie. Nasle-

dovalo osemfinále s Maďarkou Beatrix Kisháziovou, v ktorom bola za stavu 0:2 na sety a 9:15 v treťom na pokraji prehry. „Kisháziová mala na rakete rovnaký poťah. Vyhrať nad obranárkou, s ktorou som mala pasívnu bilanciu a ešte z tak nepriaznivého stavu. Bolo to niečo výnimočné. Nevzdala som sa, dokázala sa spamätať a zabojovať v zápase, ktorý bol takmer stratený. Povzbudilo ma zopár dobrých lôpt, dodali mi nádej. Netušila som, že dokážem úplne otočiť vývoj.“ Vyhrala 3:2.

Potom si poradila so Sovietkou Elmirom Antonianovou s výsledkom 3:0 i s Juhokórejkou Park Mi-ra 3:1 (19, 18, -19, 14). „Po zápase s Kisháziovou som hrala skutočne dobre s výnimkou finále,“ poznamenala stále posledná európska finalistka ženskej dvojhry na MS.

ČÍNSKA TAKTIKA A VEĽKÝ REŠPEKT

Vo finále ukončila Grofovej víťazné ťaženie Číňanka Chu Jü-lan. Podľahla jej 0:3 (-17, -11, -14). Alici nezahrali do karát čínske taktické manévry, keď vo vzájomnom semifinálovom súboji dvoch hráčok z tejto krajiny nechali vyhrať obranárku. „Keď som v semifinále porazila útočnú juhokórejskú hráčku, tak usúdili, že väčšie šance bude mať Chu Jü-lan. Hrali sme zápasy súčasne a oni ten môj pozorne sledovali. Stávalo sa to často. Aj finále dvojhry na MS 1971 v Nagoji malo určenú víťazku.“

Čo chýbalo jej výkonu v súboji o zlato? „Určite som mala veľký rešpekt. Chcela som zopakovať výnimočné výkony z predpoludnia. V tábore mojej súperky ma mali dokonale ‚prečítanú‘ a zvolili veľmi účinnú taktiku. Chu

TRPKÝ KONIEC V REPREZENTÁCII

Pred ME 1976 v Prahe prišlo nečakané vyradenie Grofovej z reprezentačného tímu pre súťaž družstiev, ale napokon si vybojovala striebro vo štvorhre s Danou Dubinovou. „Vyradenie nebolo fér. Mala som zvýšenú teplotu a potrebovala som vynechať večerný tréning. Po zisku neočakávanej medaily ma vyradili aj z reprezentácie. Ako to vysvetlil vtedajší predseda zväzu Ernest Demetrovič, vraj na moju vlastnú žiadosť. O nič som nežiadala, mala som 24 rokov a ešte veľa očakávaní. Bol to nepríjemný šok. Veľmi ma urazili, rok som nehrala a ukončila som štúdium na FTVŠ UK. A potom ma pozvali späť. Trénovala som menej ako predtým a pracovala som na plný úväzok. Návrat nebol taký, ako sa očakával. Tak som to sama pred ME v roku 1978 ukončila listom na vedenie zväzu. Ani mi neodpovedali...“

bola univerzálna hráčka a disponovala obrovskou úderovou istotou. K môjmu dominantného forhendu ma takmer nepustila a v správnej chvíli vedela aj nepríjemne útočiť. Bola som veľmi nervózna, finále vysielala v priamom prenose naša televízia. Vôbec som súperku nepoznala, veď ani tréner nečakal, že sa dostanem tak ďaleko. Mala som za sebou dva ťažké zápasy v miešanej štvorhre. Aj s finále dvojhry to boli tri náročné duely v priebehu

štyroch hodín,“ priblížila 71-ročná legenda.

Pridala aj zaujímavosť: „Po 13 rokoch som sa s Chu stretla v Bratislave, bolo to veľmi milé stretnutie. Po hráčskej kariére sa stala reprezentačnou trénerkou Číny, neskôr aj Francúzska. Naopak, ja som pracovala v Benzinole ako kontrolórka a mala som malé deti. Veľmi ju prekvapilo, že som nemala možnosť pracovať v slovenskom stolnom tenise.“

VÁŠEŇ PRE STOLNÝ TENIS PRETRVÁVA

Svoje skúsenosti chcela Alica Chladeková-Grofová odovzdávať ďalším generáciám. „Štúdium na FTVŠ som si vybrala pre to, že som chcela priniesť zmenu do prípravy vrcholových hráčov a spravodlivosť. Bola som rebelka, proti neférovým rozhodnutiam som vždy bojovala a nielen za seba. Mala som vzdelanie i skúsenosti, ale bez straneickej podpory a poslušnosti to jednoducho nešlo.“

Popri práci trénovala deti. Pôsobila aj v Rakúsku najprv ako hráčka a neskôr trénerka mládeže. V roku 1995 dostala opäť ponuku z Rakúska, kde mala viesť reprezentačné družstvo žien. Po náhlom úmrtí otca však ponuku neprijala. Dlhé roky vedie stolnotenisové krúžky na bratislavských školách a päť rokov veľmi úspešne organizovala podujatia na školách k Svetovému dňu stolného tenisu.

ŽIVOTNÁ FORMA PRETAVENÁ AJ V MIXE

Grofová uspela v súčasnej metropole Bosny a Hercegoviny aj v miešanej štvorhre s Josefom Dvořáčkom. Vo štvrtfinále vyradili juhoslovansko-rumunský pár Antun Stipančić – Maria Alexandrovičová a následne nestačili na Číňanov Liang Ke-liang, Li Li. „Pepo hral typickú topspinovú hru a ja pri stole agresívne. Vo štvrtfinále proti vicemajstrom sveta to bol môj životný zápas. Sama som bola prekvapená, čoho som schopná. Stipančić sa neveriacky chytal za hlavu. Škoda, že sa už táto výnimočná forma nikdy nezopakovala.“

Z hľadiska výsledkov boli MS 1973 vrchol jej hráčskej kariéry. „Konečne som trénovala porovnateľne s mojimi súperkami a bez študijných povinností. V Sarajeve som bola v niektorých zápasov asi niekde na maxime svojho potenciálu, ale ťažko sa to dá posúdiť. Po návrate ma čakalo najmä doháňanie mnohých zameškaných hodín v škole a spadla som do predchádzajúceho tréningového stereotypu.“

Grofová získala na MS 1973 striebro a bronz. Mali obrovskú hodnotu. „Všetky získané medaily bez ohľadu na ich lesk ma veľmi potešili. Za dosiahnuté úspechy som vďačila najmä úžasnému rodinnému zázemiu, vynikajúcej manažérskej práci otca, starostlivosti a značnej finančnej podpory rodičov. Mój otec a brat boli v Sarajeve a mohli spolu so mnou prežívať radosť z úspechu. Mamina sledovala finále doma v televízií,“ vyzdvihla podiel najbližších.

ZA STRIEBRO FAREBNÝ TELEVÍZOR

Úspech zarezonoval v celej krajine. „Vďaka prenosu v TV popularita veľmi stúpla. Bolo to príjemné, keď ma ľudia spoznávali, pozývali na besedy najmä do škôl, propagácia bola veľká. Krásne privítanie mi pripravil správca štadióna v Rači. Prijali ma na úrade vlády spolu s krasokorčuľarským majstrom sveta i Európy 1973 Ondrejom Nepelom a pre rodinu som dostala vtedy vzácny farebný televízor Tesla Color. Piate miesto mi patrilo v celoštátnej ankete Športovec roka, na Slovensku som bola najlepšia. A stala som sa u nás stolnotenisovou jednotkou.“

COLNÁ KONTROLA MEDAILÍ Z MS 1973 PO NÁVRATE ZO SARAJEVA. VEDĽA GROFOVEJ JOSEF DVOŘÁČEK, S KTORÝM ZÍSKALA BRONZ V MIXE.

**RÓBERT PETROVICKÝ A JEHO RADOSŤ
V REPREZENTAČNOM DRESE SLOVENSKA.**

DÁVAL SI POZOR, ABY SA MU VLAJKA NEVYŠMYKLA Z RÚK

Kysuca, Kysuca, studená vodička, keď v zime zamrzneš, šarvancov si hýčkaš. Nech je autorovi, prosím, odpustené, že pozmenil text pôvabnej ľudovej pesničky. Pripodobnene sa odvíjal príbeh hokejového svetobežníka, od októbra päťdesiatnika **RÓBERTA PETROVICKÉHO.**

Tvorivý center, majster sveta, trojnásobný olympionik, vlajkonosič slovenskej výpravy na zimných olympijských hrách 2002 v americkom Salt Lake City a 100-násobný reprezentant strieľal prvé góly na prírodnom klzisku za domom. A od osemnástich aj v NHL!

NA LADE AŽ DO SÚMRAKU

„Bývali sme vo Vysokej nad Kysucou. Keď začalo primrzáť – pamätám si na poriadne tuhé zimy – obetavý otec nám na zamrznutej rieke

pripravil klzisko aj s mantinelmi. Tam som sa naučil korčuľovať i precitovať radosť z gólov. Lad bol hladký, akoby ho prešla rolba. Vyhnal nás z neho až padajúci súmrak a hviezdy na nebi. Kto prišiel, hral, neraz sme sa pomiešali aj s dospelými. To boli naše kysucké winterklasiky. V zime i v lete nám rieka ponúkala priehrštie zábavy, tam som naučil plávať. Po dažďoch stúpila voda, no poznali sme bezpečné miesta. Hýbali sme sa celý deň,“ vracia sa do romantického detstva starší z hokejových bratov Petrovických (aj o štyri roky mladší Ronald si zahral v reprezentácii, na olympiáde, aj v NHL).

Z VIZITKY RÓBERTA PETROVICKÉHO

Narodil sa 26. 10. 1973 v Košiciach. Hokejovo vyrastal v Žiline, odtiaľ prešiel do trenčianskej Dukly. V sezóne 1991/92 s ňou oslávil federálny titul, značnou produktivitou k nemu prispel jeho útok so Žigmundom Pálffy a Branislavom Jánošom, dostal sa do All-star tímu ligy.

Šikovný center prešiel čs. mládežníckymi reprezentáciami, bol pri začiatkoch slovenského reprezentačného tímu. Jeho dres si obliekol 100-krát, strelil 28 gólov. Je majstrom sveta z Göteborgu 2002, zúčastnil sa na trojo zimných olympijských hrách (1994, 1998, 2002), na tretích bol vlajkonosičom slovenskej výpravy.

V osemnástich rokoch ho v 1. kole z 9. miesta draftoval klub NHL Hartford Whalers. V NHL pôsobil aj v Dallase, St. Louis, Tampe a New York Islanders. V NHL odohral 208 zápasov s bilanciou 27 gólov a 38 asistencií. V Európe hral vo Švajčiarsku, Švédsku, Fínsku, Česku i v ruskej KHL (Dynamo Riga).

Po ukončení aktívnej činnosti sa stal trénerom, viedol i slovenskú dvadsiatku, bol asistent Craiga Ramsayho pri tíme mužov.

V súčasnosti je asistent trénera v Olomouci. Je zať úspešného trénera Vladimíra Vůjteka, s manželkou Šárkou majú syna Ryana a dcéru Kiaru Jane.

Robo aj veľmi dobre lyžoval, neraz z hokejového tréningu trielil na súťaže do Vrátnej. „Bavili ma oba športy, skoro všetky kolektívne, no napokon, ani neviem ako, vyhral hokej,“ pripomína.

V TRENČÍNE OSLÁVIL FEDERÁLNY TITUL

Talentovaný žiačik pokračoval v žilinskej prípravke, od piateho ročníka si hokejové zručnosti cibril v športovej triede. V začiatkoch ho neodradil ani budiček o tretej, aby stihol raňajšie tréningy. „Z Vysokej nešiel priamy spoj do Žiliny. V druhom vlaku som sa prezliekol a neraz obutý s chráničmi na korčuľiach som sa cez kolaje ponáhlal na štadión.“

O šikovného košického rodáka sa zaujímali Košice, Trenčín i bratislavský Slovan. „Rozhodlo, že do Trenčína som mal najbližšie. Našiel som tam skvelé zázemie, kvalitných trénerov. Tešilo ma, že som hokejovo napredoval.“ S rovesníkmi hltal očami finesy Vladimíra Růžičku i ďalších osobností v trenčianskej Dukle. Tá sa neúpadne tlačila do federálnej špičky.

Keď sa po svetovom šampionáte dvadsiatok v americkom Anchorage vrátila bronzová čs. výprava neskôr – bolo v nej aj zopár hráčov Dukly – dostali príležitosť nádeje z juniorky. Úderné trio mladíkov Žigmund Pálffy, Róbert Petrovický, Branislav Jánoš zakrátko kralovalo v produktivite ligy. V sezóne 1991/92 výrazne prispelo k nezabudnuteľnému federálnemu trenčianskemu zlatu.

ŽIGO, ROBO A BRAŇO SA ZABÁVALI HOKEJOM

„Náš prápor nie je handra, náš prápor nie je onuca,“ hrmel v šatni víťazný

refrén hokejového majstra. „Spievali sme odušu. Na nezabudnuteľnú atmosféru na ľade i v hľadisku sa nádherne spomína. Dohromady nás dal tréner Július Šupler na sústreďení v Piešťanoch – a odvtedy sme hrali spolu stále. Mali sme vzadu kvalitnú obranu, preto sme mohli smelo útočiť. Všetci traja sme mali ofenzívny hokej v krvi, inštinktívne sme o sebe vedeli – takmer naslepo. Boli sme mladí, zdraví a draví,“ charakterizuje obávaný útok jubilant. Potvrzuje to štatistika v play-off majstrovskej sezóny: 1. Pálffy – 13 zápasov, 26 bodov (18+8), 3. Petrovický 13 zápasov, 19 (8+11), 4. Jánoš 12 zápasov, 18 (7+11).

„Tí traja sa zabávali hokejom. Taká súhra je dnes veľmi vzácna. Všetci boli produktívni, Robo umne stmelil krídla. Pracovitý korčuľiar bol z nich najcitlivejší, nejednu prehru oslzil. Na spomenuť sústreďení som sa o tretej v noci zobudil, do notesa som si napísal päťku: Švehla, Holaň, Pálffy, Petrovický, Jánoš. Ešte aj v deň zápasu hrali od desiatej do jednej na ľade bago, raz dokonca aj v kravatách. A potom neraz aj so súperom. Keď ulietavali, tak som zľahka pritvrdil, aby vedeli, kde je sever,“ pamätá si Šupler.

NA ZOH 1994 V LILLEHAMMERI.

ČÍSLA 39 - S MAMINOU PAMIATKOU V SRDCI

V mladom veku zažil Róbert Petrovický rodinnú tragédiu, ktorú by nikomu neželal. „Otec ma odprevadil na vlak na sústreďenie čs. hokejovej šestnástky v Slanom. Mama Janka ma ráno nabalila na cestu. Bolo to naposledy, čo som ju videl živú. V Slanom mi citlivo oznámili, že ju pred obchodom zrazilo auto a zraneniam podľahla. Čakala ma príšerná cesta v neopísateľnom smútku domov. Slovanmi ťažko vyjadriť, čo som prežíval. Viezol ma sesternicin priateľ, za rýchlosť nás tuším aj pokutovali. Mama to mala asi niekde napísané v osude... Odvtedy som nosil drese s číslom 39 – symbolizuje vek, v ktorom nás opustila.“

RÓBERT PETROVICKÝ SO ZLATOU MEDAILOU Z MS 2002 V SPOLOČNOSTI SPOLUHRÁČOV PRI TRIUMFÁLNOH PRÍVÍTANÍ V BRATISLAVE.

ZMLUVA S HARTFORDOM, GÓL V PRVOM ZÁPASE

Kto z hokejových adeptov by nesníval o NHL? Zámorskí skauti mali prehľad o nádejných mladíkoch, v hľadáčiku sa prirodzene ocitol aj Róbert.

„S otvorenými ústami sme sledovali českých a slovenských hráčov v najlepšej lige sveta. Netrvalo dlho a po drafte 1992 som sedel v kabíne Hartfordu Whalers a nastupoval proti najväčším hviezdám!“, približuje deviatka vtedajšieho draftu. „Prípravný kemp, fyzicky poriadne náročný, mi vyšiel. Sedemdesiat hráčov sa usilovalo o zmluvu. Snažil som sa svoju príležitosť využiť čo najlepšie, s napätím som čakal, či ostanem. V Dukle si mysleli, že sa vrátim, no deň pred začiatkom NHL som podpísal zmluvu s Hartfordom. Otvoril sa mi nový svet. S angličtinou som nemal problém, viedli ma k nej rodičia, veľa som pochopil

z videohier. Americkú angličtinu som si osvojil v rodine, u ktorej som býval, aj keď sa vyskytli pri dorozumívaní i humornej situácie.“

Na všetko prvé v živote si človek pamätá. Robo z voleja opíše svoj prvý gól v NHL, ktorý dal krátko pred 19. narodeninami. „Strelil som ho 14. októbra 1992 v mojej premiére. Najprv som pri vylúčení za stavu 3:1 trýpol, aby Ottawa v závere neznižila. Odvolala brankára, keď som skočil z trestnej lavice, našiel ma puk. Biliardovou strelou do prázdnej bránky som prikrášlil naše víťazstvo.“

PRIŠIEL, NO MUSEL SA VRÁTIŤ

Do slovenskej hokejovej reprezentácie pribudol ďalší šikovný center so skúsenosťami z NHL. „Reprezentovať svoju krajinu na vrcholných podujatiach je pre športovca najviac, čo si môže želať. Jediným zážitkom bola postupná cesta

AKO VLAJKONOSIČ NAŠEJ VÝPRAVY NA SLÁVNOSTNOM OTVORENÍ ZOH 2002 V SALT LAKE CITY.

i naše účinkovanie na zimnej olympiáde v čarovnom prostredí zasneženého Lillehammeru 1994. Súzvuk s fanúšikmi nám vlieval energiu. Hoci nás nešťastná štvrťfinálová prehra s Ruskom v predĺžení veľmi bolela, ukázali sme svetu, že s nami musí rátať.“

Efektívna spolupráca Petrovického v útoku s Petrom Štastným a Miroslavom Šatanom sa stala kľúčovou pri euforickom postupe národného tímu z bratislavskej B-kategórie svetového šampionátu medzi elitu. Robo však v premiére Slovenska v A-kategórii MS vo Viedni odohral v roku 1996 len dva zápasy (proti Kanade a Rusku), po nich sa musel vrátiť do zámoria. Bob Gainey, manažér Dallasu, mu účasť nepovolil.

„V tom čase som pôsobil na farme. Veľmi som túžil hrať. Domnieval som sa, že keď nie som v prvom tíme, môžem odísť, no Springfield pokračoval v play off.

(NE)ŠPORTOVÝ DOTAZNÍK RÓBERTA PETROVICKÉHO

✘ S ktorým hráčom ste si najviac rozumeli?

Všetkých menovať nemôžem, tak stručne: v Trenčíne s členmi prvej pätky: Robom Švehlom, Milošom Holaňom, Žigom Pálffyom a Braňom Jánošom. Rád spomínam i na súhru s Tomášom Vlasákom v Zürichu.

✘ Najneprijemnejší obranca?

Každý jeden v NHL.

✘ Na ktorého trénera najradšej spomínate?

Každý ma niečo naučil. Spomeniem tých, ktorí ma viedli v začiatkoch: Kalman Bielečka a Stanislav Sviták.

✘ Kde ste zažili najlepších fanúšikov?

Všeobecne – v Európe sa povzbudzuje viac, v NHL je to trošku iné. Mám zimomriavky, keď si spomeniem na fanúšikov v Trenčíne,

ako počas majstrovskej sezóny 1991/92 viseli na zábradliach. Nezabudnuteľné sú chorály a skandovania v Komete Brno. Ak by mal štadión kapacitu 50-tisíc miest, fanúšikovia by ho na finále s Pardubicami zaplnili. Niečo podobné som zažil aj vo švajčiarskom tíme Ambri-Piotta.

✘ Mali ste pred zápasom nejaký rituál?

Nie, avšak pred finálovou sériou Českej

Nikoho som sa nepýtal, čo bola chyba. Po návrate som sa spoluhráčom ospravedlnil. Ústretovo to prijali, pre mňa to bola poučná skúsenosť o zodpovednosti.“

BYŤ VLAJKONOSIČOM JE POCTA I ZÁVÄZOK

„Večerno-nočný mráz štípal na tvári, no mne sa potili ruky,“ spomína si Petrovický na otvárací ceremoniál na zimnej olympiáde v Salt Lake City 2002. Na čele slovenskej výpravy kráčal s vlajkou v rukách kapitán hokejového tímu spod Tatier. „Dával som si pozor, aby sa mi nevyšmykla z dlaní. Veľmi som si vážil, že ma vybrali. Človek si uvedomí, že niečo dosiahol, keď dostal dôveru, veď som tam kráčal za všetkých. Ostal vo mne silný zážitok,“ podotýka.

Na hokejové dianie v Salt Lake City by však najradšej zabudol. S vlhkými očami sťažka predýchaval sklamanie z vyradenia už po zápasoch v skupine. „Podobne ako štyri roky skôr v Nagane sme doplatili na nespravodlivý systém. NHL neuvolnila na prvý týždeň všetkých hráčov. Ale aj tak sme mali postúpiť...“ povzdychol si. „Nevedel som sa po turnaji dočkať návratu domov, keďže sme očakávali prírastok do rodiny,“ dodal už s úsmevom. Onedlho sa stal otcom syna Ryana.

O tri mesiace doznievajúci olympijský smútok prekryla spontánna zlatá radosť z historického titulu majstrov sveta!

„Po poslednom zápase v Salt Lake City sme si povedali, že na svetový šampionát príde, kto môže. Odchádzali sme v tichosti, ale do Göteborgu postupne prichádzali naše hviezdy z NHL. Forma prišla v pravý čas, od zápasu k zápasu sme sa zlepšovali – štvrtfinále, semifinále i finále nám priniesli nezabud-

AKO TRÉNER SLOVENSKEJ DVADSIATKY NA MS 2020 V OSTRAVE.

nutelné chvíle. Je povznášajúce niečo veľké vyhrať, byť toho súčasťou. Hrialo nás, že doma sme potešili národ. Návrat bol veľkolepý,“ teší Petrovického aj po rokoch.

INŠPIROVAL HO SVOKOR VLADIMÍR VŮJTEK

Po deväťročnej zámorskej anabáze – počas nej si obliekol dres piatich klubov NHL – sa Róbert vrátil do Európy. Šesť sezón pôsobil vo Švajčiarsku, má skúsenosti z najvyšších súťaží vo Švédsku, Fínsku, Česku i z ruskej Kontinentálnej hokejovej ligy. S bohatou kariérou sa rozlúčil ako 42-ročný v Trenčíne, odkiaľ vykorčuľoval do sveta.

„V altánku som zavesil korčule na kliniec, aby som ich mal na očiach. Na každú štáciu rád spomínam. Spoznal som veľa krajín i ľudí, pestrosť života v rôznych kultúrach. Človeka to nesmierne obohatí športovo i spoločensky,“ prízvukuje.

Dlhoročnej hokejovej milenke ostal verný v pozícii trénera.

„Keď som uvažoval, kam nasmerujem život po kariére, svokor Vladimír Vůjtek mi naznačil, aby som pouvažoval o trénovaní. Hokej sme mali u svokrovcov na stole denne, zápalisto sme o ňom debatovali. Miloš Holaň, obranca z našej trenčianskej päťky, mi ponúkol funkciu asistenta, keď viedol Duklu. Zaujalo ma to, postupne som sa do toho dostával. Cenné skúsenosti som získaval pri Milošovi Ríhovi v Slovane, veľa mi dali rozhovory s reprezentačným trénerom Craigom Ramsaym, Vladom Országhom i s ďalšími kolegami. Vo švajčiarskom klube Lausanne HC som asistoval trénerovi, zastával som post riaditeľa pre hráčsky rozvoj, trénoval som juniorov. S hokejom som chcel skončiť skôr, no viacerí mi radili – hraj, kým môžeš, trénovanie je oveľa väčšia zodpovednosť. Svätá pravda. Zisťujem to na vlastnej koži.“

extraligy proti Plzni som si kúpil košeľu – a nosil som ju až do majstrovského konca.

🔍 Váš golfový handicap?

Okolo trinásť. V tomto roku sa mi podarilo dvakrát zahrať hole in one; na 110 m a 256 m.

🔍 Ste technický typ?

Niečo zvládnem, no nie som až taký šikovný ako mladší brat Rony, ktorý si postavil dom.

🔍 Varíte?

Áno, počas pobytu v americkej rodine som si pripravoval niektoré jedlá, nielen špagety,

som polievkový typ. Rád som spoznával rôzne kuchyne.

🔍 Spievate?

Nie, no ak je to nevyhnutné, pridám sa.

🔍 Sledujete módné trendy?

Zľahka áno, aby som bol v obraze, čo sa nosí. Nechám si poradiť od detí, vyznajú sa lepšie.

🔍 Tancujete?

Celkom áno. Ba dokonca počas pôsobenia vo Švajčiarsku mi jeden pán doktor odporučil

tanec na spevnenie zraneného členka – okrem skokov.

🔍 Pani manželku ste spoznali pri hokeji?

Priamo nie. Svokor si našiel manželku v Trenčíne, s deťmi často navštevovali babku. Svokrov syn Láďo, takisto skvelý hokejista, šiel so sestrou po meste. Vravím mu, že má šarmantnú priateľku. On na to, že je to sestra Šárka. Tak sme sa spoznali.

NA OH 2028 PÄŤ NOVÝCH ŠPORTOV

Najsledovanejšou olympijskou udalosťou tohto roka bolo októbrové **141. zasadnutie Medzinárodného olympijského výboru (MOV) v indickom Mumbaí** (Bombaj). Schválili na ňom okrem iného jednorazové zaradenie piatich dodatočných športov do programu olympijských hier 2028 v Los Angeles.

Členovia MOV v spoločnom hlasovaní o všetkých navrhovaných dodatočných športoch schválili zaradenie softbalu (pre ženy), resp. bejzbalu (pre mužov), kriketu, lakrosu, flag futbalu a squashu. Je zaujímavé, že s výnimkou flag futbalu ide o hry buď s raketami, alebo s pálkami. V prípade flag futbalu (čo je „soft“ verzia amerického futbalu) a squashu pôjde o ich úplnú olympijskú premiéru.

Kriket bol v programe OH už v Paríži 1900, odvtedy sa doň nedostal. Je príznačné, že rozhodnutie o jeho návrate padlo na území najľudnatejšieho štátu sveta, pretože v Indii je kriket šport číslo jeden. V lakrose sa súťažilo na OH 1904 v St. Louis a na OH 1908 v Londýne. Bejzbal pre mužov, resp. softbal pre ženy majú spoločnú medzinárodnú konfederáciu (WBSC), preto sa z olympijského pohľadu považujú za jeden šport. Bejzbal bol už na OH 1912 v Štokholme ukázkovým športom. Riadnou súčasťou programu OH bol v rokoch 1992 – 2008 a potom znovu až v Tokiu 2020. Softbal debutoval v Atlante 1996 a potom bol jeho olympijský osud rovnaký ako v prípade jeho „väčšieho brata“.

„Výber týchto piatich nových športov je v súlade s americkou športovou kultúrou.

Predstaví ikonické americké športy svetu a zároveň prinesie medzinárodné športy do Spojených štátov. Tieto športy urobia olympijské hry LA28 jedinečnými. Ich začlenenie umožní olympijskému hnutiu zapojiť sa do nových športových a fanúšikovských komunit v USA a na celom svete,“ povedal po schválení návrhu prezident MOV Thomas Bach.

Pokiaľ ide o odvetvia, resp. disciplíny na OH 2028, exekutíva MOV (toto je výlučne v jej kompetencii) schválila v porovnaní s OH 2024 v Paríži zmeny len vo veslovaní. Namiesto súťaží dvojskifov ľahkých váh mužov i žien budú mať olympijskú premiéru súťaže v pláňových šprintérskych disciplínach.

MODERNÝ PÄŤBOJ A VZPIERANIE V LA BUDÚ, BOX JE STÁLE V OHROZENÍ

Zasadnutie MOV schválilo aj ďalší návrh exekutívy MOV. Tá sa v Mumbaí zaoberala aj aktuálnou situáciou v troch tradičných olympijských športov, ktoré v pôvodnom programe OH 2028 z rôznych dôvodov nefigurovali. Ide o box, moderný päťboj a vzpieranie. Medzinárodným federáciám týchto športov exekutíva MOV vo februári 2022 poskytla zhruba poldruha roka na vyriešenie ich problémov. V prípade moderného päťboja a vzpierania zasadnutie MOV schválilo ich zaradenie do programu OH 2028, ale rozhodnutie o zaradení boxu bolo pozastavené.

Moderný päťboj si svoju olympijskú existenciu zachránil tým, že jeho medzinárodná federácia UIPM s cieľom znížiť náklady aj zložitost usporiadania súťaží nahradila jazdeckú časť súťaže pretekmi na prekážkovej dráhe. V stanovisku MOV sa uvádza, že bez tejto zmeny by moderný päťboj do programu OH 2028 nebol zaradený.

Vzpieranie, ktorého veľkým problémom bolo hlavne množstvo dopingových prípadov a netransparentné riadenie medzinárodnej federácie IWF, zostane v programe OH vďaka tomu, že IWF najmenej do konca roka 2028 delegovala svoj antidopingový manažment na Medzinárodnú testovaciu agentúru (ITA) a sankcionovanie na Športový arbitrážny súd (CAS).

Exekutíva MOV pre sériu škandálov a zlé riadenie v tomto roku odobrila uznanie Medzinárodnej boxerskej asociácii (IBA). A vzhľadom na to, že konkurenčná organizácia World Boxing má zatiaľ len malý počet členských federácií, MOV aktuálne nemá relevantného partnera ako zástupcu boxerského hnutia. Riadenie boxerského turnaja OH 2024 v Paríži takisto ako predtým na OH 2020 v Tokiu prevzal do svojej kompetencie priamo MOV.

O DEJISKÁCH ZOH 2030 A 2034 SA ROZHODNE V PARÍŽI 2024

Členovia MOV podporili súbežné pridelenie usporiadateľského práva na zimné olympijské a paralympijské hry v rokoch 2030 aj 2034. MOV tým zopakuje prax, ktorá sa realizovala pri súbežnej voľbe dejísk olympijských a paralympijských hier v roku 2024 (Paríž) aj 2028 (Los Angeles). O dejiskách ZOH 2030 aj 2034 sa rozhodne na budúci rok počas zasadnutia MOV v predvečer OH v Paríži. Komisia MOV pre budúce hostenie hier plénu predloží návrh preferovaných kandidátov.

O usporiadaní ZOH 2030 zatiaľ prejavili záujem Francúzsko, Švajčiarsko a Švédsko. ZOH 2034 chcú usporiadať v americkom Salt Lake City, ktoré hostilo už ZOH 2002.

FOTOGRAFIA Z ROKOVANIA MOV O ZARADENÍ PIATICH DODATOČNÝCH ŠPORTOV DO PROGRAMU OH 2028.

OBAVY O BUDÚCNOSŤ ZOH

Správa nového predsedu komisie MOV pre budúce hostenie hier Karla Stossa upozorňuje na neblahý dopad klimatických zmien na zimné športy. To znamená aj riziká pre budúcnosť ZOH. „Súbežné pridelenie ZOH 2030 aj 2034 nám poskytnú istotu, že do roku 2034 sa ZOH budú konať v miestach s vyhovujúcimi teplotnými podmienkami a so solídnu tradíciu v zimných športoch. MOV to zároveň umožní získať čas zaoberať sa dlhodobou budúcnosťou ZOH,“ povedal v Mumbaí Stoss.

Prezident MOV Thomas Bach v tejto súvislosti upozornil, že v súčasnosti je na svete len 15 krajín (dve v Amerike, osem v Európe a päť v Ázii), v ktorých by bolo možné usporiadať ZOH pri rešpektovaní požiadavky využívať predovšetkým už existujúce športoviská a s dostatočne nízkymi zimnými teplotami. MOV podľa analýz predpokladá, že v roku 2040 bude takých krajín už len desať! „Musíme sa veľmi rýchlo zaoberať dopadom klimatických zmien na zimné športy,“ povedal Bach.

RASTÚCA POLITIZÁCIA ŠPORTU PREDSTAVUJE PROBLÉM

Šéfka komisie Medzinárodného olympijského výboru (MOV) pre výber organizátorov hier olympiády Kolinda

Grabarová-Kitarovičová na zasadnutí označila za problém rastúcu politizáciu športu. „Sme svedkami čím ďalej väčších vládných obmedzení ohľadom účasti športovcov na medzinárodných podujatiach,“ citovala bývalú chorvátsku prezidentku agentúra AP.

MOV upozornil, že krajiny, ktoré v minulosti vylúčili zahraničných športovcov zo svojich podujatí z politických dôvodov, môžu mať problém v prípade záujmu o organizáciu olympijských hier. „Komisia musí vziať do úvahy akékoľvek porušenie Olympijskej charty v každej fáze tejto diskusie,“ povedala Grabarová-Kitarovičová.

Hoci v tejto súvislosti nebola menovaná žiadna krajina, komentátori pripomínajú, že sa to môže týkať dvoch krajín, ktoré už avizovali záujem o usporiadanie OH v roku 2036. Poľsko ako hostiteľ Európskych hier 2023 v Krakove-Malopolsku zakázalo na podujatí účasť ruských a bieloruských športovcov. Indonézii zase Medzinárodná futbalová federácia (FIFA) odobrala organizáciu tohtoročných MS hráčov do 20 rokov, pretože táto moslimská krajina odmietla účasť Izraela.

Organizátora OH 2036 vyberú v roku 2026 alebo 2027. Tento proces bude historicky tretí podľa tzv. Novej normy MOV. Tá zamedzila verejnú kampan.

Uchádzači o usporiadanie OH podľa Novej normy spolupracujú s príslušnou komisiou MOV a najvhodnejšieho kandidáta predstaví zasadnutiu exekutíva MOV. Tak to bolo premiérovu v prípade výberu hostiteľa OH 2032, ktorým sa stalo austrálske Brisbane.

NÁVRH, ABY SA BACHOV MANDÁT PREZIDENTA MOV PREDĹŽIL

Rôzne reakcie vzbudil v Mumbaí návrh alžírkeho prezidenta Asociácie národných olympijských výborov Afriky Mustaphu Berrafa, aby MOV umožnil predĺženie mandátu prezidenta MOV Thomasa Bacha. Ten bol po prvý raz na čelo MOV zvolený na osem rokov v roku 2013 a po jeho uplynutí bol zvolený na ďalšie štyri roky. V roku 2025 by mal dovrieť 12-ročné pôsobenie vo funkcii prezidenta MOV, čo je maximálna doba výkonu mandátu, ktorú pripúšťa aktuálne znenie Olympijskej charty. Na realizáciu uvedeného návrhu by teda musela byť Olympijská charta zmenená. Samotný Bach návrh neodmietol. Predseda právnej komisie MOV a zároveň viceprezident MOV John Coates upozornil, že návrhy na zmeny v Olympijskej charte musia byť predložené písomne najneskôr 30 dní pred konaním zasadnutia MOV. A týmito návrhmi sa ešte pred zasadnutím musí zaoberať exekutíva MOV.

MILOŠ MEČÍŘ A ĎALŠÍ VELIKÁNI

Každoročne uvádzame prehľad olympionikov zo Slovenska, ktorých čakajú **okružle jubileá** od 50 rokov vyššie.

V zozname oslávencov v roku 2024 sú aj dvaja naši olympijskí víťazi - tenista Miloslav Mečír bude mať 60 a futbalista František Kunzo 70. Z ďalších výnimočných osobností z radov našich olympionikov vyzdvihneme atléta Jozefa Plachého (75), hokejistu Vincenta Lukáča (70), strelca Jozefa Gönciho, hokejistu Miroslava Šatana, vzpierачa Martina Tešoviča, či tenistu Karola Kučeru (všetci 50).

95 ROKOV

DANIŠ FERDINAND (športová gymnastika) * 1. 1. 1929 Lučenec – Opatová, vo výprave ČSR, resp. ČSSR – 1952: družstvo – 7., viacboj – 12., bradlá – 5., prostné – 7., preskok – 9., 1956: družstvo – 4., viacboj – 12., prostné – 6., 1960: družstvo – 4., viacboj – 15.

80 ROKOV

JARABINSKÝ JOZEF (futbal) * 12. 3. 1944 Jarabina, vo výprave ČSSR – 1968: družstvo nepostúpilo zo skupiny.
CHMELKOVÁ ANNA (atletika) * 26. 7. 1944 Špačince, vo výprave ČSSR – 1968: 400 m vyradená v rozbehu (54,9).

75 ROKOV

MIKLOŠOVIČOVÁ BOŽENA (basketbal) * 27. 2. 1949 Bratislava, vo výprave ČSSR – 1976: 4.
PLACHÝ JOZEF (atletika) * 28. 2. 1949 Košice, vo výprave ČSSR – 1968: 800 m – 5. (1:45,9), 1972: 800 m – vyradený v semifinále (1:48,9, v rozbehu 1:47,1), 1976: 800 m – vyradený v rozbehu (1:48,63), 1980: 1500 m – 6. (3:40,7, v semifinále 3:40,4).
HÚSKA JÁN (biatlon) * 5. 7. 1949 Važec, vo výprave ČSSR – 1972: 4x7,5 km – 12.
KATUŠÁK ŠTEFAN (hádzaná) * 26. 10. 1949 Poproč, vo výprave ČSSR – 1976: 7.
PASIAROVÁ ANNA (beh na lyžiach) * 18. 12. 1949 Tatranské Matliare, vo výprave ČSSR – 1976: 4x5 km – 6., 10 km – 13., 5 km – 15., 1984: 20 km – 16., 10 km – 27.

70 ROKOV

LUKÁČ VINCENT (ľadový hokej) * 14. 2. 1954 Košice, vo výprave ČSSR – 1980: 5., 1984: 2.
NÉMETHOVÁ JOLANA (hádzaná) * 17. 3. 1954 Topoľníky, vo výprave ČSSR – 1980: 5.
IVAN JÚLIUS (atletika) * 25. 3. 1954 Šurany, vo výprave ČSSR – 1980: 110 m prek – nedokončil rozbeh.

KUNZO FRANTIŠEK (futbal) * 17. 9. 1954 Spišský Hrušov, vo výprave ČSSR – 1980: 1.
POLAČEKOVÁ PRISKA (hádzaná) * 29. 10. 1954 Dunajská Streda, vo výprave ČSSR – 1980: 5.

60 ROKOV

MARCINKO MIROSLAV (ľadový hokej) * 16. 1. 1964 Spišská Sobota, vo výprave SR – 1994: 6.
HAŠČÁK OTO (ľadový hokej) * 31. 1. 1964 Martin, vo výprave ČSSR – 1988: 6., vo výprave SR – 1994: 6., 1998: 10.
BRZIAKOVÁ ZORA (basketbal) * 14. 3. 1964 Košice, vo výprave ČSSR – 1988: 8.
MAREČKOVÁ EVA (športová gymnastika) * 18. 5. 1964 Detva, vo výprave ČSSR – 1980: družstvo – 4., viacboj – 12., preskok – 7., bradlá – 7.
MEČÍŘ MILOSLAV (tenis) * 19. 5. 1964 Bojnica, vo výprave ČSSR – 1988: dvojhra – 1., štvorhra – 3. (so Šrejberom)
HORNÁK PETER (vodné pólo) * 24. 5. 1964 Bratislava, vo výprave ČSFR – 1992: 12.
BÍREŠ MARIÁN (zjazdové lyžovanie) * 27. 7. 1964 Banská Bystrica, vo výprave ČSFR – 1992: zjazd – 34., obrovský slalom – 34., super-G – 37., kombinácia – nedokončil.
SEDLÁČEK JÁN (hádzaná) * 14. 8. 1964 Prešov, vo výprave ČSFR – 1992: 9.
STANTIEN ROMAN (ľadový hokej) * 16. 10. 1964 Poprad, vo výprave SR – 1998: 10.
VESELOVSKÝ PETER (ľadový hokej) * 11. 11. 1964 Košice, vo výprave ČSFR – 1992: 3.
TOMAŠOVIČOVÁ IRENA (hádzaná) * 12. 11. 1964 Turzovka, vo výprave ČSSR – 1988: 5.
ŠVAJLEN LUBOMÍR (hádzaná) * 17. 12. 1964 Košice, vo výprave ČSSR, resp. ČSFR – 1988: cestujúci náhradník, 1992: 9.
ONTKO JURAJ (vodný slalom) * 23. 12. 1964 Liptovský Mikuláš, vo výprave ČSFR – 1992: C1 – 8.

50 ROKOV

BLAŽO MARCEL (plávanie) * 8. 1. 1974 Bratislava, vo výprave ČSFR – 1992: 100 m znak – vyradený v rozplavbe (57,61), 200 m znak – vyradený v rozplavbe (2:03,30).
BALÁŽ PETER (box) * 13. 1. 1974 Žilina, vo výprave SR – 1996: 48 kg – vyradený v 1. kole.
ŠEĐOVÁ JANA (snoubording) * 16. 1. 1974 Bratislava, vo výprave SR – 1998: obrovský slalom – nedokončila, 2002: paralelný obrovský slalom – 14.
POLAKOVIČ PAVOL (box) * 31. 1. 1974 Smolenice, vo výprave ČR – 1996: 71 kg – vyradený v 2. kole.
KRÁL RADOŠLAV (futbal) * 20. 2. 1974 Žilina, vo výprave SR – 2000: 13.
KUČERA KAROL (tenis) * 4. 3. 1974 Bratislava, vo výprave SR – 1996: dvojhra – vyradený v 2. kole, štvorhra – s Krošlákom vyradený v 1. kole, 2000: dvojhra – vyradený v 2. kole, štvorhra – s Hrbatým vyradený vo štvrtfinále (5. – 8.), 2004: dvojhra – vyradený v 1. kole.
ŠTRBA ROMAN (vodný slalom) * 8. 3. 1974 Liptovský Mikuláš, vo výprave SR – 1996: C2 – 13. (s Vajsom).
GÖNCI JOZEF (športová strelba) * 18. 3. 1974 Košice, vo výprave SR – 1996: ľubovoľná malokalibrovka (LMK) 60 – 3. (701,9), LMK 3x40 – 5. (1267,7), vzduchová puška 60 – 28. (584), 2000: LMK 3x40 – 8. (1261,3), vzduchová puška 60 – 11. (590), 2004: vzduchová puška 60 – 3. (697,4), LMK 60 – 4. (700,5), LMK 3x40 – 9. (1162), 2008: LMK 60 – 16. (593), LMK 3x40 – 37. (1154), 2012 – vzduchová puška 60 – 31. (591), LMK 3x40 – 31. (1157), LMK 60 – 39. (589).
KORBAŠOVÁ JANA (plávanie) * 20. 3. 1974 Košice, vo výprave SR – 2000: 400 m pol. pret. – 24. (4:59,05), 200 m pol. pret. – 27. (2:19,37).
HUSÁROVÁ JANETTE (tenis) * 6. 4. 1974 Bratislava, vo výprave SR – 2000: štvorhra – s Habšudovou vyradené v 2. kole, 2004: štvorhra – s Hantuchovou vyra-

MILOSLAV MEČIŘ

FRANTIŠEK KUNZO

JOZEF PLACHÝ

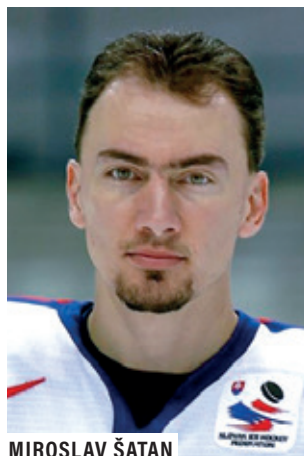
VINCENT LUKÁČ

KAROL KUČERA

JOZEF GÖNCI

MIROSLAV ŠATAN

MARTIN TEŠOVIČ

dené v 1. kole, 2008: štvorhra – s Hantuchovou vyradené v 1. kole.

ALLÁROVÁ LÍVIA (synchronizované plávanie) * 14. 4. 1974 Bratislava, vo výprave SR – 2000: duo – 24. (s Luciou Allárovou)

ALLÁROVÁ LUCIA (synchronizované plávanie) * 14. 4. 1974 Bratislava, vo výprave SR – 2000: duo – 24. (s Líviou Allárovou)

NAGY ALEXANDER (vodné pólo) * 8. 5. 1974 Košice, vo výprave SR – 2000: 12.

JANIČEK MIROSLAV (vzpieranie) * 13. 5. 1974 Dolný Kubín, vo výprave SR – 2004: 69 kg – nezdvihol základ v nadhode a neklasifikovali ho.

SLUŠNÝ MIROSLAV (skoky na lyžiach) * 31. 5. 1964 Ružomberok, vo výprave SR – 1994: veľký mostík – 45., stredný mostík – 51.

NOVOTNÍKOVÁ-KURHAJCOVÁ LUBICA (veslovanie) * 13. 6. 1964 Bratislava, vo výprave ČSSR, resp. ČSFR – 1988: párová štvorka – 5., 1992: párová štvorka – 6.

ŠIMONVIČ MIROSLAV (ľadový hokej) * 10. 8. 1974 Poprad, vo výprave SR – 1998: 10.

KORČOK PETER (atletika) * 12. 8. 1974 Šahy, vo výprave SR – 2000: 50 km chôdza – 23. (3:58:46), 2004: 50 km chôdza

– 14. (3:54:22), 2008: 50 km chôdza – nedokončil pre zranenie.

PUCHER PETER (ľadový hokej) * 12. 8. 1974 Prešov, vo výprave SR – 1998: 10.

VAGASKÝ STANISLAV (box) * 16. 8. 1974 Vranov nad Topľou, vo výprave ČSFR – 1992: 51 kg – vyradený v 1. kole.

KOLLÁR ROMAN (zápasenie voľným štýlom) * 22. 9. 1974 Dunajská Streda, vo výprave SR – 1996: 52 kg – vyradený po troch kolách.

KROŠLÁK JÁN (tenis) * 17. 10. 1974 Bratislava, vo výprave SR, 1996: dvojhra – vyradený v 1. kole, štvorhra – s Kučerom vyradený v 1. kole.

ŠATAN MIROSLAV (ľadový hokej) * 22. 10. 1974 Topolčany, vo výprave SR – 1994: 6., 2002: 13., 2006: 5., 2010: 4.

TEŠOVIČ MARTIN (vzpieranie) * 26. 10. 1974 Bratislava, vo výprave SR – 1996: 91 kg – 10. (372,5), 2004: 105 kg – nezdvihol základ v trhu a neklasifikovali ho, 2008: 105 kg – na súťaž pre zranenie nenastúpil. Na ZOH 2010 štartoval v boboch.

VAJS ROMAN (vodný slalom) * 18. 11. 1974 Liptovský Mikuláš, vo výprave SR – 1996: C2 – 13. (so Štrbom).

AJ HOLEČEK A NEDOMANSKÝ

Patrí sa pripomenúť aj dvojicu legendárnych českých olympijských medailistov, ktorí roky svojej vrcholnej kariéry prežili v slovenských hokejových kluboch a oslávia osemdesiatku. Fenomenálny brankár **Jiří Holeček** (* 18. 3. 1944 Praha) chytal v čase zisku bronz na ZOH 1972 za VŠZ Košice a najlepší reprezentačný strelec v histórii česko-slovenského hokeja **Václav Nedomanský** (* 14. 3. 1944 Hodonín) v čase zisku striebra na ZOH 1968 aj bronz na ZOH 1972 pôsobil v Slovane Bratislava.

OPUSTILI NÁS LEGENDÁRNY SCHERER, AJ OLYMPIONIK HÁMOR

V uplynulom polroku nás opustilo niekoľko významných športových osobností, ktoré si pripomíname.

† **ADOLF SCHERER.** Legendárny futbalový kanonier pochádzal z Martina-Priekopy a po emigrácii sa usadil vo Francúzsku. Člen Siene slávy slovenského futbalu bol posledný žijúci Slovák, ktorý si zahral vo finále majstrovstiev sveta. Na MS 1962 v Čile patril k výrazným postavám strieborného družstva ČSSR. Bol aj členom bronzového družstva ČSR na premiérovom európskom šampionáte (vtedy pod názvom Pohár národov) v roku 1960 vo Francúzsku.

V reprezentačnom drese ČSR/ČSSR, ktorý Scherer obliekal v rokoch 1958 – 1964, má suverénne najlepší strelecký priemer spomedzi všetkých slovenských futbalistov v histórii, ktorí prekročili desaťgólovú hranicu. V 36 medžištátnych zápasoch strelil 22 gólov. Z toho tri dal na svetovom šampionáte 1962, kde si s plnou minutážou zahral vo všetkých šiestich zápasoch strieborného tímu ČSSR. Jeho góly v Čile mali veľkú cenu, pretože jeden strelil vo štvrtfinále Ma-

ďarsku (s výsledkom 1:0) a dva v semi-finále Juhosláviu (3:1). Vo finále proti Brazílii (1:3) prihral Masopustovi na jediný gól čs. tímu.

V československej I. lige strelil v tímoch ČH Bratislava, Slovnafu Bratislava, Lokomotívy Košice a VSS Košice v 258 zápasoch 128 gólov, s ČH získal v roku 1959 titul majstra ČSR. V sezóne

1961/62 bol s 24 gólmi kráľom strelcov. V najvyššej čs. súťaži zostal zapísaný ako historicky tretí najlepší strelec zo Slovenska. Úspešne pôsobil aj vo francúzskej lige. Zomrel vo veku 85 rokov 22. júla vo francúzskom St. Gilles.

† **OTTO BERGER.** Jeden z najvýznamnejších slovenských podnikateľov pôsobil v minulosti ako predseda Krasokorčuľiarskeho oddielu TJ Slovan Bratislava, a to aj v čase, keď jeho členom bol olympijský víťaz 1972, viacnásobný majster sveta aj Európy Ondrej Nepela. Vysokoškolský pedagogicko-výskumný pracovník v oblasti elektrotechniky založil v roku 1991 stávkovú spoločnosť Niké, ktorá sa stala prvou na Slovensku a neskôr veľkým podporovateľom slovenského športu prostredníctvom komerčných partnerstiev, aj Fondu pre budúcnosť športu. Meno firmy je v názvoch viacerých ligových súťaží v kolektívnych športoch a je úzko späté aj s našou najúspešnejšou športovkyňou posledných rokov, zjazdárkou Petrou Vlhou. Rodák z Bošian zomrel 6. augusta v Bratislave vo veku 85 rokov.

† **MARTIN HÁMOR.** Rodák z Kalinova pri Banskej Bystrici prežil svoju lukostreleckú kariéru hlavne ako člen klubu OP

SOŠV PODPORIL VYDANIE KNIHY O STANISLAVOVI KROPILÁKOVI

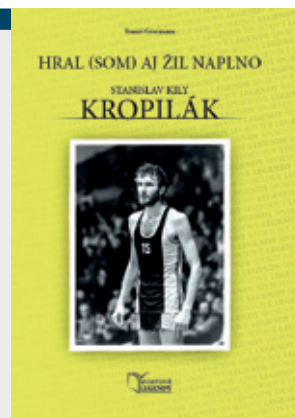
SOŠV sa už dávnejšie stal partnerom edície „Športové legendy“ vydavateľstva SPORT Legal. V rámci tohto partnerstva SOŠV podporil v tomto roku vydanie knihy o najlepšom basketbalistovi v histórii Slovenska Stanislavovi „Kilym“ Kropilákovi. Autor Tomáš Grosman jej dal názov „Hral (som) aj žil naplno“.

Kniha zachytáva príbeh legendárneho basketbalistu. S Interom Bratislava získal

štyri tituly majstra ČSSR, piaty pridal s tímom RH Pardubice. Bol dlhoročnou oporou čs. reprezentačného tímu, s ktorým si zahral na OH 1976 v Montreale a na OH 1980 v Moskve a trikrát získal medailu na majstrovstvách Európy – striebro v Štuttgarte 1985, bronz v Liége 1977 aj v Prahe 1981. Päťkrát ho vyhlásili za najlepšieho basketbalistu ČSSR a desaťkrát za najlepšieho na Slovensku. V rokoch 1981 – 1987 si 15-krát zahral za výbery Európy.

Medzinárodná basketbalová federácia (FIBA) Kropiláka v roku 1991 zaradila medzi 50 najlepších hráčov histórie. V roku 2018 mu slovenskí športovní novinári udelili titul Športová legenda a v roku 2019 ho uviedli do Siene slávy FIBA.

Jeden len z dvoch slovenských členov Siene slávy FIBA Stanislav Kropilák (druhým je Natália Hejková) zomrel 14. októbra 2022. Na príprave knihy spolupracoval pred tým, než začal mať

vážne zdravotné problémy. Po jeho odchode na večnosť sa Tomáš Grosman rozhodol rozrobené dielo dokončiť. ☒

Prostějov na Morave, kde sa usadil. Bol historicky prvý lukostrelec zo Slovenska na olympijských hrách. Na OH 1992 v Barcelone bol vo veku 49 rokov najstarším športovcom v poslednej československej olympijskej výprave. Obsadil

tam 65. miesto. Zomrel 11. septembra v Kostelci na Hané vo veku 80 rokov.

† **MILADA NEDAVAŠKOVÁ.** Bývalá športová gymnastka z Bratislavy, majsterka Slovenska a reprezentantka ČSR, popredná trénerka, pedagogička a medzinárodná rozhodkyňa. Najúspešnejšiu slovenskú gymnastku histórie Mariannu Némethovú-Krajčírovú pripravovala na univerziálne podujatia. V rokoch 1965 – 1993 pôsobila na Katedre gymnastiky na FTVŠ UK v Bratislave. Vydala prvé slovenské vysokoškolské skriptá zamerané na gymnastiku. Zomrela 18. júna v Bratislave vo veku 89 rokov.

† **MÁRIA DEVÍNSKA.** Bývalá najlepšia slovenská a čs. skokanka do diaľky, výkonom 636 cm (doteraz slovenský juniorský rekord) štvrtá na I. halových ME vo Viedni 1970. V tom roku vonku výkonom 634 cm získala titul majsterky ČSSR. Bola 4-násobná majsterka Slovenska. Zomrela 19. júna v Bratislave vo veku 71 rokov.

† **MÁRIA LABAYOVÁ.** Bývalá významná hádzanárka s 99 štartmi v čs. reprezen-

tácii. Na MS 1978 v ČSSR sa podieľala na štvrtom mieste družstva. Rodáčka z Prešova doma hrala za Plastiku Nitra a ZVL Prešov (majsterka ČSSR 1984, 1986 a 1987). So ZVL Prešov si v ročníku 1987/88 zahrála aj v semifinále Pohára majstrov európskych krajín (PMEK) proti rakúskemu Hypobanku Niederösterreich, ktorý jej následne ponúkol angažmán. Získala s ním tituly majsterky Rakúska 1988 a 1989, v roku 1989 vyhrala Pohár majstrov európskych krajín a o rok neskôr si zahrála vo finále PMEK. Zomrela 29. júna v Bratislave vo veku 70 rokov.

† **JOZEF MRAČNA.** Legendárny lekár mnohých športovcov, bývalý bežec na stredných tratiach, spolupracoval predovšetkým s atlétmi (vrátane olympijských víťazov Ludvíka Daněka, Albertu Juantorenu, Miklósa Németha, či svojej manželky Márie Mračnovej-Faithovej) a s futbalistami Interu Bratislava, ale staral sa aj o množstvo ľudí z oblasti športu, ktorí za ním chodili so svojimi bolesťami. Zomrel v noci z 22. na 23. novembra v Bratislave vo veku 81 rokov. ✕

VIRTUÁLNA SIEŇ SLÁVY JE UŽ PLNÁ MEDAILISTOV

Už od roku 2019 sa s podporou Olympijskej solidarity Medzinárodného olympijského výboru realizuje dlhodobý projekt SOŠV „Virtuálna sieň slávy olympionikov zo Slovenska“.

Skúsený televízny športový žurnalista Stanislav Štefánik na kompletizovanie videoprofilov všetkých „našich“ olympijských medailistov u éry Uhorska, ČSR/ČSSR/ČSFR aj samostatného Slovenska potreboval len päť rokov. Pred koncom roka 2023 na webovej stránke www.olympic.sk pribudli posledné chýbajúce videoprofilov. Tie sú embeďované prostredníctvom Olympic Channelu a vzhľadom na vysielacie práva (väčšina videosekvencií pochádza z Olympijskej multimediálnej knižnice MOV) si ich možno pozrieť

len na území Slovenska. Takisto akto tie predošlé si ich s titulkami v slovenčine alebo v angličtine môžu pozrieť aj návštevníci expozície Slovenského olympijského a športového múzea na prízemí Domu športu v Bratislave.

V roku 2023 do Virtuálnej siene slávy olympionikov zo Slovenska pribudli videoprofilov týchto našich medailistov: džudista **Jozef Krnáč** (striebró na OH 2004), rýchlostní kanoisti **Juraj Bača** (bronz na OH 2004), **Tibor Linka** (striebró na OH 2016), **Samuel Baláz** a **Adam Botek** (obaja bronz na OH 2020), snoubordista Radoslav Židek (striebró na ZOH 2006), zápasník **David Musulbes** (striebró na OH 2008), biatlonista **Pavol Hurajt** (bronz na ZOH 2010), vodní slalomári **Matej Beňuš** (striebró na OH 2016) a **Jakub Grigar** (striebró na OH 2020), golfista **Rory Sabbatini** (striebró na OH 2020) a 25-členný **tím Slovenska v ľadovom hokeji**, bronzový na ZOH 2022. ✕

ODHALENIE PAMÄTNEJ TABUĽKY ANTONA TKÁČA NA NÁRODNOM PAMÄTNÍKU OLYMPIONIKOV

V tradičnom „preddušičkovom“ čase sa pri Národnom pamätníku olympionikov na Národnom cintoríne v Martine 26. októbra odohrala pietna spomienka na nášho v decembri 2022 zosnulého olympijského víťaza v cyklistickom šprinte **Antona Tkáča**, spojená s odhalením jeho pamätnej tabuľky. Na spomienkovom akte, ktorý organizovalo Slovenské olympijské a športové múzeum, sa zúčastnilo viac než päťdesiat hostí, medzi nimi aj prezident SOŠV Anton Siekel, zástupcovia olympijských klubov, martinskej samosprávy a žiaci martinských škôl. „To je jedna z príležitostí zastaviť sa, uctíť si pamiatku ľudí, ktorí reprezentovali našu vlasť a preslávili ju, a pripomenúť si ich úspechy,“ prihovril sa všetkým Anton Siekel.

Osobnosť Antona Tkáča priblížil čestný člen SOŠV Zdenko Kríž. Pripomenul, že skvelý cyklista skončil

v ankete o slovenského športovca 20. storočia na 2. mieste za Ondrejkom Nepelom, okrem olympijského triumfu získal aj tri tituly majstra sveta a dvakrát vyhral anketu o najúspešnejšieho športovca v ČSSR. „Vynikal úžasnou túžbou po víťazstvách. Bol súťaživý typ a dokázal zdolať aj silnejších súperov vďaka svojmu majstrovstvu a taktike,“ uviedol Zdenko Kríž. ✕

Mladí športovci z projektov Nadácie Slovenského olympijského a športového výboru (SOŠV) Juniorský olympijský tím a „Ukáž sa!“ sa počas dvoch októbrových dní v Olympijskom tréningovom centre x-bionic sphere v Šamoríne počas #JOT Games 2023 spoznávali, zabávali, vzdelávali a rozširovali si obzory v rôznych sférach, ktoré sa týkajú ich súčasnej i budúcej kariéry.

ZÁBAVA I NOVÉ INFORMÁCIE

Medzi účastníkmi #JOT Games boli viacerí športovci, ktorí už zažili atmosféru Európskeho olympijského festivalu mládeže (EYOF), nechýbali ani medailisti z tohto podujatia Mia Pohánková, Daniel Balaščík, Lenka Gymská a Tamara Tokárová. Pre každého zo zúčastnených je cieľom dostať sa v budúcnosti na olympijské hry. V súčasnosti sú v zlomových bodoch svojich kariér. V Šamoríne sa dozvedeli informácie, ktoré im môžu pomôcť k úspešným kariéram.

„Nadácia SOŠV dlhodobo podporuje prostredníctvom grantového programu ‚Ukáž sa!‘ a projektu Juniorského olympijského tímu mladých športovcov a snaží sa im pomôcť k úspešnej kariére. Aktivitu #JOT Games sme pripravili štvrtýkrát. Účastníci sa lepšie vzájomne spoznali, nadviazali nové priateľstvá, nadobudli nové skúsenosti a ešte viac sa namotivovali, aby sa v budúcnosti stali členmi slovenského tímu na olympijských hrách. Celá akcia sa v Šamoríne konala pod spoločným mottom ‚Sme jeden tím,‘ povedala riaditeľka Nadácie SOŠV Zuzana Vodáčková.

POZITÍVNY PRÍKLAD OD VIKTÓRIE FORSTEROVEJ

Počas pobytu v Šamoríne športovcov sprevádzal kouč Adam Kocian, ktorý členom Juniorského olympijského tímu pomáha s mentálnou prípravou počas celého roka. S pomocou hravých spoločných aktivít hneď na úvod prelomil medzi účastníkmi ľady. Mali sa ostatným predstaviť pravdivými i klamlivými tvrdeniami, ale aj ukázať svoje komunikačné neverbálne schopnosti.

Veľmi priaznivá odozva medzi mladými športovcami bola na stretnutie s ich

úspešnými staršími kolegami. Na pódiu sa stretli olympijská víťazka v strelbe Zuzana Rehák Štefečeková, atlétka Viktória Forster a olympijský medailista vo vodnom slalome, dnes riaditeľ Športového centra polície Juraj Minčík.

„Ešte nedávno som sedela na vašich miestach a dnes sedím pred vami,“ hovorila Viktória Forster, ktorá bola v minulosti účastníčkou „Ukáž sa!“ i členkou Juniorského olympijského tímu. Porozprávala aj o svojej športovej ceste. Začínala ako biatlonistka, neskôr sa rozhodla pre atletiku a dnes je najrýchlejšou Slovenkou. Priznala, že býva veľmi emotívna a po nevydarených majstrovstvách sveta v Budapešti preplakala takmer tri dni. Veľkú radosť jej počas poslednej sezóny urobili zlatá a strieborná medaila zo svetových univerzitných hier.

Zuzana Rehák Štefečeková sa stále chce porovnávať s mladšími strelkyňami. Popri športovej kariére zvláda aj pozíciu mamy. Kým jej súperky regenerujú po tréningoch, ona robí servis pre svojich dvoch synov.

Juraj Minčík dosiahol najväčší úspech svojej kariéry v čase, keď účastníci #JOT Games ešte neboli ani na svete. Priznal, že mal výborne zvládnutú techniku jazdy, ale veľmi neriskoval. Na olympijských hrách 1996 v Atlante sa nechal uniesť ich atmosférou a veľmi mu nevyšli. O štyri roky neskôr v Sydney už bol pokojnejší, sústredil sa predovšetkým na šport a výsledkom bol olympijský bronz.

Poslucháčov motivoval, aby si hľadali vlastnú športovú cestu. „Som vďačný, že celý život som pri športe. Robím to, čo ma baví. Začal som ako športovec, potom som bol tréner a teraz som riaditeľ

O DOBRÚ ZÁBAVU POČAS #JOT GAMES BOLO POSTARANÉ.

ÚČASTNÍCI #JOT GAMES 2023.

POVEDALI O #JOT GAMES

DANIEL MEDVECZKY (lukostrelba): „Na #JOT Games som stretol veľa mladých športovcov, ktorí cítia šport ako ja. Možno sa v niektorých otázkach o príprave či prístupe nezhodneme, ale bolo super počuť aj iné názory. Doteraz som sa stretával len s lukostrelcami, teraz som sa zoznámil aj so zástupcami iných športov a dozvedel som sa, ako oni trénujú. Bola to aj zábava. Mali sme rôzne hry na suchu a vo vode, i bowling. Zaujala ma prednáška o sociálnych sieťach. Chcel by som na tých svojich popracovať, aby som sa dobre odprezentoval pred širším publikom.“

TAMARA TOKÁROVÁ (rýchlokorčuľovanie na krátkej dráhe): „Ak sa mi naskytne možnosť opäť sa zúčastniť na #JOT Games, veľmi rada prídem. Veľmi sa mi celá akcia páčila. Vypočula som si zaujímavé a poučné prednášky, zobrala som si z nich viaceré veci do svojej kariéry. Odchádzam s novými kamarátstvami i kontaktmi.“

MARTIN JÓZSA (snobording): „Počas dvoch dní v Šamoríne som dostal veľa nových informácií z rôznych oblastí. Zaujali ma nielen témy o sociálnych sieťach, ale aj antidoping či diskusie, počas ktorých sme sa dotkli mentálnej prípravy. Tešil som sa aj na športovú diagnostiku, keďže som ju absolvoval pred niekoľkými mesiacmi a chcel som zistiť, či som sa v príprave zlepšil.“

Športového centra polície,“ hovoril Juraj Minčík, ktorý je spoločne so Zuzanou Rehákom Štefečkovou aj členom správnej rady Nadácie SOŠV.

ZAUJÍMAVÉ PREDNÁŠKY A DISKUSIE

Viac o záklusí olympijských hier porozprávali v osobitnej diskusii Roman Buček a Vladimír Miller. Obaja viackrát stáli na čele slovenských výprav a majú bohaté skúsenosti so svetom olympizmu. „Ak sa vám v budúcnosti podarí dostať na olympijské hry, potom klobúk dole pred vami. Dnes je to už veľmi náročné, limity i kvóty na účasť sú prísne. Šanca však je a treba sa o ňu pokúšať,“ hovoril Vladimír Miller.

Odborník na zdravú výživu Milan Sedliak prednášal počas #JOT Games

o tom, ako sa majú športovci správne stravovať. Záklusie antidopingových kontrol odprezentovala Kamila Chomaničová z Antidopingovej agentúry SR. Športovci sa dozvedeli, že zakázaná látka sa môže do ich tela dostať aj počas konzumácie niektorej zo špecialít. O tom, čo je dôležité pri tvorbe sociálnych sietí, rozprával v Šamoríne Rastislav Kiavčín.

Mladí športovci z projektov „Ukáž sa!“ a Juniorský olympijský tím sa lepšie spoznávali aj vďaka športovým aktivitám. V bazéne si vyskúšali vodné pólo. Najskôr s pomocou sedenia na nafukovacích kolesách a potom aj klasické. Dobré sa zabavili i zacvičili si pri rannej rozcvičke, zasúťažili si aj v bowlingu. Úsmev na tvárach i nové vedomosti priniesol Olympijský kvíz s Allianzom. ❌

O SVOJOM ŽIVOTE I ŠPORTOVEJ KARIÉRE ROZPRÁVAL POČAS #JOT GAMES 2023 MODERÁTOR ADAM KOCIAN (VĽAVO) AJ SO ZUZANOU REHÁK ŠTEFEČKOVOU (DRUHÁ ZĽAVA), VIKTÓRIU FORSTEROVOU A JURAJOM MINČÍKOM.

Najvšestrannejšími športovcami na Slovensku spomedzi žiakov boli v školskom roku 2022/23 žiaci a žiačky zo Základnej školy Jána Hollého Topolčany. Svoj športový talent dokázali víťazstvom v celoslovenskom finále Olympijského odznaku všestrannosti (OLOV), ktorého dejiskom bolo Olympijské tréningové centrum x-bionic sphere v Šamoríne.

MLADÍ TOPOLČANCI UKÁZALI VEĽKÚ VŠESTRANNOSŤ

V školskom roku 2022/23 sa do OLOV zapojilo rekordných 32 806 žiakov z 392 škôl. To urobilo z projektu Slovenského olympijského a športového výboru podľa počtu zapojených detí najväčšiu školskú športovú súťaž na Slovensku. Podmienky na získanie najcennejšieho zlatého odznaku splnilo 704 chlapcov a dievčat. Z roka na rok záujem o OLOV rastie.

Do finále OLOV 2022/23 postúpili najlepšie školy z krajských kôl. V Ša-

moríne sa predstavili ZŠ s MŠ Školská Bojnica, ZŠ J. Hollého Topolčany, ZŠ Komenského Trebišov, ZŠ Sídliisko Lúčna Vranov nad Topľou, ZŠ kpt. Jána Nálepku Stupava, ZŠ Vajanského Skalica, ZŠ s MŠ Makov a ZŠ L. Novomeského Lučenec. V Olympijskom tréningovom centre x-bionic sphere súťažilo 64 detí z celého Slovenska. Každá škola nominovala jedného chlapca a jedno dievča zo šiesteho, siedmeho, ôsmeho a deviatego ročníka.

Za Topolčancami na ďalších medailových priečkach skončili žiaci a žiačky z Trebišova a Stupavy. Práve ZŠ kpt. Jána

Nálepku zo Stupavy je s bilanciou 1 víťazstvo, 1 tretie miesto a 1 štvrté miesto najúspešnejšou školou v novodobej histórii OLOV.

TOPOLČANCI SA ŠPECIALIZUJÚ NA PLÁVANIE

Mladí športovci z Topolčan ukázali svoju veľkú všestrannosť najmä v úvodných troch disciplínach finále. Vyhrali plaveckú štafetu na 8x25 m, preťahovanie lanom i päť základných disciplín OLOV (skok z miesta, hod medicinbalom, ľahsed, člňkový beh a výdrž v zhybe). V laser

SÚČASŤOU FINÁLE OLOV BOLA AJ PLAVECKÁ ŠTAFETA.

RADOSŤ ŽIAKOV A ŽIAČOK
Z TOPOLČIAN POČAS
FINÁLE OLOV.

rune sa tešili z prvenstva Trebišovčania, ktorí ukázali skvelú mušku pri strelbe z laserových zbraní i výbornú bežeckú kondíciu.

V Topolčanoch vyvolalo víťazstvo ich školy v celoslovenskom finále veľký ohlas. Víťazných žiakov a žiačky prijala aj primátorka mesta Alexandra Gieciová.

„Naša škola sa špecializuje na plávanie. Chodia do nej však aj zástupcovia iných športov, ktoré máme v meste – futbalisti, hokejisti, basketbalisti, vodní pólisti či hádzanári. Do projektu OLOV sme sa zapojili prvýkrát. Do družstva sme vybrali najlepších jednotlivcov zo základného kola Olympijského odznaku všestrannosti. Najskôr vyhrali nitrianske krajské kolo v Leviciach a potom aj slovenské kolo. V družstve boli chlapci a dievčatá, ktorí sú členmi plaveckého klubu, ale mali sme medzi sebou aj dieťa z neplaveckej triedy,“ povedala učiteľka Ivana Terlandová.

OLOV MOTIVUJE ŽIAKOV K POHYBU

Slovenský olympijský a športový výbor v spolupráci s Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR chce projektom Olympijský odznak všestrannosti za pomoci učiteľov telesnej výchovy podporiť všestranný pohybový rozvoj žiakov.

Cieľom OLOV je zároveň aktivácia detí k pravidelnému športovaniu. Posledné prieskumy ukázali, že počas uplynulých rokov nastal pokles v pravidelnej fyzickej aktivite u starších chlapcov a mladších dievčat. Aspoň jednu hodinu fyzickej aktivity denne na Slovensku vykonáva podľa štúdie Health Behaviour in School Aged Children (HBSC) Slovensko 2021/2022 len pätina dievčat (19 percent) a necelá tretina chlapcov (28 percent) vo veku 11 rokov. Nadmernou hmotnosťou alebo obezitou podľa objektívnych meraní výskumu (rizikové množstvo

telesného tuku 25 percent u chlapcov a 30 percent u dievčat) trpí pätina dievčat (21 percent) a dve pätiny chlapcov (40 percent) vo veku 11 rokov.

Štúdia spoločnosti Allianz a Medzinárodného olympijského výboru pritom uvádza, že až 72 % mladých ľudí z celého sveta si myslí, že šport je dôležitý. Viac ako 90 % rodičov si zase uvedomuje benefity športovania a chceli by, aby ich dieťa športovalo a zlepšilo si svoje fyzické a duševné zdravie.

„V našej škole majú žiaci na druhom stupni zatiaľ dve hodiny telesnej výchovy. V každom ročníku je jedna plavecká trieda, kde majú dve dvojhodinovky plávania navyše. Je však pravda, že deti, ktoré nešportujú v športovom klube a rodičia ich iba vozia do školy, majú minimálny pohyb, čo je na telesnej výchove trochu problém. Projekt OLOV motivoval aj našich žiakov k pohybu. Všetkých potešili certifikáty, ktoré dostali, i odznaky. Vzájomne sa medzi sebou porovnávali,“ doplnila Ivana Terlandová.

PRE FINALISTOV AJ FINANČNÉ ODMENY

Projekt OLOV podporili Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, exkluzívny partner SOŠV TIPOS, hlavný partner Allianz a partner SPP. Allianz sa rozhodol v rámci iniciatívy MoveNow, ktorou chce globálne rozhybať budúce generácie, podporiť školy zúčastnené na finálovom kole finančnými darmi v celkovej výške 5000 eur na nákup športových potrieb. Do Topolčian putoval šek na 1200 eur, do Trebišova na 1000 eur, Stupava získala 800 eur a ďalšie štyri školy po 400 eur. ✕

NOVÝ ROČNÍK OLOV BUDE REKORDNÝ

V úvodných dňoch školského roka 2023/24 sa začal aj nový ročník OLOV, ktorý bol zaradený aj do systému školských športových súťaží. Opäť je určený pre žiakov 6. – 9. ročníka základných škôl, ktorí dostali možnosť otestovať svoje pohybové schopnosti a porovnať ich s rovesníkmi i so svojimi vlnajšími výsledkami. V období od začiatku septembra do polovice novembra sa konali

školské kolá OLOV. Testovacia batéria v nich vychádzala zo štátneho vzdelávacieho programu pre telesnú výchovu. Pod dozorom učiteľov telesnej a športovej výchovy preukázali žiaci svoje schopnosti v skoku do diaľky z miesta znožmo, v disciplíne ľah – sed za 30 sekúnd, vo vytrvalostnom člňkovom behu, v hode 2 kg plnou loptou vpred (medicinbalom) vo výdrži v zhybe nadhmatom.

Niektoré školské kolá navštívili aj úspešní športovci, ktorí si disciplíny vyskúšali spolu s deťmi a následne s nimi absolvovali zaujímavé besedy. Do základnej školy na Pankúchovej ulici v Bratislave zavítali kajakár Samuel Baláž a bobistka Viktória Čerňanská, do Štrby biatlonista Pavol Hurajt a bežec na lyžiach Peter Mlynár, do Trnavy strelkyňa Danko Barteková a do Základnej školy Pavla Demitra v Dubnici nad

Váhom thajská boxerka Monika Chochlíková.

V čase uzávierky tohto magazínu bolo jasné, že ročník 2023/24 bude opäť rekordný. Prihlášku poslalo vyše 450 škôl. Presné čísla zapojených žiakov i držiteľov jednotlivých odznakov budú známe začiatkom roka 2024.

Školy sa počas jari môžu zapojiť do krajských kôl, najlepšie z nich postúpia na celoslovenské finále v závere júna. ✕

NÁJSŤ V KAŽDOM NIEČO VÝNIMOČNÉ

Na oddelení olympizmu Slovenského olympijského a športového výboru sa počas celého roka rozhodne nenudia.

Projekty, ktoré tam zastrešujú, sú určené pre všetky vekové skupiny. Oddelenie pripravuje umelecké súťaže v školách, Olympijský odznak všestrannosti, populárny Olympijský deň, rôzne environmentálne projekty či aktivity pre seniorov. Cieľom všetkých projektov je šíriť základné princípy a hodnoty športu a olympizmu.

Olympizmus vníma riaditeľka oddelenia Ivana Motolíková nielen ako súbor športových disciplín, ale aj ako životný štýl, ktorý propaguje hodnoty priateľstva, rešpektu a výnimočnosti.

„V osobnom i športovom živote v pozícii trénerky sa

snažím oceniť výnimočnosť, ktorú si veľmi cením. Človek nemusí získať olympijskú medailu, či stať sa olympijským víťazom. Každý z nás má v sebe niečo výnimočné. Snažíme sa to prezentovať aj vo všetkých našich projektoch. Každý, kto dokáže prekonať sám seba, dokáže nad niečím v samom sebe zvíťaziť, tak je do určitej miery výnimočný,“ myslí si

Motolíková, ktorá má bohaté skúsenosti z vrcholovej modernej gymnastiky aj zo športového manažmentu.

ZJEDNOTENIE VIZUÁLNYCH PRVKOV I PLÁNOVANIA AKCIÍ

Riaditeľkou oddelenia olympizmu Slovenského olympijského výboru (SOV) sa stala v roku 2009 na podnet vtedajšieho prezidenta Františka Chmelára. Na oddelení, vtedy sa ešte volalo oddelenie rozvoja olympizmu, pred ňou pôsobila známa olympionička a funkcionárka Mária Mračnová. Motolíková nastúpila ku kolegyni Silvii Remiašovej. „Prezident Chmelár mal vždy blízko práve k agende olympizmu. Patrili sme priamo pod neho a takmer na dennej báze sme komunikovali o celom dianí v olympijskom hnutí. Postupne ma zasvätil do celej problematiky a do všetkého, čo k olympizmu patrí,“ spomína si Ivana Motolíková.

Jedným z kľúčových krokov, ktoré urobila po nástupe na oddelenie, bolo zjednotenie vizuálnej identity všetkých projektov. „Predtým mal každý projekt a každá komisia svoje vlastné logo – od rôznych malieb až po olympijské kruhy – čo vytváralo dojem nesúrodosti. Tento stav bol zmätočný nielen pre mňa, ale aj pre verejnosť, ktorá nemusela vedieť,

IVANA MOTOLÍKOVÁ, RIADITEĽKA ODDELENIA OLYMPIZMU SOŠV.

**„SME MOST MEDZI
CENTRÁLOU A LOKÁLNYMI
KOMUNITAMI.“**

IVANA MOTOLÍKOVÁ

DO ČINNOSTI ODDELENIA OLYMPIZMU SA AKTÍVNE ZAPÁJA AJ PREDSEDA ZDRUŽENIA OLYMPIJSKÝCH KLUBOV VLADIMÍR MILLER.

že tieto aktivity sú súčasťou práce národného olympijského výboru,“ hovorí o svojich začiatkoch na oddelení.

S cieľom vytvoriť jasnejší a koherentnejší obraz sa zjednotili nielen vizuálne prvky, ale aj plánovanie aktivít v súlade s kalendárnym rokom. „Teraz je jasnejšie rozdelenie, v ktorých mesiacoch sa venujeme konkrétnym aktivitám. Napríklad, Olympijský deň oslavujeme v máji a júni s dôrazom na 23. jún, zatiaľ čo výtvarné a literárne súťaže organizujeme v jarných mesiacoch. Vzdelávanie pedagógov sa potom sústreďuje na jesenné mesiace. Tento prístup nezlepšil len vnútornú organizáciu, ale aj komunikáciu s učiteľmi a s verejnosťou, ktorá teraz má lepší prehľad o našich aktivitách a ich časovom rozvrhu,“ dodáva.

OLYMPIJSKÉ KLUBY - JEDINEČNÉ A UNIKÁTNE

Oddelenie olympizmu poskytuje podporu a úzko spolupracuje so Združením olympijských klubov (ZOK) SR. Práve re-

gionálne olympijské kluby sú v mestách a obciach predĺženou rukou SOŠV pri organizácii rôznych aktivít na podporu myšlienok olympizmu. V športovom prostredí nielen Slovenska predstavujú jedinečný fenomén. Na oddelení rozvoja olympizmu pracuje aj súčasný predseda ZOK Vladimír Miller.

„Olympijské kluby sú viac než len športové združenia. Sú živými symbolmi olympijských hodnôt a myšlienok v každom regióne,“ hovorí Motolíková o tomto výnimočnom projekte. Pod jej vedením sa oddelenie sústreďuje na posilňovanie siete týchto klubov, ktoré spájajú dobrovoľníkov, pedagógov či bývalých športovcov v úsilí o podporu olympizmu.

Olympijské kluby sú samostatné a nezávislé občianske združenia, ktoré majú vlastnú činnosť. Napriek tomu sú v úzkom kontakte s SOŠV. „Klubom poskytujeme potrebné usmernenia a materiálnu podporu, čím im umožňujeme rozvíjať ich aktivity,“ vysvetľuje Mo-

tolíková. Od roku 2009 sa počet týchto klubov zvýšil z desať na dvadsaťpäť, čo svedčí o ich rastúcej popularite a dôležitosti.

Riaditeľka oddelenia olympizmu zdôrazňuje význam koordinácie medzi klubmi a oddelením: „Sme most medzi centrálnou a lokálnymi komunitami. Našou úlohou je zabezpečiť, aby kluby mali všetko kľúčové na úspešné uskutočnenie svojich projektov.“ Tento prístup umožňuje klubom organizovať lokálne podujatia, ako sú výtvarné súťaže a oslavy Olympijského dňa, ktoré priamo rezonujú v ich komunitách.

Napriek výzvam spojeným s financovaním a materiálnym zabezpečením sa podarilo oddeleniu udržať aktivity klubov na vysokej úrovni. „Snažíme sa vždy nájsť riešenia, aby žiaden z klubov nezanihol. Mnohé kluby majú už 25 až 30 rokov. Tak ako starneme my, tak nám starnú aj ich predsedovia či členovia. Mnohí z dlhoročných členov už nie sú medzi nami. Mladšie generácie sa zatiaľ len veľmi pomaly zapájajú do činnosti klubov. Zatiaľ sa však vždy našiel nadšenec alebo dobrovoľník, ktorý s novou intenzitou rozbehol aktivity v danom regióne,“ hovorí Motolíková.

POHYB, FAIR PLAY AJ VZDELANIE

Na oddelení olympizmu v súčasnosti pracujú okrem Ivany Motolíkovej a Vladimíra Millera aj Milan Španík, ktorý má predovšetkým na starosti projekt Olympijského odznaku všestrannosti (OLOV), a Igor Kováč, ktorý zastrešuje témy udržateľnosti.

V rámci aktivít v oddelení olympizmu má najdlhšiu a najvýznamnejšiu

SOŠV CHCE REDUKOVAŤ EMISIE

Slovenský olympijský a športový výbor (SOŠV) je od februára tohto roka súčasťou projektu OCEAN (Olympic Committees of Europe Approaching Carbon Neutrality), ktorého cieľom je podporiť národné olympijské výbory (NOV) 18 európskych krajín v rámci merania uhlíkovej stopy a následnej redukcie emisií. Projekt za slovenskú stranu zabezpečuje oddelenie

olympizmu SOŠV.

Zapojené národné olympijské výbory realizovali v minulých týždňoch a mesiacoch zber údajov na výpočet uhlíkovej stopy za rok 2022. Na jeho základe bude vypracovaný a aplikovaný plán redukcie emisií. Do podkladov k výpočtu uhlíkovej stopy sa zbierali dáta zamerané na spotrebu energií, hotelové ubytovanie, dopravu, spotrebu materiálu, vody a odpadov,

catering a výstavbu. Samostatná pozornosť má byť venovaná zberu údajov za jednotlivé podujatia organizované NOV.

Výpočet uhlíkovej stopy na každoročnej báze zohráva kľúčovú úlohu aj pri naplnení Stratégie udržateľnosti SOŠV 2030. Na jej základe je možné definovať kvantifikovateľné ciele v rámci redukcie emisií, ktoré sú základným predpokladom budovania kredibility organizácie v oblasti trvalej udržateľnosti. Pripravený plán redukcie emisií bude koncom roka 2024 zakomponovaný do akčného

plánu stratégie udržateľnosti SOŠV v rámci jeho aktualizovanej verzie pre nový olympijský cyklus od roku 2025.

SOŠV je prvou a pravdepodobne stále jedinou organizáciou v sektore športu na Slovensku, ktorá sa zaviazala pristupovať k oblasti trvalej udržateľnosti systematickým spôsobom. Naplnia tým nielen ciele a požiadavky Medzinárodného olympijského výboru, ale pôsobi aj v súlade s Agendou 2030 pre udržateľný rozvoj OSN, ku ktorej naplneniu sa zaviazala aj Slovenská republika.

tradíciu Olympijský deň. „Tento celosvetový projekt je osobitný, pretože je súčasťou iniciatívy Medzinárodného olympijského výboru a môže sa pýšiť nosením olympijských kruhov. Oslavy Olympijského dňa sa konajú v školách a v rôznych regiónoch už viac ako tri dekády.“ Tieto oslavy, často organizované ako malé školské alebo mestské olympiády, zahŕňajú nielen športové, ale aj umelecké a kultúrne aktivity.

Druhým kľúčovým projektom, ktorý sa v posledných troch rokoch stal jedným z najmasovejších, je Olympijský odznak všestrannosti. „Naším cieľom nebolo len testovanie mládeže, ale skôr celkové otestovanie pohybových schopností detí a následné súťaže na rôznych úrovniach, vrátane krajských kôl a celoslovenského finále,“ vysvetľuje Motolíková.

V rámci projektu Vzdelávania o olympijských hodnotách (OVEP) sa oddelenie olympizmu sústreďuje na hodnotovú výchovu, ktorá je určená nielen pedagógom, ale aj verejnosti. „Tento projekt zahŕňa aj rôzne aktivity, od výtvarných súťaží až po literárnu tvorbu, keď deti píšú príbehy, fejtóny, alebo pozdravy olympionikom“ hovorí Motolíková.

„Naše projekty sú rôznorodé, ale všetky sú zamerané na šírenie olympijských hodnôt a posilnenie výchovy v oblasti fair play a olympizmu. V rámci týchto aktivít sa snažíme školám a pedagógom poskytovať nielen materiálnu podporu, ale aj filozofické a hodnotové usmernenie,“ dodáva.

PLÁNOM JE ROZŠÍRIŤ PROJEKT PRE SENIOROV

Okrem projektov pre deti a mládež sa oddelenie olympizmu zameriava aj na seniorov. Pohybu staršej časti obyvateľstva sa venuje najmä projekt Vykročte za zdravím. Skúsenosti z nedávnej pandémie COVID-19 ukázali, že o šport seniorov je čoraz väčší záujem. Projekt preto plánujú rozšíriť a vylepšiť. „V období pandémie, keď boli seniori obmedzení vo svojej sociálnej interakcii, tí, ktorí boli aktívni v športe, to znášali lepšie.“

Tento postreh podľa nej len zvyrazňuje význam projektu zameraného na seniorov. „Pri vzniku projektu Vykročte za zdravím sme sa so Silviou Remiašovou inšpirovali aj skúsenosťami našich mám, ktoré v tom čase prekročili vek 55 rokov a hľadali možnosti zapojenia sa do športových aktivít,“ vysvetľuje.

SÚČASŤOU OSLÁV OLYMPIJSKÉHO DŇA SÚ AJ POPULÁRNE BEŽECKÉ PODUJATIA.

Motolíková poukazuje na problémy, s ktorými sa stretávajú staršie generácie vo fitnesscentrách, kde často narazia na predsudky alebo na nedostatok vhodných zariadení. Projekt sa preto zameriaval na poskytovanie aktivít a cvičení prispôbených potrebám seniorov, ako sú cvičenia

na ochranu zdravia. „Snažili sme sa vytvoriť prostredie, kde sa staršie generácie cítia vítané a kde môžu cvičiť podľa svojich potrieb,“ hovorí Motolíková.

Dôležitou súčasťou je aj vzdelávanie a preškolenie lektorov, aby boli schopní poskytnúť starším účastníkom najaktuálnejšie informácie a metódy tréningu. Seminára pre lektorov zahŕňajú témy, ako sú SM systém, pilates či nordic walking. V rámci projektu sa tiež nezabúda na súťažné aspekty, ktoré sú prispôbené schopnostiam a záujmom seniorov.

„Do budúcnosti chceme, aby sa k nám pripojila Jednota dôchodcov Slovenska a aby sme spoločne utvorili širšiu platformu pre aktivity seniorov.“ Tento krok by pomohol zintenzívniť zapojenie seniorov do rôznych športových aktivít a zároveň posilniť ich sociálne väzby a zdravie.

V konečnom dôsledku ide o vytvorenie nového piliera v rámci oddelenia olympizmu, ktorý by poskytol seniorom nielen možnosť zapojenia sa do športových aktivít, ale aj príležitosť na ich sociálnu interakciu a zdravotnú prevenciu. „Naším cieľom je vytvoriť pre seniorov prostredie, kde si môžu užiť šport v jeho najčistejšej podobe,“ uzatvára Motolíková.

IVANA MOTOLÍKOVÁ S KOLEGAMI Z ODDELENIA MILANOM ŠPÁNIKOM A IGOROM KOVÁČOM.

Allianz

Pripravte sa na budúcnosť

so životným poistením od Allianz

Spoznajte sa lepšie vďaka NutriFit DNA testu. Doprajte sebe a blízkym pokojnú budúcnosť aj s dvojnásobným plnením vybraných kritických chorôb.

[ALLIANZ.SK](https://www.allianz.sk)

Celosvetový olympijský a paralympijský
poisťovací partner

UKÁŽ SA! VYHRALI GÖRCSÖSOVÁ A MLADÍ BASKETBALISTI

SNOUBORDISTKA ELLA GÖRCSÖSOVÁ A MLÁDEŽNÍCKA BASKETBALOVÁ AKADÉMIA PRIEVIDZA SA STALI VÍŤAZMI 8. ROČNÍKA GRANTOVÉHO PROGRAMU NADÁCIE SOŠV „UKÁŽ SA!“ O VÝSLEDKOC H A VÝŠKE GRANTU PRE 15 FINALISTOV ROZHODLI ŠPORTOVÍ FANÚŠIKOVIA V HLASOVANÍ NA WEBE OLYMPIC.SK.

V roku 2023 sa v rámci grantového programu „Ukáž sa!“ prerozdělila medzi jednotlivcov vo veku od 10 do 18 rokov a športové kluby suma 35-tisíc eur. Z prihlásených 240 individuálnych športovcov a kolektívov vybrala správna rada Nadácie SOŠV pätnásť finalistov, ktorí získali grant na ceste za splnením ich snov.

Medzi jednotlivcami uspela s 2440 hlasmi snoubordistka Ella Görcsösová, ktorá získala grant na športovú činnosť vo výške 4000 eur. Druhá volejbalistka Nina Pullmannová dostala 1682 hlasov (3500 eur). Tretiu v poradí, triatlonistku Michaelu

Papánkovú, podporili fanúšikovia 1364 hlasmi (3000 eur). Medzi kolektívmi boli vo finále tri družstvá. Najväčšiu podporu získali mladí basketbalisti z Prievidze, ktorí dostali 2754 hlasov.

Nadácia SOŠV počas ôsmich ročníkov grantového programu „Ukáž sa!“ prerozdělila medzi mladých športovcov už vyše 300-tisíc eur. Spomedzi finalistov vyrástli už viacerí reprezentanti Slovenska. Projekt „Ukáž sa!“ ukazuje, že má svoje opodstatnenie.

ELLA GÖRCSÖSOVÁ SA RAZ CHCE PREDSTAVIŤ NA ZIMNÝCH OLYMPIJSKÝCH HRÁCH.

VÝSLEDKY „UKÁŽ SA!“ 2023

Jednotlivci: 1. Ella Görcsösová (snoubording) 2440 hlasov (4000 eur), 2. Nina Pullmannová (volejbal) 1682 hlasov (3500 eur), 3. Michaela Papánková (triatlon) 1364 hlasov (3000 eur), 4. Oliver Bilka (džudo) 876 hlasov (2500 eur), 5. Veronika Ella Simanová (biatlon) 864 hlasov (2000 eur), 6. Lukáš Švihra (tanečný šport) 822 hlasov (1800 eur), 7. Nela Hanudelová (atletika) 756 hlasov (1600 eur), 8. Dominika Pašuthová (jachtिंग) 561 hlasov (1500 eur), 9. Natália Labancová (džudo) 529 hlasov (1300 eur), 10. Nela Hlucháňová (tenis) 402 hlasov (1200 eur), 11. Kristína Ježíková (atletika) 240 hlasov (1100 eur), 12. Martin Jáňa (futbal) 144 hlasov (1000 eur).

Kolektívny: 1. Mládežnícka basketbalová akadémia Prievidza (basketbal) 2754 hlasov (5000 eur), 2. SSC Salezko Sásová (hokejbal) 1056 hlasov (3500 eur), 3. Športový klub FBC Levice (florbal) 790 hlasov (2000 eur).

BÝVALÍ ŠPORTOVCI V DUDINCIACH

Projekt Nadácie SOŠV „Olympijské srdce pre seniorov“ už osem rokov spája bývalých úspešných športovcov a trénerov. Nadácia SOŠV v spolupráci s Kúpeľmi Dudince každoročne v rámci projektu odmeňuje olympionikov za ich športové výsledky a činnosť v športovom hnutí liečebnými poukazmi. Tento rok prijali pozvanie do Dudinciev bývalá skvelá atlétka Jozefína Čerchlanová, hádzanárka Gabriela Sabadošová, zjazdárka Anna Blahutová-Droppová, hokejista Dárius Rusnák s manželkou, niekdajšou volejbalistkou Evou (Staroveckou), futbalista František Kunzo, lyžiarka Janka Gantnerová, basketbalistky Ľudmila Pěčová a Ľudmila Gajdošová i manželská dvojica z klasického lyžovania Ján a Viera Klimkovi.

ÚČASTNÍCI KÚPEĽNÉHO POBYTU V DUDINCIACH.

Počas októbrového 8. ročníka projektu Olympijské srdce pre seniorov vládla v kúpeľoch v Dudinciach skvelá atmosféra. Bývalí reprezentanti sa mohli zregenerovať v kúpeľnom prostredí, ale aj zaspomínať si so svojimi kolegami na úspešné roky kariéry. Niektorí o sebe dlhé roky počuli len z médií a dostali tak skvelú príležitosť spoznať sa a vymeniť si svoje bohaté

skúsenosti a zážitky. Ďalší sa stretli po desiatkach rokoch.

Počas celého kúpeľného pobytu vládla medzi bývalými športovcami skvelá atmosféra. Povedali si desiatky historiek, stovky vtipov a vylovili z pamäte množstvo spomienok. „Bolo to milé stretnutie v skvelej atmosfére,“ povedala za všetkých Janka Gantnerová.

HISTÓRIA TANEČNÉHO ŠPORTU A GYMNASTIKY V MÚZEU

V Slovenskom olympijskom a športovom múzeu (SOŠM) sa konali v druhej polovici roka 2023 dve tematické výstavy, ktoré pripomenuli históriu tanečného športu a gymnastiky na Slovensku. Mimoriadna expozícia s názvom „Storočie tanečného športu“ počas septembra a októbra prvýkrát v histórii mapovala vývoj tanečného športu na Slovensku. Od záveru októbra až do 5. februára si návštevníci stálej expozície SOŠM v bratislavskom Dome športu môžu pozrieť aj výstavu „Gymnastika – šport pre všetky športy“, ktorá vznikla v rámci osláv 70. výročia vzniku Slovenskej gymnastickej federácie (SGF). Jedným z unikátov sú dve olympijské medaily z rokov 1924 a 1928, ktoré v športovej gymnastike vybojoval Jan Koutný. Na Slovensku sú vystavené prvýkrát.

**OLYMPIJSKÉ MEDAILY Z ROKOV 1924 A 1928,
KTORÉ VYBOJOVAL JAN KOUTNÝ.**

Slovenské olympijské a športové múzeum je otvorené od utorka do štvrtka pre vopred zaregistrované kolektívy a počas pondelkov, sobôt a nedeľ v čase od 12.00 do 17.00 h aj pre verejnosť.

STRETNUTIE V4 V BRATISLAVE

SOŠV bol začiatkom septembra hostiteľom spoločného stretnutia zástupcov národných olympijských výborov z krajín V4. Na stretnutí v bratislavskom Dome športu sa hovorilo o viacerých témach, vrátane vzájomnej spolupráce pri organizácii významných športových podujatí v stredoeurópskom priestore. Do Bratislavy pricestovali prezident Maďarského olympijského výboru a dvojnásobný olympijský víťaz Zsolt Gyulay, viceprezident Maďarského olympijského výboru Szabolcs Tamás Benyi, podpredseda Českého olympijského výboru a člen predsedníctva Medzinárodnej lyžiarskej federácie Roman Kumpošta, riaditeľka medzinárodného úseku Českého olympijského výboru Veronika Zemanová a generálny sekretár Poľského olympijského výboru Marek Palus.

Zástupcovia národných olympijských výborov si počas stretnutia vymenili informácie o riadení športu v jednotlivých štátoch, rozobrali výhody a nevýhody týchto systémov. Hovorilo sa aj o možnej spolupráci krajín pri organizácii významných športových podujatí a pri aktivitách na podporu rozvoja športu a pohybovej kultúry.

BOJ PROTI MANIPULÁCII V ŠPORTE

Osposoboch účinného boja proti manipulácii športových súťaží prostredníctvom spolupráce diskutovali v októbri zástupcovia národných olympijských výborov a národných športových federácií, orgánov činných v trestnom konaní a súdnictva i ministerstiev, pod ktoré spadá mládež, šport, spravodlivosť a bezpečnosť, zo Slovenska, Česka, Poľska, Maďarska a Slovenska počas online workshopu. Podujatie

vo virtuálnom priestore organizovali Medzinárodný olympijský výbor (MOV), Medzinárodná policajná organizácia INTERPOL a Rada Európy (RE) s aktívnou participáciou SOŠV.

Zástupcovia jednotlivých krajín počas workshopu informovali o skúsenostiach a osvedčených postupov v oblasti právnych a regulačných prístupov k riešeniu manipulácie športových súťaží.

NTS SA POĎAKOVALA NADÁCII SOŠV A SOŠV

RIADITEĽ NÁRODNEJ TRANSFÚZNEJ SLUŽBY SR (NTS) IVAN OLEÁR SA ODOVZDANÍM PAMÄTNÝCH PLAKIET POĎAKOVAL NADÁCII SOŠV A SLOVENSKÉMU OLYMPIJSKÉMU A ŠPORTOVÉMU VÝBORU ZA DLHODOBÚ SPOLUPRÁCU.

V prítomnosti olympijského víťaza v atletike Mateja Tótha v sídle NTS prevzali plakety aj poštovou obálku s pamätnou pečiatkou prezident SOŠV Anton Siekel a riaditeľka Nadácie SOŠV Zuzana Vodáčková.

Nadácia SOŠV a SOŠV dlhodobo podporujú darovanie krvi aj prostredníctvom projektu Olympijská kvapka krvi. V posled-

ných mesiacoch sa zapojili aj do kampane podporujúcej darovanie krvnej plazmy pod názvom „Mám zlato v krvi“, ktorej tvármi boli olympijskí víťazi Zuzana Rehák Štefečeková a Matej Tóth.

„Pôvodne sme v tomto roku plánovali urobiť 12-tisíc odberov krvnej plazmy. Aj vďaka kampani však urobíme až 18-tisíc odberov. Dnes už prispievame do európ-

skeho Plasma poolu, čo sa doteraz nedialo,“ povedal počas stretnutia Ivan Oleár.

„Pre športovcov sú prirodzené empatia a pomoc. Spojenie našich dvoch svetov je výborné a spolupráca sa z roka na rok prehĺbuje. Tešíme sa, že i zapojenie športovcov prinieslo reálne čísla. Aj v budúcnosti chceme byť dobrým partnerom pre NTS,“ zareagoval Anton Siekel.

RORY SABBATINI POČAS
SLOVAK OLYMPIC GOLF
CHALLENGE.

SLOVAK OLYMPIC GOLF CHALLENGE 2023 S RORYM SABBATINIM

SOŠV v spolupráci s TIPOS pripravil pre partnerov i podporovateľov a priateľov olympizmu golfový turnaj Slovak Olympic Golf Challenge 2023. Golfistom sa venoval počas celého dňa aj strieborný medailista z olympijských hier v Tokiu Rory Sabbatini. Na ihrisku golfového klubu Sedín sa v septembri stretlo 40 hráčov, ktorí odohrali v slnečnom počasí hendikepový turnaj. Golfisti sa museli vyrovnáť so silnejším vetrom, ktorý komplikoval odpaly.

So skóre 42 vyhral turnaj Marián Peciar, o dva body zaostal generálny riaditeľ TIPOS Oliver Felszeghy. Tretí skončil Sebastián Beliš (38 bodov). Medzi ženami bola najúspešnejšia Martina Fatyková. Najdlhší odpal medzi ženami mala Eva Jurková, medzi mužmi Branko Michalech. Loptičku najbližšie k jamke na jeden odpal, do vzdialenosti 42 cm, dostal Ivan Šimonič.

AJ MATEJ TÓTH S TITULOM MPA

Desať športovcov i zástupcov športových zväzov a organizácií zo Slovenska a Česka si prevzalo diplomy za úspešné ukončenie štúdia vzdelávacieho programu Športová diplomacia, ktorý organizujú Český olympijský výbor, Slovenský olympijský a športový výbor a Vysoká škola ekonomická v Prahe. Titul MPA si za svoje meno môže písať aj olympijský víťaz v chôdzi z Ria 2016 Matej Tóth. Stal sa prvým olympijským víťazom, ktorý vyštudoval program Športová diplomacia. Spolu s ním skončili štúdium zo Slovenska aj Vladimír Gubrický, Katarína Valkyová

a Radoslav Šimon. Celý program všetci absolvovali už v predchádzajúcich rokoch, v tomto si doplnili titul MPA. „V športovom hnutí som vo funkciách, ktoré si vyžadujú veľa rokovania. V týchto situáciách potrebujete vedieť, ako rokovať s ľuďmi nielen z obsahovej, ale aj z formálnej stránky,“ povedal Matej Tóth.

V Prahe sa začal aj ďalší ročník programu. Zo Slovenska ho začali študovať Milan Ladiver, Ivana Lange, Jana Škanderová, Milan Špánik a Juraj Sýkora. Výuka v programe Športová diplomacia sa koná blokovo počas ôsmich víkendov.

PEDAGÓGOVIA SPOZNÁVALI OLYMPIJSKÉ HODNOTY

Počas dvoch októbrových víkendov sa konali workshopy programu inovačného vzdelávania OVEP. Pripravili ich Slovenský olympijský a športový výbor a Národné športové centrum za finančnej participácie Olympijskej solidarity MOV a spoločnosti Allianz.

Pedagógovia z celého Slovenska boli zasvätení do problematiky vzdelávania o olympijských hodnotách, medzi ktoré patria priateľstvo, rešpekt, fair play, snaha o výnimočnosť, či radosť z úsilia. Účastníci si vyskúšali viaceré hry a cvičenia, ktoré mali za úlohu prezentovať im olympijské hodnoty. Nadobudnuté skúsenosti i praktické hry môžu využiť pri vyučovacích hodinách vo svojich školách. Mladej generácii budú olympijské hodnoty aj ich prostredníctvom ozrejmovávať zážitkovou formou.

PODPORA ANGAŽOVANOSTI ŽIEN V ŠPORTE

Medzinárodný projekt NewMiracle, zameraný na podporu angažovania žien vo vedúcich funkciách v športe, vyvrcholil záverečným školením 37 športových manažérok zo štyroch krajín vo Vilniuse a decembrovým odovzdaním dekrétov pre slovenské účastníčky. Vyše dvojročný projekt NewMiracle sa zameriaval aj na rozvoj zručností potrebných na prácu v športových organizáciách a budovanie užitočných kontaktov.

Na projekte sa zúčastnilo sto manažérok z piatich krajín. Iniciatíva pozostávala zo 4 národných a 3 medzinárodných stretnutí. Účastníčky NewMiracle sa naučili identifikovať typ vedenia, efektívne komunikovať, prijímať návrhy, aj spolupracovať. Osvojili si aj „umenie“ zmeny, pochopili, prečo sa ľudia bránia zmenám a ako ich rýchlejšie zaviesť. Poznatky získali vo sférach osobný branding, komunikácia na sociálnych sieťach, komunikačné zručnosti i sebaaprezentácia.

OSLAVY OLYMPIJSKÉHO DŇA I TÝŽDŇA ŠPORTU

Rekreační i vrcholoví športovci, olympionici i obyvatelia miest a obcí oslávili začiatkom leta po celom svete **Olympijský deň**. V duchu hesla „Hýbme sa! – Let's Move!“ sa konali desiatky akcií na oslavu Olympijského dňa aj po celom Slovensku. Zamerané boli nielen na pohyb, ale

BEH OLYMPIJSKÉHO DŇA NA KUHAJDE.

aj na získavanie vedomostí o olympijských hodnotách a objavovanie olympijských myšlienok.

V tomto roku sa v slovenských mestách a obciach uskutočnilo v rámci Olympijského dňa celkovo 175 podujatí. Do pohybových aktivít sa na nich zapojilo 38 200 registro-

vaných osôb, väčšinou žiakov materských a základných škôl. Podujatia organizovali materské, základné a stredné školy, regionálne olympijské kluby, mestá a obce či iné subjekty.

SOŠV pripravil v spolupráci s miestnymi a krajskými samosprávami podujatia Olympijského dňa v Bratislave pri jazere Kuchajda a v Nitre, do ktorých sa zapojilo približne 3000 ľudí. Cieľom všetkých aktivít bolo motivovať ľudí k pohybu a zdravému životnému štýlu.

Počas septembra sa SOŠV zapojil aj do Novomestského kultúrneho a športového leta a do Európskeho týždňa športu. Na troch miestach Slovenska počas dvoch sobôt zabavil a rozhýbal stovky detí i ich rodičov. Návštevníkom bratislavského jazera Kuchajda, mestskej časti Ružinov a Popradu ponúkol možnosť vyskúšať si disciplíny Olympijského odznaku všestrannosti i zapojiť sa do rôznych súťaží a kvízov. Tie zastrešili Slovenská olympijská akadémia a Klub fair play SOŠV. Najmä najmenší sa vyšantili na prekážkovej dráhe OLOV, ale aj v skoku do diaľky z miesta, hode medicinbalom, disciplíne ľah-sed či hode raketkou.

HVIEZDNI OLYMPIONICI V KOŠICIACH

Na štarte **100. ročníka Medzinárodného maratónu mieru v Košiciach** sa stretli medzi rekordnými 17-tisíc bežcami aj držiteľia 17 olympijských medailí, z toho 12 zlatých. Kvarteto medailistov bežalo v **štafete pod názvom V4 Olympians**, ktorú pri príležitosti jubilea zostavil SOŠV.

Štvorica Anastasia Kuzminová, Gabriella Szabóová, Martin Koukal a Robert Korzeniowski v sebe nezaprela súťažného ducha a v maratónskej štafete dobehla na 2. mieste za 2:53:06 h. Svoj premiérový maratón absolvoval na 100. ročníku MMM Matej Tóth za 3:02:49 h. Na jednom z úsekov štafety Športového centra polície zasa nechýbal Peter Škantár. Všetkým tleskali v uliciach Košíc tisícky divákov.

„Atmosféra počas celého maratónskeho víkendu bola neuveriteľná. Mala som chuť tleskať všetkým divákovi a odplatiť im energiu, ktorú nám vysielali. Aj náš tím bol skvelý. Opäť sa ukázalo, že šport spája. Aj keď sme sa predtým nepoznali, odchádzame ako skvelí priatelia,“ hovorila Anastasia Kuzminová.

ČLENOVIA ŠTAFETY V4 OLYMPIANS NA MMM V KOŠICIACH MALI AJ PO DOBEHU VEĽMI DOBRÚ NÁLADU.

ALEXANDRA MIŠKOVSKÁ V KOMISII ŠPORTOVCOV EOJ

PRACOVNIČKA ŠPORTOVÉHO ODDELENIA SOŠV A OLYMPIONIČKA V LUKOSTREĽBE Z RIA DE JANEIRO 2016 **ALEXANDRA MIŠKOVSKÁ (DO NEDÁVNEHO VYDAJA LONGOVÁ)** BUDE AJ ĎALŠIE DVA ROKY ČLENKOU **KOMISIE ŠPORTOVCOV EURÓPSKÝCH OLYMPIJSKÝCH VÝBOROV.**

Po voľbách na Európskom fóre športovcov v Ríme, v ktorých dostala druhý najvyšší počet hlasov, ju členovia komisie potvrdili v pozícii tajomníčky. Šéfom európskych športovcov sa stal britský triatlonista, dvojnásobný olympijský víťaz a štvornásobný majster sveta Alistair Brownlee. Nahradil estónskeho diskára Gerda Kantera.

„V prezentácii som zdôraznila, že popri športe som aj rada študovala a vždy som sa snažila byť pre našich športovcov vzorom v duálnej kariére. V debatách sa ma potom viacerí účastníci fóra pýtali, ako som to zvládala a ako sa snažím vplývať na našich športovcov, aby sa popri športovej kariére pripravovali aj na pôsobenie po nej. Mám od športovcov veľmi pekné ohlasy a ukázalo sa, že to má význam,“ povedala Alexandra Miškovská po zvolení.

**ALEXANDRA MIŠKOVSKÁ POČAS
PREZENTÁCIE NA EURÓPSKOM FÓRE
ŠPORTOVCOV.**

MARTIN BENDIK PREZIDENTOM SAO

Novým prezidentom **Slovenskej asociácie olympionikov (SAO)** sa stal zjazdár Martin Bendik. Vo funkcii nahradil olympijského víťaza vo vodnom slalome Michala Martikána, ktorý šéfoval SAO od mája 2019. Členmi výkonného výboru sa stali vodná slalomárka Gabriela Stacherová, rýchlostný kanoista Juraj Tarr, biatlonistka Marcela Pavkovčeková, tenista Igor Zelenay, gymnasta Samuel Piasecký a Michal Martikán.

AKO BUDOVAŤ ZO SEBA ZNAČKU

Projekt komisie športovcov SOŠV „**Ako budovať zo seba značku - nielen na sociálnych sieťach**“ priniesol sedem bezplatných workshopov, ktoré boli špeciálne navrhnuté pre športovcov. Cieľom bolo zlepšenie ich digitálnych a marketingových zručností. Prednášky sa konali v Slovenskom olympijskom a športovom múzeu v Bratislave.

Športovci sa vďaka projektu dozvedeli, ako lepšie spravovať sociálne siete, ako efektívne komunikovať v online ére, ako fungujú algoritmy sociálnych sietí, ako pripraviť atraktívnu ponuku pre sponzorov či partnerov a dozvedeli sa, aké dáta o nich majú slovenskí marketéri.

ŠTIPENDISTI OLYMPIJSKEJ SOLIDARITY MOV

Osem slovenských športovcov poberá od 1. novembra 2023 **štipendium v rámci programu Olympijskej solidarity Medzinárodného olympijského výboru (OS MOV)**, ktorý je zameraný na finančnú podporu prípravy vybraných športovcov na zimné olympijské hry 2026 v Miláne - Cortine d'Ampezzo. Slovákov do programu vybral SOŠV z návrhov športových zväzov individuálnych zimných športov.

Vo vybranej osmičke športovcov sú biatlonistka Júlia Machyniaková, bobistka Viktória Čerňanská, zjazdárka Rebeka Jančová, sánkar Marián Skupek, bežkyňa na lyžiach

Marianna Klementová, krasokorčuliar Adam Hagara, skialpinista Jakub Šiarnik a snoubordista Samuel Jaroš. Z tejto osmičky už na predošlých ZOH v Pekingu 2022 štartovali Machyniaková, Čerňanská, Jančová a Skupek. Vybraní športovci dostávajú štipendium na podporu športovej prípravy v mesačnej výške 937 amerických dolárov. Vyplácanie štipendia bude pokračovať maximálne do februára 2026.

Projekty Olympijskej solidarity MOV sú financované z podielu MOV z predaja vysielacích práv na olympijské hry a zimné olympijské hry.

4F

SLOVAKIA

GENERÁLNY PARTNER SLOVENSKEHO
OLYMPIJSKEHO A ŠPORTOVEHO VYBORU

4FSTORE.SK

4FSLOVAKIA

4F_OFFICIAL

olympic.sk/pariz2024

NAŠE FARBY, NAŠE SRDCIA

OH PARÍŽ 2024

RICHARD TURÝ / SKEJTBORDING

SLOVENSKÝCH OLYMPIONIKOV S HRDOŠŤOU PODPORUJÚ:

EXKLUZÍVNY PARTNER

GENERÁLNY PARTNER

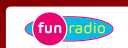
HLAVNÝ PARTNER

PARTNER

MEDIÁLNI PARTNERI

DODÁVATELIA

INŠTITUCIONÁLNI PARTNERI

SME JEDEN TÍM